

การสื่อสารแนวคิดเสริมนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง
เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโทศาสตร
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE COMMUNICATION OF LIBERALISM THROUGH CREATIVE BALLET
FROM THE ADAPTATION OF JONATHAN LIVINGSTON SEAGULL.

Miss Patcharawalai Tiplamai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Communication
Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

พัชราวลัย ทิพย์ลัมย์ : การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล (THE COMMUNICATION OF LIBERALISM THROUGH CREATIVE BALLET FROM THE ADAPTATION OF JONATHAN LIVINGSTON SEAGULL.)
 อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร.ปอรัชฌ์ ยอดเนตร, 248 หน้า.

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล 2.) เพื่อศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลการสังเกตการณ์และกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงรวมถึงแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจทัศนคติกลุ่มผู้ชม และการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้เชี่ยวชาญ และนักแสดง

ผลการวิจัย พบว่า 1.) กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ต้องเริ่มต้นจากส่วนที่ 1 การศึกษาวรรณกรรมเรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ฉบับแปลของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ที่สัมพันธ์กับแนวคิดเสรีนิยม เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์โดยคงโครงเรื่อง แนวคิด ตัวละคร ตามวรรณกรรมต้นฉบับ มีขั้นตอนการออกแบบการแสดง 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1.การจัดสถานที่ จัดแสดงนอกโรงละครเพื่อสะท้อนแนวคิดเสรีนิยม 2.อุปกรณ์ในการแสดงสื่อถึงสัญลักษณ์จากโครงเรื่อง 3.การคัดเลือกนักแสดงที่มีพื้นฐานการเต้นบัลเลต์ 4.การออกแบบเครื่องแต่งกายสื่อถึงนางนวลและบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซึน 5.ดนตรีประกอบการแสดงเลือกใช้เสียงที่สื่อถึงบรรยากาศชายหาดซึ่งเป็นสถานที่อยู่ของนางนวล 6.การออกแบบแสงร่วมกับแสงธรรมชาติ ในส่วนของขั้นตอนการกำกับการแสดงและออกแบบท่าเต้นโดยผสมผสานการเต้นบัลเลต์เทคนิคบอลลองซึนและการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบนกนางนวล 2) ผลการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงของผู้รับสาร 1.กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเข้าใจเนื้อหาวรรณกรรมจากสัญลักษณ์ในการแสดง ได้รับสุนทรียรสผ่านการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซึนแต่เสนอให้เพิ่มประเด็นด้านเสรีนิยมที่เชื่อมโยงกับบริบทปัจจุบัน 2.กลุ่มผู้ชมทั่วไป สามารถเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทางแสดงบัลเลต์ดัดแปลงได้ในระดับปานกลาง(M= 3.55) หากมีสูจิบัตรจะทำให้เข้าใจได้มากขึ้น ในส่วนของการเต้นบัลเลต์เทคนิคบอลลองซึนแสดงให้เห็นถึงความอิสระและสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมได้ในระดับมาก (M=4.10) 3.กลุ่มนักแสดง พบว่า การอ่านวรรณกรรมก่อนการแสดงและสถานที่การแสดงนอกโรงละครสามารถสื่อสารความรู้สึกผ่านทางท่าเต้นได้มากขึ้น เทคนิคการเต้นบอลลองซึนทำให้นักแสดงเคลื่อนไหวได้อิสระมากขึ้นมีความกล้าที่จะเต้นในเทคนิคอื่นๆ ที่นอกเหนือจากบัลเลต์คลาสสิก

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5784670328 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORDS: ADAPTIVE BALLET, LIBERALISM, JONATHAN LIVINGSTON SEAGULL

PATCHARAWALAI TIPLAMAI: THE COMMUNICATION OF LIBERALISM THROUGH CREATIVE BALLET FROM THE ADAPTATION OF JONATHAN LIVINGSTON SEAGULL. . ADVISOR: PAONRACH YODNANE, Ph.D., 248 pp.

This creative research has the following objectives (1) to study the creative process of adaptive ballet to communicate the concept of liberalism from Jonathan Livingston Seagull (2) to study audience perceptions and attitudes towards adaptive ballet performance “ Jonathan Livingston Seagull” via observation journal and creative process including questionnaires and focus group discussion among experts and performers.

The results were concluded as follows 1) Performance creation process must be started from studying the novel “ Jonathan Livingston Seagull” , (Charnvit Kasetsiri), which related the concept of liberalism, to create the performance while maintaining the same plot, concept and characters according to the original. The performance design consists of 1. Space: outdoor performance space reflecting the concept of liberalism. 2. Props : use as a symbolic to derived from the plot. 3. Cast : Dancer should have ballet background. 4. The costumes representing seagulls and “Balanchine” modern ballet technique 5. Music representing the beach scene which seagulls reside. 6. The lighting design from both stage and natural lighting. The art directing and the choreography combining Balanchine technique with seagull- like movements. 2) Audience perceptions and attitudes towards adaptive ballet performance divided into 3 groups 1. The experts were able to understand the content through symbols in the performance, appreciated the aesthetics sense via Balanchine technique modern ballet, and suggested to add more liberalism aspects in the present context. 2. General audience was able to moderately understand the content (M = 3.55), suggested the program book should be given for better understanding, Balanchine technique ballet indicated freedom and highly reflected the concept of liberalism (M = 4.10) 3. Dancers discovered that reading the novel before performing increase more dance expressions. Performing in the outdoor space helped them connect to the audience and changed their attitudes towards their movement physical potential. Due to the Balanchine technique helped to improve dance skill and moved more freely.

Field of Study: Communication Arts

Academic Year: 2015

Student's Signature

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ในงานวิจัยนี้มีจุดเริ่มต้นมาจากความสนใจในวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากการเรียนในชั้นเรียนของ รองศาสตราจารย์ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ ประกอบกับผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการสร้างสรรค์การแสดงบัลเล่ต์ในเชิงของการสื่อสาร จึงเกิดเป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ หัวข้อ "การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจากการสร้างสรรค์การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล " นี้ขึ้น ขอขอบคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ปอรรชัม ยอดเนร ที่ให้ความเมตตาและความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดกระบวนการทำงานวิทยานิพนธ์นี้ อีกทั้งประธานการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุกัญญา สมไพบูลย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ประภัสสร จันทรสถิตย์พร กรรมการนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ ดร. ดาริณี ชำนาญหม่อ ที่ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นักศิลป์สากล และเสรีนิยม จากสถาบัน และมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และให้ความเห็นต่อการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง อันก่อให้เกิดแนวคิดที่ต่อยอดจากการทำงานวิจัยนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์วาสนา สง่าเมือง คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ให้ความกรุณาในการนำนักศึกษาและอาจารย์มาเป็นนักแสดงซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการวิจัยนี้ ขอขอบคุณนักแสดงทุกท่านที่สละเวลาและถ่ายทอดการแสดงอย่างเต็มความสามารถ กลุ่มนักร้อง The ten chorus ที่มอบเสียงเพลงอันไพเราะเพื่อเติมเต็มให้การแสดงสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทีมงานทุกๆท่าน ทั้งฝ่ายแสง จาก Populight ฝ่ายเสียงและอุปกรณ์จากสโมสรนิสิต และศูนย์ดิจิทัล คณะนิเทศฯ เจ้าที่ทุกๆฝ่าย คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ ที่ช่วยประสานงาน และอำนวยความสะดวกตลอดกระบวนการ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัวนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ ทั้งคณาจารย์ และเพื่อนๆ รุ่นที่ 5 เพื่อนๆ กลุ่มวิชา AEC และทุกกลุ่มสาขาวิชาที่คอยให้กำลังใจช่วยเหลือในทุกๆเรื่องเสมอมา ครอบครัวทิพย์ลัมย์ที่คอยสนับสนุนเบื้องหลังในการใช้ชีวิตในทุกๆด้านให้มีความมุ่งมั่นและอดทน ทั้งในเรื่องการเรียน และการทำงาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	15
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	15
ปัญหานำวิจัย.....	17
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	18
ขอบเขตงานวิจัย.....	18
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	18
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
1. แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation).....	20
1.1 แนวคิดการแปรรูปวรรณกรรม (Literary Adaptation).....	27
2. ทฤษฎีการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซีน (Balanchine method).....	41
ประวัติของของ จอร์จ บาลองซีน (Jean Gorge Balanchine).....	41
การทำงานกับคณะเต้นบัลเลต์รัสเซีย (Ballet Russes)	42
บทบาทของบาลองซีนในสหรัฐอเมริกา.....	43
เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซีน (Balanchine method)	49
การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์	52

3.แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism)	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	60
ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ระยะเวลาในการทำวิจัย.....	64
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	66
ผลการศึกษา : วัตถุประสงค์ข้อที่ 1.	
เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยม	
จาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล	67
ขั้นตอนที่ 1. ศึกษาวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production).....	67
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบการแสดง (Pre - production)	70
2.1. การออกแบบสถานที่จัดการแสดง.....	70
2.2. ดนตรีประกอบการแสดง.....	76
2.3 การวิเคราะห์ตัวละครและการคัดเลือกนักแสดง.....	86
2.3.1. โจนาทาน ลิฟวิงสตัน.....	87
2.3.2. ครูฝึกเจียง.....	88
2.3.3. เฟลตเซอร์ ลินด์	89
2.3.4. แอนโทนี.....	91
2.3.5. นกผู้ใหญ่.....	92
2.3.6. ผุ้จนนางนวล	93
2.4 เครื่องแต่งกาย	94

2.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง.....	97
2.6 การออกแบบแสง.....	100
2.7 การประชาสัมพันธ์การแสดง.....	103
ขั้นตอนที่ 3 การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production)	107
3.1 การออกแบบท่าเต้น	107
3.2 การฝึกซ้อมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง	110
ขั้นตอนที่ 4.จัดแสดง (Production) นำเสนอผลงานวิจัยการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง.....	129
ผลการศึกษา : วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดง บัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม.....	131
ขั้นตอนที่ 5 การสำรวจทัศนคติของกลุ่มผู้รับสาร และกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการ	131
1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม.....	131
2. กลุ่มผู้ชมทั่วไป : นักเรียน นิสิตนักศึกษา บุคคลทั่วไป ผู้มีความสนใจทางด้าน ศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ตะวันตก และเสรีนิยม.....	142
3.นักแสดงในกระบวนการ.....	156
3.1 แบบสอบถามก่อนและหลังการแสดง (Pre-Post Questionnaire).....	157
3.2. การสนทนากลุ่ม (Focus group) นักแสดงในกระบวนการ.....	164
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	178
สรุปผลการวิจัย.....	178
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1.เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อ สื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล.....	178
ขั้นตอนที่ 1. การศึกษาวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production).....	179
ขั้นตอนที่ 2. ขั้นตอนการออกแบบการแสดง (Pre - production).....	179

ขั้นตอนที่ 3. การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production).....	182
ขั้นตอนที่ 4. จัดแสดง (Production)	183
วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. ผู้รับสารสามารถมีการรับรู้แนวคิดเสรีนิยม และทัศนคติต่อการแสดง บัลเลต์สร้างสรรค์จากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง “โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล”	184
ขั้นตอนที่ 5 การสำรวจทัศนคติของกลุ่มผู้รับสาร และกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการ.	184
อภิปรายผล.....	186
ส่วนที่ 1 อภิปรายผลกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล	186
ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม	192
รายการอ้างอิง	202
ภาคผนวก.....	203
ภาคผนวก ก.	204
ภาคผนวก ข.	211
ภาคผนวก ค.	218
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	248

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบตัวละครและลักษณะเด่นในการบิน	39
ตารางที่ 2 ผลงานการออกแบบท่าเต้นของบาลองซีน.....	44
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบเทคนิคการเต้นบัลเลต์คลาสสิกแบบรัสเซีย (Ballet Classic) และการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซีน (Balanchine method).....	50
ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบโครงเรื่องการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ตัวละคร และสถานที่	68
ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ลำดับการแสดง และดนตรีประกอบการแสดง	77
ตารางที่ 6 ช่วงที่ 1 นักร้องคอรัส 1 และนักร้องคอรัส 2.....	83
ตารางที่ 7 ช่วงที่ 2 ร้องเดี่ยว (ความคิดของโจนาทาน).....	83
ตารางที่ 8 ช่วงที่ 3 นักร้องคอรัส 1 และนักร้องคอรัส 2.....	83
ตารางที่ 9 ช่วงที่ 4 ท่อนร้องนักร้องหลักและคอรัส	84
ตารางที่ 10 ช่วงที่ 5 กลุ่มคอรัส (โจนาทาน คือ ตัวแทนแห่งความเชื่อ).....	84
ตารางที่ 11 ช่วงที่ 6 (สิทธิและเสรีภาพในการเลือกของผู้หญิงนางงาม).....	85
ตารางที่ 12 ตารางแสดงลักษณะของตัวละคร.....	86
ตารางที่ 13 การออกแบบแสงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง	101
ตารางที่ 14 การออกแบบท่าเต้นโดยใช้เทคนิคบัลเลต์คลาสสิกและเทคนิคบาลองซีน.....	109
ตารางที่ 15 การออกแบบท่าเต้นการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง.....	125
ตารางที่ 16 ข้อมูลทางประชากร	143
ตารางที่ 17 รายงานผลประสบการณ์ในการรับชมการแสดงของผู้ชมทั่วไป	145
ตารางที่ 18 การแบ่งกลุ่มผู้ชมทั่วไปจากประสบการณ์ในการรับชมการแสดง	147
ตารางที่ 19 ผลทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (วันที่ 11 และ 12 พ.ค. 2559)..	148
ตารางที่ 20 ตารางแสดงผลศัภยภาพทางการเต้นของนักแสดง.....	157
ตารางที่ 21 ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมของนักแสดงในกระบวนการ	158

ตารางที่ 22	ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมหลังการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง.....	158
ตารางที่ 23	ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมของนักแสดงในกระบวนการ	159
ตารางที่ 24	ตารางแสดงผลความพึงพอใจตอนใดในวรรณกรรม.....	159
ตารางที่ 25	ตารางแสดงผลความพึงพอใจต่อตัวละครในวรรณกรรม	160
ตารางที่ 26	ตารางแสดงผลความคิดเห็นต่อตัวละครโจนาทานในการคิดแตกต่างจากฝูง	160
ตารางที่ 27	ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมหลังการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง.....	161
ตารางที่ 28	ตารางแสดงผลทัศนคติด้านการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึน	161
ตารางที่ 29	ตารางแสดงผลทัศนคติทางด้านเสรีนิยมของนักแสดง.....	163
ตารางที่ 30	การสนทนากลุ่ม(Focus group) หลังการฝึกซ้อม	165

สารบัญภาพ

รูปที่ 1 บริเวณริมป่าชายเลน สถานที่พักตากอากาศบางปู.....	71
รูปที่ 2 กลุ่มฝูงนกนางนวล	71
รูปที่ 3 บริเวณหาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	72
รูปที่ 4 ฉากริมชายหาด	72
รูปที่ 5 ฉากหน้าผาโพน	73
รูปที่ 6 ฉากสวรรค์	73
รูปที่ 7 แผนผังการจัดพื้นที่การแสดงและที่นั่งผู้ชม	74
รูปที่ 8 การจัดพื้นที่การแสดงและที่นั่งผู้ชมในการแสดงรอบที่ 1 (11 พ.ค. 59).....	74
รูปที่ 9 การจัดพื้นที่การแสดงและที่นั่งผู้ชมในการแสดงรอบที่ 2 (12 พ.ค. 59).....	75
รูปที่ 10 การออกแบบพื้นที่การแสดงบริเวณฉากหน้าผาโพนและจุดเชื่อมระหว่างพื้นที่การแสดง ...	76
รูปที่ 11 การออกแบบพื้นที่การแสดงบริเวณฉากริมชายหาด.....	76
รูปที่ 12 บรรยากาศการฝึกซ้อม กลุ่มนักร้องประสานเสียง The ten chorus.....	82
รูปที่ 13 นักแสดงรับบทเป็น โจนาทาน ลิฟวิงสตัน.....	88
รูปที่ 14 นักแสดงรับบทเป็น ครูฝึกเจียง.....	89
รูปที่ 15 นักแสดงรับบทเป็น เฟลตเซอร์ ลินด์	90
รูปที่ 16 นักแสดงรับบทเป็น แอนโทนี.....	92
รูปที่ 17 นักแสดงรับบทเป็น นกผู้ใหญ่.....	93
รูปที่ 18 นักแสดงรับบทเป็นฝูงนกนางนวล.....	93
รูปที่ 19 เครื่องแต่งกายการแสดงบัลเลต์คลาสสิก	94
รูปที่ 20 เครื่องแต่งกายการแสดงการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซีน	95
รูปที่ 21 รูปลักษณ์และการเคลื่อนไหวของนกนางนวล	95
รูปที่ 22 ชุดการแสดงการเต้นร่วมสมัยของคณะ Ballet Seattle Bianca	95

รูปที่ 23 ชุดการแสดงแนวร่วมสมัย	รูปที่ 24 ที่คาคาเวเวแบรินต์ Jaspal.....	96
รูปที่ 25 เครื่องแต่งกายนกนางนวล (บัลเลต์คลาสสิก).....		96
รูปที่ 26 เครื่องแต่งกายนกนางนวลแบบบัลเลต์สมัยใหม่		97
รูปที่ 27 การสื่อสารความหมายการถอดรองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า		98
รูปที่ 28 การเย็บชายยึดรองเท้าบัลเลต์ปลายเท้าแบบบัลเลต์สมัยใหม่		98
รูปที่ 29 การสื่อสารความหมายการถอดกระโปรงบัลเลต์หูหู		99
รูปที่ 30 การสื่อสารความหมายลูกบอลไฟ.....		99
รูปที่ 31 ลูกบอลไฟตัวต้นแบบ	รูปที่ 32 ลูกบอลไฟในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง	99
รูปที่ 33 แผนผังการจัดวางตำแหน่งไฟบนพื้นที่การแสดงฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก		100
รูปที่ 34 โปสเตอร์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นกนางนวล.....		104
รูปที่ 35 เพลง Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation)		104
รูปที่ 36 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 1.....		104
รูปที่ 37 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 2.....		105
รูปที่ 38 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 3.....		105
รูปที่ 39 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 4.....		106
รูปที่ 40 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 5.....		106
รูปที่ 41 การเปรียบเทียบลักษณะของแขนในการออกแบบท่าเต้น		108
รูปที่ 42 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเคลื่อนไหวของนกนางนวล		111
รูปที่ 43 การฝึกซ้อมในสถานที่จริงของนักแสดงรับบท ครูฝึกเจียง		116
รูปที่ 44 การฝึกซ้อมของกลุ่มผู้ฝึกนกนางนวลกับสถานที่จริงครั้งแรก.....		117
รูปที่ 45 นักร้องคอรัสทดลองไมโครโฟนกับฝ่ายเครื่องเสียง		122
รูปที่ 46 การแก้ปัญหาความร้อนของพื้นที่การแสดง.....		124
รูปที่ 47 บรรยายภาคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญหลังการแสดง รอบที่ 1		132
รูปที่ 48 การการสนทนากลุ่มนักแสดง (Focus group) หลังการแสดงรอบที่ 2.....		167

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรม เรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล (Jonathan Livingston Seagull) เป็นวรรณกรรมร่วมสมัย โดย ริชาร์ด บาก (Richard Bach) นักเขียนชาวอเมริกัน ได้ใช้ระยะเวลาในกระบวนการสร้างสรรค์วรรณกรรมตั้งแต่ ค.ศ.1970 – 2014 ได้รับความนิยมนับทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและทั่วโลก ได้รับการจัดอันดับให้เป็นหนังสือขายดีอันดับ 1 ยาวนานถึง 38 สัปดาห์ ในปี ค.ศ.1972 - 1973 ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งนับว่าเป็นงานเขียนที่เปลี่ยนชีวิตของ ริชาร์ด บาก ในฐานะนักเขียนหน้าใหม่ที่นำจับตามองแห่งยุค ริชาร์ด บาก นำเสนอแนวคิดเสรีภาพ การสร้างความแตกต่างทางความคิด และการมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่าด้วยจิตวิญญาณอันเป็นอิสระ ซึ่งในขณะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกากำลังประสบกับปัญหาสงครามเวียดนามในปี ค.ศ. 1955 – 1975 การต่อต้านคอมมิวนิสต์ที่กำลังขยายอำนาจไปทั่วโลก ริชาร์ด บาก ยังได้สอดแทรกแนวคิดจากมุมมองชีวิตด้วยการผสมผสานปรัชญาที่สะท้อนมาจากประสบการณ์ชีวิตที่ชอบความท้าทาย มักจะทดลองสิ่งใหม่โดยไม่กลัวความล้มเหลว ประกอบกับความสนใจเรื่องการบิน ส่งผลต่องานเขียนของ ริชาร์ด บาก กว่า 20 เล่ม ในลักษณะกึ่งอัตชีวประวัติ (semi-autobiographical) นำมาเขียนในเชิงบันเทิงคดีเชื่อมโยงกับปรัชญาผลงานเล่มแรกได้เขียนจากประสบการณ์การบินของ ริชาร์ด บาก แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จนมาถึงผลงานชิ้นที่ 3 เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล (Jonathan Livingston Seagull) ได้นำเสนอเรื่องราวผ่านตัวละครที่เป็นนกนางนวลมีการแสดงออกแบบบุคคลวิวัต (personification) ซึ่งแสดงออกทางความคิดและพฤติกรรมเช่นเดียวกับมนุษย์ โจนาทานเป็นสัญลักษณ์ของการบินเร็วเท่าความคิด โดยเปรียบเทียบความเร็วของเครื่องบิน ถูกนำไปเชื่อมโยงกับปรัชญาคริสตศาสนา นิกาย Christian Science ซึ่ง ริชาร์ด บาก ทำหน้าที่เป็นผู้เผยแผ่ศาสนา ซึ่งกล่าวถึงอำนาจของจิตเป็นผู้กำหนดทุกสิ่งสอดแทรกเรื่องวิทยาศาสตร์ และความทันสมัยจึงกลายเป็นลักษณะเฉพาะที่สร้างความโดดเด่นให้กับงานวรรณกรรมในรูปแบบนวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ (science fiction) นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 – 2014 วรรณกรรมมีเนื้อหาเพียง 3 ตอนเท่านั้น ในประเทศไทยวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวลได้ถูกเผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2517 ในสำนวนการแปลของ มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และชาญวิทย์ เกษตรศิริ ซึ่งในขณะนั้นประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญ ในช่วงยุค 14 ตุลาฯ และในปี พ.ศ.2553 นิลุบล สิริมงคล ได้วรรณกรรมเรื่องนี้กลับมาเผยแพร่

อีกครั้งด้วยคำปรารภของท่าน ว.วชิรเมธี โดยตีความในเชิงพระพุทธศาสนา จนมาถึงช่วงต้นปี ค.ศ. 2012 เนื้อหาภาคสุดท้ายเสร็จสมบูรณ์ มีเนื้อหา 4 ตอน และวางจำหน่ายในปี ค.ศ. 2014 ได้วางขายทั่วโลก และในประเทศไทยโดยสำนักงานการแปลของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ในปี พ.ศ. 2557

วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ได้รับความนิยมนักอ่านทั่วโลก โดยหนังสือได้ถูกแปลมากถึง 12 ภาษา นอกจากนี้ยังพบว่าวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ได้ถูกนำไปดัดแปลงในสื่อรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ ค.ศ. 1972 - 2014 อาทิ ภาพยนตร์ เพลง ประกอบภาพยนตร์ หนังสือเสียง นาฏศิลป์ร่วมสมัย ละครเวที เป็นต้น จากการดัดแปลงวรรณกรรมไปยังสื่อประเภทต่างๆ ที่ได้กล่าวข้างต้นนั้นได้รับผลตอบแทนเป็นอย่างดี โดยประเภทภาพยนตร์ได้รับรางวัล Grammy Award ในปี ค.ศ. 1973 ถูกเสนอชื่อเข้าชิง 2 รางวัล Academy Award ในสาขา ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม (cinematography) และการตัดต่อภาพ(editing) หนังสือเสียงได้รับรางวัล Grammy Award ในปี ค.ศ. 1973 เพลงประกอบภาพยนตร์ได้รับรางวัลลูกโลกทองคำ (Golden Globe) และรางวัล Grammy Award ในปี ค.ศ. 1974 จากการศึกษาการดัดแปลงสื่อจากวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยจึงได้รับแรงบันดาลใจในการนำเสนอผ่านทาง การแสดงในรูปแบบบัลเลต์ โดยเลือกใช้การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคาลองจีน (Balanchine method) ที่ใช้การเต้นรำเป็นการดำเนินเรื่องหลัก โดยมุ่งเน้นการแสดงบัลเลต์ในเชิงของการสื่อสาร พบว่ามีการนำเสนอทั้งในรูปแบบซึ่งมีวิธีการเล่าเรื่องแบบละคร และรูปแบบนามธรรมซึ่งไม่มีโครงเรื่องอย่างชัดเจน โดยผสมผสานองค์ประกอบทางการแสดง ดนตรี ฉาก แสง เสื้อผ้า และเทคนิคการเต้นบัลเลต์ที่มีอิสระในการเคลื่อนไหวผ่านทางเทคนิคการเต้นที่มีลักษณะโดดเด่นแตกต่างจากแบบแผนของบัลเลต์คลาสสิกด้วยการจัดวางร่างกายโดยการยืด และขยายร่างกาย (Emphasis on line) การทรงตัวออกจากในแนวศูนย์กลาง (off - balance) การจัดวางแขนและมือในลักษณะ หัก โค้ง งอ ยืด (abstract arm and hand placement) การเต้นบนปลายเท้า (pointe shoes) และการเต้นด้วยเท้าเปล่า (Bare feet) เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรีย์ลีลา และการเคลื่อนไหวอันเป็นอิสระของนางนวล

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล สำนักงานการแปลภาษาไทยของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ซึ่งมีแนวคิดที่สร้างแรงบันดาลใจในการแสวงหาตัวตน และเสรีภาพในสังคม ด้วยจิตวิญญาณที่เป็นอิสระ สะท้อนสังคมในยุค 14 ตุลาฯ (สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น ,ตีพิมพ์ครั้งที่ 3 ,2518) ท่วงทำนองของนางนวลในหนังสือสอดคล้องกับความรู้สึกเสรีนิยมของปัญญาชนที่หมกมุ่นกับตัวเองได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ลักษณะของการแสวงหาตัวตนในแบบทดลองครั้งแล้วครั้งเล่าของนางนวล เข้ากับลักษณะของปัญญาชนผู้แสวงหาทั้งหลายเป็นอย่างดี เพราะตามปกติแล้วปัญญาชนส่วนข้างมาก มักเป็นคนที่นับถือตนเอง และถือการเดินทางไปสู่ความเป็นตัวเองเป็น

สิ่งที่ยิ่งใหญ่ อย่างไรก็ตามในสำนวนการแปลของชาวยุโรปนั้นได้ถูกนำกลับมาตีพิมพ์หลายนับตั้งแต่ พ.ศ. 2517 – 2557 รวมระยะเวลา 20 ปี วรรณกรรมเรื่องนี้ยังสามารถสะท้อนแนวคิดความเป็นเสรีให้กับผู้อ่านได้จนถึงปัจจุบัน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยใช้ฉบับแปลภาษาไทยของ ชาวยุโรป เกษตรศิริ ทั้ง 4 ตอน โดยคงโครงเรื่อง ตัวละคร แนวคิดไว้ตามวรรณกรรมต้นฉบับ ซึ่งกล่าวถึงอิสรภาพทางความคิด การแสวงหาตัวตนและเสรีภาพ และการตั้งคำถามกับสิ่งที่สังคมยึดถือและปฏิบัติ จากแนวคิดดังกล่าวนี้มีความเชื่อมโยงกับเสรีนิยม (Liberalism) โดยมีความเชื่อทางด้านทักษะของปัจเจกบุคคล มนุษย์สามารถพึ่งพาตนเองได้ และใช้ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพในการใช้เหตุผล ความเท่าเทียมกันในสังคม นำมาสู่การเรียกร้องเสรีภาพ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอแนวคิดด้านเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านทางด้านศักยภาพและความสามารถ ด้านเสรีภาพทางความคิด และด้านความเสมอภาคในการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เพื่อเป็นการสื่อสารวรรณกรรมผ่านทาง การแสดงในรูปแบบบัลเลต์ซึ่งเป็นการสร้างวิธีการนำเสนอในมุมมองใหม่ อีกทั้งยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ทางด้านกระบวนการดัดแปลงสื่อไปยังสื่อประเภทอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อแวดวงศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ และเสรีนิยม สามารถนำกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้เพื่อการสื่อสารแนวคิดผ่านทางรูปแบบการแสดง

ผู้วิจัยจึงนำวรรณกรรมโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เพื่อนำมาสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยยังคงโครงเรื่อง ตัวละคร และแนวคิดตามวรรณกรรมต้นฉบับ ซึ่งกล่าวถึงอิสรภาพทางความคิด การแสวงหาตัวตนและเสรีภาพ และการตั้งคำถามกับสิ่งที่สังคมยึดถือและปฏิบัติ จากแนวคิดดังกล่าวนี้มีความเชื่อมโยงกับเสรีนิยม (Liberalism) โดยมีความเชื่อทางด้านทักษะของปัจเจกบุคคล มนุษย์สามารถพึ่งพาตนเองได้ และใช้ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพในการใช้เหตุผล ความเท่าเทียมกันในสังคม นำมาสู่การเรียกร้องเสรีภาพ นำเสนอผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ที่นำเสนอทางด้านศักยภาพและความสามารถ ด้านเสรีภาพทางความคิด และด้านความเสมอภาค

ปัญหานำวิจัย

1. การสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เป็นอย่างไร
2. ผู้รับสารมีการรับรู้ และทัศนคติต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยม จาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม

ขอบเขตงานวิจัย

1. ศึกษาวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ฉบับแปลภาษาไทย โดย ชาญวิทย์ เกษตรศิริ จำนวน 4 ตอน

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

บัลเลต์ดัดแปลง หมายถึง การสร้างสรรค์การแสดงจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้วยวิธีการนำเสนอในรูปแบบบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซีน (Balanchine method) โดยการจัดวางร่างกายโดยการยึด และขยายร่างกาย (Emphasis on line) การออกจากการทรงตัวในแนวศูนย์กลาง (off - balance) ลักษณะของแขนและมือในแบบหัก โค้ง งอ (abstract arm and hand placement) การเต้นด้วยเท้าเปล่า (Bare feet) และ การเต้นบนปลายเท้า (pointe shoes) ผสมผสานกับการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบนกนางนวล เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเต้นบัลเลต์ที่เคลื่อนไหวอย่างเป็นอิสระ

โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล หมายถึง วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล แต่งโดย ริชาร์ด บาก นักเขียนชาวอเมริกัน ในปี ค.ศ. 1970 นำเสนอความเป็นเสรี ทั้งด้านการสร้างความแตกต่างทางความคิด การแสวงหาตัวตนด้วยจิตวิญญาณอันเป็นอิสระ ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาฉบับแปลภาษาไทยของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ 4 ตอน โดยคงโครงเรื่อง ตัวละคร และแนวคิด ตามวรรณกรรมต้นฉบับ เพื่อนำมาสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

แนวคิดเสรีนิยม หมายถึง การนำเสนอแนวคิดเสรีนิยมโดยนำเสนอแนวคิดทางด้านศักยภาพและความสามารถ เสรีภาพทางความคิด ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในสังคม ผ่านทางกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ หัวข้อ “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผู้วิจัยคาดว่าจะสามารถก่อให้เกิดองค์ความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ดังนี้

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ โดยการนำวิธีการดัดแปลงสื่อจากวรรณกรรมผ่านทางรูปแบบการแสดงนั้น นักวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่องค์ความรู้แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism)
2. ประโยชน์ทางด้านวิชาชีพ กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยนำเสนอในรูปแบบการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองชิน (Balanchine method) สามารถนำองค์ความรู้ในการดัดแปลงสื่อไปประยุกต์ใช้ในแวดวงศิลปะการแสดง และนาฏศิลป์ เพื่อใช้เป็นฐานในการสร้างสรรค์การแสดงต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ หัวข้อ “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยมีแนวคิด และทฤษฎีเป็นฐานในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation)
 - 1.1. แนวคิดการแปรรูปวรรณกรรม (Literary Adaptation)
2. ทฤษฎีการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซีน (Balanchine method)
 - 2.1. การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์
3. แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism)

1. แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation)

มนุษย์มีประวัติศาสตร์อันยาวนานกับการดัดแปลงสารในรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยนำเรื่องจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ เรื่องเล่า ตำนาน สร้างแรงบันดาลใจให้การสร้างประติมากรรม ภาพวาด ละคร นิทาน นำไปสู่การสร้างเรื่องราวในรูปแบบของนวนิยาย การดัดแปลงจากวรรณกรรม และบทละครสู่สื่อประเภทภาพยนตร์ เป็นต้น

กฤษณะ คุปตามร (2554) ได้กล่าวถึงการดัดแปลงสื่อ ว่า “ ในด้านการดัดแปลงบทประพันธ์ไปยังสื่ออื่นพบว่า ผู้ผลิตตั้งใจที่จะนำเอกลักษณ์ต่างๆจากบทประพันธ์ แต่ยังคงองค์ประกอบการเล่าเรื่องไว้ และสร้างสรรค์ให้เป็นประดิษฐกรรมใหม่ (Invention) โดยการขยายความ ตัดทอน และดัดแปลงเนื้อหา ” ในขณะที่ ศรุต รัตนวิจิตร (2555) ได้อ้างถึง Egil Tornqvist, (1991 : 7) โดยให้คำนิยามของการดัดแปลงข้ามสื่อ (Cross media Adaptation) หมายถึง การแปลงสาร (Message) จากระบบสัญลักษณ์ของสื่อหนึ่งมาสู่ระบบสัญลักษณ์ของสื่อใหม่ ที่มีลักษณะต่างกัน เช่น การดัดแปลงข้ามสื่อของบทละคร เป็นการแปลงจากระบบสัญลักษณ์ของตัวอักษรมาเป็นภาพ และเสียง ในสื่อละครเวที ละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแนวคิดและนิยามของการดัดแปลงสื่อ (Adaptation) ที่ปรากฏนั้น อาจไม่สอดคล้องกับแนวคิดในปัจจุบัน ซึ่งได้กล่าวถึง การดัดแปลงในรูปแบบของสื่อร่วมสมัย (contemporary theories of media adaptation) โดยมีทิศทางในการดัดแปลงสื่อที่มากกว่าการดัดแปลงจากงานเขียนไปสู่ภาพยนตร์ ซึ่งแหล่งที่มาของการนำไปดัดแปลงเพื่อที่จะถ่ายทอดเนื้อหาจากแหล่งที่มาแหล่งเดียว ที่มีความเสถียรภาพ หรือแม้กระทั่ง นักเขียนสามารถระบุตัวได้ ซึ่งแนวคิดนี้จะส่งผ่านต่อไปการดัดแปลงในยุคใหม่ที่เรียกว่า การย้ายข้ามสื่อ (transmedia)

จากบทความในหัวข้อ “Transmedia: Story-telling/เล่าเรื่องข้ามสื่อ” โดย ฐาม เชื้อสถาปนศิริ (2558 : 59-87) ได้กล่าวไว้ว่า “ การเล่าเรื่องข้ามสื่อ คือ เทคนิคการเล่าเรื่องที่ใช้ประโยชน์จากการแบ่งเรื่องออกเป็นส่วนย่อยๆ และผลิตเรื่องราวส่วนย่อยๆ นั้นนำเสนอผ่านช่องทางสื่อที่แตกต่างกัน โดยที่เรื่องทั้งหมดนั้นต่างก็มีส่วนที่เป็นเนื้อหาสมบูรณ์ในตัวมันเองหรือไม่ก็ได้ และเรื่องต่างๆ สามารถนำมารวมกันเป็นเรื่องเดียวกันได้โดยผ่านประสบการณ์ผ่านสื่อต่างๆ ของผู้ชมหรือผู้ใช้งานสื่อ ” การเล่าเรื่องข้ามสื่อ นักเล่าเรื่องควรมีวิธีการ ดังนี้

1. เล่า 'เรื่องเอก' (main story) ผ่านเรื่องย่อย (sub story) หลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน
2. โดยที่เรื่องย่อยหนึ่งๆ นั้นต่างก็มีความครบถ้วนสมบูรณ์ได้ด้วยตัวมันเอง ไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์กับเรื่องใดเรื่องหนึ่งก่อนที่จะต้อง
3. ใช้เทคนิคการนำเสนอที่แตกต่างกัน ผ่านรูปแบบช่องทางสื่อต่างๆ กัน
4. โดยคำนึงถึง ธรรมชาติของสื่อ พฤติกรรมผู้รับสาร กิจวัตรประจำวัน ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม
5. ซึ่งเรื่องต่างๆ จะถูกเชื่อมโยงสัมพันธ์บูรณาการสัมพันธ์กันโดยเจตนาของผู้ผลิตและความตั้งใจและการมีส่วนร่วมของผู้รับสาร
6. ผู้ส่งสารเพียงให้กำเนิดเรื่องหลัก และพัฒนาเรื่องนั้นต่อไปร่วมกับผู้ใช้ผู้รับสารด้วยประสบการณ์และจินตนาการของเขาเอง

ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าบทบาทและหน้าที่ของนักเล่าเรื่องในแนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่อของ ฐาม เชื้อสถาปนศิริ มีวิธีการเล่าเรื่องอย่างเป็นลำดับ โดยให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบตั้งแต่ผู้ส่งสาร สาร ช่องทางในการส่งสาร และผู้ส่งสารมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับผู้รับสาร ดังนั้นการเล่าเรื่องข้ามสื่อจึงเป็นเครื่องมือ และศิลปะในอุตสาหกรรมสื่อมวลชนยุคหลอมรวมสื่อ ซึ่งสามารถแนวคิดนำแนวคิดและวิธีการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์ทางด้านอื่นๆ อาทิ การตลาด การผลิตถ่ายทำสื่ออย่างบูรณาการ

จากแนวคิดการดัดแปลงทั้ง 3 รูปแบบ คือ การดัดแปลงสื่อ (Adaptation) การดัดแปลงข้ามสื่อ (Cross media Adaptation) และ การย้ายข้ามสื่อ (Transmedia) ที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงในข้างต้นนั้น พบว่า แหล่งที่มาของการดัดแปลงนั้นมักจะมีมาจากสื่อในรูปแบบงานเขียน ซึ่งในการดัดแปลงสื่อจากวรรณกรรม (based on literature) พบว่า ยังเป็นแหล่งสำคัญที่ผู้ผลิตนิยมนำมาดัดแปลงสื่อ เนื่องจากวรรณกรรมมีโครงเรื่อง แก่นเรื่อง และตัวละคร ที่สมบูรณ์อยู่แล้ว ผู้ผลิตจึงสามารถนำวรรณกรรมมาใช้เพื่อดัดแปลงได้ง่ายกว่าการเขียนเรื่องขึ้นมาใหม่ ด้วยวิธีการ ลด เพิ่ม ตัด ทอน ตามมุมมองของผู้ผลิต ในส่วนของการนำเทคโนโลยีทางการสื่อสารเข้ามามีเป็นเครื่องมือที่ช่วยถ่ายทอดเนื้อหาของวรรณกรรมไปยังสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เพลง ภาพยนตร์ วิทยุ การแสดงต่างๆ เป็นต้น การดัดแปลงจึงเป็นวิธีการที่ช่วยขยายความจากตัวบท เพื่อช่วยในการเติมเต็มจินตนาการไปยังสื่อในรูปแบบที่สามารถสร้างภาพจากงานเขียนที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้

ในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ หัวข้อ “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผู้วิจัยจึงได้นำวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล มาดัดแปลงและนำเสนอในรูปแบบของการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เพื่อเป็นการสะท้อนภาพในจินตนาการที่เกิดจากการอ่านวรรณกรรม ด้วยสุนทรีย์ลีลาการเคลื่อนไหวอันงดงามของฝูงนางนวลผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ ซึ่งก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการดัดแปลงนั้น ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาที่มาของตัวบทต้นทาง หรือ วรรณกรรมต้นฉบับเป็นอย่างดี เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับแนวคิดที่สอดแทรกอยู่ในวรรณกรรม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยภายนอกวรรณกรรม เช่น ชีวิตประวัติ และผลงาน ของผู้แต่ง สภาพสังคม อันจะส่งผลต่อแนวคิดของผู้แต่งที่สะท้อนอยู่ในวรรณกรรม

ประวัติผู้แต่ง

ริชาร์ด บาก เกิดเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน ค.ศ. 1936 ที่เมือง Oak Park, Illinois จบการศึกษาที่โรงเรียน Long Beach State College ค.ศ. 1955 ริชาร์ดมีความสนใจในสิ่งรอบตัว และมักที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆอยู่เสมอโดยไม่กลัวความล้มเหลว จากประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย อาทิ บุรุษไปรษณีย์ บรรณาธิการ นักเทศน์ฆราวาสในโบสถ์นิกาย Church of Christ นักเขียน และนักบิน ริชาร์ดให้ความสนใจกับเรื่องการบินเป็นพิเศษ ตั้งแต่อายุ 17 ปี และยังได้ทำงานเกี่ยวกับการบิน เช่น นักบินในกองทัพเรือสหรัฐฯ และทำหน้าที่ในตำแหน่งกองโจรฝ่ายซ้าย 141 ฝูงบินขับไล่ (USAF) หน่วยงาน New Jersey Air National Guard รัฐนิวเจอร์ซีย์ นักเขียนทางเทคนิคสำหรับเครื่องบิน Douglas Aircraft บรรณาธิการนิตยสารสำหรับการบิน flying หนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการบิน (หนังสือพิมพ์ Flying และ Private pilot) บริษัทรับจ้างทำเครื่องบิน จากประสบการณ์ดังกล่าวสร้างแรง

บันดาลใจให้กับงานเขียนกว่า 20 เล่ม โดยเล่มแรกนั้นได้เล่าถึงเรื่องประสบการณ์ทางการบินของเขา แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ริชาร์ดไม่ย่อท้อและยังคงเขียนหนังสือที่เกี่ยวกับการบินต่อไป จนมาถึงผลงานเล่มที่ 3 เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล (Jonathan Livingston Seagull) ได้รับการตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1970 โดยบริษัทแมกมิลแลน (Macmillan Publishers) ซึ่งกลายเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมในช่วงปี ค.ศ. 1972 สร้างยอดเป็นอันดับ 1 ในประเทศสหรัฐอเมริกา มียอดขายติดอันดับ New York Times best seller lists. ยาวนานถึง 38 สัปดาห์ และ Publishers Weekly list of bestselling novels in the United States. สามารถทำลายสถิติเดิมของหนังสือดังอย่าง Gone with the wind ในปี ค.ศ. 1972 หนังสือสามารถขายได้เกินกว่า 1 ล้านเล่ม ทำให้ ริชาร์ด บาก กลายเป็นนักเขียนหน้าใหม่ที่นำจับตามองแห่งยุค 1970 เป็นต้นมา นอกจากผลงานสร้างชื่ออย่าง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ยังมีหนังสือเล่มอื่นๆ ที่มีรูปแบบนวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ (Science Fiction) เช่น Illusions (ค.ศ.1977) One (ค.ศ. 1989) และ Out of My Mind (ค.ศ. 1999) โดยเล่มที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้ เรื่อง One (หนึ่ง) และ illusions (มายา) และ Jonathan Livingston Seagull (โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล)

แนวคิดจากวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ไม่เพียงแต่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับผู้อ่าน แต่ยังส่งผลต่อริชาร์ดซึ่งนับว่าเป็นจุดเปลี่ยนในชีวิตในหลายๆด้าน ริชาร์ดด้วยการยุติความสัมพันธ์กับภรรยาที่ใช้ชีวิต และมีลูกด้วยกันถึง 6 คน เลิกไปพึ่งเทศน์ที่โบสถ์ เลิกส่ง ส.ค.ส. ตอนคริสต์มาส และปีใหม่ ในปี ค.ศ. 1977 ริชาร์ดแต่งงานครั้งที่ 2 กับนักแสดงสาว Leslie Parrish ที่พบจากการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง Jonathan Livingston Seagull เธอได้เป็นส่วนหนึ่งที่ปากเขียนบรรยายถึงในหนังสือ 2 เรื่อง คือ The Bridge Across Forever and One จากนั้นได้หย่าร้างกัน ปี ค.ศ.1997 ริชาร์ดได้แต่งงานใหม่กับภรรยาคนที่ 3 Sabryna Nelson – Alexopoulos ปี ค.ศ. 1999 ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2012 ริชาร์ดประสบอุบัติเหตุเครื่องบินตกที่เกาะ San Juan Island เมืองวอชิงตัน (Washington) ขณะที่ขับเครื่องบินส่วนตัวลงจอด ได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะ และกระดูกหัวไหล่หัก เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลนานกว่า 4 เดือน โดยประสบการณ์เฉียดตายนี้ได้สร้างแรงบันดาลใจในงานเขียน 1 ใน 4 ของ โนเวลลา และในเดือนกุมภาพันธ์ ปีค.ศ. 2014 ริชาร์ด บาก ได้เขียนหนังสือ Illusions 2 นอกจากนี้ยังมีการเขียนข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์เฉียดตาย ส่งผลให้ ริชาร์ด บาก นำวรรณกรรมในตอนสุดท้ายของ โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล มาปรับปรุง และเผยแพร่ฉบับสมบูรณ์ในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 2014

จากอาชีพที่หลากหลายของ ริชาร์ดสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายส่งอิทธิพลต่อผลงานการเขียนทั่วไปของเขาซึ่งเป็นลักษณะกึ่งอัตชีวประวัติ (semi-autobiographical) นำมาเขียนในเชิงบันเทิงคดีเชื่อมโยงกับปรัชญา จึงอาจกล่าวได้ว่า วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล มีความเป็นวรรณกรรมร่วมสมัย (Contemporary Literature) ตั้งแต่ภาคแรกจนถึงภาคสุดท้ายผู้แต่งใช้ระยะเวลายาวนานถึง 45 ปี โดยใน 3 ตอนแรกนั้น ได้เผยแพร่ในปี ค.ศ. 1970 เนื่องด้วยเหตุผลบางประการของผู้แต่งที่เชื่อว่าเนื้อหาใน 3 ตอน นั้นสมบูรณ์แล้ว ในตอนสุดท้ายได้ถูกนำมาเผยแพร่ในปี ค.ศ. 2014 โดย ซาบรีนา นักเขียนคนสนิทได้ค้นพบตอนสุดท้ายของ โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จากกองกระดาษและเอกสารด้วยสภาพที่ไม่สมบูรณ์ แต่เนื้อหาในภาคที่ 4 กลับสะท้อนถึงสภาพสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยผู้มากบารมี และพิธีกรรม การจำกัดเสรีภาพของประชาชนโดยอ้างถึงการสร้างความมั่นคง และความปลอดภัยแก่มนุษยชาติ ผู้วิจัยจึงมองว่า วรรณกรรมเรื่องนี้สามารถจัดให้อยู่ในประเภทวรรณกรรมร่วมสมัย (Contemporary Literature) พบมากในปัจจุบันวรรณกรรมมีการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และยุคสมัยมากยิ่งขึ้น เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (อ้างถึงใน ดนยา วงศ์ธนชัย, 2543) กวีรัตนโกสินทร์ได้ขยายความไว้ว่า ร่วมเวลา ร่วมอายุ และร่วมความคิดเห็น ในขณะที่รัฐจวน อินทรกำแหง (2523 :11อ้างถึงใน ดนยา วงศ์ธนชัย, 2543) มีความเห็นว่าจะใช้กาลเวลาเป็นเครื่องตัดสินเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องขึ้นอยู่กับว่าวรรณกรรมชิ้นนั้นๆ ยังมีพลังในการจุดประกายความคิดใหม่ให้แก่ผู้อ่านได้หรือไม่ และยังได้ให้ความหมายของวรรณกรรมร่วมสมัย ไว้ว่า “โดยจะยึดถือจากสิ่งที่ยังเป็น ความใหม่ ในวรรณกรรมชิ้นนั้น ไม่ว่าจะวรรณกรรมชิ้นนั้นจะเกิดในสมัยใด เวลาจะล่วงเลยมาเป็นปีมาแล้วนั้น แต่หากวรรณกรรมชิ้นนั้น เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วยังเกิดมีไฟและจุดประกาย สร้างแรงบันดาลใจได้ อันนี้เรียกว่าเป็นวรรณกรรมร่วมสมัย”

โครงเรื่อง

วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับนางนวลตัวหนึ่ง ชื่อ โจนาทาน ลิฟวิงสตัน ที่รักการบินและมุ่งมั่นเอาชนะข้อจำกัดทางกายภาพของนางนวลเพื่อความเป็นเลิศในการบิน ปฏิเสธกฎเกณฑ์และการดำรงชีวิตแบบเดิมๆ ซึ่งสังคมนางนวลถือปฏิบัติกันมาซึ่งมองว่าการบินมีไว้เพื่อหาอาหารเท่านั้น ในขณะที่โจนาทานค้นหารีวิธีที่จะบินให้ดีขึ้น เร็วขึ้นนั้น เพื่อที่จะบรรลุถึงการเรียนรู้ซึ่งยกระดับจิตใจของตนขึ้นสู่ระดับที่สูงกว่าการดำรงชีวิตของสัตว์ชนิดหนึ่ง (วลีพร หวังชื่อกุล .2545 : 22) แต่โจนาทานกลับถูกขับไล่ออกจากฝูงเดิมและถูกตราหน้าว่าเป็น “ตัวหัวเน่า” เมื่อได้ไปอยู่ในฝูงนางนวลกลุ่มใหม่ที่รักในการบิน โจนาทานได้รับการฝึกฝนวิธีการบินที่หลากหลาย การบินเร็วเท่าความคิด จากครูฝึกเจียง จนทำให้โจนาทานเป็นเลิศทางการบิน และพัฒนามาสู่อัจฉริยะ

ฝึก สุดท้ายแล้วโจนาทานเลือกที่จะกลับมาฝูงเดิมเพราะเชื่อว่าต้องมียกนางนวลที่รักในการบินและถูกขับไล่ออกจากฝูงเช่นเดียวกับมัน โจนาทานได้สร้างฝูงใหม่และฝึกฝนการบินเหล่านกนางนวลในฝูงใหม่ ในที่สุดความสามารถในการบินของโจนาทานก็ได้รับการยอมรับในฝูงเดิม แต่การยอมรับนั้นมีวิธีการที่แตกต่าง บ้างก็ฝึกฝนตาม บ้างก็เชื่อว่าโจนาทานเป็นเทพแห่งนางนวล และสร้างพิธีกรรม “หนึ่งเดียว” เพื่อกราบไหว้บูชากลุ่มเทพนกนางนวล ทำให้ความเชื่อในเรื่องการบินและการฝึกฝนนั้นหายไป แต่ก็ยังมีนกนางนวลบางตัวที่ไม่เชื่อเรื่องโจนาทานและยังคงค้นหาความหมายของชีวิตด้วยการบินแบบลองผิดลองถูกเหมือนโจนาทานในตอนแรก โจนาทานจึงกลับมาเพื่อฝึกฝนการบินให้กับผู้ที่เชื่อและรักในการบินเช่นเดียวกับมัน

ตอนที่ 1

โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นกนางนวลหนุ่ม ผิดหวังกับความเป็นวัตถุนิยมของสังคม หมายถึง ข้อจำกัดของชีวิตในฝูงนกนางนวลที่มีชีวิตอยู่เพื่อกิน แต่โจนาทานกลับต้องการแสวงหาความหมายของชีวิตด้วยการบิน ในขณะที่เขาทดลองกับการท้าทายความสามารถในการบินทางอากาศ ทำให้โจนาทานมีความแตกต่างของฝูงนกนางนวล นำไปสู่ความขัดแย้งกับฝูง และถูกขับไล่ออกจากฝูงนกนางนวล แต่โจนาทานยังคงเพียรพยายามในการฝึกบิน ในที่สุดโจนาทานสามารถบินสูงขึ้นพิชิตข้อจำกัดของนกนางนวลทั่วไปได้ โจนาทานถูกค้นพบโดยนกนางนวลอีกกลุ่มหนึ่งที่เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญต่อการบิน ในฝูงใหม่นี้สามารถสอนให้กับโจนาทานได้ เรียนรู้เรื่องการบินมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2

เมื่อโจนาทานเข้าสู่ฝูงนกนางนวลกลุ่มใหม่ โจนาทานได้รับการฝึกฝนจากครูฝึกเจียง นกนางนวลทั้งหมดสนุกกับการบิน โจนาทานเป็นนกเดียวที่ขยันฝึกฝนการบินอย่างหนัก จนกลายเป็นที่สนใจในระดับที่เป็นระดับครูฝึก ในฝูงนกนางนวลกลุ่มนี้พวกมันไม่คำนึงถึงความแตกต่าง นกทุกตัวจะรวมกัน สามารถเชื่อมโยงถึงกันด้วยการสื่อสารทางจิต โดยมีความเชื่อว่า นกนางนวลเป็นความคิดที่ไม่จำกัดของเสรีภาพ ภาพของนกนางนวล ที่ยิ่งใหญ่ ที่เป็นการสร้างความจริงให้กับตัวเองนำมาสู่อิสระตัวตนที่แท้จริง

ตอนที่ 3

คำพูดสุดท้ายของครูฝึกเจียงที่มอบให้กับโจนาทาน "การสร้างความรักใน

การทำงาน" ผ่านทางคำสอนของเจียง ทำให้โจนาทานเข้าใจว่าจิตวิญญาณ ไม่สามารถเป็นอิสระได้ หากขาดการให้อภัย โจนาทานเลือกที่จะกลับไปพึ่งเดิมของตน เพื่อที่จะแบ่งปันอุดมคติ และประสบการณ์อันยิ่งใหญ่ที่ค้นพบ ดังนั้นความรัก ความเคารพ และการให้อภัย ทั้งหมดมีความสำคัญเท่าเทียมกันที่จะเป็นอิสระจากการปฏิบัติตามกฎที่เพียงเพราะพวกเขาได้รับการยอมรับ

ตอนที่ 4

เมื่อเหล่านางนวลเฝ้าตามหาคำตอบจาก โจนาทาน ครูฝึกผู้สอนให้นางนวลได้รู้จักกับอิสระจากการบิน กลับทำให้สังคมนางนวลเดิมนั้นตั้งคำถามมากมาย จากการฝึกปฏิบัติเพื่อค้นพบตัวตน และความสามารถ กลับกลายเป็นสิ่งที่ฝูงนางนวลมองข้าม และนำไปสู่ลัทธิของการบูชา เพราะเชื่อว่า โจนาทาน คือเทพแห่งนางนวล บัดนี้ไม่มีใครในสังคมนางนวลศรัทธาการฝึกปฏิบัติเพื่อเอาชนะขีดจำกัดร่างกายของนางนวล แต่ก็ยังมีนางนวลตัวในฝูงที่ไม่เชื่อกับความศักดิ์สิทธิ์ของโจนาทาน มองว่าเป็นตำนานที่ไม่เป็นจริงและยังคงเดินหน้าค้นหาความหมายของชีวิตจากการบินอีกต่อไป

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาชีวประวัติ และผลงานของริชาร์ด บาก เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดในวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล พบว่า ผู้แต่งได้ใช้เงื่อนไขทางสภาพสังคมที่ดำรงอยู่ รวมไปถึงการนำเรื่องราวในชีวิตอาชีพนักบินมาเป็นแรงบันดาลใจหลัก เพื่อกำหนดทิศทางในงานเขียนเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยการเปรียบเทียบเรื่องความเร็วและเทคนิคการบินจากประสบการณ์เป็นนักบินของผู้เขียนจนพัฒนามาเป็นรูปแบบนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ (Science fiction) ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ริชาร์ดใช้ในการเขียนหนังสือทุกเล่ม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า แก่นเรื่องนั้นต้องการสะท้อนให้เห็นถึงความคิดนอกกรอบ และการแสวงหาคคุณค่าของชีวิต ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงอุปสรรคในการฝึกฝนของโจนาทานด้วยรูปแบบต่างๆ ทั้งสำเร็จ และล้มเหลวบ้าง สื่อให้เห็นถึงความสัจธรรมชีวิตที่ต้องมีความเพียรพยายาม และมุ่งมั่นจนกว่าจะบรรลุผล สิ่งสำคัญ คือ ความรักซึ่งเป็นคุณธรรมที่โดดเด่นของโจนาทานในการรักในฝูงของตนนำสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากการบินนำกลับมาเผยแพร่ให้กับผู้อื่น การแสวงหาความจริงของชีวิต เป็นหัวใจของงานวรรณกรรมเรื่องนี้ที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และครองใจผู้อ่านทั่วโลกยาวนานกว่า 45 ปี (ค.ศ. 1972 – ปัจจุบัน)

1.1 แนวคิดการแปรรูปวรรณกรรม (Literary Adaptation)

การแปรรูปวรรณกรรมตรงกับคำว่า Literary Adaptation ในภาษาอังกฤษ โดยคำว่า Adaptation หรือ Film Adaptation เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในวงการภาพยนตร์มาก่อน หมายถึง การแปลงจากงานเขียนไปสู่งานภาพยนตร์ Derkson (2010 อ้างถึงใน วิศปัติย์, 2557) กล่าวว่า การแปรรูป คือ การเปลี่ยนจากงานศิลปะรูปแบบหนึ่ง ไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง หรือการปรับเปลี่ยนจากสื่อหนึ่งไปยังสื่ออื่นๆให้เหมาะสมด้วยบริบทของเงื่อนไข ด้วยการปรับ เปลี่ยน ลดทอน ขยายบางสิ่ง ทำให้มีโครงสร้างหน้าที่ และรูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากเดิม ในอดีตมักจะนำนวนิยาย มาแปรรูปให้เป็นภาพยนตร์ แต่ในปัจจุบันสามารถนำเรื่องสั้น ความเรียง บทละครเวที บทกวี ลำนำ บทความจาก นิตยสารและหนังสือพิมพ์ หรือ แม้แต่การ์ตูนก็สามารถนำมาแปรรูปได้ทั้งสิ้น ในขณะที่ความหมายในเชิงวรรณกรรมนั้น Hutcheon (2006 ,อ้างถึงใน วิศปัติย์, 2557) ได้ให้ความหมายว่า การแปรรูป ในเชิงวรรณกรรม คือ การปรับเปลี่ยนวรรณกรรมต้นฉบับ โดยเฉพาะ นวนิยาย เรื่องสั้น บทกวี ไปสู่ ประเภท หรือ สื่ออื่นๆ (Genre or Medium) เช่น ภาพยนตร์ ละครเวที วีดีโอเกมส์ โดยแบ่ง การแปรรูป ออกเป็น 2 ความหมาย ดังนี้

1. เป็นผลผลิต (as a product) ครอบคลุมการปรับเปลี่ยนรูปแบบของงาน (Transposition) หรือสิ่งที่เกี่ยวกับงานชิ้นนั้นการแปรรูปตามนัยนี้ คือ การเปลี่ยนสื่อ (Medium)หนึ่งไปสู่อีกสื่อหนึ่ง เช่น จากบทกวีไปสู่ภาพยนตร์ หรือเปลี่ยนประเภท (Genre) เช่น จากมหากาพย์ไปสู่นวนิยาย หรือการเปลี่ยนกรอบแนวคิด และบริบท เช่น การเล่าเรื่องจากมุมมองที่แตกต่าง นอกจากนี้ยังรวมถึงการเปลี่ยนจากเรื่องจริงมาสู่เรื่องแต่ง เช่น จากประวัติศาสตร์ หรือ อัจฉริยะประวัติ แปรรูปมาเป็น นวนิยาย เรื่องเล่า หรือ ละคร จำพวกสร้างขึ้นมาจากเรื่องจริง
2. เป็นกระบวนการ (as a process) ในการตีความหมายใหม่ และการสร้างขึ้นใหม่ โดยขึ้นอยู่กับแต่ละมุมมองของผู้แปรรูป หรือ การปรับให้เหมาะสมกับลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ หรือ บริบทของผู้รับ เช่น การแปรรูปวรรณกรรมให้เหมาะกับเยาวชน

ในขณะที่ จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา (2544) ได้ให้ความหมายเปรียบเทียบการแปรรูปในบริบทของสังคมไทย ว่า การแปรรูปเป็นศัพท์ที่คิดขึ้นใหม่เพื่อเลี่ยงการใช้คำว่า ดัดแปลง ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกับเนื้อหาโดยตรง การแปรรูป จึงหมายถึงการเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอวรรณกรรมจากรูปแบบเดิมให้มีรูปแบบใหม่ ด้วยวิธีการ เติม ตัด ทวี ทอน ขยาย ยุบ หรือสลับลำดับฉากนาฏการ ตัวละคร ฉาก สถานที่ และบท จากความหมายที่ได้กล่าวมาข้างต้น วิศปัติย์ ชัยช่วย (2557) ได้สรุปและ

ให้คำนิยามศัพท์ของ การแปรรูปวรรณกรรม ว่า “กระบวนการในการปรับเปลี่ยนวรรณกรรมต้นเรื่อง จากสื่อประเภทหนึ่งไปยังสื่ออีกประเภทอื่นๆ ด้วยวิธีการทางวรรณศิลป์ประเภทต่างๆ เช่น การตัดเพิ่ม สลับ เชื่อม ต่อ โดยผลลัพธ์ที่ได้ คือ ชิ้นงานใหม่ที่อาจมีโครงสร้าง หน้าที่ ประเภทงาน หรือ สื่อ ที่แตกต่างจากเดิม”

ในการแปรรูปวรรณกรรมนั้นเป็นการปรับเปลี่ยนงานจากสื่อหนึ่งไปยังสื่ออีกประเภทหนึ่ง ซึ่งในสื่อแต่ละประเภทยัง มีคุณลักษณะ หน้าที่ และข้อจำกัดที่ต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้รับสารที่ต่างกันออกไปด้วย ในการแปรรูปวรรณกรรมเพื่อการอ่านสู่ไปสู่ในรูปแบบของการแสดง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจในคุณลักษณะของสื่อแต่ละประเภทด้วย เพื่อที่จะสามารถใช้สื่อนั้นเป็นเครื่องมือในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย Derkson (2010) ได้แนะนำถึงประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการจัดทำารแสดงจากการแปรรูปวรรณกรรม ดังนี้

1. การค้นหาและพัฒนาโครงสร้างเชิงการแสดง
2. การค้นหาลีลาและอารมณ์ในการนำเสนอ
3. การค้นหาวิธีการบอกเล่าเรื่องด้วยภาพ
4. การค้นหาวิธีการที่จะตอบคำถาม ว่า การแสดงนี้ปรากฏในฉากได้อย่างไร?

ในขณะที่ จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา ได้เสนอขั้นตอนการแปรรูปวรรณกรรม 4 ลำดับ ดังนี้

1. การทำความเข้าใจกับตัวบทวรรณกรรมให้กระจ่างชัด เพื่อจับสาระและหัวใจของวรรณกรรมที่จะแปรรูป หมายถึง การวางโครงเรื่อง การพัฒนาโครงเรื่อง และการพัฒนานิสัยของตัวละครที่คลี่คลายไปตามโครงเรื่อง ด้วยการอ่านอย่างละเอียด
2. การกำหนดรูปแบบการนำเสนอ หรือ ประเภทของตัวบท ซึ่งเปรียบเสมือนการเลือกร่างใหม่ ให้แก่หัวใจ โดยต้องคำนึงถึงเวลาในการนำเสนอให้พอเหมาะ
3. กำหนดฉากนาฏการ คือ เหตุการณ์ที่ตัวละครหนึ่งกระทำเพียงลำพัง หรือกระทำกับตัวละครอื่นๆ โดยมีจุดเริ่มต้น ดำเนินไป และจบลงในแต่ละช่วงเหตุการณ์นั้น ซึ่งจำเป็นจะต้องมีฉากสถานที่รองรับ ฉากนาฏการหนึ่งที่มีก็ฉาก สถานที่นั้น ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในการเลือกนำเสนอตัวละคร ฉาก และบท สนทนามาไว้ในการแสดง สามารถตัดเพิ่ม หรือ สลับฉากได้ตามความเหมาะสม ซึ่งผู้จัดทำจะต้องเรียงเรียงเรื่อง โดยที่ทุกฉากจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง และเป็นเหตุเป็นผล โดยยังคงหัวใจของเรื่องเดิมไว้
4. การตรวจแก้ ให้เหมาะสม อาจจะต้องมีการแก้ไขซ้ำหลายรอบ (re - writing) เพื่อนำไปปรับปรุงก่อนนำไปจัดแสดงจริง

อย่างไรก็ตามผู้วิจัย พบว่า วรรณกรรมมีข้อจำกัดทางการสื่อสารอยู่มาก เช่น ผู้ที่ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ หรือ อุปสรรคทางภาษา จึงทำให้การเผยแพร่ผ่านทางวรรณกรรม แม้ว่าจะสามารถเผยแพร่จากการตีพิมพ์ได้ในจำนวนมากก็จริง แต่ในแง่ของผู้รับสารนั้นต้องใช้ระยะเวลาเวลาที่ผู้รับสารจะอ่านเนื้อหาครบสมบูรณ์ ในแง่ของการตีความของผู้อ่าน ย่อมมีการตีความแตกต่างกันไป อาจจะไม่ตรงกับวัตถุประสงค์และสารที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารก็เป็นได้

หม่อมหลวงพันธุ์เทวนพ เทวกุล, 24 สิงหาคม 2558, (ออนไลน์) ได้กล่าวถึงการดัดแปลงวรรณกรรมในบทสัมภาษณ์ หัวข้อ มายา (คดี) ของวิจิตรกามา ว่า “วรรณกรรมกับภาพยนตร์มันเป็นคนละศาสตร์ วรรณกรรมก็สมบูรณ์ในแบบของวรรณกรรม เราไม่ได้ทำหนังลอกวรรณกรรม เพราะไม่มีใครในโลกนี้ถ่ายทอดหนังจากวรรณกรรมได้เหมือนเป๊ะ ไม่งั้นมันอาจจะน่าเบื่อ วรรณกรรมคือเรื่องที่ต้องอ่าน ภาพยนตร์คือเรื่องที่ต้องดู วรรณกรรมอยู่ในรูปแบบตัวอักษร คนอ่านจะมีจินตนาการของตัวเอง ขวัญเรียงของคนล้านคนก็ไม่เหมือนกัน หน้าตาไม่เหมือนกัน บรรยากาศไม่เหมือนกัน ส่วนในภาพยนตร์ เราต้องเล่าชีวิตของตัวละครให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะสมบูรณ์ได้ โดยผ่านภาพและตัวละครที่มีชีวิตโลดแล่นจริงๆ ทุกตัว มันคือบทดัดแปลงจากวรรณกรรม ภาษาอังกฤษเรียกว่า Adaptation Screenplay ไม่ใช่ Original Screenplay ไม่มีใครในโลกนี้ไม่ adapt เช่น วรรณกรรมเชกสเปียร์ ซึ่งได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์ ก็มีการ adapt ไม่ได้ทำตามเชกสเปียร์ทั้งหมด แต่แก่นแท้ในตัวละครต้องรักษาไว้ สิ่งที่คุณประพันธ์ต้องการจะสื่อกับคนดูต้องถูกเน้นออกมา”

จากการศึกษาในผลงานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องของการดัดแปลงข้ามสื่อ จากงานเขียนสู่สื่อในรูปแบบต่าง ผู้วิจัยพบว่า ก่อนที่จะนำไปสู่แนวคิดการดัดแปลงนั้น จะต้องทำความเข้าใจในตัวต้นฉบับและนำไปสู่ การตีความ การปรับเปลี่ยนมุมมองการนำเสนอให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้สร้าง ซึ่งสิ่งสมควรให้ความสำคัญลำดับต่อไป คือ การถ่ายโอนข้ามไปยังสื่ออื่น ๆ นั้นจะต้องเข้าใจรูปแบบธรรมชาติของสื่อ นั้นด้วย เพราะในแต่ละสื่อย่อมมีข้อดี และข้อด้อยแตกต่างกันไป จึงควรศึกษาคุณลักษณะของสื่อเพื่อนำไปเป็นประโยชน์ในการถ่ายทอด และสื่อสารไปยังผู้รับสารได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาการดัดแปลงสื่อจากวรรณกรรม เพื่อนำไปสร้างสรรค์การแสดงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกระบวนการสร้างสรรค์ในมิติของผู้สร้างงานผลงาน การศึกษาทั้งต้นบทต้นทางและการดัดแปลงสื่อที่ได้ถูกสร้างมาแล้วในสื่อต่างๆมีความสำคัญต่อผู้สร้างงาน เพื่อนำไปสู่การสร้างสิ่งใหม่และนำเสนอในมุมมองที่แตกต่างออกไป ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะได้เรียนรู้ถึงกระบวนการผลิตนับตั้งแต่การดัดแปลงไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์การแสดง นอกจากนี้ในส่วนของการสำรวจทัศนคติของผู้ชม ในส่วนของความเข้าใจของผู้รับสารที่มีต่อการแสดง เพื่อนำมาประเมินผลตอบรับจากการสร้างสรรค์การแสดงขึ้นมาใหม่

ชนสิน ชูตินทรานนท์ (2555) ได้ศึกษางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ในหัวข้อ เรื่อง “ สัมพันธบทของบทละครเรื่องสาวตรี และการสร้างสรรค์ใหม่เพื่อสื่อสารอุดมคติแห่งรัก ” ได้ศึกษาสัมพันธบทด้านความคิดของเรื่องและภาพลักษณ์ตัวละครของบทละครเวทีเรื่องสาวตรีทั้ง 5 ฉบับที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยศิลปินชาวไทย รวมถึงศึกษากระบวนการสร้างสรรค์บทละครเวทีร่วมสมัยเพื่อสื่อสารแนวคิดอุดมคติแห่งรัก พบว่า บทละครเรื่องสาวตรีฉบับต่างๆที่นำมาศึกษาสามารถจำแนกได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่รักษาความคิดของเรื่องและภาพลักษณ์ตัวละครนางสาวตรีคงไว้เหมือนตัวบทต้นทาง และ กลุ่มที่มีการตัดแปลงความคิดของเรื่องให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันและดัดแปลงภาพลักษณ์ตัวละครนางสาวตรีให้มีความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง พบว่า การสร้างสรรค์บทละครเวทีซึ่งมีที่มาจากวรรณคดี ผู้เขียนบทละครจำต้องมีความเข้าใจอย่างแตกฉาน ความเคารพในตัวบทวรรณคดี และความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้พบว่าโครงเรื่องเชิงเส้นเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการเขียนบทละครในรูปแบบละครเพลง

วิศยา อยู่พูล (2557) ได้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ในหัวข้อ เรื่อง “ กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงเพื่อสื่อสารเจตจำนงอิสระของสตรี จากการผสมผสานเรื่องรามเกียรติ์ และเรื่องเดอะริงโซเคิล ” เพื่อศึกษาและค้นหากระบวนการสร้างสรรค์จากการผสมผสานข้ามวัฒนธรรมจากเรื่องรามเกียรติ์ และเรื่องเดอะริงโซเคิลในรูปแบบการแสดงร่วมสมัย โดยนำเสนอภาพตัวละครหญิงจากทั้งสองเรื่องมาตีความเกี่ยวกับเจตจำนงอิสระ (Free Will) ในการสร้างสรรค์ใหม่นี้จึงไม่ได้เป็นการนำเอาเรื่องรามเกียรติ์และการแสดงโขนมาทำซ้ำในรูปแบบใหม่ โดยการตีความแล้วซึ่งองค์ประกอบของการแสดงทั้ง 2 การแสดงโดยดนตรีจะบรรเลงผสมผสานโดยใช้เสียงเครื่องดนตรีตะวันตกบรรเลงทำนอง และรูปแบบจังหวะตามประเภทเพลงตามขนบเดิมที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงโขน เช่น เพลงกราวนอก เป็นต้น ส่วนการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นการรำรำไทยประยุกต์ แบบนาฏศิลป์ไทยที่มีการผสมกับลีลาการเต้นบัลเลต์

รัชฎาวรรณ รองทอง (2554) ได้ศึกษางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ในหัวข้อ เรื่อง “ การสร้างสรรค์การแสดงร่วมสมัยเพื่อสื่อสารปรัชญาแนวคิดวิทยาศาสตร์จากกวีนิพนธ์ของรพินทรนาถ ฐากูร ” เพื่อตัดแปลงสื่อจากกวีนิพนธ์ของ รพินทรนาถ ฐากูร สู่อการแสดงร่วมสมัยเพื่อสื่อสารปรัชญานิเวศวิทยาแนวคิด และศึกษาทัศนคติต่อการแสดงร่วมสมัยจากการดัดแปลงกวีนิพนธ์ของ รพินทรนาถ ฐากูร ของทั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้ชมทั่วไป การสร้างสรรค์การแสดงร่วมสมัยเรื่อง “ โลกที่รัก ” กวีนิพนธ์ที่นำมาใช้ประกอบด้วย 1. เรื่อง “ โลกที่รัก ” (“Earth”) 2. จากหนังสือคิตาอูซลี 3. จากหนังสือนกเถื่อน นำมาสู่การสร้างสรรค์ออกมาในรูปแบบของการแสดงใช้จินตนาถลีลาประกอบการอ่านบทกวี การออกแบบลีลามุ่งสื่อสารความหมาย และสะท้อนอารมณ์ของกวีนิพนธ์ในแต่ละช่วง ซึ่งจากการแสดงนี้ทำให้การอ่านบทกวีมีความน่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เห็นว่า

ภาพรวมของการแสดงช่วยให้สามารถเข้าใจประเด็นเนื้อหาของบทกวีได้ง่ายขึ้น แก่นสารจากการแสดงทำให้ผู้ชมเห็นความเชื่อมโยงเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน

ในการสร้างสรรค์การแสดงจึงมีความจำเป็นที่ผู้สร้างผลงานจะต้องสร้างความแตกต่างจากวรรณกรรมต้นฉบับ โดย จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา (2544 : 150) ได้กล่าวไว้ 2 ประเด็น คือ

1. ผู้จัดทำบทจำเป็นต้อง จินตนาการ เพิ่มเติม เพราะ บางทีนิยายเขาไม่ได้เขียน เขาได้นำเสนอสถานการณ์ไว้ เราต้องคิดเอง หรือ เพราะ เหตุการณ์ในเรื่องมีน้อย จึงต้องสร้างเรื่องอื่นเพิ่มเติม หรือ อาจกล่าวได้ว่า วรรณกรรมบางเรื่องยังมี ช่องว่าง คือ ขาดเหตุและผล จึงต้องพยายามทำให้เรื่องสมจริง เพื่อความถูกต้องและเหมาะสมตามทฤษฎีละคร
2. ผู้จัดทำบทจำเป็นต้อง ประเมินความชอบและความขง และรสนิยมของผู้ชมที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เมื่อผู้ชมต้องการให้ผู้จัดทำบท ช่วยเติมรสชาติทางการแสดงเพิ่มเติมเข้าไปในบทบาทของการแสดง ผู้จัดทำบทจำเป็นต้องสนองรสนิยมนั้นๆ

จากการศึกษาการสร้างความแตกต่างของการดัดแปลงวรรณกรรมในมุมมองของ จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา นั้น แนวคิดการแปรรูปวรรณกรรมไปยังสื่อในรูปแบบต่างๆ เมื่อนำมาแนวคิดการแปรรูปวรรณกรรมมาวิเคราะห์การแปรรูปวรรณกรรมเรื่อง โจนานทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จึงทำให้ผู้วิจัยศึกษาการดัดแปลงวรรณกรรม เรื่อง โจนานทาน ลิฟวิงสตัน พบว่า มีการแปรรูปไปยังสื่อต่างๆ ในปี ค.ศ. 1972 - 2014 ดังนี้ 1.ภาพยนตร์ 2. เพลงประกอบภาพยนตร์ 3.หนังสือเสียง 4. นาฏศิลป์ร่วมสมัย 5.ละครเวที

1. ภาพยนตร์ Jonathan Livingston Seagull

การแปรรูปจากวรรณกรรมสู่ภาพยนตร์ที่สร้างจากงานเขียนกึ่งปรัชญาของ Richard Bach สร้างในปี 1973 โดย ฮอลล์ บาร์ทเล็ตท์ (Hall Bartlett) เป็นผู้อำนวยการสร้าง ภาพยนตร์ ได้นำเสนอเรื่องราวการต่อสู้อันยิ่งใหญ่ของนางนวลหนุ่มโจนาทาน นางนวล ผู้ซึ่งที่ไม่รู้จักคำว่าพ่ายแพ้ ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ใช้นางนวลเป็นตัวดำเนินเรื่อง ด้วยการถ่ายทำนางนวลซ้อนด้วยบทสนทนาของมนุษย์ โดยมีนักแสดง เจมส์ ฟรานซิส (James Franciscus) และ ฟิลิป อาร์ (Philip Ahn) เป็นผู้พากย์เสียงตัวละคร ภาพยนตร์ได้ถูกนำเสนอผ่านทางมุมมองของนางนวล ดังนั้นบทพูดจึงถูกเปลี่ยนเป็นคำบรรยาย ประกอบการดำเนินเรื่อง และแสดงความนึกคิดต่างๆ ของตัวละครเท่านั้น ดนตรีจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างที่สุดที่จะ ให้ได้อารมณ์พร้อมทั้งเรื่องราวต่างๆ ทอม คาทาลาโน (2009) อ้างถึงใน Joy of soundtrack, 17 มีนาคม 2552,(ออนไลน์)

ฮอลลี บาร์ทเล็ทท์ ได้ติดต่อ นีล ไดมอนด์ ให้รับหน้าที่แต่งดนตรีประกอบทั้งหมดให้กับหนังเรื่องนี้ และได้ ทอม คาทาลาโน (Tom Catalano) เป็นโปรดิวเซอร์ทางด้านดนตรี นีล ไดมอนด์ แต่งคำร้อง และทำนองดนตรีทั้งหมด โดยให้ ลี ฮอลด์ริดจ์ (Lee Holdridge) เป็นผู้นำไปเรียบเรียงสำหรับการบรรเลงโดยออร์เคสตราอีกที ผู้ชมที่เคยได้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้เห็นถึงความงามของภาพแต่ละภาพที่ปรากฏบนจอหนัง สามารถเข้าถึงปรัชญาการดำรงชีวิตที่ ริชาร์ด บาก ได้สอดใส่เอาไว้ทุกบททุกตอน

2. เพลงประกอบภาพยนตร์ Jonathan Livingston Seagull

ในรูปแบบผลงานเพลง โดย นีล ไดมอนด์ (Neil Diamond) นักดนตรีชาวบรูคลิน เข้ามาในวงการดนตรีตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ.1960 โดยเริ่มต้นทำงานกับบริษัทแผ่นเสียงแห่งหนึ่งในนิวยอร์กในฐานะนักแต่งเพลงรับจ้าง จากนั้นก็ย้ายเข้าสู่บริษัท Sunbeam Music และสร้างเพลงยอดนิยมนชุดแรกในฐานะนักแต่งเพลงให้กับคณะ The Monkees คือ I'm a Believer และ A Little Bit Me a little Bit You จากนั้นนีลได้ทำงานร่วมกับบริษัท Bang Record ซึ่งทางบริษัทก็ได้เริ่มทำแผ่นเสียง ออกจำหน่ายชุด The Feel of Neil Diamond มีเพลงยอดนิยมน คือ Solitary Man และยังเขียนเพลงให้กับ Elvis Presley และ Deep Purple นำไปร้องอีกด้วย บทเพลงในเชิงกวีที่มีเนื้อหาที่กินใจ ดนตรีที่เขาใช้มักเป็นดนตรีที่ยิ่งใหญ่ การบรรเลงมีความเร้าใจ ใช้สำเนียงการร้องแบบเน้นคำ และด้วยวิธีการร้องแบบเล่นลูกคอให้เสียงออกมาก้องกังวาน บทเพลงของเขาทุกๆ เพลงจึงเป็นเพลงที่ฟังสนุกตื่นเต้นเร้าใจอยู่เสมอ สำหรับงานเพลงในชุด โจนาทาน นางนวล บริษัทโคลัมเบียได้ลงทุนสำหรับการแต่งเพลงประกอบภาพยนตร์มากถึง 5 ล้านดอลลาร์ ในปีค.ศ.1973 นีลตั้งใจจะให้มันเป็นผลงานชิ้นเอกชิ้นหนึ่งในชีวิตของเขา ด้วยความที่โจนาทาน นางนวล เป็นงานเชิงปรัชญา นีล ไดมอนด์ จึงทำการค้นคว้าลัทธิความเชื่อ และปรัชญาของหลายๆศาสนาตามห้องสมุดและสถาบันต่างๆ หลายแห่ง ความสำเร็จของเขาทำให้เขากลายเป็นเศรษฐีขึ้นมาในทันทีที่ภาพยนตร์ออกฉายพร้อมกับอัลบั้มซาวด์แทรคแผ่นนี้ออกวางตลาด นีล ไดมอนด์ กลายเป็น “เพชรน้ำเอก” เม็ดหนึ่งของวงการเพลงอเมริกาคนหนึ่ง เพลงที่ได้รับความนิยมในอัลบั้มชุดนี้ที่ถูกนำมาเปิดบ่อยครั้งที่สุดและเป็นเพลงยอดนิยมนอีกเพลงหนึ่ง คือ เพลง Lonely Looking Sky เพลง Be ซึ่งเป็นเพลงเปิดตัวพระเอกของเรื่อง คือ โจนาทาน นางนวลหนุ่มผู้ใช้ปีกของมันค้นหาความจริงสำหรับการมีชีวิตอยู่ หรือเพลง Flight of the Gull เป็นเพลงที่แสดงให้เห็นความพยายามของโจนาทาน นางนวล ที่พยายามบินในแบบที่นางนวลตัวอื่นๆ ไม่รู้จัก เพลงนี้ฟังแล้วจะรู้สึกสนุกสนานไปกับลีลาการบินของโจนาทาน เพลง Dear Father เป็นเพลงที่โจนา

ทานบอกกับพ่อถึงความใฝ่ฝันที่ต้องการที่จะบินสูงด้วยความท้าทาย และเสี่ยงอันตราย และเพลง Sky bird บทเพลงของโจนาทานที่ออกไปผจญภัยในโลกภายนอก เรียนรู้จนสำเร็จทุกๆ ชั้น และกลับสู่ฝูงของตนอีกครั้งหนึ่งเพื่อสอนบทเรียนในการบินของตนให้กับนกตัวอื่นๆ

3.หนังสือเสียง (Audio Book)

การแปรรูปสื่อจากวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน ในรูปแบบหนังสือเสียง (Audio Book) โดย ริชาร์ด เซนต์ จอห์น แฮร์ริส (Richard St John Harris) เป็นการแปรรูปวรรณกรรมอีกสื่อหนึ่งที่ประสบความสำเร็จ ได้รับผลตอบรับและกระแสเป็นอย่างดี ได้รับรางวัล Grammy Award ในปี ค.ศ. 1973 ทั้งยังได้รับการเผยแพร่ทุกช่องทางออนไลน์ ริชาร์ด เซนต์ จอห์น แฮร์ริส (1 ตุลาคม ค.ศ. 1930 - 25 ตุลาคม ค.ศ. 2002) นักแสดงชาวไอร์แลนด์ มีผลงานทั้งการแสดงละครเวที และในภาพยนตร์หลายบทบาท นักร้อง-นักแต่งเพลง โปรดิวเซอร์ละครเวที ผู้กำกับภาพยนตร์และนักเขียน เขามีผลงานละครเวทีและภาพยนตร์หลายเรื่อง เป็นที่รู้จักในบทกษัตริย์อาเธอร์ใน Camelot (1967) บทโอลิเวอร์ ครอมเวลล์ใน Cromwell (1970) และบทอัลบัส ดัมเบิลดอร์ ใน Harry Potter and the Philosopher's Stone (2001) และ Harry Potter and the Chamber of Secrets (2002) ซึ่งเป็นผลงานภาพยนตร์เรื่องสุดท้ายของเขา เขายังเคยรับบทผู้ตีอังกฤษและนักโทษในเรื่อง A Man Called Horse (1970) บทนักควลป็นในภาพยนตร์การกำกับของ คลินต์ อีสต์วูด เรื่อง Unforgiven (1992) บทจักรพรรดิมาร์คัส ออเรลิอุส ใน Gladiator (2000) และในฐานะนักร้อง เขามีเพลงที่เป็นที่รู้จักในเพลงเก่าของ จิมมี เว็บ ที่เขามาทำใหม่ที่ชื่อ "MacArthur Park" ติดท็อป 10 ทั้งสองฝากฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกในปี ค.ศ. 1968

จากการเปรียบเทียบผลตอบรับระหว่างวรรณกรรมต้นฉบับ กับการแปรรูปสื่อมายังสื่อภาพยนตร์ พบว่า สื่อภาพยนตร์ไม่ได้รับการตอบรับที่ดีเท่ากับวรรณกรรม ทั้งในมุมมองของนักวิจารณ์และประชาชนทั่วไป แม้ว่ามันจะถูกเสนอชื่อเข้าชิง 2 รางวัล Academy Award ในสาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม (cinematography) และการตัดต่อภาพ (editing) ในขณะเดียวกันเพลงประกอบภาพยนตร์นั้นกลับได้รับความนิยมมากกว่า โดยได้รับรางวัลลูกโลกทองคำ (Golden Globe) และรางวัล Grammy Award ในปี ค.ศ. 1974 และประเภทหนังสือเสียงได้รับรางวัล Grammy Award ในปี ค.ศ. 1973 รวมไปถึงการเผยแพร่ผ่านทางออนไลน์อีกด้วย

4. การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance)

4.1. การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) ออกแบบทำ ต้น โดย Maria Goltsman และ Jevgeni Berezovski คณะเต้น Tallin Dance Academy มหาวิทยาลัย Tallinn ปีค.ศ. 2011 ได้นำเสนอรูปแบบการแสดงโดยใช้นาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) เป็นหลักในการดำเนินเรื่อง แต่มีการตีความเปรียบเทียบกับนวนลกับพฤติกรรมมนุษย์ และให้ความสำคัญกับการออกแบบแสงที่สอดคล้องกับท้องเรื่อง และการเคลื่อนไหวของนักแสดง การนำอุปกรณ์มาใช้เพื่อสร้างสัญลักษณ์บางอย่าง เช่น การโบกผ้าเพื่อสื่อถึง ความต้องการอิสรภาพและการเคลื่อนไหวอย่างไร้ขีดจำกัดของตัวละครโจนาทาน

4.2. การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) โดย NCA Dance ผลงานของคณะ NCA Dance Performance of NCA. SMALL THEATER ประเทศอาร์เมเนีย ในปี ค.ศ. 2011 ออกแบบการแสดงโดย Vahan Badalyan พบว่ามีการนำเสนอการเล่าเรื่องโดยรูปแบบของนาฏศิลป์เป็นหลักในการเล่าเรื่อง โดยไม่มีเสียงพากย์ประกอบ ผู้สร้างสรรค์ผลงานเน้นไปยังองค์ประกอบทางด้านการแสดงอื่นๆ เช่น แสง สี เสียง และเครื่องแต่งกายที่เรียบง่ายเพื่อเติมเต็มการแสดงให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5. การแสดงละครเวที โดย คณะละคร AKME Theatre

การแสดงละครเวทีโดยนำเรื่องราวมาจากวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยคณะ AKME Theatre จัดการแสดงในเทศกาลการแสดง VII International University Theatre Festival ประเทศสเปน ในปี ค.ศ. 2014 โดยยังคงเค้าโครงเรื่องและการลำดับการเล่าเรื่องตามวรรณกรรมต้นฉบับ นำเสนอเรื่องราวของฝูงนกนางนวลโดยใช้นักแสดงเลียนแบบพฤติกรรมของสัตว์ ในการแสดงได้ใช้ศิลปะการแสดงดำเนินตามท้องเรื่อง ประกอบกับดนตรีและเสียงบรรยายตลอดเรื่อง

จากการศึกษาการแปรรูปวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล มายังสื่อในรูปแบบต่างๆ ทั้งรูปแบบภาพยนตร์ เพลงประกอบภาพยนตร์ หนังสือเสียง การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย และการแสดงละครเวที พบว่า ในประเภทสื่อ ประเภทภาพยนตร์ เพลงประกอบภาพยนตร์ และหนังสือเสียง วรรณกรรมต้นฉบับยังมีอิทธิพลต่อการวางโครงเรื่องที่ยังคงรูปแบบของต้นฉบับเดิมไว้ แต่มี

ความแตกต่างทางรูปแบบและวิธีการนำเสนอตามคุณลักษณะของสื่อในแต่ละประเภท อย่างไรก็ตาม การแปรรูปรววรรณกรรมมาสู่รูปแบบของการแสดงในประเภทนาฏศิลป์ร่วมสมัย และละครเวที พบว่าสามารถนำเสนอแนวคิดได้อย่างเป็นอิสระมากกว่า การนำเสนอเรื่องราวในบางส่วน หรือ แนวคิดบางประเด็น ไม่ได้ยกมาโครงเรื่องมาทั้งเรื่อง แต่ใช้เพียงบางประเด็นจากวรรณกรรมตีความเปรียบเทียบกับประเด็นในสังคม เช่น การเปรียบเทียบพฤติกรรมของนางนวลในการอยู่ร่วมกันเป็นฝูง กับสังคมมนุษย์ เป็นต้น ในการแปรรูปรววรรณกรรมสู่การแสดงที่ใช้นาฏศิลป์เป็นการดำเนินเรื่องเป็นหลัก ผู้วิจัยมองว่า การสื่อสารผ่านการแสดงนาฏศิลป์นั้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความงดงามของการใช้ร่างกายในการเคลื่อนไหวในอิริยาบถที่เลียนแบบจากพฤติกรรมของสัตว์ ซึ่งในวรรณกรรมได้มีการพรรณนาถึงลีลาการบินที่ผาดโผนในรูปแบบต่างๆ ที่แฝงไปด้วยสัญลักษณ์ ความเป็นอิสระของนางนวลตัวหนึ่งที่ยุบายจะเอาชนะขีดจำกัดของร่างกาย ซึ่งผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำนาฏศิลป์เป็นสื่อทางการแสดง และการผสมผสานองค์ประกอบการแสดงทางด้านต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจในเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร สถานการณ์ จุดขัดแย้ง จุดคลี่คลาย ของเรื่อง เพื่อสร้างการแสดงนาฏศิลป์ในเชิงของการสื่อสาร

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตันนางนวล ในฉบับแปล พบว่าวรรณกรรมได้รับความนิยมทั่วโลกและมีการแปลเป็นภาษาต่างๆ ออกเป็น 12 ภาษา ทั้งนี้ในภาษาไทยได้ถูกแปลออกเป็น 3 ส่วนวน คือ ส่วนวนของ มรว. ศึกฤทธิ์ ปราโมช (พ.ศ. 2517) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (พ.ศ. 2517, พ.ศ.2557) และนิลุบล สิริมงคล (พ.ศ. 2553) โดย มรว. ศึกฤทธิ์ ปราโมช และ นิลุบล สิริมงคล ได้ตีความในเชิงพระพุทธศาสนา ในขณะที่ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ได้ตีความในเชิงของปรัชญาชีวิต สร้างแรงบันดาลใจในการแสวงหาให้กับคนหนุ่มสาว วรรณฯ แสงอร่าม (2543) อ้างถึงใน วลีพร หวังช่อกุล (2545) ได้กล่าวถึง การดัดแปลงบทวรรณกรรม ว่า ผู้แปลจะต้องทราบว่าคุณสมบัติสารปลายทางของตน คือ ใคร เพื่อให้งานแปลนั้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่าน ข้อสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ผู้แปลต้องตีความตัวบทต้นฉบับเสียก่อนในสถานะที่เป็นผู้รับสาร ผู้แปลอาจตีความ นวนิยายเรื่องๆหนึ่ง แตกต่างกันได้ อาจแปลนวนิยายเรื่องเดียวกันโดยให้น้ำหนักที่แตกต่างกันไป เพื่อให้บทแปลทำหน้าที่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้แต่แรก

รูปแบบจากการแปลภาษาจากตัวบทต้นฉบับไปสู่ภาษาต่างๆนั้น ผู้แปลไม่เพียงแต่จะต้องคำนึงถึงการตีความในเนื้อหาของตัวบทเดิมเท่านั้น แต่สิ่งที่สำคัญประการหลัก คือ ผู้รับสารปลายทางบริบททางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ การตีความทางความหมาย และสัญลักษณ์ของสังคม หรือ ประเทศนั้นๆ ที่มีความแตกต่างกันออกไป การแปลภาษาจากตัวบทวรรณกรรมต้นฉบับจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการดัดแปลง เนื่องจากวรรณกรรมเรื่อง โจนานาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล ได้รับความนิยมทั่วโลกและมีการแปลเป็นภาษาต่างๆ 12 ภาษา ทั้งนี้การตีความวรรณกรรมแตกต่างกันออกไปตามแนวคิดของผู้

แปล วลีพร หวังช็อกกุล (2545) ได้ศึกษาในงานสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างของบทแปลกรณีศึกษา โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” โดยการวิเคราะห์บทแปลภาษาไทยของ 2 สำนัก คือ มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ภายใต้กรอบทฤษฎีสโกโปส (Skopos Theory) แนวคิดกลวิธีการแปล (Translation strategy) และแนวคิดเรื่องการเปรียบเทียบความเสมอกัน (Equivalence) พบว่า ผู้แปลจะเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์และตีความต้นบทต้นฉบับต่างกัน และคาดหวังไปยังกลุ่มผู้รับสารที่ต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยในการแปลของผู้แปลในเบื้องต้น การเลือกใช้ภาษานับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร

ผู้วิจัยพบว่า ในสำนวนการแปลภาษาไทยทั้ง 3 สำนักนั้นมีการตีความที่แตกต่างกัน ในสำนวนการแปลของ มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และ นิลุบล สิริมงคล มีการตีความในทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการสื่อสารความหมายเพื่อให้เข้ากับบริบทในสังคมไทย คือ เรื่องของพระพุทธศาสนา โดยกลวิธีการแปลนั้นจะมุ่งเน้นการใช้คำและการสื่อความตามเจตนารมณ์ของผู้แปล เช่น คำว่า อิสระ แต่ในสำนวน ของ มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช จะใช้คำแปลว่า หลุดพ้น เป็นต้น ในขณะที่สำนวนของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ได้ตีความในเชิงปรัชญาในการดำรงชีวิต สะท้อนสภาพสังคมในยุค 14 ตุลาฯ สร้างแรงบันดาลใจโดยเฉพาะกลุ่มคนหนุ่มสาวที่กำลังอยู่ในวัยแสวงหาเป็นพิเศษ โจนาทานมีจิตวิญญาณเสรีพยายามที่จะค้นพบตนเองและสัจจะ ซึ่งเป็นสิ่งที่วัยรุ่นหนุ่มสาวนั้นกำลังค้นหาเพื่อเป็นเครื่องประกอบในการดำรงชีวิต สำหรับสังคมที่มีความสลับซับซ้อน

ผู้วิจัยได้เลือกสำนวนการแปลภาษาไทยของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ เพื่อนำมาใช้ในสร้างสรรค์การดัดแปลง เนื่องจากเป็นสำนวนที่มีเนื้อหาแปลภาษาไทยครบทั้ง 4 ตอน และยังแสดงให้เห็นถึงความร่วมสมัยของการแปลบทรกรรมเริ่มแรกนั้นได้แปลวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ลงในนิตยสารเพื่อน ในปี พ.ศ.2517 ซึ่งตรงกับช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลาฯ มีการตีความแตกต่างจากสำนวนของ มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งมีการแปลและเผยแพร่ในปีใกล้เคียงกัน พ.ศ. 2516 ในภายหลังสำนวนการแปลของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 – 2554 จัดพิมพ์ทั้งหมด 6 ครั้ง โดยมีเนื้อหา 3 ตอน และครั้งที่ 7 ในปี พ.ศ. 2557 เนื้อหาครบทั้ง 4 ตอน เป็นเพียงสำนวนเดียวในการแปลเป็นภาษาไทยที่มีเนื้อหาครบทั้ง 4 ตอน ซึ่งมีมุมมองและทัศนคติในหลายๆประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

การสะท้อนสภาพสังคม

จากหัวข้อการเสวนาโจนาทาน ลิฟวิงสตัน : นางนวล ภาพตัวแทนผู้แสวงหาเสรีภาพ, 13 ธ.ค. 2557,(ออนไลน์) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ เริ่มต้นด้วยเล่าถึงเหตุผลที่เลือกแปลหนังสือเรื่อง โจนาทาน ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2515 ว่า “เป็นเพราะในช่วงนั้นหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่กำลังได้รับความนิยมอย่าง

มากทั้งในสังคมอเมริกัน และในหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับการที่คนหนุ่มสาวในอเมริกาออกมาต่อต้านสงครามเวียดนาม ซึ่งนั่นเป็นเสน่ห์ที่สำคัญของโจนาทาน คือการทำหน้าที่เป็นกระจกที่สะท้อนสังคมอเมริกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นยุคแสวงหา หรือยุคบูปผาชน เป็นช่วงเวลาที่คนหนุ่มสาวลุกขึ้นมาตั้งคำถามต่อระบบระเบียบเดิมหลายๆ สิ่งทั้งวัฒนธรรม ธรรมเนียม ประเพณี และพิธีกรรม แล้วแสวงหาสิ่งใหม่ในแนวทางของตนเอง”

เมื่อวรรณกรรมได้ถูกนำมาแปลเป็นภาษาไทยและได้มีการเผยแพร่ครั้งแรกใน ปี พ.ศ. 2517 ซึ่งอยู่ในช่วงวิกฤตทางการเมืองของประเทศไทยในยุค 14 ตุลาฯ ในการต่อสู้กับอำนาจเผด็จการและความเป็นประชาธิปไตย สุชาติ สวัสดิ์ศรี, 13 ธ.ค. 2557, (ออนไลน์) ได้กล่าวว่า “ในช่วงที่โจนาทานตีพิมพ์ครั้งแรก และครั้งที่ 2 ได้ถูกโจมตีอย่างหนักจากนักกิจกรรมฝ่ายซ้าย ซึ่งปัจจุบันคนเหล่านั้นกลับยอมรับการรัฐประหารครั้งล่าสุดอย่างน่าแปลกใจว่า งานแปลของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ เป็นงานประเภทจิตนิยม และพยายามสร้างตัวตนให้ผู้อ่านมีจิตวิญญาณอิสระ เป็นพวกวีระชนเอกชน ซึ่งมีลักษณะเป็นปัจเจกนิยม และถึงที่สุดไม่ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคม ส่วนในการตีพิมพ์หนังสือโจนาทาน 4 ครั้งที่ผ่าน และรวมครั้งนี้ด้วยเป็นครั้งที่ 5 ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมในยุคหนึ่งๆ ซึ่งเป็นยุคเผด็จการ ซึ่งโจนาทานก็ทำหน้าที่เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญอีกทางหนึ่งที่ทำให้คนหนุ่มสาวลุกขึ้นมาตั้งคำถาม ด้วยความคับข้องใจที่มีต่อสภาพสังคม การเมืองการปกครองในยุคสมัยของตน เปรียบเหมือนการติดปีกอีกหลังจากถูกเด็ดทิ้ง”

จากทัศนะของชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี ที่แสดงให้เห็นถึงเนื้อหาในวรรณกรรมที่สอดแทรกเรื่องของการเรียกร้องเสรีภาพของประชาชนในสังคม การปฏิบัติตามกฎระเบียบสังคมจนไร้ซึ่งอิสรภาพ การถูกครอบงำด้วยแนวคิดเผด็จการ ทำให้ต้องมีกลุ่มคนที่กล้าที่จะคิดแตกต่าง เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ซึ่งโจนาทาน ลิฟวิงสตัน เป็นเสมือนตัวแทนของแนวคิดที่คิดแตกต่างจากฝูงและกล้าตั้งคำถามต่อ กฎระเบียบ ประเพณี ความเชื่อ ในฝูงของนางนวล ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (2527) ได้กล่าวว่า “ในแง่คิดของ โจนาทาน นางนวล กล้าจะแตกแถว กล้าจะตั้งคำถาม ไม่ทำตัวเหมือนที่คนส่วนใหญ่ทำกัน แสวงหา มีความคิดเป็นของตัวเอง แสวงหาความเป็นอิสระ ความคิด การดำรงชีวิต ช่วง พ.ศ. 2516 ก่อน 14 ตุลา นำมาปรับใช้กับปัจจุบัน ต้องการเป็นอิสรภาพ หลีกหนีจากความซ้ำซาก ทำตามกันเป็นแถว”

แนวคิดในปรัชญาศาสนานิกาย Christian Science

ในสำนวนการแปลของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ได้ใช้แนวคิดในการแปลที่เชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาการดำรงชีวิตและการแสวงหาตัวตน ซึ่งแฝงอยู่ในความเชื่อของนิกาย Christian Science ศาสนาที่ ริชาร์ด บาก นับถือและเป็นผู้เผยแพร่ศาสนา Christian Science เกิดขึ้นในประเทศ

สหรัฐอเมริกาในช่วง ปีค.ศ. 1879 ผู้ก่อตั้งนิกาย ชื่อ Mary Eddy Baker ปัจจุบันศูนย์กลางของศาสนานิกายนี้ตั้งอยู่ที่เมืองบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา และมีโบสถ์ของตนเองกว่า 3,000 แห่ง ใน 60 ประเทศทั่วโลก ความเชื่อของศาสนานิกาย Christian Science ยึดมั่นในคัมภีร์ไบเบิลเป็นสัจจะแห่งปรัชญา และเน้นในเรื่องอำนาจของจิต หัวใจสำคัญของศาสนานี้ คือ ตัวตนที่แท้จริงของมนุษย์ ก็คือ วิญญาณที่จะคงอยู่ตลอดไปชั่วนิรันดร์ (ชาญวิทย์, 2557 : 178)

จากแนวคิดในปรัชญาศาสนา Christian Science ส่งผลต่อการสร้างตัวละครโจนาทานเป็นเสมือนภาพตัวแทนที่ถ่ายทอดแนวความคิดนี้ โดยสะท้อนจากการแสวงหาตัวตนจากการรักที่จะบิน ซึ่งโจนาทานได้อาศัยความเพียรพยายามฝึกฝนในการบินจนสามารถบรรลุถึงขีดจำกัดของนกนางนวลได้ซึ่งต้องอาศัยการควบคุมจิตใจของตนเพื่อก้าวข้ามผ่านอุปสรรคในการฝึกฝนเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายอันสูงสุด คือ ความเป็นเลิศในการบิน การบินเร็วเท่าความคิด ด้วยการกำหนดจิตซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในกลุ่มของนกนางนวลฝูงใหม่ที่รักในการบิน และฝึกฝนการบินเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางการบิน การกำหนดจิตให้เป็นไปตามที่ตั้งใจนี้ก อำนาจของจิตเป็นสิ่งสำคัญที่กลายเป็นความเชื่อหลักของกลุ่มนกนางนวลฝูงนี้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมในตอนที่ 2 และ 3 เช่น “พวกเราแต่ละตัวที่จริงเป็นความนึกคิดของ นางนวลที่ยิ่งใหญ่ เป็นความนึกคิดของอิสระเบียที่ไม่มีขอบเขตจำกัด” หรือ “ร่างกายของเธอทั้งหมดจากปลายปีกหนึ่งสู่อีกปีกหนึ่งไปสุดอีกปีกหนึ่ง ไม่ใช่อะไรรึอื่น นอกจากความคิดของเธอเอง มันเป็นรูปร่างที่มองเห็น เมื่อเธอตัดโซ่ตรวนออกจากความคิดได้ เธอก็ตัดโซ่ตรวนนั้นออกจากร่างกายได้ด้วย” (ชาญวิทย์, 2557: 69 – 127) อำนาจของจิตที่ปรากฏนั้น หมายถึง จิตที่เป็นนายเหนือร่างกาย ทำให้เรามองข้ามขีดจำกัดของร่างกาย และ เรียนรู้ธรรมชาติที่แท้จริงของตนเอง สามารถอยู่ได้ทุกหนทุกแห่ง ข้ามพ้นสถานที่ และกาลเวลา

นิยายเชิงวิทยาศาสตร์ (Science Fiction)

ในเรื่องของการบินของนกนางนวลโจนาทาน เป็นอีกประเด็นสำคัญที่ทำให้วรรณกรรมเรื่องนี้มีลักษณะโดดเด่นและน่าสนใจ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ มองว่า “ลักษณะของหนังสือมีการผสมผสานระหว่างความเก่าและความใหม่ ความใหม่ที่เข้ามาแทรกก็คือ ความทันสมัยและวิทยาศาสตร์ในรูปแบบ นิยายเชิงวิทยาศาสตร์ (Science Fiction)” โดยกล่าวถึง การบินในรูปแบบที่แตกต่างโดยเปรียบเทียบกับการบินของนกนางนวล กับการบินด้วยวิธีการต่างๆของเครื่องบิน การบินกายกรรม เช่น บินเป็นวง บินลิ่งช้า บินลิ่งตรง บินหมุนกลับ บินผลักนางนวล บินหมุนลูกข้าง เป็นต้น

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบตัวละครและลักษณะเด่นในการบิน

ตัวละคร	สมญานาม	รูปแบบการบิน
1.นางนวลมาร์ติน วิลเลียม	ผู้วิเศษแห่งการบินต่ำ	การบินต่ำในลมที่บางเบาที่สุด โดยไม่ต้องตีปีก จากที่ต่ำ ขึ้นสู่ที่สูง
2.นางนวลชาร์ล โรแลนด์	ผู้บินตั้งลมภูผาใหญ่	การบินร้อนลมจากที่สูง 24,000 ฟุต
3.นางนวลเฟลิตเซอร์ ลินด์	ผู้รักในการบินกายกรรม	การบินกลิ้งตรงและช้า การกระโดด โดยใช้ปีกยันขาขึ้นบนฟ้า

การคิดนอกกรอบ

การรักในการบินซึ่งเปรียบเสมือนการแสวงหาคคุณค่าในชีวิตของโจนาทาน ทำให้โจนาทานเพียรพยายามในการฝึกฝนการบินด้วยวิธีของตนเอง ซึ่งทำให้มันแตกต่างจากฝูงของมันที่มองว่าชีวิตนั้นเป็นเรื่องลึกลับและจะเรียนรู้ไม่ได้ นกนางนวลในสังคมต่างก็ใช้ชีวิตอยู่เพียงเพื่อกินและพยายามมีชีวิตอยู่ให้ยาวนานที่สุด พ่อและแม่ของโจนาทานพยายามกล่าวตักเตือนให้โจนาทานคิดอย่างฝูงนกนางนวล แม่ของมันได้กล่าวว่า “ทำไมมันยากนักที่ จะทำตัวให้เหมือนนกอื่นๆในฝูง หือจอน ? ทำไมแกไม่ปล่อยให้การบินระดับต่ำเป็นเรื่องของนกเพลิแกนหรือนกอัลบาทรอส? แล้วทำไมแกไม่กินชะบั้ง? จอน แกน่าจะเหลือแต่กระดูกและขน” (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ , 2557 : 31) โจนาทานยังคงมีความคิดที่หนักแน่นและยืนหยัดที่จะฝึกฝนต่อไป เพียงเพื่อจะตอบคำถามที่ว่า ตนเองสามารถทำอะไรได้ และทำอะไรไม่ได้บ้าง เมื่อลอยตัวอยู่กลางอากาศ มันฝึกฝนจนค้นพบวิถีแห่งการบินที่แตกต่างไปจากนกนางนวลในฝูง ความสามารถในการบินที่ทำให้มันค้นพบคุณค่าในชีวิต การมีความคิดที่แตกต่างจากฝูงจนถูกครหาว่าเป็น กบฏของฝูงนกนางนวล เมื่อมีนกนางนวลตัวใดที่คิดแตกต่างก็จะถูกมองว่าสร้างความอับยศ และความเสื่อมเสียต่อฝูงนกนางนวล ต้องถูกขับไล่ออกไปให้อยู่ที่หน้าผาอย่างเดี๋ยวตาย แสดงให้เห็นถึงการสร้างกรอบทางความคิดให้กับคนในสังคมที่ต้องปฏิบัติตามๆกัน ไม่กล้าที่จะคิดแตกต่าง เพราะจะถูกมองว่าแปลกแยก ในที่สุดแล้วการยืนหยัดโดยการพิสูจน์ให้เห็นถึงความสามารถในการบินของโจนาทานแสดงให้เห็นว่าการคิดแตกต่างจากสังคมนั้นไม่ใช่สิ่งที่ผิด และได้รับการยอมรับจากฝูงในที่สุด

ความเพียรพยายาม

เมื่อมีความตั้งมั่นในการที่จะฝึกฝนการบินเพื่อที่จะค้นพบวิถีการบินที่แตกต่างไปจากนกนางนวลทุกๆไปในฝูง โจนาทานแสดงให้เห็นถึงการมีปณิธานอย่างตั้งมั่นเพื่อเอาชนะข้อจำกัดของร่างกายตนเอง โจนาทานใช้เวลาทั้งหมดเพื่อฝึกฝนการบิน แม้ว่าจะต้องอยู่อย่างเดี๋ยวตาย ด้วยความหิวโหย

แต่โจนาทานก็มีความสุขที่ได้เรียนรู้ โจนาทานกระพือปีกอย่างแรงที่สุดเท่าที่จะทำได้มันทั้งตัวจากความสูงมันทั้งตัวจากความสูง 1,000 ฟุต ดิ่งลงมาหาฟองคลื่น และมันก็เริ่มจะรู้ว่า ทำไมนกตัวอื่นๆ ถึงไม่บินพุ่งดิ่งลงมา เพราะภายในเวลา 6 วินาที มันก็สามารถบินดิ่งได้ถึง 70 ไมล์/ชั่วโมง ซึ่งเป็นความเร็วที่ทำให้ปีกสั่นคลอนตอนตีปีกขึ้น โจนาทานบินอย่างระมัดระวังและสุดความสามารถแต่มันก็เสียการทรงตัวเมื่อบินด้วยความเร็วสูง มันพลาดครั้งแล้วครั้งเล่า มันบินขึ้นไปสูง 1,000 ฟุต ตรงไปข้างหน้าอย่างเต็มกำลัง ตีปีกแล้วก็พุ่งดิ่งลงมาเป็นแนวตรง แต่ทุกๆ ครั้ง มันทำเช่นนั้น ปีกซ้ายของมันก็เสียหลักเมื่อยกปีกขึ้นมันถลาไปทางซ้ายอย่างรุนแรง มันพยายามใช้ปีกข้างขวาทรงตัว แต่มันก็ตีลังกาหมุนกลับหัวทันทีราวกับไฟปะทุ โจนาทานระมัดระวังไม่พอดตอนตีปีกขึ้น มันพยายามใหม่ตั้ง 10 ครั้ง และทั้ง 10 ครั้งนั้นมันก็บินได้ถึง 70 ไมล์/ชั่วโมง แต่ขนมันกระจุย เสียหลัก ตกกระแทกลง สูฟ้าน้ำ (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2557 : 36)

จากเนื้อหาตอนหนึ่งในบทที่ 1 ของวรรณกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการฝึกฝนของโจนาทานที่เต็มไปด้วยอุปสรรคในการเอาชนะข้อจำกัดทางร่างกายของนกนางนวลที่ไม่สามารถจะบินดิ่งลงจากที่สูงได้อย่างนกเหยี่ยว แต่มันก็ได้พยายามค้นหาวิธีต่างๆ ด้วยการลองผิดลองถูกตัวของมันเอง แม้ว่าตัวของมันจะบาดเจ็บแต่มันก็ยังคงฝึกฝนต่อไปด้วยความหวังที่จะพิชิตความเร็วเพื่อความเป็นเลิศทางการบินให้ได้ และทุกครั้งที่มันทำสำเร็จตามเป้าที่มันวางไว้มันจะจดจำวิธีการและทดลองทำอีกในครั้งต่อไปโดยเพิ่มระยะความสูงของการบินดิ่งลงมาเพิ่มขึ้นไปตามลำดับ หลายครั้งที่การฝึกของมันล้มเหลว บาดเจ็บปางตายแต่มันก็ยังคงหาวิธีการให้การฝึกฝนต่อไป จนในที่สุดโจนาทานสามารถเอาชนะข้อจำกัดของร่างกายของนกนางนวล และสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ว่านกนางนวลสามารถบินได้อย่างเป็นอิสระมากกว่าที่ฝูงของมันปฏิบัติกันมาเป็นเวลาช้านาน โจนาทานสามารถบินได้เร็วในสถิติที่สูงที่สุดถึง 214 ไมล์/ชั่วโมง ซึ่งเป็นการบินที่เร็วที่สุดในบรรดาฝูงนกนางนวลของมัน โจนาทานเชื่อว่า ความเร็ว คือ ความรื่นรมย์ และความเร็ว คือ ความงามอันบริสุทธิ์

ในการวิเคราะห์แนวคิดที่สะท้อนผ่านวรรณกรรมและในสำนวนการแปลของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ แนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมมีความเชื่อมโยงกับแนวคิดเสรีนิยม ในประเด็นการสะท้อนสภาพสังคมในประเทศไทยในช่วง 14 ตุลาฯ ปรัชญาศาสนานิกาย Christian Science นิยายเชิงวิทยาศาสตร์ (Science Fiction) การคิดนอกกรอบ ความเพียรพยายาม โดยเล่าผ่านโจนาทานซึ่งเป็นตัวละครหลักของเรื่อง

2. ทฤษฎีการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method)

ศิลปะการเต้นบัลเลต์เป็นการเต้นรำที่มีประวัติศาสตร์มายาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ โดยมีจุดกำเนิดมาจากศิลปะและวัฒนธรรมตะวันตก มีจุดศูนย์กลางของบัลเลต์เริ่มต้นที่ประเทศอิตาลี(ยุคบัลเลต์ในราชสำนัก) ประเทศฝรั่งเศส(ยุคโรแมนติคบัลเลต์) ประเทศรัสเซีย(ยุคคลาสสิคบัลเลต์) ประเทศสหรัฐอเมริกา(ยุคบัลเลต์สมัยใหม่และนีโอคลาสสิคซิม) ตามลำดับ เนื่องจากบัลเลต์เป็นศิลปะการเต้นที่มีการพัฒนาแนวคิดและรูปแบบการเต้นในแต่ละยุคสมัยอย่างเป็นขั้นตอน และมีความเชื่อมโยงต่อกัน ในงานวิจัย “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผู้วิจัยได้นำเสนอการแสดงโดยใช้รูปแบบบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method) เป็นหนึ่งในรูปแบบบัลเลต์ที่ได้รับการคิดค้นโดยนักบัลเลต์ชาวรัสเซีย ซึ่งเป็นผู้ที่มาเผยแพร่แนวคิดการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงศตวรรษที่ 20 จนได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งอเมริกันบัลเลต์ ซึ่งมีรูปแบบเฉพาะที่พัฒนามาจากรากฐานของการเต้นบัลเลต์แบบดั้งเดิม แต่มีรูปแบบการนำเสนอ และเทคนิคเต้นบัลเลต์ที่เป็นอิสระในการเคลื่อนไหว

ประวัติของของ จอร์จ บาลองซิน (Jean Gorge Balanchine)

ของ จอร์จ บาลองซิน (Jean Gorge Balanchine) เกิดเมื่อวันที่ 22 มกราคม ค.ศ. 1904 ในเมืองเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก ประเทศรัสเซีย เขาเติบโตมาในครอบครัวที่มีความเป็นศิลปิน บิดาชื่อ Meliton Balanchivadze ชาวจอร์เจีย เป็นนักร้องโอเปร่าและนักแต่งเพลง ซึ่งเป็น 1 ในผู้ก่อตั้ง ทบิลีซี โรงละครโอเปร่าและบัลเลต์ (Tbilisi Opera and Ballet Theatre) ภายหลังได้ทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมของสาธารณรัฐประชาธิปไตยจอร์เจีย มารดา ชื่อ Maria Nikolayevna Vasilyeva เชื่อว่าบัลเลต์จะเป็นสิ่งที่ทำให้ประเทศพัฒนาขึ้น ซึ่งแม่ของเขามีความสามารถในการเล่นเปียโน ทำให้บาลองซินศึกษาบัลเลต์และดนตรี เมื่ออายุได้ 9 ปี บาลองซินได้เข้าศึกษาที่ Imperial Ballet School ค.ศ. 1913 หลังจากสำเร็จการศึกษา ในปี ค.ศ. 1921 เขาได้ศึกษาต่อที่สถาบัน Petrograd Conservatory ทำให้บาลองซินได้มีโอกาสเรียนเปียโนควบคู่ไปกับการเต้นบัลเลต์ และในขณะเดียวกันก็ได้ทำงานเป็น นักเต้นกลุ่ม (corps de ballet) ที่ State Academic Theater for Opera and Ballet หรือที่รู้จักกัน คือ โรงละครมารินสกี (Mariinsky Ballet) ในปัจจุบัน เขาจบการศึกษาจากสถาบัน Petrograd Conservatory ในปี ค.ศ.1923 เขาได้ทดลองการออกแบบท่าเต้นของเขา โดยผลงานชิ้นแรก เป็นการเต้นคู่ ชื่อ La nuit เป็นการเต้นบัลเลต์

ด้วยเท้าเปล่า ซึ่งทำให้เขาสามารถสร้างกลุ่มนักเต้นที่มีแนวคิดเช่นเดียวกับเขา เรียกว่ากลุ่ม the Young Ballet (Biography.com Editors , ออนไลน์)

การทำงานกับคณะเต้นบัลเลต์รัสเซีย (Ballet Russes)

ในปี ค.ศ. 1909 – 1929 หลังจากสมัยที่รัสเซียได้ล้มเลิกระบอบการปกครองโดยซาร์ ทำให้โรงละครไม่ได้รับการสนับสนุนจึงทำให้กลุ่มนักเต้นที่มีชื่อเสียงรวมตัวกันโดยการนำของ เซอร์ดิอาเกเลฟ (Sergei Diaghilev) บัลเลต์รัสเซีย (Ballet Russes) คือ บัลเลต์รูปแบบใหม่ที่นำองค์ประกอบศิลป์ไม่ว่าจะเป็น การแต่งกาย ฉาก แสง สี เสียง ดนตรี มักเป็นบัลเลต์ที่ไม่ใช่เรื่องราว แต่นำเสนอแนวคิดที่เป็นนามธรรม มีรูปแบบการเต้นที่เป็นอิสระ แต่ยังคงพื้นฐานเทคนิคท่าเต้นแบบบัลเลต์อยู่ เซอร์ดิอาเกเลฟ (Sergei Diaghilev) นำนักแสดงไปจัดการแสดงในหลายๆประเทศ และจัดการแสดงที่ เมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศสครั้งแรก ในปี ค.ศ. 1909 และได้เดินทางแสดงทั่วยุโรปกว่า 20 ปี สร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับผู้ออกแบบท่าเต้นประจำคณะ บัลเลต์รัสเซีย (Ballet Russes) ซึ่งเป็นทั้งนักเต้นจากคณะเต้นในรัสเซียที่มีความสามารถอย่าง มิคาลอ ฟอกิน (Michel Fokine) ลีโอนิน มัชชิน (Léonide Massine) ของ จอร์จ บาลองซิน (Jean Gorge Balanchine) เป็นต้น ภายหลังจากที่นาย เซอร์เก เดียกิลอฟ ได้เสียชีวิตลงอย่างกะทันหัน ในปีค.ศ. 1929 ทำให้คณะบัลเลต์รัสเซียได้ปิดตัวลง แต่บรรดาศิลปินที่เป็นสมาชิกคณะก็ได้้นำแนวคิดและรูปแบบของบัลเลต์รัสเซียไปพัฒนาในรูปแบบของตน โดยก่อตั้งเป็นคณะ ชื่อว่า เธียเตอร์ เด มอนติ คาโร (THEATRE DE MONTE CARLO) ที่ประเทศบราซิล และเคลื่อนย้ายมาสร้างรากฐานของการเต้นในรูปแบบใหม่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เรียกว่า บัลเลต์สมัยใหม่ (Modern ballet) บาลองซินได้พบกับ เซอร์เก เดียกิลอฟ จากการแสดงบัลเลต์ที่ประเทศเยอรมนี ทำให้เซอร์เก เดียกิลอฟ เห็นถึงพรสวรรค์ และความสามารถทางการเต้นที่โดดเด่น และมีสไตล์ที่น่าสนใจ จึงทำให้เขาถูกเชิญมาเป็นผู้ออกแบบท่าเต้นของคณะบัลเลต์รัสเซีย ในปี ค.ศ. 1924 เขาได้ออกแบบท่าเต้น 9 ชุด และได้ทำงานร่วมกับนักดนตรีชื่อดังอย่าง Sergei Prokofiev Igor Stravinsky Claude Debussy Erik Satie และ Maurice Ravel นักออกแบบเสื้อผ้า และฉาก Pablo Picasso Georges Rouault และ Henri Matisse ในปี ค.ศ. 1928 บาลองซินได้สร้างสรรค์ผลงานเรื่อง Apollon musagète (Apollo and the muses) ซึ่งเป็นการผสมผสานการเต้นแบบคลาสสิกบัลเลต์ และคลาสสิกกรีก ในการเคลื่อนไหวแบบการเต้นแจ๊ส แจ๊ซแดนซ์ (Jazz Movement) ซึ่งเขาได้กล่าวว่าผลงานชิ้นนี้เป็นจุดเปลี่ยนในชีวิตเขา หลังจากที่เขาถูกเชิญมาเป็นผู้ออกแบบท่าเต้นของคณะบัลเลต์รัสเซีย ในปี ค.ศ. 1924 เขาได้ออกแบบท่าเต้น 9 ชุด และได้ทำงานร่วมกับนักดนตรีชื่อดังอย่าง Sergei Prokofiev Igor Stravinsky Claude Debussy Erik Satie และ Maurice Ravel นักออกแบบเสื้อผ้า และฉาก Pablo Picasso Georges Rouault และ Henri Matisse ในปี ค.ศ. 1928 บาลองซินได้สร้างสรรค์ผลงานเรื่อง Apollon musagète (Apollo and the muses) ซึ่งเป็นการผสมผสานการเต้นแบบคลาสสิกบัลเลต์ และคลาสสิกกรีก ในการเคลื่อนไหวแบบการเต้นแจ๊ส แจ๊ซแดนซ์ (Jazz Movement) ซึ่งเขาได้กล่าวว่าผลงานชิ้นนี้เป็นจุดเปลี่ยนในชีวิตเขา หลังจากที่เขาถูกเชิญมาเป็นผู้ออกแบบท่าเต้นของคณะบัลเลต์รัสเซีย ในปี ค.ศ. 1924 เขาได้ออกแบบท่าเต้น 9 ชุด และได้ทำงานร่วมกับนักดนตรีชื่อดังอย่าง Sergei Prokofiev Igor Stravinsky Claude Debussy Erik Satie และ Maurice Ravel นักออกแบบเสื้อผ้า และฉาก Pablo Picasso Georges Rouault และ Henri Matisse ในปี ค.ศ. 1928 บาลองซินได้กลับมาเป็นนักเต้นบนเวทีอีกครั้ง ให้กับ Charles B. Cochran's

revues และ Sir Oswald Stoll's ในเมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ และเป็นครูรับเชิญที่ Royal Danish Ballet เมืองโคเปนเฮเก้น ประเทศเดนมาร์ก ในปี ค.ศ.1931 โดยก่อตั้งเป็น คณะ ชื่อว่า เธียเตอร์ เด มอนติ คาโร (THEATRE DE MONTE CARLO) ที่ประเทศบราซิล ด้วยการสนับสนุนของ Serge Denham René Blum และ Colonel Wassily de Basil โดยมี ลีโอนิเน มัสซึน (Léonide Massine) จอร์จ บาลองซีน (Jean Gorge Balanchine) เป็นผู้ออกแบบท่าเต้น ในภายหลังบาลองซีนถูกไล่ออกจากทางคณะเนื่องจากทางผู้บริหาร คณะมองว่า ผู้ชมชื่นชอบผลงานการออกแบบท่าเต้นของลีโอนิเนมากกว่าบาลองซีน และคอช โน (Boris Kochno) นักเขียนบทเพลงและละคร ได้ร่วมกันก่อตั้งคณะ Les Ballets ในปี ค.ศ. 1933 จัดการแสดงเฉพาะที่เมือง ปารีส และลอนดอนเท่านั้น (Judith Mackrell, 2004 ,ออนไลน์)

บทบาทของบาลองซีนในสหรัฐอเมริกา

ของ จอร์จ บาลองซีน (Jean Gorge Balanchine) เป็นนักออกแบบท่าเต้นที่โด่งดัง ในวงการการเต้นรำแห่งศตวรรษที่ 20 ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งบัลเลต์อเมริกัน เรียกว่า บัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซีน (Balanchine method) บาลองซีนได้ก่อตั้ง โรงเรียนอเมริกันบัลเลต์ (American Ballet School) ในปีค.ศ.1934 โดยวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะพัฒนานักเต้นทางด้านเทคนิคบัลเลต์สมัยใหม่ (modern ballet) นอกจากนี้บาลองซีนยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อำนวยการศิลปะ หัวหน้านักออกแบบท่าเต้น และผู้ร่วมก่อตั้งคณะนิวยอร์กซิตีบัลเลต์ (New York city ballet) บาลองซีนได้ทำงานร่วมกับ Hollywood ในปีค.ศ.1934 โดยออกแบบท่าเต้นให้ในภาพยนตร์ 5 เรื่อง หลังจากนั้นได้กลับมาทำงานกับคณะบัลเลต์ American Ballet Caravan และได้จัดการแสดงทั้งอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ ตลอดปีค.ศ. 1944 – 1946 จนสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาได้มาเป็นนักเต้นออกแบบท่าเต้นหลักให้กับคณะ Ballet Russe de Monte Carlo.เมื่อบาลองซีนกลับมาที่เมืองนิวยอร์ก เขาได้ก่อตั้งคณะเดิใหม่ที่ชื่อว่า Ballet Society ด้วยการสนับสนุนจาก Lincoln Kirstein และได้เริ่มต้นผลงานในรูปแบบการเต้นสมัยใหม่ โดยทำงานร่วมกับนักแต่งเพลงร่วมสมัย Paul Hindemith ในปี ค.ศ.1940 for The Four Temperaments. และได้จัดการแสดงในปี ค.ศ. 1946 ผลงานชิ้นนี้เป็นการแสดงบัลเลต์นามธรรม(Abstract ballet) หลังจากการแสดงนี้ประสบความสำเร็จบาลองซีนได้ออกแบบท่าเต้นในการแสดง *Orpheus* เขาได้ทำงานร่วมกับนักดนตรีชื่อดังอย่าง Stravinsky และนักออกแบบ Isamu Noguchi ซึ่งทางเมืองนิวยอร์กได้ยื่นข้อเสนอการก่อตั้งคณะอย่างถาวรที่ใจกลางเมืองนิวยอร์ก ในปี ค.ศ.

1955 เขาได้นำละครบัลเลต์ชื่อดังในยุคคลาสสิกเรื่อง The Nutcracker นำกลับมาทำในรูปแบบใหม่ โดยเขาได้รับบทเป็น Drosselmeyer ซึ่งการแสดงเรื่องนี้จะแสดงที่เมืองนิวยอร์กในช่วงเทศกาลคริสต์มาสของทุกๆปี จากผลงานการออกแบบท่าเต้นของบาลองซินที่สั่งสมประสบการณ์ในการทำงานกลายเป็นผู้ที่ทรงอิทธิพลทางการเต้นที่มีความสามารถและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว บาลองซินได้รับรางวัลเป็นจากองค์กรต่างๆทั่วโลก ดังนี้ Kennedy Center Honors (ค.ศ.1978) Austrian Decoration for Science and Art (ค.ศ.1980) Presidential Medal of Freedom (ค.ศ.1983) National Museum of Dance's Mr. & Mrs. Cornelius และ Vanderbilt Whitney Hall of Fame (ค.ศ.1987) Induction into the American Theater Hall of Fame และ Kisselgoff, Anna. “Balanchine 100: The Centennial Celebration” (ค.ศ.1988)

ตารางที่ 2 ผลงานการออกแบบท่าเต้นของบาลองซิน

ปีที่จัดการแสดง	คณะเต้น	ชื่อชุดการแสดง
ค.ศ.1925	Ballets Russes de Serge Diaghilev	Le Chant du Rossignol (The Song of the Nightingale)
ค.ศ.1926	Ballets Russes de Serge Diaghilev	Jack in the Box Pastorale Barabau
ค.ศ.1927	Ballets Russes de Serge Diaghilev	La Chatte Le Triomphe de Neptune
ค.ศ.1928	Ballets Russes de Serge Diaghilev	Apollo
ค.ศ.1929	Ballets Russes de Serge Diaghilev	The Prodigal Son Le Bal
ค.ศ.1932	Ballet Russe de Monte Carlo	Cotillon Concurrence Le Bourgeois Gentilhomme and Raymonda
ค.ศ.1933	Les Ballets	The Seven Deadly Sins Errante

		Les Songes Fastes
ค.ศ.1934	The American Ballet	Alma Mater Les Songes (Dreams) Mozartiana
ค.ศ.1935	The American Ballet	Serenade Errante (1935) Reminiscence
ค.ศ.1936	Broadway	Ziegfeld Follies <i>On Your Toes</i> Slaughter on Tenth Avenue
ค.ศ.1937	Broadway The American Ballet	Babes in Arms Jeu de cartes (variously, Card Game or The Card Party) Le Baiser de la Fée (originally titled The Fairy's Kiss)
ค.ศ.1938	Broadway Hollywood	I Married an Angel by Rodgers and Hart; starring Vera Zorina The Boys from Syracuse by Rodgers and Hart Great Lady music by Frederick Loewe The Goldwyn Follies Romeo and Juliet with ballet dancers as the Capulets and tap dancers as the Montagues Water Nymph Ballet
ค.ศ.1939	Hollywood	On Your Toes
ค.ศ.1940	Broadway Hollywood	Keep Off the Grass Purchase Cabin in the Sky Latouche; starring Ethel Waters and Katherine Dunham, who collaborated with Balanchine on the choreography Was an Adventuress
ค.ศ.1941	Ballet Russe de Monte Carlo	Balustrade Ballet Imperial (later referred to as The

		Tschaikovsky Piano Concerto No. 2) Concerto Barocco
ค.ศ.1942	Broadway Hollywood	The Lady Comes Across by Duke and Latouche; a notable flop Rosalinda an operetta Star Spangled Rhythm
ค.ศ.1943	Broadway	The Merry Widow an operetta What's Up?
ค.ศ.1944	Broadway Hollywood Ballet Russe de Monte Carlo	Dream with Music a musical fantasy starring Vera Zorina Song of Norway , an operetta Follow the Boys Danses Concertantes Song of Norway Le Bourgeois Gentilhomme
ค.ศ.1945	Ballet Russe de Monte Carlo Broadway	Pas de Deux (Grand adagio) Mr. Strauss Goes to Boston
ค.ศ.1946	Ballet Russe de Monte Carlo Ballet Society New York City Ballet	La Sonnambula The Night Shadow The Four Temperaments L'enfant et Les Sortilèges (The Spellbound Child) La Sonnambula
ค.ศ.1947	Broadway Ballet Society the Paris Opera Ballet	The Chocolate Soldier, an operetta Haieff Divertimento Symphonie Concertante Palais de Cristal (renamed Symphony in C)
ค.ศ.1948	Ballet Society	Orpheus
ค.ศ.1949	New York City Ballet	The Firebird
ค.ศ.1951	Broadway New York City Ballet	Courtin' Time Swan Lake (after Lev Ivanov) La Valse
ค.ศ.1952	New York City Ballet	Harlequinade Pas De Deux

ค.ศ.1954	Broadway New York City Ballet	House of Flowers The Nutcracker Western Symphony
ค.ศ.1957	New York City Ballet	Agon
ค.ศ.1960	New York City Ballet	Tschaikovsky Pas de Deux
ค.ศ. 1967	New York City Ballet	Jewels (Emeralds Rubies Diamonds)
ค.ศ.1968	New York City Ballet	La Source
ค.ศ.1970	New York City Ballet	Who Cares?
ค.ศ.1972	Ballet Russe de Monte Carlo New York City Ballet	Le Bourgeois Gentlehomme Stravinsky Festival Pulcinella (with Jerome Robbins) Stravinsky Violin Concerto Symphony in Three Movements
ค.ศ.1974	New York City Ballet	Coppélia
ค.ศ.1975	New York City Ballet	Ravel Festival Sonatine Tzigane Le tombeau de Couperin Pavane
ค.ศ.1976	New York City Ballet	Chaconne Union Jack
ค.ศ.1980	New York City Ballet	Robert Schumann's Davidsbündlertänze
ค.ศ.1981	New York City Ballet	Tschaikovsky Festival Garland Dance from The Sleeping Beauty Mozartiana
ค.ศ.1982	New York City Ballet	Stravinsky Centennial Celebration Élégie

ผลงานของบอลลองซีนที่ปรากฏดังข้างต้นนั้นเป็นผลงานการออกแบบท่าเต้นที่ได้รับ
 ความนิยม ตั้งแต่ในปีค.ศ. 1925 - 1982 ซึ่งบอลลองซีนได้ออกแบบให้กับคณะBallets
 Russes de Serge Diaghilev Ballet Russe de Monte Carlo Broadway Hollywood
 Ballet Society New York City Ballet ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกผลงานของบอลลองซีนจำนวน
 12 ชุด เพื่อที่จะศึกษาแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้ Apollo (ค.ศ.1928) Serenade

(ค.ศ.1935) Concerto Barocco (ค.ศ.1941) Symphonie Concertante หรือ Symphony in C (ค.ศ.1947) Orpheus (ค.ศ.1948) The Firebird (ค.ศ.1949) Western Symphony (ค.ศ.1954) Agon (ค.ศ.1957) Tschaikovsky Pas de Deux (ค.ศ.1960) Jewels (ค.ศ.1976) Who Cares? (ค.ศ.1970) Chaconne (ค.ศ.1972) จากคณะบัลเล่ต์ New York City Ballet

จากการศึกษาผลงานของบालองซินทำให้ผู้วิจัยมองว่า แนวคิดการสร้างสรรคการแสดงของบาลองซินทำให้การแสดงบัลเล่ต์ไม่ได้เป็นเพียงศิลปะทางการเต้นรำเพื่อก่อให้เกิดสุนทรีย์และสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่มีการนำศาสตร์ทางด้านอื่น ๆ มาผสมผสานในเชิงของการสื่อสาร เช่น วิธีการลำดับและการเล่าเรื่องแบบละคร ดนตรี ฉาก แสง เสื้อผ้า เพื่อช่วยทำให้การแสดงที่ใช้การเต้นรำเป็นการดำเนินเรื่องหลัก สามารถสร้างความเข้าใจต่อผู้รับชมและการรับรู้ที่มากกว่าการแสดงเพื่อความเพลิดเพลินเท่านั้น

วาสนา สง่าเมือง (2558) ได้ให้ความหมายของบัลเล่ต์สมัยใหม่ (modern ballet) ว่า มีลักษณะการนำเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์ขั้นสูงของรัสเซีย ผสมผสานเทคนิคการเต้นรูปแบบใหม่ที่ขัดกับการเต้นบัลเล่ต์ การเต้นที่เพิ่มความเร็ว พลัง และการดึงดูด วิธีการนำเสนอเรื่องราวในลักษณะของการแสดงแบบนามธรรม คือ ไม่มีเรื่องราวที่ชัดเจน ใช้หลักการของละครเข้ามาผสมผสานมากยิ่งขึ้น ไม่นับเครื่องแต่งกาย ที่หรูหรา หรือฉากที่อลังการแบบบัลเล่ต์ ดนตรีที่ใช้สามารถเลือกใช้ได้อย่างหลากหลายไม่มีข้อจำกัดประเภทของดนตรีว่าจะต้องเป็นเฉพาะดนตรีคลาสสิก หรือ วงออเครสตราสนใจงานเกี่ยวสถาปัตยกรรมและการออกแบบมาใช้ในการออกแบบท่าเต้น ในขณะที่วชิระพงษ์ แก้วพลอย (2558) ได้ให้ความหมายของคำว่า บัลเล่ต์สมัยใหม่ (modern ballet) ว่า ในบางตำราเรียกว่า Ballet Neo-classic ยุโรป เรียกว่า Modern Ballet อเมริกา เรียกว่า American neo classic Ballet by Balanchine โดยมีรากฐานมาจาก Ballet Russe และกระแสทางศิลปะในรัสเซียในขณะนั้น ลักษณะที่โดดเด่นของบาลองซิน คือ การใช้ร่างกายในการนำเสนอการเต้นในแบบนามธรรม และที่ไม่เป็นนามธรรม ซึ่งผลงานส่วนใหญ่จะนำเสนออย่างชัดเจน ด้วยท่าทางการเคลื่อนไหว ท่วงท่า และระยะเวลา ออกมาเป็นภาษาทางการแสดง (dance language) นอกจากนี้ลีลาการเต้นของเขายังไม่ได้ต่อต้านเทคนิคคลาสสิกบัลเล่ต์แบบเดิม เพียงแต่ปรับรูปแบบการถ่ายทอดและท่าทางการเต้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และมีอิสระในการนำไปใช้การแสดงออกทางอารมณ์จนทำให้เกิด เอกลักษณ์และการเต้นแนวใหม่ ในแบบเฉพาะจนพัฒนาเป็นทฤษฎีการเต้นแบบบาลองซิน (Balanchine method) ซึ่งมีความเห็นตรงกับ ลินคอร์น เคอสเทิน อังถึงใน นราพงษ์ จรัสศรี (2548) ได้กล่าวยกย่อง บาลองซิน ว่า “เขาตระหนักว่าบัลเล่ต์ควรจะเปลี่ยนแปลงจากบทละครและเรื่องราวมาเป็นแค่การเต้นเพียงอย่างเดียว (Lincoln Kristein, 1951:17)

เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method)

การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ในรูปแบบของบาลองซิน (Balanchine method) ได้สร้างสรรค์มาจากรากฐานเดิมของบัลเลต์คลาสสิก บาลองซินได้ถูกฝึกมาด้วยระบบที่เคร่งครัดตามตำรับบัลเลต์คลาสสิกของรัสเซีย บาลองซินมีความสนใจในบัลเลต์และดนตรีจึงทำให้เขาเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากเพื่อนในชั้นเรียน เขาได้ทดลองการออกแบบท่าเต้นบัลเลต์ในชุดแรก La nuit ในขณะที่กำลังศึกษาที่ Petrograd Conservatory โดยเป็นการเต้นบัลเลต์เท้าเปล่า ซึ่งภาพของบัลเลต์นั้นมักจะเต้นด้วยระบำปลายเท้าเสมอ แนวคิดและการท้าทายด้วยการทดลองสิ่งใหม่ๆในการเคลื่อนไหวทำให้บาลองซินค้นพบการเต้นบัลเลต์ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากขนบบัลเลต์แบบดั้งเดิม เมื่อได้เริ่มต้นทำงานกับคณะบัลเลต์รัส (Ballet Russes) ทำให้บาลองซินมีทัศนคติทางด้านการเคลื่อนไหวร่างกายที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น บาลองซินได้เริ่มต้นเผยแพร่แนวคิดและรูปแบบการเต้นของเขาด้วยการก่อตั้งโรงเรียน American Ballet School และคณะ New York City Ballet

ในช่วงบั้นปลายชีวิตของบาลองซิน หลังจากอาการป่วยเรื้อรังเป็นเวลานาน เริ่มแสดงอาการใน ปีค.ศ. 1978 เขาสูญเสียการทรงตัวขณะเต้น ผลจากโรคนี้ทำให้เขาสูญเสียการทรงตัว การได้ยินและการมองเห็น หลังจากนั้นในปี ค.ศ. 1982 พบว่าเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบและทำการผ่าตัด บาลองซินได้จบชีวิตลงในวันที่ 30 เมษายน ค.ศ. 1983 ในเมืองแมนฮัตตัน ภายหลังจากที่บาลองซินเสียชีวิตได้ 5 ปี ได้มีการก่อตั้งองค์กร The George Balanchine Foundation โดยบรรดาลูกศิษย์ของบาลองซินได้รวบรวมเอกสาร และจากผลงานทางการแสดงต่างๆของบาลองซินกว่า 450 ชุดการแสดง เพื่อที่จะสร้างเป็นทฤษฎีการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ด้วยการทำพจนานุกรมการเต้นแบบบาลองซิน การบันทึกวีดิโอการสอนของบาลองซินทั้งในชั้นเรียนและการแสดงต่างๆ ซึ่งใช้ระยะเวลายาวนานถึง 9 ชม. ในการประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับแนวคิดของบาลองซินที่มีต่อการเต้นบัลเลต์คลาสสิก ซึ่งในการประชุมนี้ไม่ใช่เพียงการศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นการรักษาในระดับมาตรฐานระดับสูงของบาลองซินที่ได้มอบไว้ให้กับนักเต้นอีกด้วย (Brandt, 2013) ได้กล่าวถึงวิธีการเต้นและเทคนิคของบาลองซิน มุ่งเน้นไปที่การเคลื่อนไหว อย่างรวดเร็วควบคู่กับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการเต้นรำกับดนตรี เป็นการบอกเล่าเรื่องราวผ่านการเต้นรำ มากกว่าใช้การเล่าเรื่องด้วยวิธีการแบบละคร จึงเรียกได้ว่า เป็นบัลเลต์นามธรรม (Ballet abstract) โดยแบ่งลักษณะ ดังนี้

1. การยืดและขยายที่เน้นการใช้ร่างกาย (Emphasis on line) ที่แตกต่างจากแบบแผนของบัลเล่ต์ ในลักษณะอสมมาตร (asymmetrical) การออกจากทรงตัวในแนวศูนย์กลาง (off - balance)
2. การกำหนดตำแหน่งที่แขนที่ในรูปแบบที่แตกต่างจากบัลเล่ต์แบบดั้งเดิม คือ มีลักษณะที่เปิดกว้างมากขึ้นตามสายเส้นที่มีลักษณะโค้ง มักจะใช้ลักษณะการหักและงอของข้อมือ (abstract arm and hand placement)
3. ตำแหน่งของการยกขาด้านหลังแบบอาราเบส (arabesque) โดยใช้วิธีการเปิดสะโพกและหันไปทางผู้ชม เพื่อให้ปรากฏภาพลวงตาของสรีระของการยกขาด้านหลัง (arabesque) ที่สูงขึ้นกว่ามาตรฐานเดิม
4. ท่าเต้นที่มีการเพิ่มความเร็ว (extreme speed) การหมุน การกระโดด การยกขา
5. การเต้นเท้าด้วยเท้าเปล่า (Bare feet) และการเต้นบนปลายเท้า (pointe shoes)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกแบบรัสเซีย (Ballet Classic) และการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method)

เทคนิคท่าเต้น	บัลเล่ต์คลาสสิกแบบรัสเซีย	การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน
1.การเหยียดยืดเกินกว่ามาตรฐาน (Emphasis on line)		
2. การทรงตัวในออกจากในแนวศูนย์กลาง (off - balance)		

3.การเต้นเท้าเปล่า (Bare feet) การเต้นบนสันเท้า		
4.การใช้แขนและมือ ลักษณะ หัก โค้ง งอ บิด (abstract arm and hand placement)		

การเปรียบเทียบเทคนิคการเต้นบัลเลต์คลาสสิกแบบรัสเซีย (Ballet Classic) และการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method) ทำให้เห็นถึงการใช้ร่างกายของนักเต้นบัลเลต์บนพื้นฐานเดียวกัน แต่เทคนิคของบาลองซินมีการปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอด้วยการจัดวางร่างกายในเทคนิคที่ไม่ได้แตกต่างจากเทคนิคบัลเลต์คลาสสิกมากนัก แต่กลับส่งผลต่อการสร้างการรับรู้ทั้งของผู้เป็นนักเต้นและผู้ชม ในความรู้สึกที่แตกต่าง ดุมีชีวิตชีวาและแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวที่มีความท้าทายต่อศักยภาพของนักเต้น และเป็นอิสระมากกว่า แนวคิดดังกล่าวสามารถนำไปสู่การดัดแปลงในการแสดงเพื่อสะท้อนแนวคิด หรือ การนำเสนอรูปแบบของการเต้นด้วยบริบทที่แตกต่างออกไป

ในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ของ วชิระพงษ์ แก้วพลอย (2557) ได้ศึกษางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์หัวข้อ “บัลเลต์นีโอคลาสสิก ชุด หนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา พา เดอ เดอช ตามรูปแบบของบาลองซิน” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์จากวรรณคดีไทย โดยศึกษาองค์ความรู้และกลวิธีการเต้นในรูปแบบบาลองซิน (Balanchine method) จากผลงานชิ้นเอก 3 ชิ้น ได้แก่ Rubies Pas de deux Chaconne และ Tchaikovsky Pas de deux และสำรวจแนวคิดจากผู้ชมทั้งในแวดวงนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัลเลต์ และประชาชนทั่วไปที่เข้าชมการแสดง จากงานวิจัย พบว่าบัลเลต์สมัยใหม่ (modern ballet) มีกลวิธีการสร้างสรรค์ลีลาท่าทางที่เอื้อต่อการสื่อสาร อารมณ์ต่อผู้ชมมากขึ้น หลีกเลียงวิธีการนำเสนอตามแบบจารีตของบัลเลต์คลาสสิกเคลแบบเดิม และสามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจในเนื้อหาของวรรณคดีที่เป็นนิยามในสังคมไทย ซึ่งนับว่าเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานแสดงในแนวทางใหม่อีกทางหนึ่งในการนำเสนองานบัลเลต์สู่วงการนาฏศิลป์ของประเทศไทย

จากการศึกษาการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ทฤษฎีบัลองซิ่ง (Balanchine method) ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการเต้นบัลเลต์ของบัลองซิ่งนั้นสะท้อนให้เห็นมุมมองของการคิดนอกกรอบ และความกล้าที่จะท้าทายรูปแบบการเต้นแบบดั้งเดิมโดยการตั้งคำถามกับขนบดั้งเดิมที่มีมาตรฐานอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการเต้นคลาสสิกแบบรัสเซีย ในการคิดแตกต่างของบัลองซิ่งมาจากประสบการณ์ทางการเต้นที่สั่งสมมาทั้งชีวิต ด้วยการผสมผสานความคิดสร้างสรรค์จากสิ่งเดิมด้วยมุมมองใหม่ ทำให้บัลองซิ่งสามารถประดิษฐ์รูปแบบการเต้นในแบบฉบับที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก ซึ่งแนวคิดของบัลองซิ่งในการคิดแตกต่างจากบัลเลต์ในขนบดั้งเดิมนั้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดของโจนาทานในการที่กล้าคิดแตกต่างจากฝูง ในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ หัวข้อ การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยจึงใช้การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบัลองซิ่งด้านการยืดและขยายที่เน้นการใช้ร่างกาย (Emphasis on line) ในลักษณะของการทรงตัวออกจากแนวศูนย์กลาง (off - balance) การเต้นเท้าด้วยเท้าเปล่า (Bare feet) และการเต้นบนปลายเท้า (Pointe shoes) ทำเดินที่มีการเพิ่มความเร็ว (extreme speed) เช่น การหมุน การกระโดด การยกขา เป็นเกณฑ์ในการออกแบบท่าเต้นของนางนวลโจนาทาน ลิฟวิงสตัน เพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างนางนวลทั่วไปในฝูง ซึ่งจะใช้การเต้นบัลเลต์แบบคลาสสิกเป็นการแสดงออกถึงวิถีชีวิตของนางนวลที่ปฏิบัติตามกันอย่างเคร่งครัดโดยการรักษามาตรฐานการเต้นในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อการสื่อสารลักษณะท่าทางของมนุษย์ที่เลียนแบบพฤติกรรมของนางนวลได้อย่างสมจริงมากยิ่งขึ้น ในวรรณกรรมได้ใช้ตัวละครเป็นนางนวลทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดเพิ่มเติม และได้แนวคิดการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ เพื่อใช้เป็นฐานทางความคิดเพื่อนำมาผสมผสานกับการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบัลองซิ่ง เพื่อใช้ในการออกแบบท่าทางและการเคลื่อนไหวในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์

การศึกษากการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาในส่วนของ การเคลื่อนไหวของนางนวล เพื่อใช้ในการนำไปออกแบบท่าเต้นร่วมกับการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบัลองซิ่ง(Balanchine method) โดยการเรียนรู้การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์นั้น หมายถึงการเรียนรู้ภาษาท่าทางในการแสดงออกเพื่อสร้างความหมายที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างสัตว์กับสัตว์ เพราะสัตว์ไม่มีภาษาพูดเหมือนมนุษย์ แต่ภาษาท่าในการสื่อสารของสัตว์กลับมีความสัมพันธ์กับท่าทางของมนุษย์ ซึ่งจากเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยพบว่านางนวลนั้นมีการแสดงออกทางความคิดและพฤติกรรมเช่นเดียวกับมนุษย์ ซึ่งลักษณะเช่นเดียวกับแนวคิดมนุษย์รูปนิยม (Anthropomorphism) ที่มีจุดเริ่มต้นจากการที่

มนุษย์เริ่มการถือกำหนดคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ให้แก่สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ ไม่ว่าจะเป็สัตว์ สิ่งของ สิ่งนามธรรม ที่มีอยู่จริงหรือมีอยู่เพียงแต่ในจินตนาการก็ตาม คุณลักษณะดังกล่าว อาจหมายถึงความมีสติสำนึกรู้ ความรู้สึก อารมณ์ การมีเจตจำนง รวมไปถึงคุณธรรมของ มนุษย์ (Anthropomorphism) จากการศึกษาทางโบราณคดี พบหลักฐาน Anthropomorphism ย้อนหลังไปไกลที่สุดคือเมื่อ 30,000 ปีที่แล้ว คือภาพวาดครึ่งคนครึ่ง สัตว์บนผนังถ้ำ เช่นเดียวกับกับตำนาน ความเชื่อทางศาสนาต่างๆที่กล่าวถึงจิตวิญญาณของ ธรรมชาติ แม่น้ำ สายลม พระแม่ปฐพีที่ให้กำเนิดโลก พระเจ้าผู้สร้างสรรพสิ่ง และเทพเจ้าที่มี รูปลักษณ์และคุณธรรมอย่างมนุษย์ ศัพท์คำว่า Anthropomorphism ถูกนำมาใช้ครั้งแรก โดยนักปราชญ์ชาวกรีกนาม ว่า Xenophanes เมื่อ 2,600 ปีก่อน เมื่อเขาสังเกตว่าผู้คนจะ นับถือบูชาเทพเจ้าที่มีรูปลักษณ์เหมือนกับพวกเขา เช่น เทพเจ้าของชาวกรีกมักจะมีผิวกาย ขาว ในขณะที่เทพเจ้าของชาวเอธิโอเปียมักจะมีผิวกายดำ Xenophanes ยังเสนออีกว่า หาก ม้าและลาที่มีความเชื่อทางศาสนา พระเจ้าของพวกมันก็คงจะมี 4 ขา เหล่านี้ถือเป็นต้นกำเนิด รูปแบบการเล่านิทานโดยใช้สัตว์เป็นตัวละครในการ ดำเนินเรื่องราว และเน้นไปที่ความเชื่อ ทางศาสนา พระเป็นเจ้า ธรรมชาติ และเหนือธรรมชาติ (worldfable, 28 กันยายน 2553, ออนไลน์)

มกราคม, 2 มิถุนายน 2557, (ออนไลน์) ได้กล่าวถึง แนวคิดมนุษย์รูปนิยม (Anthropomorphism) ถูกบัญญัติคำศัพท์ภาษาอังกฤษขึ้นในช่วง ค.ศ. 1700 – 1709 ซึ่งให้ ความหมาย เช่นเดียวกับ บุคลวัต และ บุคลาธิษฐาน (personification) หมายถึง การเอา ลักษณะของมนุษย์ไปใช้กับสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ โดยการกำหนดคุณลักษณะเหล่านั้นไม่จำกัด เพียงสัตว์ เช่น สิ่งของ สิ่งซึ่งเป็นนามธรรม ทั้งที่มีอยู่จริงและอยู่แต่เพียงในจินตนาการ สิ่งไม่มีชีวิต ปรากฏการณ์ รวมถึงวิญญาณและเทวดา โดยคุณสมบัติของมนุษย์ที่ถูกเติมเข้าไป นั้นอาจหมายถึงในด้านของสติการรับรู้ ความรู้สึก อารมณ์ การมีเจตจำนง รวมไปถึงเรื่องของ คุณธรรมของมนุษย์

ทั้งนี้มนุษย์ได้เรียนรู้การสื่อสารผ่านทางร่างกายจากการสังเกตการเคลื่อนไหวของ สัตว์ในแนวคิดของ สุมิตร์ คุณานุกร (2519 : 32) ได้กล่าวถึงการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ ว่า “เนื่องจากสัตว์ไม่มีภาษาในการสื่อสาร การสื่อสารผ่านทางร่างกาย โดยการใช้อยู่ใน การสื่อสาร เช่น นกใช้เสียงร้องเป็นการสื่อสารกันในฝูง ระดับเสียงร้อง ความสั้นยาวของเสียง และท่วงทำนองที่แตกต่างกัน สร้างความหมายเพื่อต้องการจะสื่อสารกับนกภายในฝูง หรือ สุนัขที่กัดกัน เป็นพฤติกรรมตามสัญชาตญาณที่ไม่ว่าสุนัขจะเติบโตมาด้วยสภาพแวดล้อมใดๆ ย่อมมีพฤติกรรมในการแสดงออกเช่นเดียวกัน ซึ่งในประเด็นของการต่อสู้กันของสัตว์

นักวิทยาศาสตร์ได้ทำการทดลองและกล่าวสรุปว่า “ในสัตว์ประเภทเดียวกัน มักต่อสู้กัน ด้วยสาเหตุหลายประการ แต่จะไม่ฆ่ากันเมื่อรู้แพ้รู้ชนะแล้ว” ดังนั้นในการศึกษาภาษาท่าทางของสัตว์ยังมีความเกี่ยวข้องระหว่าง ความสามารถตามสัญชาตญาณ และ ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์กับมนุษย์ นักวิจัย เอกแมน (Ekman) ฟรีเซน (Frisen) โซเรนสัน (Sorenson) ในปีค.ศ. 1964 ได้ทำการเก็บข้อมูลจาก เกาะนิวกินี เกาะเบอร์เนียว ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศบราซิล ประเทศญี่ปุ่น ที่มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ได้ข้อสรุปว่า “ภาษาท่าทางของคนเรานั้นสามารถแสดงออกได้โดยอัตโนมัติ เช่น การแสดงสีหน้าเมื่ออยู่ในอารมณ์ต่างๆ นอกจากนั้นจะมีภาษาท่าทางบางชนิดที่เกิดจากการเรียนรู้และการเลียนแบบจากบุคคลอื่นในวัฒนธรรมที่ตนสังกัดอยู่ การเลียนแบบนี้มีความสำคัญมากทั้งในด้านภาษาวาจาและภาษาท่าทาง

ในขณะที่สมพร พุราจ (2554 : 139 -141) ได้กล่าวถึง การนำแนวคิดของการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์มาใช้ในการแสดง ว่า สามารถช่วยทำให้ผู้แสดงได้เข้าไปสำรวจร่างกายและการเคลื่อนไหว โดยสามารถปรับเปลี่ยนสภาพของตนเอง (transform) ให้เป็นการพัฒนาทางการควบคุมตนเองจนก้าวข้ามผ่านขีดความสามารถการเคลื่อนไหวของมนุษย์ แนวทางในการฝึกปฏิบัติวิธีการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ ดังนี้ 1.ประเภทของสัตว์ 2.สิ่งแวดล้อมของสัตว์เป็นอย่างไร 3.การเคลื่อนไหวของสัตว์ลักษณะพิเศษอย่างไร 4.ความสัมพันธ์ของอวัยวะกับการเคลื่อนไหว 5.จังหวะการหายใจของสัตว์ 6.ความสัมพันธ์ในการแสดงออกทางอารมณ์กับการเคลื่อนไหวอย่างไร 7.เพศและอิทธิพลที่มีต่อผู้แสดง

จากแนวคิดการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ดังกล่าวมาวิเคราะห์ธรรมชาติของนางนวล และบุคลิกของตัวละคร โจนาทาน ลิฟวิงสตัน เป็นภาพตัวแทนที่ผู้เขียนใช้กลวิธีการเขียนแบบบุคคลวัต (personification) การเปรียบเทียบ สิ่งไม่มีชีวิต พืช สัตว์ให้มีพฤติกรรมเหมือนมนุษย์ จึงกล่าวได้ว่า การเรียนรู้การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์สามารถทำให้นักแสดงเรียนรู้ลักษณะของตัวละคร โดยใช้ปัจจัยภายนอกเป็นสิ่งกระตุ้น และการจินตนาการที่มีสัตว์เป็นภาพต้นแบบ ซึ่งนักแสดงจะต้องนำตัวเองเข้าไปสู่การแปรสภาพไปเป็นสัตว์นั้นๆ เช่น แมวจะเลียนแบบเพื่อทำความสะอาด หรือ การใช้สายตาในการมองของสัตว์จะแฝงไปด้วยความหวาดระแวงซึ่งแตกต่างจากการมองแบบมนุษย์ เป็นต้น การหาความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์ภายในฝูงเดียวกันและสัตว์ที่เป็นคู่ตรงกันข้ามในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผู้วิจัยได้นำการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองชิน (Balanchine method) และแนวคิดการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์มาใช้เป็นฐานทางความคิดในการออกแบบการเคลื่อนไหว และทำต้นในงานวิจัยนี้ ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างธรรมชาติการบินที่

แท้จริงของนกกางนวล และการบินที่แตกต่างของนกกางนวลโจนาทาน เช่น การบินจากที่สูงดิ่งลงสู่ที่ต่ำด้วยความเร็ว การบินกลับตัวกลางอากาศ การบินร่อนลงตัว และการบินกายกรรม (บินเป็นวง บินกลิ้งช้า บินกลิ้งตรง บินหมุนกลับ บินผล็วกางนวล บินหมุนลูกข้าง)โดยนำการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่ เทคนิคบัลองซิ่ง (Balanchine method) โดยใช้ 3 ลักษณะ 1.การยืดและขยายที่เน้นการใช้ร่างกาย (Emphasis on line) 2.การทรงตัวออกจากแนวศูนย์กลาง (off - balance) 3.การเดินเท้าด้วยเท้าเปล่า (Bare feet) และการเดินบนปลายเท้า (Pointe shoes) 4.การเพิ่มความเร็ว (extreme speed) เช่น การหมุน การกระโดด การยกขา เพื่อสะท้อนรูปแบบการบินที่แตกต่างในฝูงของโจนาทาน และแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism)

3.แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism)

แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) เป็นปรัชญาการเมือง หรือมุมมองทางโลกซึ่งตั้งอยู่บนความคิด เสรีภาพ และความเสมอภาค เกิดขึ้นมาพร้อมกับการเติบโตของระบบทุนนิยม ทำให้เกิดการเรียกร้อง ประชาธิปไตย และเสรีภาพ โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถพึ่งพาตนเองด้วยศักยภาพของตน ความเชื่อดังกล่าวมาจากหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพในการใช้เหตุผล เท่าเทียมกัน นักเสรีนิยมยอมรับมุมมองหลากหลายขึ้นอยู่กับความเข้าใจหลักการเหล่านั้น แต่โดยทั่วไป สนับสนุนความคิดอย่างการเลือกตั้งเสรี ความยุติธรรม สิทธิพลเมือง เสรีภาพสื่อ เสรีภาพทางศาสนา การค้าเสรีและทรัพย์สินส่วนบุคคล เริ่มแรกนั้นเสรีนิยมเป็นขบวนการทางการเมืองต่างหากระหว่างยุคเรืองปัญญา (Age of Enlightenment) เริ่มต้นขึ้นในช่วงประมาณปี ค.ศ. 1650 - 1700 ได้รับความนิยมในหมู่นักปรัชญาและนักเศรษฐศาสตร์ในโลกตะวันตก แนวคิดเสรีนิยมปฏิเสธความคิดซึ่งสามัญ ในเวลานั้น เช่น เอกสิทธิ์แบบสืบเชื้อสาย ศาสนาประจำชาติ สมบูรณาญาสิทธิราชและเทวสิทธิ์ของ กษัตริย์ โดยยกย่อง จอห์น ล็อก (John Locke) นักปรัชญาในยุคค.ศ. 17 ว่าเป็นผู้ก่อตั้งแนวคิดเสรีนิยมเป็นประเพณีปรัชญาต่างหาก ล็อกแย้งว่ามนุษย์มีสิทธิธรรมชาติในชีวิต เสรีภาพและทรัพย์สิน และตามสัญญาสังคม รัฐบาลต้องไม่ละเมิดสิทธิเหล่านี้ นักเสรีนิยมคัดค้านอนุรักษนิยมประเพณีและมุ่งเปลี่ยนสมบูรณาญาสิทธิในการปกครองเป็นประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนและหลักนิติธรรม

ชาญชัย คุ้มปัญญา, มีนาคม 2553 (ออนไลน์) เสรีนิยมก่อตัวขึ้นในศตวรรษที่ 17 ซึ่งเป็นช่วงเวลาทีระบบฟิวต์ลในยุโรปกำลังล่มสลาย และสังคมสมัยใหม่ที่ทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตเริ่มก่อตัวขึ้น อย่างไรก็ตามอุดมการณ์เสรีนิยมในยุคแรกเริ่มแตกต่างจากยุคสมัยใหม่ จากจุดเริ่มต้นที่มุ่งต่อต้านอำนาจที่สมบูรณ์เด็ดขาดของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และอภิสิทธิ์ของเหล่าขุนนางในระบบฟิวต์ล สนับสนุนอำนาจของประชาชนผ่านการมีรัฐบาลที่มาจากตัวแทนของประชาชน มาสู่ยุค

สมัยใหม่ที่มุ่งเน้นจำกัดการใช้อำนาจของรัฐเหนือสังคมในทุกรูปแบบ สนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจเสรีในระบบทุนนิยม แนวคิดเสรีนิยมมาจากการปฏิบัติของชาวอเมริกัน ค.ศ.1775-1783 ที่ต้องการเอกราชจากอังกฤษและทวงสิทธิ และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน การปฏิบัติของชาวฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 เพื่อล้มล้างการปกครองระบอบเก่า และเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ จึงก่อให้เกิดแนวคิดเสรีนิยมขึ้น และเริ่มแพร่หลายในประเทศยุโรปอื่น ๆ

ในขณะที่วิไลวรรณ พรหมสิทธิ์ , 15 กรกฎาคม 2546 (ออนไลน์) กล่าวว่า นักเสรีนิยมมองว่ามนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการเสรีภาพอยู่แล้ว มนุษย์และสังคมไม่สามารถอยู่รอดได้หากไร้ซึ่งเสรีภาพ จึงไม่แปลกที่แนวคิดเกี่ยวกับเสรีภาพจะมีบทบาทสำคัญในทุกๆที่และทุกๆช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ การเรียกร้องพื้นที่ที่ปลอดจากการถูกคุกคามจากผู้มีอำนาจได้ปรากฏให้เห็นตั้งแต่ในยุคโบราณและยุโรปยุคกลาง แต่ในตอนนั้นจะมีการให้ความสำคัญกับเสรีภาพส่วนรวมมากกว่าเสรีภาพส่วนบุคคล นักคิดเสรีนิยมที่สำคัญ ได้แก่

1. จอห์น ล็อก (John Locke) ค.ศ. 1632-1704 เป็นนักปรัชญาชาวอังกฤษ ได้เขียนหนังสือเรื่อง Two Treatises of Government ซึ่งเสนอแนวคิดว่ารัฐบาลต้องจัดตั้งโดยความยินยอมของประชาชน และต้องรับผิดชอบความเป็นอยู่ของประชาชน เสรีภาพของปัจเจกบุคคล สิทธิในชีวิต เสรีภาพ ทรัพย์สิน และชั้นดีธรรมทางศาสนา
2. บารอน เดอ มงเตสกีเยอ (Charles de Montesquieu) ค.ศ. 1689-1755 นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส เสนอแนวคิดในเชิงการเมืองในการแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยเป็น อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ
3. ชอง-ชากส์ รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) ค.ศ. 1712-1778 นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส เขียนหนังสือเรื่อง สัญญาประชาคม (The Social Contract) ซึ่งถือว่าเป็นการวางรากฐานแนวคิดเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยของประชาชน และให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยไม่ต้องผ่านผู้แทน
4. อัดัม สมิธ (Adam Smith) ค.ศ. 1723-1790 เป็นนักปรัชญาชาวสกอต ทางด้านด้านเศรษฐศาสตร์ มีผลงานเขียนที่มีชื่อเสียง คือ เรื่องความมั่งคั่งของชาติ (The Wealth of the Nations) ใน ค.ศ. 1776 ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อแนวความคิดทางการเมือง และเศรษฐกิจของยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 18-19 ซึ่งกล่าวถึงทฤษฎีการค้าเสรี ที่รัฐไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการค้าของเอกชนแต่รัฐมีหน้าที่ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการเอาเปรียบ จัดการศึกษาและบริการสาธารณสุข

(ชาลซัย คัมปัญญา, มีนาคม 2553 ออนไลน์) จากบทความ เรื่อง อุดมการณ์ทางการเมือง อุดมการณ์เสรีนิยม ชาลซัยได้ให้คำนิยามคำว่าเสรีนิยม (Liberalism) ถูกใช้ในหลายความหมาย เช่น หมายถึงการศึกษาของสุภาพบุรุษหรือเสรีชน ซึ่งในปัจจุบัน เมื่อพูดถึงการศึกษาแบบลิเบอรัล (liberal education) หมายถึง การศึกษาในแขนงมนุษยศาสตร์ (humanities) หรือ การศึกษาแบบศิลปศาสตร์ (liberal arts) ในอีกความหมายซึ่งเป็นแง่ลบคือ หมายถึง ความหย่อนยานในทางศีลธรรมจรรยา การไม่คำนึงถึงระเบียบวินัยทางเพศและศาสนา (เช่นพวกฮิปปี้ในอเมริกา)

หลักสำคัญของอุดมการณ์เสรีนิยม คือ การให้ความสำคัญกับการรักษา ส่งเสริม เสรีภาพของประชาชนต่อต้านการจำกัดเสรีภาพของการแสดงออก ต่อต้านการออกกฎหมายควบคุมความเชื่อหรือค่านิยมที่ปัจเจกชนยึดถือ เช่น ค่านิยมการเป็นสาวประเภท 2 ชาลซัยได้นำเสนอ ลักษณะพื้นฐานของเสรีนิยม 7 ประการจากแนวคิดของแอนดรูว์ เฮย์วูด เสนอว่า อุดมการณ์เสรีนิยมมีลักษณะพื้นฐาน 7 ประการ ดังนี้

1. ปัจเจกบุคคลนิยม (Individualism)

แนวคิดนี้ถือว่า มนุษย์ในฐานะปัจเจกบุคคลมีความสำคัญที่สุด (เหนือศาสนา สังคม) เป็นการมองที่ตัวเอง (Self center) ถือว่าตัวเองสำคัญที่สุด เอาตัวเองเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง เพราะมองว่า ถ้าไม่มีความเป็นตัวของตัวเองของตัวเองแล้ว ก็เท่ากับไม่มีตัวตน ดังนั้น ทุกสิ่งที่มีอยู่ก็ปราศจากคุณค่าใดๆ สำหรับตัวเขาแล้ว

2. เสรีภาพนิยม (Liberty/Freedom)

หลักเสรีภาพอยู่คู่กับหลักปัจเจกบุคคลนิยม เพราะเสรีภาพจะทำให้ความเป็นปัจเจกโดดเด่น เป็นตัวของตัวเอง อย่างไรก็ตาม เสรีภาพในความหมายของเสรีนิยม หมายถึง “เสรีภาพภายใต้กฎหมาย” (freedom under the law) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้เสรีภาพของบุคคลหนึ่งกลายเป็นการละเมิดเสรีภาพของอีกบุคคลหนึ่ง การวางกรอบกฎหมายก็เพื่อให้ต่างคนมีโอกาสในการใช้เสรีภาพมากที่สุด

3. เหตุผล (Reason)

นักเสรีนิยมเชื่อมั่นในความสามารถการใช้เหตุผลของมนุษย์ เชื่อว่าปัจเจกบุคคลแต่ละคนสามารถคิด ตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดี สิ่งที่ต้องการให้กับตัวเอง รัฐบาลต้องเคารพการตัดสินใจของปัจเจกบุคคลทุกคน ดังนั้น นักเสรีนิยมจึงส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายถกเถียงกันด้วยเหตุด้วยผลมากกว่าการตัดสินใจใช้อำนาจบีบบังคับหรือการทำสงคราม เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีที่สุดร่วมกัน

4. ความเสมอภาค (Equality)

นักเสรีนิยมเชื่อว่ามนุษย์เรานั้นอย่างน้อยก็ “เกิดมาเท่าเทียมกัน” (born equal) มีความเสมอภาคภาคต่อหน้ากฎหมาย (equality before the law) ทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน มีความเสมอภาคทางการเมือง เช่น “หนึ่งคนเท่ากับหนึ่งเสียง” (One Man, One Vote) พึงระลึกเสมอว่า นักเสรีนิยมเน้นความเสมอภาคในแง่ของสิทธิและโอกาส แต่ไม่รับประกันว่าบุคคลจะต้องมีความเสมอภาคในทางสังคมหรือผลลัพธ์ของการกระทำ (social equality or equality of outcome) ทั้งนี้เพราะความสามารถในการทำงานและความจริงใจหรือความตั้งใจทำงานของแต่ละบุคคลไม่จำเป็นต้องเท่ากัน การที่เสรีนิยมเน้นความเสมอภาคในโอกาส (equality of opportunity) ซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกคนมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการใช้ความรู้ความสามารถ ความขยันหมั่นเพียรที่ตนเองมีอยู่ จึงเท่ากับสนับสนุนหลักการของระบบคุณธรรม (meritocracy) ที่ว่าใครทำมากก็ได้มาก ทำน้อยก็ได้น้อย ความเฉลียวฉลาดที่ก่อปรด้วยความขยันหมั่นเพียร จึงเป็นที่ปรารถนาในการดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคลในลัทธิเสรีนิยมด้วย

5. ขันติธรรม (Toleration)

ขันติธรรมหรือความใจกว้างอดทนต่อความคิดเห็น การกระทำของผู้อื่นที่แตกต่างไปจากของตนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะประกันเสรีภาพส่วนบุคคล และเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความมั่งคั่งทางด้านสติปัญญาให้เกิดขึ้นในสังคม ผลที่ตามมาคือ สังคมที่เป็นพหุนิยม (Pluralism) ทางความคิด วัฒนธรรม ค่านิยมต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการอภิปราย ถกเถียง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางสติปัญญา เกิดเป็นตลาดเสรีทางความคิด (Free Market of Ideas) ทั้งนี้นักเสรีนิยมเชื่อว่า เสรีภาพทางความคิดดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบเป็นอันตรายต่อสังคม เพราะความแตกต่างทางความคิดจะดำเนินไปสู่จุดดุลยภาพเองโดยธรรมชาติจากการที่มนุษย์เป็นคนที่มิเหตุผลนั่นเอง

6. ฉันทานุมัติ (Consent)

อุดมการณ์เสรีนิยมจะต้องตั้งอยู่บน “ฉันทานุมัติของผู้อยู่ใต้การปกครอง” (consent of the governed) ซึ่งหมายความว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับคนในสังคมที่ปรากฏออกมาในรูปของกฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่รัฐใช้บังคับแก่ผู้คนที่ทั้งหลายในสังคมต้องได้รับความเห็นชอบโดยสมาชิกของสังคมแนวคิดดังกล่าวทำให้ลัทธิเสรีนิยมมีแนวโน้มที่เข้ากันได้ดีกับหลักการเรื่องประชาธิปไตย (Democracy) และการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปในระบบการเมือง (representation)

แนวคิดฉันทานุมัตินี้ สนับสนุนให้ประชาชนจัดตั้งสมาคมหรือองค์กรทางสังคมที่เป็นตัวแทนหรือสนับสนุนผลประโยชน์ของพวกเขา เพราะภายใต้กลุ่มก้อนเหล่านี้ได้กลั่นกรอง รวบรวมคนที่มีความคิดใกล้เคียงหรือตรงกันเข้าอยู่ด้วยกัน เป็นตัวแทนช่วยให้การแสดงความคิดเห็น ฉันทานุมัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. รัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism)

รัฐธรรมนูญจะเป็นที่ๆ บัญญัติให้ทุกคนในสังคมเข้าใจร่วมกันได้ว่า จะอยู่ในการปกครองร่วมกันได้อย่างไร กติกาการอยู่ร่วมกันนั้นเป็นอย่างไร บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลอยู่ที่ไหน รัฐบาลควรมิโนบายในภาพกว้างอย่างไร หน้าที่พลเมืองเป็นอย่างไร มีกลไกควบคุมการปกครองอย่างไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของลัทธิเสรีนิยม

จากการทบทวนวรรณกรรมด้านแนวคิดเสรีนิยม ซึ่งมีแนวคิดที่มาจาก การเรียกร้องความเท่าเทียมกันของคนในสังคม การมีสิทธิและเสรีภาพโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับชั้นทางสังคม หรือ ศักดินา แต่เห็นคุณค่าของคนทุกคนในสังคมเท่ากัน ทั้งนี้ศักยภาพความสามารถต่างหากที่เป็นคุณภาพของคนเสรีนิยมไม่ใช่สิทธิ์ที่จะทำอะไรตามความพึงพอใจส่วนบุคคล การกระทำดังกล่าวสามารถเป็นเสรีได้แต่ต้องไปสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น ในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ หัวข้อ “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้แนวคิดเสรีนิยมนี้มาใช้ในสะท้อนให้เห็นถึงแก่นเรื่องของวรรณกรรมและตัวละคร โดยตีความออกเป็น 3 ด้าน 1. ศักยภาพและความสามารถ 2. เสรีภาพทางความคิด 3. ความเสมอภาคและความเท่าเทียมในสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) มุ่งเน้นที่กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เพื่อสื่อสารแนวคิดด้านเสรีนิยม และการสำรวจทัศนคติของผู้รับสารมีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ด้านแนวคิดเสรีนิยม โดยแบบบันทึกข้อมูลการสังเกตการณ์และกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงรวมถึงแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจทัศนคติกลุ่มผู้ชม และการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้เชี่ยวชาญ และนักแสดงในกระบวนการ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนก่อนการแสดง (Pre-production) โดยการศึกษาวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จำนวนแปลของชาญวิทย์ เกษตรศิริ 4 ตอน และศึกษาแนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation) แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ทฤษฎีการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ เทคนิคบาลองซึน (Balanchine method) เพื่อนำมาสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง
2. ขั้นตอนการออกแบบการแสดง (Pre - production) การออกแบบสถานที่จัดการแสดง ดนตรีประกอบการแสดง การคัดเลือกนักแสดง เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง และการออกแบบแสง
3. การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production)
4. จัดแสดง (Production) จัดการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ดาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 รอบ
5. การสำรวจทัศนคติของผู้รับสาร (Post - production) ที่มีต่อการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจากการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสนทนากลุ่ม (Focus group)

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ฉบับแปลภาษาไทยของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ จำนวน 4 ตอน
2. การดัดแปลงสื่อจากวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ในรูปแบบการแสดง
 - 2.1 การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย ออกแบบทำเต้นโดย Maria Goltsman, และ Jevgeni Berezovski คณะ Tallin Dance Academy มหาวิทยาลัย Tallinn ค.ศ. 2011

2.2 การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย โดย NCA Dance ประเทศอาร์เจนตินา ปี ค.ศ. 2011

2.3 การแสดงละครเวที โดย AKME Theatre ประเทศสเปน ปี ค.ศ. 2014

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

1. กลุ่มผู้ชมทั่วไป : นักเรียน นิสิตนักศึกษา บุคคลทั่วไป ที่มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ตะวันตก และเสรีนิยม จำนวนรอบละ 60 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในกระบวนการ : นักแสดงในกระบวนการสร้างสรรค์การแสดง บัลเลต์ดัดแปลง จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่ม (Focus group) ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม จำนวน 8 คน
 - 1.1. ด้านศิลปะการแสดง
 - อาจารย์ ดร. ปวีณา แซ่มซ้อย คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - อาจารย์ ดร.ณัฐพงษ์ แยมเจริญ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
 - อาจารย์ ดร.สทาศัย พงษ์หิรัญ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - อาจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ รัตนชัยวงศ์ คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 - 1.2. ด้านนาฏศิลป์สากล
 - อาจารย์ วาสนา สง่าเมือง คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - อาจารย์ ชิตพล เป็เลียนศิริ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - อาจารย์ ภัชภรชา แก้วพลอย คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 1.3. ด้านเสรีนิยม
 - อาจารย์ ดร. ภัทร ยืนยง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. กลุ่มตัวอย่างในกระบวนการ : นักแสดงในกระบวนการสร้างสรรค์การแสดง บัลเลต์ดัดแปลง จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกข้อมูลของผู้วิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล
2. แบบสำรวจทัศนคติของผู้ชม ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 120 ชุด เพื่อสำรวจทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อการรับชมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยมีประเด็นในการสำรวจความคิดเห็น ดังนี้
 - 2.1. ทัศนคติและการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิค บาลองซิน (Balanchine method)
 - 2.2. ทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อความเข้าใจในวรรณกรรมผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล
 - 2.3. ทัศนคติและการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล
 - 2.4. องค์กรประกอบทางการแสดง
 - 2.5. ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล เพื่อนำไปพัฒนาการแสดงต่อไป
3. แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus group) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการรับชมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้
 - 3.1. ความคิดเห็นต่อแนวคิดที่ได้รับจากการอ่านวรรณกรรมเรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล และแนวคิดด้านเสรีนิยม
 - 3.2. การนำเสนอการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล
 - 3.3. ความคิดเห็นในการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล
 - 3.4. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง
4. แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus group) ของนักแสดงในกระบวนการที่มีต่อกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้
 - 4.1. ทัศนคติและการรับรู้ของผู้แสดงที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method)

- 4.2. ทศนคติของผู้แสดงที่มีต่อความเข้าใจในวรรณกรรมผ่านทางการแสดงบัลเลต์บัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล
- 4.3. ทศนคติและการรับรู้ของผู้แสดงที่มีต่อแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านการสร้างสรรคการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล
- 4.4. การรับรู้และทศนคติโดยภาพรวมก่อนและหลังการแสดงของนักแสดงที่มีต่อกระบวนการในการแสดงบัลเลต์สร้างดัดแปลง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกขั้นตอนและแนวทางในกระบวนการศึกษางานวิจัยกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล นับตั้งแต่ ขั้นตอนศึกษาวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production) ขั้นตอนการออกแบบการแสดง (Pre - production) การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production) จัดแสดง (Production) การสำรวจทศนคติของผู้รับสาร และกลุ่มตัวอย่าง (Post - production)
2. การบันทึกภาพการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล ด้วยกล้องถ่ายวิดีโอ และกล้องถ่ายรูป
3. เก็บรวบรวมข้อมูลสำรวจความคิดเห็นผู้ชมจากแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 120 ชุด และการสนทนากลุ่ม (Focus group) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ตะวันตก และเสรีนิยม
4. แบบบันทึกการเก็บข้อมูลของนักแสดงในกระบวนการ ระหว่างการฝึกซ้อม ข้อเสนอแนะจากนักแสดงเพื่อนำมาพัฒนาการแสดง และทศนคติที่มีต่อกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล

ในการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจากเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล โดยการนำเสนอด้วยการพรรณาเชิงคุณภาพ โดยประมวลผลจากกระบวนการในการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยเริ่มขั้นตอนการศึกษาวรรณกรรม

และแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างโครงเรื่องในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ขั้นตอนการออกแบบ การแสดง ทั้ง 7 วิธี ได้แก่ 1. การออกแบบสถานที่ในการจัดการแสดง 2. ดนตรีประกอบการแสดง 3. การคัดเลือกนักแสดง 4. เครื่องแต่งกาย 5. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง 6. การออกแบบแสง 7. การประชาสัมพันธ์การแสดง ขั้นตอนการกำกับการแสดงและออกแบบท่าเต้น ขั้นตอนการจัดแสดง ซึ่งองค์ความรู้จากการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์บัลเลต์ดัดแปลงนี้สามารถเป็นสื่อกลางในการสื่อสารแนวคิดจากวรรณกรรมและแนวคิดเสรีนิยม ผ่านทางการแสดงอันจะเป็นแนวทางต่อกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงด้วยวิธีการดัดแปลงสื่อ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 74 ชุด ด้วยโปรแกรมการคำนวณทางสถิติ (spss) โดยการรายงานผลด้วยตารางและคำบรรยาย ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมินด้วยค่าเฉลี่ยกลาง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1 – 1.99 กำหนดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 2 – 2.99 กำหนดอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 3 – 3.99 กำหนดอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 4 – 4.99 กำหนดอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 5.00 กำหนดอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลด้วยการถอดเทปการสนทนากลุ่ม และนำเสนอผลด้วยการพรรณนาเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติและการรับรู้ของผู้รับสารและกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม ได้แก่ 1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ตะวันตก และเสรีนิยม จำนวน 8 คน 2. กลุ่มนักแสดงในกระบวนการสร้างสรรค์การแสดง จำนวน 9 คน

ระยะเวลาในการทำวิจัย

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการสร้างสรรค์อยู่ในระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ. 2558 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2559 โดยแบ่งออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

1. ช่วงศึกษารรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre – production) : เดือนกันยายน พ.ศ. 2558 - มกราคม พ.ศ. 2559
2. ช่วงออกแบบการแสดง (Pre – production) : เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม พ.ศ. 2559
3. ช่วงกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production) : เดือนมีนาคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2559
4. ช่วงการแสดง (Production) : 11-12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559
5. ช่วงสำรวจทัศนคติกลุ่มตัวอย่าง (Post production) : เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2559

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ 1. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล 2. เพื่อศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม โดยมีระเบียบวิธีวิจัย คือ การศึกษาวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ฉบับแปลภาษาไทยของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ จำนวน 4 ตอน และแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production) เพื่อนำมาดัดแปลง ออกแบบการแสดง และการสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง (Post - production) ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยผ่านทางกระบวนการสร้างสรรค์ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนศึกษาวรรณกรรมและ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production) นำเสนอผลงานวิจัยจากการศึกษาวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ฉบับแปลภาษาไทยของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ จำนวน 4 ตอน แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation) เสรีนิยม (Liberalism) และการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซีน (Balanchine method) เพื่อนำมาใช้ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง
2. ขั้นตอนการออกแบบการแสดง (Pre - production) นำเสนอผลงานวิจัยในขั้นตอนการออกแบบการออกแบบสถานที่จัดการแสดง ดนตรีประกอบการแสดง การคัดเลือกนักแสดง การออกแบบเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง การออกแบบแสง และการประชาสัมพันธ์การแสดง
3. การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production) นำเสนอผลงานวิจัยการออกแบบท่าเต้น ฝึกซ้อมนักแสดง และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) นักแสดงหลังการฝึกซ้อมระหว่างกระบวนการ เพื่อนำมาพัฒนาการแสดง
4. จัดแสดง (Production) นำเสนอผลงานวิจัยโดยการจัดแสดง จำนวน 2 รอบ
5. การสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง (Post - production) ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม ซึ่งเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และสถาบันบัณฑิตพัฒน

ศิลป์ จำนวน 8 คน 2.กลุ่มผู้ชมที่มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม จำนวนรอบละ 60 คน 3.กลุ่มนักแสดงในกระบวนการ จำนวน 9 คน

ผลการศึกษา : วัตถุประสงค์ข้อที่ 1.

เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ขั้นตอนในการศึกษาการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการในการศึกษา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการออกแบบการแสดง (Pre - production) ได้แก่ การออกแบบสถานที่จัดการแสดง ดนตรีประกอบการแสดง การคัดเลือกนักแสดง การออกแบบเครื่องแต่งกาย การออกแบบอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง การออกแบบแสง และการประชาสัมพันธ์

ขั้นตอนที่ 3 การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production) การออกแบบท่าเต้น ฝึกซ้อมนักแสดง และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) นักแสดงหลังการฝึกซ้อมระหว่างกระบวนการเพื่อนำมาพัฒนาการแสดง

ขั้นตอนที่ 4 จัดแสดง (Production) นำเสนอผลงานวิจัยด้วยการจัดแสดง จำนวน 2 รอบ

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษาวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production)

ในกระบวนการศึกษาวรรณกรรม และแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากศึกษาวรรณกรรม และวิเคราะห์ชีวประวัติ ผลงาน สภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้แต่งวรรณกรรม (ริชาร์ด บาก) ที่ส่งอิทธิพลต่อแนวคิดในวรรณกรรม พบว่า ผู้แต่งได้รับแรงบันดาลใจจากการนำชีวประวัติของผู้แต่งนำเสนอในรูปแบบงานเขียนเชิงบันเทิงคดี ที่เรียกว่า ลักษณะกึ่งอัตชีวประวัติ (semi-autobiographical) ด้านสภาพแวดล้อมสังคมสะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของชาวอเมริกันที่กำลังประสบกับสงครามเวียดนามในปี ค.ศ. 1955 – 1975 จึงทำให้แนวคิดของวรรณกรรมแฝงไปด้วยแนวคิดด้านเสรีนิยม การมีจิตวิญญาณอันเป็นอิสระถูกเล่าผ่านตัวละคร โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวลหนุ่มผู้รักในการบินมีเสรีภาพทางความคิดที่แตกต่างจากฝูงของมัน การแสวงหาตัวตนจากการเรียนรู้ ทำให้สามารถพิชิตข้อจำกัดของร่างกายตนเอง จนกลายเป็นผู้เป็นเลิศทางการบินได้

นอกจากนี้ผู้แต่งยังมีความสนใจในเรื่องของการบิน ผู้แต่งจึงได้นำความรู้และทักษะทางด้านการบิน การเปรียบเทียบกับลีลาการบินผาดโผนในรูปแบบต่างๆ ของฝูงนกที่รักในการบิน จึงทำให้วรรณกรรม มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวในรูปแบบนวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ (Science fiction) เนื่องจากวรรณกรรม ได้รับความนิยมจึงมีการดัดแปลงไปยังสื่อในรูปแบบต่างๆ อาทิ ภาพยนตร์ เพลงประกอบภาพยนตร์ หนังสือเสียง ละครเวที และนาฏศิลป์ร่วมสมัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำเสนอเรื่องโจนาทาน ทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผ่านทางรูปแบบการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยใช้การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ เทคนิคของบาลองชีน (Balanchine method) จากการศึกษาพบว่า การแสดงบัลเลต์ที่มุ่งเน้นในเรื่อง ของการสื่อสารโดยผสมผสานเทคนิคของการละคร และองค์ประกอบทางการแสดง เทคนิคการเต้นที่มี ลักษณะโดดเด่นแตกต่างจากแบบแผนของบัลเลต์คลาสสิก นำเสนอในมุมมองและเทคนิคที่แตกต่าง ด้วยการจัดวางร่างกายโดยการยืด และขยายร่างกาย (Emphasis on line) การทรงตัวออกจากใน แนวศูนย์กลาง (off - balance) การจัดวางแขนและมือในลักษณะ หัก โค้ง งอ ยืด (abstract arm and hand placement) การเต้นบนปลายเท้า (pointe shoes) และการเต้นด้วยเท้าเปล่า (Bare feet) เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียลีลา และการเคลื่อนไหวอันเป็นอิสระ

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ในสำนวนการแปลภาษาไทยฉบับสมบูรณ์ของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์การแสดง โดยสำนวนนี้มีการตีความในเชิงปรัชญาในการดำรงชีวิต ซึ่งในการตีพิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารเพื่อ พ.ศ. 2517 สะท้อนสภาพสังคมในยุค 14 ตุลาฯ จึงเป็นแรงบันดาลใจในการแสวงหาตัวตน การคิดนอกกรอบ และตั้งคำถามกับขนบธรรมเนียมในสังคม วรรณกรรมได้ถูกนำมาตีพิมพ์ซ้ำถึง 7 ครั้ง นับตั้งแต่ พ.ศ. 2517 – 2557 ระยะเวลากว่า 40 ปีนี้ยังคงสร้างความประทับใจให้กับผู้อ่าน และจุดประกายไฟในชีวิตให้กับผู้อ่านได้ทุกยุคสมัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเนื้อเรื่องจากวรรณกรรมนำมาวิเคราะห์ผ่านทางแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การวางโครงเรื่องในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยยังคงเค้าโครงเรื่อง แก่นเรื่อง และตัวละคร ตามวรรณกรรมต้นฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบโครงเรื่องการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ตัวละคร และสถานที่

โครงเรื่องการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง	ตัวละคร	สถานที่
ฉากที่ 1 ฝูงนกนางนวล พฤติกรรมของฝูงนกนางนวล คือ การมีชีวิตอยู่ไปวันๆ อยู่เพื่อกิน เพื่อจะได้มีชีวิตที่ยืนยาว ซึ่งเป็นความเชื่อที่ถูกปลูกฝังโดยผู้นำฝูงให้เชื่อและปฏิบัติตามกันเป็นเวลานาน จนกลายเป็นความเชื่อในกระแสหลักของฝูง เมื่อ	โจนาทาน นกผู้ใหญ่ ฝูงนกนางนวล	ริมชายหาด (ที่อยู่ของฝูงนกนางนวล)

<p>มีผู้ที่คิดแตกต่างย่อมถูกมองว่า แปลกแยก , กบฏ ,ต่อต้าน ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม</p>		
<p><u>ฉากที่ 2 การฝึกฝน</u></p> <p>โจนาทานค้นพบวิธีการบินจากครุฝึกเจียง จนค้นพบความสามารถและศักยภาพในการบินที่เหนือกว่านางนวลทั่วไป โจนาทานได้รับการต้อนรับจากฝูงนางนวล ในขณะที่เดียวกันในฝูงเดิมของโจนาทาน ก็ยังมีนก (เฟลตเซอร์) ที่ถูกขับไล่ออกมาเพราะคิดต่างจากฝูง</p>	<p>โจนาทาน ครุฝึกเจียง เฟลตเซอร์</p>	<p>หน้าผาโพ้นสวรรค์</p>
<p><u>ฉากที่ 3 การกลับมาของโจนาทาน</u></p> <p>โจนาทานกลับมาหาฝูงเดิมของตนกับศิษย์ของตน เฟลตเซอร์ ผู้ที่ถูกขับไล่ออกจากฝูง ทำให้เกิดการต่อสู้กับอำนาจ(นกผู้ใหญ่) ด้วยการแสดงศักยภาพในการบินของตน เพื่อต้องการปลดปล่อย และเผยแพร่แนวคิดนี้ให้นางนวลเป็นอิสระจากอำนาจและการถูกครอบงำ</p>	<p>โจนาทาน เฟลตเซอร์ ฝูงนกนางนวล นกผู้ใหญ่ แอนโทนี</p>	<p>ริมชายหาด (ที่อยู่ของฝูงนกนางนวล)</p>
<p><u>ฉากที่ 4 ความเชื่อ</u></p> <p>เมื่อแนวคิดของโจนาทานได้รับการยอมรับของนกนางนวลในฝูงเดิมจนกลายเป็นแนวคิดกระแสหลักของฝูง แต่มีบางกลุ่มที่เชื่อว่า ศักยภาพทางการบินของโจนาทานอยู่เหนือความสามารถของนกนางนวลโดยทั่วไป จนทำให้เกิดความเชื่อใหม่ว่า โจนาทานเป็น “เทพแห่งนางนวล” เกิดความเชื่อใหม่ แต่ก็ยังมีนกนางนวลบางตัวที่ไม่เชื่อยังคงยึดติดกับความเชื่อเดิม และกลุ่มนกที่ไม่เชื่อเรื่องตำนานโจนาทาน และยังคงทดลองการบินเพื่อค้นหาความหมายในชีวิตต่อไป แต่ถึงอย่างไรความแตกต่างสามารถอยู่ร่วมกันในฝูงเดียวกันได้</p>	<p>โจนาทาน เฟลตเซอร์ ฝูงนกนางนวล นกผู้ใหญ่ แอนโทนี นักร้องคอรัส(ตัวแทนความเชื่อ)</p>	<p>ริมชายหาด (ที่อยู่ของฝูงนกนางนวล)</p>

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบการแสดง (Pre - production)

ขั้นตอนการออกแบบการแสดง แบ่งออกเป็น 7 วิธี ดังนี้ 1.การจัดสถานที่แสดงและการออกแบบฉาก 2.ดนตรีประกอบการแสดง 3.การคัดเลือกนักแสดง 4.การออกแบบเครื่องแต่งกาย 5. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง 6.การออกแบบแสง 7.การประชาสัมพันธ์การแสดง ก่อนจะเข้าสู่ในขั้นตอนการออกแบบในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการดัดแปลงสื่อจากวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ประเภทการแสดงละครเวทีคณะAKME Theatre ประเทศสเปน (ค.ศ. 2014) และนาฏศิลป์ร่วมสมัย คณะ Tallin Dance Academy มหาวิทยาลัย Tallinn (ค.ศ. 2011) คณะNCA Dance ประเทศอาร์เจนตินา (ค.ศ. 2011) เพื่อให้เห็นถึงวิธีการนำเสนอแนวคิด การตีความ และการออกแบบองค์ประกอบการแสดง พบว่า มีการดัดแปลงวรรณกรรมทั้งยังคงโครงเรื่องเดิม และตีความใหม่กับบริบทสังคม การใช้เสียงบรรยายประกอบกับการเคลื่อนไหว และการนำอุปกรณ์มาใช้เพื่อสร้างสัญลักษณ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาผลงานจากการแสดงการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบัลองซิน จากคณะบัลเลต์ New York City Ballet จำนวน 12 ชุด ดังนี้ 1.Apollo (ค.ศ.1928) 2.Serenade (ค.ศ. 1935) 3.Concerto Barocco (ค.ศ.1941) 4.Symphonie Concertante Symphony in C (ค.ศ.1947) 5.Orpheus (ค.ศ.1948) 6.The Firebird (ค.ศ.1949) 7.Western Symphony (ค.ศ. 1954) 8.Agon (ค.ศ.1957) 9.Tschaikovsky Pas de Deux (ค.ศ.1960) 10.Jewels (ค.ศ.1976) 11.Who Cares? (ค.ศ.1970) 12.Chaconne (ค.ศ.1972) จากการศึกษาเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบทางการแสดงผู้วิจัย พบว่า แนวคิดการสร้างสรรคผลงานของบัลองซินนั้นให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบการแสดง เพราะเชื่อว่าจะจะเป็นสิ่งที่ช่วยสื่อสารและช่วยเติมเต็มการแสดงให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด จากการศึกษาผลงานของบัลองซินทั้ง 12 ชุด ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

2.1. การออกแบบสถานที่จัดการแสดง

จากการวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล พบว่า ในวรรณกรรมปรากฏสถานที่ 3 แห่งคือ 1. บริเวณริมชายหาด : ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกนางนวล 2. หน้าผา โพน : สถานที่ที่นกนางนวลหัวเฝ้าถูกขับไล่ 3. สวรรค์ : เป็นสถานที่รวมตัวของบรรดานกนางนวลที่รักในการบิน จากการศึกษาการจัดสถานที่ในการแสดงของบัลองซิน พบว่า บัลองซินเชื่อว่าสถานที่เป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศทางการแสดงและสามารถสื่อสารในเรื่องของสถานที่ เหตุการณ์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่อง ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดการจัดสถานที่ที่เรียบง่าย การออกแบบแสง

ธรรมชาติร่วมกับการจัดแสงในการแสดง และการจัดวางตำแหน่งบนพื้นที่การแสดงเพื่อสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะลงพื้นที่สำรวจแหล่งธรรมชาติที่เป็นที่อยู่อาศัยของนกนางนวลที่สถานที่พักตากอากาศบางปู จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2558 กิตตา ปรัตถจริยา (2552) ได้กล่าวถึง “นกนางที่พบเห็นในสถานที่ตากอากาศบางปูแห่งนี้ เป็นนกนางนวลที่อพยพหนีอากาศหนาวมาจากทะเลสาบต่างๆ ในแถบธิเบต มองโกเลีย และไซบีเรียทางตอนเหนือของทวีปเอเชียโดยมาอาศัยอยู่ที่บางปูตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน – พฤษภาคม”

รูปที่ 1 บริเวณริมป่าชายเลน สถานที่พักตากอากาศบางปู

รูปที่ 2 กลุ่มฝูงนกนางนวล

จากการลงพื้นที่ศึกษาแหล่งธรรมชาติที่เป็นที่อยู่อาศัยของนกนางนวลพบว่า บรรยากาศโดยรอบล้อมไปด้วยทะเล มีท่อนเสาไม้เรียงทอดยาวตลอดฝั่ง ซึ่งอยู่บริเวณด้านริมฝั่งใกล้กับป่าโกงกาง พฤติกรรมของนกนางนวลจะอาศัยอยู่รวมตัวกันเป็นฝูงอยู่บริเวณริมชายหาด โดยมีการนอนขดตัวอยู่บนพื้นทราย และเมื่อมีตัวใดบินออกไป นกทั้งฝูงก็จะเคลื่อนที่ตามไปพร้อมกัน จุดเด่นของนกนางนวล คือ ปีก ที่มีลักษณะใหญ่และกว้างกว่าลำตัว ทำให้เห็นถึงการบินที่มีการขยับปีกที่ช้าแต่สวยงาม มักจะกระพือปีกช้า และบินร่อนลม มีบินเป็นการเรียงเป็นเส้นตามแนวเดียวกัน และการแปรขบวนแถวเป็นรูปต่างๆ

รูปที่ 3 บริเวณดาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยจึงได้รับแรงบันดาลใจในการจัดสถานที่การแสดงนอกโรงละคร บริเวณดาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องด้วยเนื้อหาของวรรณกรรมที่นำเสนอมีเนื้อหาเกี่ยวกับชน ธรรมชาติ และความเป็นเสรีนิยม ผู้วิจัยจึงต้องการให้สถานที่จัดแสดงสร้างความแตกต่างจากการแสดงโดยทั่วไปที่แสดงอยู่ในโรงละครที่มีลักษณะปิด เพื่อทดสอบการรับรู้และทัศนคติของนักแสดงและผู้ชมต่อแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism)

รูปที่ 4 ฉากริมชายหาด

พื้นที่การแสดงของฉากริมชายหาดซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของฝูงนกนางนวล ผู้วิจัยได้เลือกบริเวณพื้นที่ดาดฟ้าทางทิศตะวันออกโดยมีอาคารทางด้านทิศตะวันออก 100 ปี เป็นฉากด้านหลังเพื่อแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบของพฤติกรรมของฝูงนกนางนวลใช้ชีวิตอยู่ในกรอบ ปฏิบัติตามๆกัน เปรียบได้กับสังคมแห่งความเป็นวัตถุนิยมในปัจจุบัน ลักษณะของพื้นที่การแสดงรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีเสาไฟจำนวน 10 ต้น เป็นกรอบรอบนอกของพื้นที่การแสดง

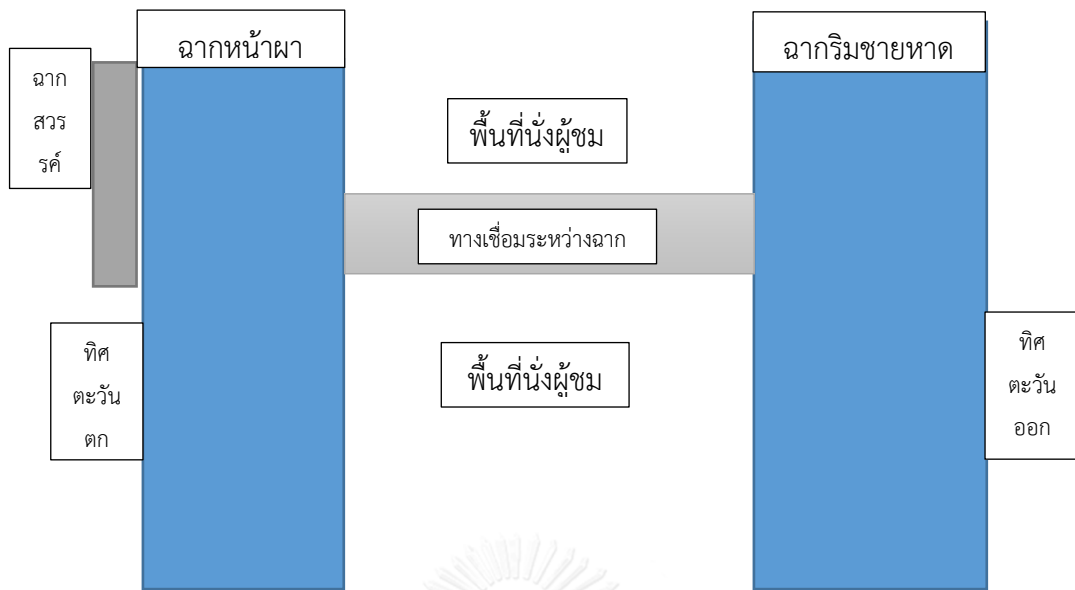
รูปที่ 5 ฉากหน้าผาโพน

พื้นที่การแสดงของฉากหน้าผาโพนเป็นสถานที่ที่นึกในฝูงที่คิดแตกต่างจากฝูงจะถูกขับไล่ บริเวณพื้นที่ลาดฟ้าทางทิศตะวันตก(ซึ่งเป็นฝั่งตรงกันข้ามกับพื้นที่การแสดงในฉากริมชายหาด) โดยมีฉากเป็นกำแพงสูงประมาณ 7 เมตร ซึ่งผู้วิจัยต้องการสื่อถึงบริเวณหน้าผา มีเสาไฟ 1 ต้น และบันไดอยู่ทางด้านขวา ด้านซ้ายมีจานดาวเทียมขนาดใหญ่ ลักษณะของพื้นที่การแสดงรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า

รูปที่ 6 ฉากสวรรค์

พื้นที่การแสดงของฉากสวรรค์ เป็นพื้นที่เดียวกันกับฉากหน้าผาโพน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้ใน พื้นที่บริเวณบันไดโดยใช้เรื่องของระดับความสูงของ การจัดวางตำแหน่ง และพื้นหลังของฉากเป็น ท้องฟ้า เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการสร้างความหมายของสถานที่ในฉากสวรรค์ โดยในฉากนี้จะเป็นการ พื้นที่การแสดง คือ บริเวณบันไดทั้งหมด

รูปที่ 7 แผนผังการจัดพื้นที่การแสดงและที่นั่งผู้ชม

เมื่อผู้วิจัยสามารถกำหนดพื้นที่การแสดงบริเวณหาดฟ้า จึงได้จัดวางแผนผังในการใช้พื้นที่การแสดงทั้งหมด ในลักษณะรูปตัวไอ (I) โดยแบ่งออกเป็นพื้นที่การแสดงทางฝั่งทิศตะวันตกและ ตะวันตก โดยมีพื้นที่ระหว่างตรงกลางเป็นจุดเชื่อมระหว่างฉากริมชายหาดและฉากหน้าผาโพ้น พื้นที่นั่งของผู้ชมถูกแบ่งออกเป็น 2 ฝั่ง ซึ่งผู้ชมสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระระหว่างการแสดง

รูปที่ 8 การจัดพื้นที่การแสดงและที่นั่งผู้ชมในการแสดงรอบที่ 1 (11 พ.ค. 59)

รูปที่ 9 การจัดพื้นที่การแสดงและที่นั่งผู้ชมในการแสดงรอบที่ 2 (12 พ.ค. 59)

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการแสดง และเสรีนิยม ในการปรับพื้นที่การแสดงในลดทอนรูปแบบที่เป็นทางการ และการให้ผู้ชมเลือกที่นั่งอย่างอิสระ ผู้วิจัยได้นำเก้าอี้ตั้งไว้ที่จุดลงทะเบียน และให้ผู้ชมนำเก้าอี้เข้ามาเลือกที่นั่งด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้ชมสามารถสัมผัสรู้สึกเป็นอิสระ ผ่อนคลาย และสามารถสัมผัสได้ถึงแนวคิดเสรีนิยม

การออกแบบพื้นที่การแสดง

เนื่องจากสถานที่จัดการแสดงเป็นพื้นที่คาดฟ้า ไม่มีหลังคา ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยเลือกเพื่อสะท้อนแนวคิดเสรีนิยม(Liberalism) บรรยากาศโดยรอบรายล้อมด้วยตึกอาคาร ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็องค์ประกอบเหล่านี้สะท้อนถึงสัญลักษณ์ในการแสดง นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องการให้ผู้ชมรู้สึกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่การแสดงเสมือนกับการเข้ามาบริเวณชายหาดเพื่อมาดูฝูงนกนางนวล จึงได้นำทรายมาโรยที่บริเวณพื้นที่นั่งของผู้ชม นำหินสีขาวและท่อนม้วนกระดาษซึ่งมีลักษณะเดียวกับท่อนไม้ที่ปักอยู่กลางทะเล มาเรียงบริเวณทางเชื่อมระหว่างพื้นที่การแสดงทั้ง 2 ฝั่งและทางเข้างานเพื่อบอกทิศทางบริเวณพื้นที่นั่งของผู้ชม เนื่องจากช่วงเวลาในการแสดงที่ผู้วิจัยจะจัดการแสดงเป็นช่วงเวลา 18.00 น. ซึ่งเป็นเวลาที่พระอาทิตย์ตก ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การตกแต่งสถานที่โดยไฟตกแต่งเพื่อสร้างบรรยากาศในการแสดง และใช้ไฟเส้นแอลอีดี (LED) สีส้มแบบ warm light เรียงกันพื้นที่การแสดงเป็นรูปตัวไอ (I)

รูปที่ 10 การออกแบบพื้นที่การแสดงบริเวณฉากหน้าผาไฟและจุดเชื่อมระหว่างพื้นที่การแสดง

รูปที่ 11 การออกแบบพื้นที่การแสดงบริเวณฉากริมชายหาด

ฉากริมชายหาด รายรอบไปด้วยเสาไฟจำนวน 10 ต้น เป็นกรอบสี่เหลี่ยมรอบๆ ผู้วิจัยได้เปลี่ยนหลอดไฟจากเดิมเป็นหลอดไฟที่ให้แสงสว่างแบบกลางวัน (Day light) ซึ่งมีลักษณะสว่างสีขาวนวล เป็นหลอดไฟสีส้มแบบ warm light ขนาด 11 วัตต์ และใช้ไฟเส้นแอลอีดี (LED) สีส้มแบบ warm light ตกแต่งตามต้นเสา และทำเป็นเส้นกันแยกพื้นที่ระหว่างผู้แสดงและผู้ชม เพื่อสื่อถึงช่วงเวลาพระอาทิตย์ขึ้นยามเช้า และพระอาทิตย์ตกยามเย็น ตามเหตุการณ์ในเรื่อง

2.2. ดนตรีประกอบการแสดง

ผู้วิจัยมีการศึกษาดนตรีประกอบการแสดงจากแนวคิดของบாலองซิน ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ในการเลือกสรรเพลงประกอบการแสดงที่ใช้ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกหลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการดัดแปลงวรรณกรรม โดยผู้วิจัยได้แบ่งเพลงออกเป็น 4 ฉากตามลำดับการแสดง ดังนี้

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ลำดับการแสดง และดนตรีประกอบการแสดง

ลำดับการแสดง	ดนตรีประกอบการแสดง	ลักษณะของดนตรี
<p><u>ฉากที่ 1</u> ผู้ น ก นางนวล</p> <p>1.1 ธรรมชาติและ ความเป็นอยู่ผู้ น ก นางนวล</p> <p>1.2 โจนาทานคิด แตกต่างจากผู้ น ก</p> <p>1.3 น ก ใน ผู้ น ก ไม่ ยอมรับ และขับไล่</p>	<p>1.1 เสียงนกนางนวลบริเวณชายหาด โดย Seagulls Over Sea Sound Effect และเพลง Reel life โดย The Cinematic Orchestra แทรกเข้ามา ในช่วง 0.26 – 3.23 น.</p> <p>1.2 เพลง Music for the Modern Dance Class โดย Michael Roberts นาทียุคที่ 1.36 – 4.12 น.</p> <p>1.3 เพลง Music for the Modern Dance Class โดย Michael Roberts นาทียุคที่ 4.12 – 6.04 น.</p>	<p>1.1 เสียงคลื่นและเสียงนก นางนวลโดยธรรมชาติ บริเวณ ริมชายหาดเป็นเสียงสร้าง บรรยากาศ(Ambience) เครื่อง ดนตรีคีย์บอร์ด ดับเบิลเบส และ กลอง จังหวะเพลงที่ช้าและ สม่ำเสมอตลอดเพลง</p> <p>1.2 เริ่มต้นด้วยกลองอคูสติค เปียโน ในจังหวะปานกลางที่ กระชับขึ้นกว่าเพลงแรก</p> <p>1.3 เครื่องดนตรีไวโอลินและ เปียโน(โทนเสียงต่ำ)ในจังหวะที่ ช้าและสม่ำเสมอ</p>
<p><u>ฉากที่ 2</u> การฝึกฝน</p> <p><u>ฉากหน้าผา</u> 2.1 โจนาทานถูกขับไล่ จากผู้ น ก และฝึกฝน เพียงลำพัง</p> <p><u>ฉากสวรรค์</u> 2.2 ครูฝึก เจียงปรากฏตัวขึ้น และเข้ามาช่วยฝึกฝน วิชาให้กับโจนาทาน จนกลายเป็นนกที่เป็น เลิศทางการบินอย่าง แท้จริง</p> <p><u>ฉากหน้าผา</u> 2.3 เฟลตเซอร์ถูกขับไล่ ออกมาจากผู้ น ก ด้วย ความรู้สึกเจ็บปวด และโกรธแค้นต่อผู้ น ก</p>	<p>2.1 เพลง Arwen's Vigil โดย ThePianoGuys Original tune ตั้งแต่ เริ่มต้น – นาทียุคที่ 1.12 น.</p> <p>2.2 เพลง Arwen's Vigil โดย ThePianoGuys Original tune นาทียุคที่ 1.12 – 4.12 น.</p> <p>2.3 เพลง Requiem for a Dream แบบฉบับเปียโน difficult version Piano โดย Kevin Piacentini</p>	<p>2.1 เครื่องดนตรีใช้เปียโนใน ระดับเสียงสูงและไวโอลินเป็น เสียงประสาน จังหวะแผ่วเบา และช้า</p> <p>2.2 เครื่องดนตรี กลอง ไวโอลิน เท่าเทียมกับเปียโน ลักษณะของ ดนตรีจังหวะที่กระชับและมี พลัง</p> <p>2.3 เครื่องดนตรีเปียโนเดี่ยว ลักษณะของดนตรีโทนเสียงทุ้ม และต่ำ</p>

<p>โจนาทาน จึงเลือกที่จะกลับมาเพื่อฝึกฝนนกล่านี้</p>		
<p>ฉากที่ 3 การกลับมาของโจนาทาน 3.1 โจนาทานและเฟลตเซอร์กลับมาที่ฝูงเดิมของตนเพื่อพิสูจน์สิ่งที่ตนได้ค้นพบจากการบิน และ แสดงความสามารถให้นกในฝูงดู 3.2 การต่อสู้กับนกผู้ใหญ่ 3.3 การปลดปล่อยให้นกในฝูงให้เป็นอิสระจากการถูกรบงำทางความคิด 3.4 ฝูงนกต่อต้านความคิดเดิมและเชื่อว่าโจนาทาน คือ ผู้มาปลดปล่อย 3.5 เฟลตเซอร์ได้โชว์ความสามารถทางการบิน ที่ เกิน ชี ดความสามารถของตนจนทำให้สลบไป และโจนาทานปลุกเขาให้ฟื้นขึ้น จึงทำให้โจนาทานถูกมองว่าเป็นนกล่า</p>	<p>3.1 เพลง Requiem for a Dream Original Song เป็นบทเพลงนำในอัลบั้มเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Darren Aronofsky ค.ศ. 2000 แต่งโดย Clint Mansell โดยศิลปิน Kronos Quartet</p> <p>ศาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	<p>เพลงต่อเนื่องจากฉาก 2.3 โดยจะเริ่มเพลง Requiem for a Dream Original Song ในนาทีที่ 1.15 น. เครื่องดนตรีเป็นวงออเคสตรา และการร้องเพลงประสานเสียง ลักษณะของดนตรีจังหวะดนตรีช้าด้วยเสียงไวโอลินหลักที่เร่งจังหวะของเพลงให้เร็วสร้างความตื่นเต้น</p>

<p>ฉากที่4 ความเชื่อ เกิดความหลากหลาย ทางความคิดภายใน ฝูงนก นกบางตัวยังคง เชื่อและยึดติดกับ ความคิดเดิมไม่กล้า จะเปลี่ยนแปลง บ้างก็ เชื่อว่าโจนาทาน คือ เทพนางนวล และ บูชา กลายเป็น ตำนานแห่งความหวัง และนกบางตัวที่ไม่ เชื่อตำนานโจนาทาน และยังคงฝึกฝนและ ปฏิบัติเพื่อค้นหา ความหมายชีวิตต่อไป</p>	<p>เพลง I believe I can fly โดย กลุ่ม นักร้องประสานเสียง The ten chorus</p>	<p>การร้องเพลงประสานเสียงโดย ไม่ใช้ดนตรีรูปแบบอคาเปลล่า (Acapella) ซึ่งใช้การร้องใน ลักษณะการร้องเพลงสรรเสริญ พระเจ้า (Gospel) มีนักร้อง หญิงเป็นนักร้องหลัก 1 คน และ นักร้องชาย 2 คนและนักร้อง หญิง 1 คน ร้องประสาน เพื่อ สื่อถึงความเชื่อของเหล่านก นางนวลที่มีต่อโจนาทานตั้งเทพ เจ้า</p>
---	---	---

ฉากที่1 ฝูงนกนางนวล

1.1. ธรรมชาติและความเป็นอยู่ฝูงนกนางนวล

ในฉากเปิดของเรื่อง เพื่อสร้างจินตนาการและการรับรู้ของผู้ชมให้เข้ามาอยู่ในส่วนหนึ่งของสถานที่ในการแสดง ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของฝูงนกนางนวล ด้วยการสร้างบรรยากาศโดยใช้เสียงนกนางนวลบริเวณชายหาดทะเลโดยใช้เสียงของ Seagulls Over Sea Sound Effect ในช่วงเริ่มต้นของเพลงใน 25 วินาทีแรก และเพลง Reel life โดย The Cinematic Orchestra จะเริ่มแทรกเข้ามาในช่วง 0.26 – 3.23 ลักษณะของเครื่องดนตรี 3 ประเภท คีย์บอร์ด ดับเบิลเบส และกลอง จังหวะเพลงที่ช้าและสม่ำเสมอตลอดเพลง แสดงให้เห็นถึงฝูงนกนางนวลที่กำลังใช้ชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตามกัน โดยมีนางนวลผู้ใหญ่ควบคุมฝูงของตน

1.2. โจนาทานคิดแตกต่างจากฝูง

การเต้นเดี่ยวโจนาทาน เพลง Music for the Modern Dance Class โดย Michael Roberts นาทีที่ 1.36 – 4.12 ลักษณะของดนตรีเริ่มต้นด้วยกลองอคูสติค เคาะเป็นจังหวะ และตามด้วยเปียโนเดี่ยวเป็นหลัก ในจังหวะปานกลางที่กระชับขึ้นกว่าเพลงแรก แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวที่รวดเร็วอย่างมีชีวิตชีวาของตัวละครโจนาทานสร้างความแตกต่างต่อบรรดานกในฝูง

1.3 นักในฝูงไม่ยอมรับ และขับไล่

เกิดปมความขัดแย้งในฝูงนกนางนวล จากการกระทำที่แตกต่างของโจนาทาน ทำให้นางนวลผู้ใหญ่พยายามที่จะทำให้โจนาทานปฏิบัติตามเช่นเดียวกับนกในฝูงตัวอื่นๆ แต่โจนาทานไม่ยอมปฏิบัติตาม จึงถูกขับไล่จากฝูง เพลง Music for the Modern Dance Class โดย Michael Roberts นาทีกี 4.12 – 6.04 ลักษณะของดนตรีใช้เครื่องดนตรีประเภทไวโอลินและเปียโน(โทนเสียงต่ำ)ในจังหวะที่ช้าและสม่ำเสมอ แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกกดดัน กำลังพบเผชิญกับปัญหา ความสับสน พยายามที่จะหาทางออก

ฉากที่ 2 การฝึกฝน

2.1 โจนาทานถูกขับไล่จากฝูงและฝึกฝนเพียงลำพัง

การเต้นเดี่ยวโจนาทาน เพลง Arwen's Vigil โดย The PianoGuys Original tune ลักษณะของดนตรี 1 ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงนาทีกี 1.12 โจนาทานถูกขับไล่มาอย่างบริเวณหน้าผาพื้นเพียงลำพัง ด้วยความรู้สึกที่เหงาและเปล่าเปลี่ยว แต่ยังคงยืนหยัดและเชื่อมั่นในศักยภาพการฝึกบินของตนเอง ลักษณะของเพลงที่มีแผ่วเบา ให้ความรู้สึกเบาโลยและผ่อนคลาย เครื่องดนตรีใช้เปียโนในระดับเสียงสูงและไวโอลินเป็นเสียงประสาน แสดงความรู้สึกการคลี่คลายปัญหาแต่ยังมีความเศร้าหมอง ความรู้สึกสับสน ท้อแท้และผิดหวัง แต่พร้อมที่จะลุกขึ้นสู้

2.2 ครูฝึกเจียงปรากฏตัวขึ้น

การเต้นคู่โจนาทานและครูฝึก เพลง Arwen's Vigil โดย ThePianoGuys Original tune นาทีกี 1.12 – 4.12 ครูฝึกเจียงปรากฏตัวขึ้นเป็นตัวแทนของนกเทพที่ถูกเชื่อว่ามีมาจากสวรรค์ มีความสามารถทางการบินเข้ามาช่วยฝึกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศทางการบินอย่างแท้จริง ลักษณะของดนตรีได้เพิ่มเครื่องดนตรีประเภทกลอง เพิ่มจังหวะที่กระชับ แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งและความหนักแน่น และ บทบาทของไวโอลินเท่าเทียมกับเปียโนซึ่งจากในช่วงต้นของเพลงเป็นเพียงส่วนประสานของเปียโน จึงทำให้เพลงในส่วนนี้มีความก้องกังวาล เต็มเปี่ยมไปด้วยพลัง ในช่วงสุดท้ายของเพลงในช่วงนาทีกี 2.53 จังหวะของดนตรีค่อยๆผ่อนและช้าลงกลับมาเป็นลักษณะเปียโนเดี่ยวและไวโอลินเป็นเครื่องประสานเช่นเดียวกับช่วงแรกของเพลง แสดงให้เห็นว่าเมื่อโจนาทานฝึกฝนกับครูฝึกเจียงที่สวรรค์จนได้เลื่อนขั้นเป็นครูฝึก แต่โจนาทานต้องการกลับไปยังฝูงเดิมของตนเพราะเชื่อว่าจะต้องมีนกที่ถูกเนรเทศเช่นเดียวกับมัน ดนตรีจึงเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงภาพย้อนกลับไปสู่ในจุดแรกที่โจนาทานถูกเนรเทศออกมา

2.3 เฟลตเซอร์ถูกขับไล่ออกมาจากฝูงมายังหน้าผาโพน

การเต้นเดี่ยวของเฟลตเซอร์ เพลง Requiem for a Dream แบบฉบับเปียโน difficult version Piano โดย Kevin Piacentini ช่วงเริ่มต้นเพลง – 0.51 ด้วยความรู้สึกเจ็บปวดและโกรธแค้นต่อฝูง การเต้นคู่ของเฟลตเซอร์และโจนาทาน ลักษณะของดนตรีเป็นเปียโนเดี่ยวโทนเสียง หุ้มและต่ำ แสดงความรู้สึกความหม่นหมอง ความเศร้า ความสับสน นาที่ที่ 0.51 โจนาทานปรากฏตัวขึ้น เพราะเชื่อว่ายังมีนกที่ถูกกระทำเช่นเดียวกับมัน จึงเลือกที่จะกลับมาเพื่อฝึกฝนนกเหล่านั้น

ฉากที่ 3 การกลับมาของโจนาทาน

3.1 โจนาทานและเฟลตเซอร์กลับมาที่ฝูงเดิมของตน

เพื่อพิสูจน์สิ่งที่ตนได้ค้นพบจากการบินและแสดงความสามารถให้นักในฝูงเห็นถึงศักยภาพและการก้าวข้ามผ่านข้อจำกัดของฝูงนางนวล เพลงต่อเนื่องจากฉาก 2.3 โดยจะเริ่มเพลง Requiem for a Dream Original Song ในนาที่ที่ 1.15 เพลง Requiem for a Dream Original Song เป็นบทเพลงนำในอัลบั้มเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Darren Aronofsky ค.ศ. 2000 แต่งโดย Clint Mansell โดยศิลปิน Kronos Quartet ลักษณะของดนตรีเป็นวงออเคสตรา และการร้องเพลงประสานเสียง จังหวะดนตรีช้าด้วยเสียงไวโอลินหลักที่เร่งจังหวะของเพลงให้เร็วสร้างความตื่นเต้นเสียงประสานที่แสดงอารมณ์โหยหวนทุกซ์ทรมาน ในช่วงนาที่ที่ 1.15 - 2.40 สื่อถึงโจนาทานและเฟลตเซอร์กลับเข้ามาในฝูงเพื่อมาปลดปล่อยนกตัวอื่นๆและถูกขัดขวางโดยนกผู้ใหญ่จึงเกิดการต่อสู้ขึ้น มีปานกลางไปจนถึง การต่อสู้กับ นาที่ที่ 2.41 ลักษณะของดนตรีผ่อนลงและเน้นเป็นเสียงกลองรัว และเสียงไวโอลินเดี่ยว สื่อถึงแอนโทนีปรากฏตัวขึ้นเพื่อต้องการเข้าร่วมฝูงเดียวกับโจนาทาน นาที่ที่ 3.55 – 4.41 ลักษณะของดนตรีถูกเร่งขึ้นและมีเสียงนกร้องประสานดังขึ้น สื่อถึงนกนางนวลในฝูงต้องการได้รับอิสรภาพโดยการถอดสัญลักษณ์ที่ทำให้ตนเองถูกครอบงำและไม่เป็นอิสระ ฝูงนกต่อต้านความคิดเดิมและเชื่อว่าโจนาทาน คือ ผู้มาปลดปล่อย นาที่ที่ 4.42 ลักษณะของดนตรีจากที่ถึงจุดสูงสุดของเพลงเป็นเสียงเจ็บบและดนตรีแผ่วลงเหลือเพียงเสียงไวโอลินที่เบาและช้า สื่อถึงเฟลตเซอร์ได้โชว์ความสามารถทางการบินที่เกินขีดความสามารถของตนจนทำให้สลบไป นาที่ที่ 4.56 เสียงประสานดังขึ้นพร้อมกับดนตรีที่ก้องขึ้น สื่อถึงโจนาทานปลุกเขาให้ฟื้นขึ้น จึงทำให้โจนาทานถูกมองว่าเป็นนกเทพ กลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ถูกเคารพและบูชา

ฉากที่ 4 ความเชื่อ

เกิดความหลากหลายทางความคิดภายในฝูงนก นกบางตัวยังคงเชื่อและยึดติดกับความคิดเดิมไม่กล้าจะเปลี่ยนแปลง บ้างก็เชื่อว่าโจนาทาน คือ เทพนางนวล และบูชา กลายเป็นตำนานแห่งความหวัง และนกบางตัวที่ไม่เชื่อตำนานโจนาทานและยังคงฝึกฝนและปฏิบัติเพื่อค้นหาความหมายชีวิตต่อไป เพลง I believe I can fly ซึ่งแบ่งนกนางนวลออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่มีความเชื่อว่าโจนาทานเป็นพระเจ้า (I believe) และกลุ่มที่เชื่อในการฝึกฝนและปฏิบัติ (I can fly) โดย กลุ่มนักร้องประสานเสียง The ten chorus. ซึ่งใช้การร้องในลักษณะการร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้า (Gospel)

ผู้วิจัยได้ดัดแปลงเนื้อเพลง I believe I can fly ผู้วิจัยได้ทดลองใช้บทเพลงที่มีคำร้องในการแสดงฉากที่ 4 ซึ่งเป็นบทสรุปของเรื่อง โดยผู้วิจัยได้ตีความและดัดแปลงเนื้อเพลง I believe I can fly โดยนักร้องอาร์แอนด์บี (R&B) ชาวอเมริกัน Robert Sylvester Kelly ซึ่งเป็นเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง Space Jam. ในปี ค.ศ.1996 และเป็นเพลงในอัลบั้ม R. ในปีค.ศ. 1998 จากการศึกษาเนื้อเพลง I believe I can fly พบว่า เนื้อหาของเพลงได้กล่าวถึงเรื่องของ ความเชื่อ การบิน และการเอาชนะขีดจำกัดของตนเอง มีความสอดคล้องกับแนวคิดในวรรณกรรมที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอในฉากที่ 4 โดยกล่าวถึงความเชื่อที่หลากหลายของฝูงนกที่สะท้อนให้เห็นถึงเสรีภาพทางความคิดและทางเลือก ที่ผู้วิจัยนำเสนอผ่านตัวละครโจนาทาน และฝูงนก โดยผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการร้องประสานเสียง(Acapella) โดยกลุ่มนักร้องประสานเสียง The ten chorus ซึ่งมีสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้ขับร้องเพลงประสานเสียงที่โบสถ์ โยนออฟอาร์ค กรุงเทพฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 12 บรรยากาศการฝึกซ้อม กลุ่มนักร้องประสานเสียง The ten chorus.

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อและความศรัทธาของฝูงนกที่มีต่อโจนาทาน กลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และเป็นศูนย์รวมจิตใจของฝูงนกนางนวล ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้แบ่งในส่วนของเนื้อหาของเพลงและนักร้อง ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1.นักร้องนำ เป็นตัวแทนของโจนาทาน 2.นักร้องคอรัส 1 กลุ่มที่มีความเชื่อและบูชาโจนาทานเป็นนิกเทพ 3.นักร้องคอรัส 2 กลุ่มที่เชื่อเรื่องการฝึกฝน

ตารางที่ 6 ช่วงที่ 1 นักร้องคอรัส 1 และนักร้องคอรัส 2

นักร้องคอรัส 1	นักร้องคอรัส 2
I believe ฉันเชื่อว่า	I can fly ฉันสามารถโฉบบิน
I believe ฉันเชื่อว่า	touch the sky สัมผัสกับท้องนภา
I think about it every night and day ฉันครุ่นคิดถึงมันทุกคืนวัน	Spread my wings and fly away กระพือปีก ออก แล้วโฉบบินไป
I believe ฉันเชื่อว่า	I can soar I see me running through that open door ฉันสามารถบินสูงขึ้นไป ฉันเห็นตัวเอง โฉบผ่านประตูที่เปิดนั้นไป
I believe (ซ้ำ 3 ครั้ง) ฉันเชื่อว่า	I can fly (ซ้ำ 3 ครั้ง) ฉันสามารถโฉบบิน

ตารางที่ 7 ช่วงที่ 2 ร้องเดี่ยว (ความคิดของโจนาทาน)

เนื้อเพลง	การตีความ
I used to think that I could not go on	ฉันเคยคิดว่า ฉันไม่สามารถก้าวต่อไป ได้
And life was nothing but an awful song	และชีวิตก็ไม่มีความหมายอะไร ถ้าจะ มีก็เป็นแค่เพลงที่ไม่น่าอภิรมย์
But now I know the meaning of true love	แต่บัดนี้ ฉันได้ประจักษ์ถึงความหมาย แห่งรักแท้
I'm leaning on the everlasting arms	ฉันกำลังพึ่งพาอาวุธที่ไม่มีวันสิ้นสุด (พระหัตถ์ของพระเจ้า)

ตารางที่ 8 ช่วงที่ 3 นักร้องคอรัส 1 และนักร้องคอรัส 2

นักร้องคอรัส 1	นักร้องคอรัส 2
If I can see it หากฉันสามารถเห็นมันได้ฉันใด	then I can do it ฉันก็สามารถทำมันได้ฉันนั้น
If I just believe it	there's nothing to it

ถ้าเพียงแค่เชื่อเท่านั้น	ไม่มีอะไรยากเลย
--------------------------	-----------------

ตารางที่ 9 ช่วงที่ 4 ท่อนร้องนำร้องหลักและคอรัส

นักร้องหลัก	คอรัส
I believe I can fly ฉันเชื่อว่าฉันสามารถโบยบิน	I can fly ฉันสามารถโบยบิน
I believe I can touch the sky ฉันเชื่อว่าฉันสามารถสัมผัสกับท้องนภา	touch the sky สัมผัสกับท้องนภา
I think about it every night and day ฉันครุ่นคิดถึงมันทุกคืนวัน	night and day คืนและวัน
Spread my wings and fly away กระพือปีกออกแล้วโบยบินไป	fly away โบยบินไป
I believe I can soar ฉันเชื่อว่าฉันสามารถบินสูงขึ้นไป	can soar สามารถบินสูงขึ้นไป
I see me running through that open door ฉันเห็นตัวเองโฉบผ่านประตูที่เปิดนั้นไป	open door ประตูที่เปิดนั้นไป
I believe I can fly (ซ้ำ 3 ครั้ง) ฉันเชื่อว่าฉันสามารถโบยบิน	Fly fly fly โบยบิน

ผู้วิจัยต้องการสื่อสารถึงการเผยแพร่ความคิดของโจนาทานไปยังฝูงนกซึ่งมีลักษณะการร้องโดยนักร้องหลักที่เป็นตัวแทนของโจนาทานและคอรัสแทนด้วยฝูงนกที่พยายามจะปฏิบัติตาม

ตารางที่ 10 ช่วงที่ 5 กลุ่มคอรัส (โจนาทาน คือ ตัวแทนแห่งความเชื่อ)

คอรัสคนที่ 1	If I can see it หากฉันสามารถเห็นมันได้ฉันใด
คอรัสคนที่ 2	then I can do it ฉันก็สามารถทำมันได้ฉันนั้น
คอรัสคนที่ 3	If I just believe it ถ้าเพียงแค่เชื่อเท่านั้น
คอรัสคนที่ 4	there's nothing to it ไม่มีอะไรยากเลย

ตารางที่ 11 ช่วงที่ 6 (สิทธิและเสรีภาพในการเลือกของฝูงนกนางนวล)

นักร้องหลัก	คอรัส
I believe I can fly ฉันเชื่อว่าฉันสามารถโบยบิน	I can fly ฉันสามารถโบยบิน
I believe I can touch the sky ฉันเชื่อว่าฉันสามารถสัมผัสกับท้องนภา	touch the sky สัมผัสกับท้องนภา
I think about it every night and day ฉันครุ่นคิดถึงมันทุกคืนวัน	night and day คืนและวัน
Spread my wings and fly away กระพือปีกออกแล้วโบยบินไป	fly away โบยบินไป
I believe I can soar ฉันเชื่อว่าฉันสามารถบินสูงขึ้นไป	can soar สามารถบินสูงขึ้นไป
I see me running through that open door ฉันเห็นตัวเองโอบผ่านประตูที่เปิดนั้นไป	open door ประตูที่เปิดนั้นไป
I believe I can fly ฉันเชื่อว่าฉันสามารถโบยบิน	touch the sky สัมผัสกับท้องนภา
I think about it every night and day ฉันครุ่นคิดถึงมันทุกคืนวัน	Spread my wings and fly away กระพือปีกออกแล้วโบย บินไป
I believe I can soar ฉันเชื่อว่าฉันสามารถบินสูงขึ้นไป	I see me running through that open door ฉันเห็นตัวเองโอบผ่าน ประตูที่เปิดนั้นไป
I believe I can fly ฉันเชื่อว่าฉันสามารถโบยบิน	I believe I can fly ฉันเชื่อว่าฉันสามารถโบย บิน
I believe I can fly (ซ้ำ 3 ครั้ง) ฉันเชื่อว่าฉันสามารถโบยบิน	Fly fly fly โบยบิน
(ร้องพร้อมกัน) I can fly ฉันสามารถโบยบิน	I can fly ฉันสามารถโบยบิน

2.3 การวิเคราะห์ตัวละครและการคัดเลือกนักแสดง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวละครจากวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เพื่อสะท้อนแนวคิดด้านเสรีนิยมผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยแบ่งตัวละครออกได้ ดังนี้ 1.โจนาทาน ลิฟวิงสตัน 2.นกผู้ใหญ่ 3. ครูฝึกเจียง 4. เฟลตเซอร์ ลินด์ 5.แอนโทนี 6.ฝูงนกนางนวล

ตารางที่ 12 ตารางแสดงลักษณะของตัวละคร

ตัวละคร	การสร้างตัวละคร	สะท้อนแนวคิด
1. โจนาทาน ลิฟวิงสตัน	มีความเชื่อมั่นในตนเอง รักในการบิน กล้าที่จะคิดแตกต่างจากฝูง ชอบเรียนรู้ มีความมุ่งมั่น เพียรพยายามเพื่อพิสูจน์ศักยภาพ ด้วยการเอาชนะขีดจำกัดของร่างกายตนเอง มีความรักและให้อภัยผู้อื่น	เสรีนิยม (Liberalism)
2. ครูฝึกเจียง	นกนางนวลที่มีความสามารถทางการบินจนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นครูฝึกในกลุ่มฝูงนกที่เชื่อว่ามาจากสวรรค์ มีลักษณะสุขุมรอบคอบ มีจิตใจเมตตาและเข้าใจผู้อื่น เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ และจูงใจให้ฝึกฝนเพื่อที่จะได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง	-เสรีนิยม (Liberalism) ทางด้านศักยภาพและความสามารถ -แนวคิดปรัชญาศาสนา Christian Science
3. เฟลตเซอร์ ลินด์	นางนวลวัยรุ่นผู้เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังแห่งการเรียนรู้ และทดลองสิ่งใหม่ รักความเป็นอิสระ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ไม่ชอบอยู่ในกฎระเบียบ	เสรีนิยม (Liberalism) ทางด้านศักยภาพ ความสามารถ และ ทางด้านเสรีภาพทาง ความคิด
4. แอนโทนี	นางนวลวัยรุ่นที่มีจะตั้งคำถามกับสิ่งที่เห็นและมีความคิดและตัดสินใจเลือกทางเดินของตนเอง รักอิสระ และไม่เชื่อเรื่องตำนานโจนาทานแต่เชื่อมั่นในการฝึกฝนการบินเพื่อพิสูจน์สิ่งที่โจนาทานค้นพบด้วยตนเอง	เสรีนิยม (Liberalism) ทางด้านเสรีภาพทาง ความคิด
5. นางนวลผู้ใหญ่	เป็นผู้นำของฝูง มีอิทธิพลต่อกันในฝูง ต้องการมีอำนาจเหนือกว่าตัวอื่นๆ ทั่วโบราณเชื่อมั่นและยึดติด ในความคิดของฝูง	- อำนาจ - การรักษากฎระเบียบ ของฝูง

6. ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่รวมกันเป็นผู้ อยู่ในสังคมที่มีความเชื่อว่าการกินเพื่ออยู่และใช้ชีวิตอย่างปลอดภัยเพื่อรักษาชีวิตให้ยืนยาวที่สุด หากใครที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจะต้องถูกนางนวลผู้ใหญ่ขับไล่ออกจากฝูง	- การถูกครอบงำทางความคิด - การไร้เสรีภาพ
------------------	--	---

การคัดเลือกนักแสดง

นักแสดงเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นเพื่อทำการศึกษาแนวคิด 3 ด้าน คือ 1. การสื่อสารเนื้อหาวรรณกรรมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง 2. การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) 3. การเต้นบัลเลต์เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซัน (Balanchine method) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเต้นบัลเลต์จำนวน 9 คน ที่ได้รับการฝึกฝนในลักษณะการเต้นบัลเลต์คลาสสิกเป็นหลัก โดยมีกลุ่มนักแสดง 2 ประเภท คือ 1. กลุ่มนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 – 4 สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จำนวน 5 คน 2. กลุ่มนักเต้นมืออาชีพ จำนวน 4 คน ได้แก่ อาจารย์สอนวิชานาฏศิลป์สากล(ครูพิเศษรายปี) สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา จำนวน 2 ท่าน ครูพิเศษสาขานาฏศิลป์สากล วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ จำนวน 1 ท่าน และครูสอนบัลเลต์โรงเรียนเคพีเอ็น สาขาชลบุรี และนักเต้นมืออาชีพ จำนวน 1 ท่าน ผู้วิจัยได้นำผลการตีความตัวละครจากวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล นำมาสร้างลักษณะของตัวละครในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงจากคุณสมบัติและความเหมาะสมของตัวละคร โดยใช้ความเสมอภาคระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย

2.3.1. โจนาทาน ลิฟวิงสตัน

บทบาทของตัวละครหลัก โจนาทาน ลิฟวิงสตัน ผู้วิจัยได้พิจารณาจากคุณสมบัติทางด้านศักยภาพความสามารถทางการเต้นของนักแสดงเป็นหลัก ซึ่งจากการศึกษาการแสดงในประเภทต่างๆ ที่นำเรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล มาดัดแปลงสู่การแสดง ผู้วิจัยพบว่า บทบาทของโจนาทาน มักจะถูกนำเสนอผ่านผู้แสดงเพศชาย ซึ่งในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยจึงต้องการนำเสนอในมุมมองที่แตกต่างผ่านทางแนวคิดความเป็นเสรีนิยม (Liberalism) ทางด้านความเสมอภาค จึงใช้นักแสดงนำเป็นเพศหญิงที่มีศักยภาพทางการเต้นเท่าเทียมกับนักเต้นชาย

เกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงบทรोजनाทาน ลิพวิงสตัน

เมื่อตีความลักษณะตัวละครโจนาทานจากรวบรวมแล้ว ผู้วิจัยจึงมีเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงที่จะมารับบทรोजनाทาน ดังนี้ 1. นักแสดงหญิงที่มีทักษะทางการเต้นบัลเลต์ในระดับสูง 2. มีความถนัดทางการเต้นในเทคนิค การกระโดด การเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ร่างกายมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อสามารถดัดแปลงมาสู่การเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซิ่งได้ 3. มีความสามารถทางการเต้นประเภทอื่นๆนอกเหนือจากบัลเลต์ 4. มีความถนัดทางการเต้นในเทคนิคการเต้นคู่ (Pas de deux) 5. สามารถสื่อสารและถ่ายทอดอารมณ์ทางการแสดงได้ จากการวิเคราะห์ถึงศักยภาพ ความสามารถ และผลงานทางการแสดงของภัทรา พบว่าคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะรับบทบาทเป็นตัวละครโจนาทาน ซึ่งจากประสบการณ์ที่ ผู้วิจัยได้มีโอกาสได้เคยร่วมงานกับภัทราหลายครั้ง พบว่าภัทราเป็นผู้ที่มีวินัยทางการเต้นและการฝึกซ้อมสูง ใส่ใจในรายละเอียดในการเต้น และมักไม่กลัวที่จะท้าทายความสามารถของตนเองด้วยการทดลองสิ่งใหม่ๆอยู่เสมอ

รูปที่ 13 นักแสดงรับบทเป็น โจนาทาน ลิพวิงสตัน

นางสาวภัทรา นุชน้อย อายุ 33 ปี จบการศึกษาจาก คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบันทำอาชีพครูสอนบัลเลต์โรงเรียนเคพีเอ็น(KPN) สาขาชลบุรี และนักเต้นมืออาชีพ

2.3.2. ครูฝึกเจียง

บทบาทของครูฝึกเจียงตามรวบรวม ได้รับสมญานามว่าเป็นนกเทพ หรือ นกที่มาจากสวรรค์เป็นผู้ที่ชี้แนะแนวทางการบิน และสอนคติการใช้ชีวิตให้กับโจนาทาน ผู้วิจัยได้นำเสนอตัวละครนี้ผ่านทางแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ทางด้านศักยภาพและความสามารถ แนวคิดปรัชญาศาสนา Christian Science ที่กล่าวถึงเรื่องอำนาจของจิต ซึ่งบทบาทของครูฝึกจะเป็น

ผู้ที่มีความสามารถแต่ไม่โอ้อวด เป็นผู้คอยดูแลระดับประครอง ให้กำลังใจแก่โจนาทาน ให้มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง

เกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงบท ครูฝึกเจียง

เมื่อกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูฝึกเจียง ผู้ช่วยระดับประครองและเสริมสร้างกำลังใจในการฝึกฝนที่ยากลำบากของโจนาทาน ผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปแบบการเต้นคู่ (Pas de deux) ในรูปแบบการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซิน จึงได้คัดเลือกนักแสดงตามคุณสมบัติ ดังนี้ 1.นักแสดงชายที่มีทักษะทางการเต้นบัลเลต์ในระดับสูง 2. มีความถนัดทางการเต้นในเทคนิคการเต้นคู่ (Pas de deux) 3. บุคลิกภายนอกมีรูปร่างที่สูงโปร่ง สูงสง่างาม มีความแข็งแรง และพริ้วไหวในขณะเดียวกัน 4.สามารถสื่อสารและถ่ายทอดอารมณ์ทางการแสดงได้ จากการวิเคราะห์ถึงศักยภาพความสามารถและผลงานทางการแสดงของณัฐชัย พบว่า ณัฐชัยเป็นนักบัลเลต์คลาสสิกชายที่มีทักษะการเต้นบัลเลต์ในท่าคู่ (Pas de deux) ซึ่งในฉากที่เป็นนกเทพนั้นลักษณะของท่าเต้นจะแสดงให้เห็นถึงการเต้นที่มีลักษณะเบาลอย จึงจำเป็นต้องคัดเลือกนักแสดงที่มีความแข็งแรง และมีรูปร่างและลักษณะสูงโปร่งสง่างาม ซึ่งตรงกับลักษณะตัวละครที่ผู้วิจัยได้วางไว้

รูปที่ 14 นักแสดงรับบทเป็น ครูฝึกเจียง

นายณัฐชัย จุลละวร อายุ 25 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปัจจุบันทำอาชีพเป็นครูพิเศษสาขานาฏศิลป์สากล วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ

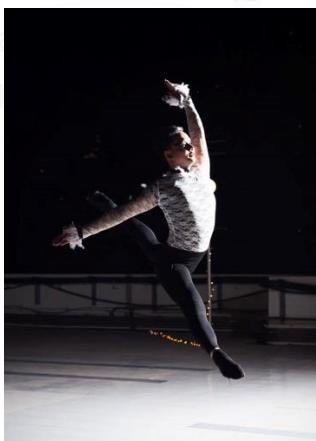
2.3.3. เฟลตเซอร์ ลินด์

บทบาทของ เฟลตเซอร์ ลินด์ เป็นตัวละครอีกตัวที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นตัวแทนของแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ทางด้านศักยภาพความสามารถ และทางด้านเสรีภาพทางความคิด เฟลตเซอร์เป็น

นางนวลหนุ่มที่มีความอยากรู้อยากเห็น ต้องการแสวงหาตัวตนจากการบิน ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎ ชอบท้าทายอำนาจ เมื่อถูกขับไล่จากฝูงเพลตเซอร์ได้พบกับโจนาทานเขายอมละทิ้งความโกรธแค้นต่อฝูงและมอบตนเป็นศิษย์แก่โจนาทานเพื่อที่จะเรียนรู้และฝึกฝนการบิน

เกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงบทเพลตเซอร์ ลินด์

ผู้วิจัยมองว่าเพลตเซอร์มีลักษณะและวิถีคิดเช่นเดียวกับโจนาทานในตอนแรกที่ถูกขับไล่ออกจากฝูง จึงต้องการเล่าส่วนนี้ของวรรณกรรมที่มีเหตุการณ์การถูกขับไล่เช่นเดียวกันแต่มีอารมณ์ความรู้สึก และมุมมองของเพศสภาพที่แตกต่าง ผู้วิจัยจึงได้เลือกนักแสดงเพศชายมารับบทเพลตเซอร์ จึงได้คัดเลือกนักแสดงตามคุณสมบัติ ดังนี้ 1. นักแสดงชายที่มีทักษะทางการเต้นบัลเล่ต์ในระดับสูง 2. มีความถนัดทางการเต้นในเทคนิคกระโดด หมุน ร่างกายมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อสามารถดัดแปลงมาสู่การเต้นการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินได้ 3. มีความสามารถทางการเต้นประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากบัลเล่ต์ 4. มีความถนัดทางการเต้นในเทคนิคการเต้นคู่ (Pas de deux) 5. สามารถสื่อสารและถ่ายทอดอารมณ์ทางการแสดงได้ จากการวิเคราะห์ถึงศักยภาพความสามารถ และผลงานทางการแสดงของวรัญญู ผู้วิจัยพบว่าวรัญญูเป็นนักเต้นบัลเล่ต์ชายที่มีศักยภาพและความสามารถทางการเต้นที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพลัง มีความถนัดทางด้านท่าเต้นที่ผาดโผน เช่นการตีลังกา การยืนด้วยแขน การหมุนตัวกลางอากาศด้วยความเร็ว เป็นต้น ซึ่งมีลักษณะตรงกับเพลตเซอร์ที่เป็นมีการบินแบบนกกายกรรม และมีความสามารถของเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์คู่ (Pas de deux)

รูปที่ 15 นักแสดงรับบทเป็น เพลตเซอร์ ลินด์

นาย วรัญญู ช่างसान อายุ 24 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปัจจุบันทำอาชีพอาจารย์สอนวิชานาฏศิลป์สากล (ครูพิเศษรายปี) สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา

2.3.4. แอนโทนี

เมื่อศึกษาในบทวรรณกรรม พบว่า โจนาทานมีลูกศิษย์นางนวนมากมาย ที่ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือก ลูกศิษย์ของโจนาทานที่มีแนวคิดที่แตกต่างออกไปมานำเสนอในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง แอนโทนี เป็นนกกตัวสุดท้ายที่ถูกกล่าวถึงในวรรณกรรมในตอนที่ 4 หลังจากที่โจนาทานหายไป บทบาทของแอนโทนีเป็นนกกที่ไร้เดียงสา ซึ่งมักตั้งคำถามต่อสิ่งรอบตัวเสมอ มีความคิดเป็นของตนเองและไม่คล้อยตามต่อสิ่งรอบตัวโดยไร้เหตุผล จะเห็นได้ว่าแอนโทนีนั้นเป็นหนึ่งในฝูงนกนางนวนที่เติบโตมาในสังคมของนกนางนวนที่มีความเชื่อแบบที่แตกต่างไปจากฝูงนกนางนวนในยุคก่อนแล้ว ในยุคของแอนโทนีโจนาทานได้รับการชื่นชมจนเปรียบเสมือนเป็นวีรบุรุษผู้มาปลดปล่อยให้เหล่านางนวนเป็นอิสระและถูกสร้างให้เป็นตำนาน แต่ในการเลือกเสรีภาพทางความคิดของแอนโทนี ได้สะท้อนแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ทางด้านเสรีภาพทางความคิด ซึ่งแอนโทนีไม่เชื่อเรื่องตำนาน เขาเลือกที่จะแสวงหาคคุณค่าของชีวิตด้วยวิธีการของเขา ทดลองการฝึกบินในแบบของตนเอง จึงทำให้โจนาทานกลับมาฝึกฝนให้กับนางนวนที่มีจิตใจใฝ่รู้และรักในการบิน

เกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดง

เมื่อนางนวนเฟลตเซอร์ ได้ถูกเล่าผ่านตัวละครเพศชายแล้ว ผู้วิจัยจึงต้องการนำเสนอจากมุมมองของนกนางนวนที่คิดแตกต่าง แต่ไม่ได้ต้องการต่อต้าน โดยใช้วิธีการเดินออกไปหาทางเลือกของตน จึงต้องการนำเสนอตัวละครนี้ผ่านทางตัวละครหญิง จึงได้คัดเลือกนักแสดงตามคุณสมบัติ ดังนี้ 1. นักแสดงหญิงที่มีทักษะทางการเต้นบัลเลต์ในระดับสูง 2. มีความถนัดทางการเต้นในเทคนิคกระโดด หมุน ร่างกายมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อสามารถดัดแปลงมาสู่การเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ เทคนิคบาลองซินได้ 3. มีความสามารถทางการเต้นประเภทอื่นๆนอกเหนือจากบัลเลต์ 4. มีความถนัดทางการเต้นในเทคนิคการเต้นคู่ (Pas de deux) 5. สามารถสื่อสารและถ่ายทอดอารมณ์ทางการแสดงได้ จากการวิเคราะห์ถึงศักยภาพความสามารถ และผลงานทางการแสดงของ ณาภรรคชिरดาร พบว่านักแสดงมีความสามารถในการเต้นบัลเลต์คลาสสิกที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ อันเนื่องมาจากประสบการณ์ทางการเต้นที่ถูกฝึกมาจากบัลเลต์คลาสสิกผสมผสานกับเทคนิคการเต้นในประเภทอื่นๆ จนพัฒนาเป็นรูปแบบเฉพาะของตน จึงทำให้การเต้นบัลเลต์ของณาภรรคชिरดารสามารถถ่ายทอดลักษณะของตัวละครแอนโทนีได้

รูปที่ 16 นักแสดงรับบทเป็น แอนโทนี

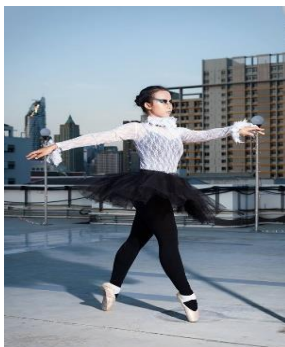
นางสาวณภรรคชिरदार เย็นระยับ อายุ 24 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา นาฏศิลป์สาขาศิลปะการแสดง คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปัจจุบันทำอาชีพอาจารย์สอนวิชานาฏศิลป์สาขาศิลปะการแสดง (ครูพิเศษรายปี) สาขานาฏศิลป์สาขาศิลปะการแสดง คณะศิลปศึกษา

2.3.5. นกผู้ใหญ่

บทบาทของนางนวลผู้ใหญ่นี้เป็นตัวแทนของอำนาจของผู้นำ การควบคุมสังคม ซึ่งเป็นผู้นำในการรักษากฎระเบียบของฝูง ด้วยความเชื่อที่นางนวลทุกตัวต้องปฏิบัติตามกฎของฝูง นกตัวใดที่คิดแตกต่าง ประพฤติแตกต่างจะกลายเป็นนกหัวเฒ่าและถูกขับไล่

เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวละคร

เนื่องจากตัวละครนกผู้ใหญ่นี้เป็นตัวแทนของอำนาจ ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญในการคัดเลือกนักแสดงที่ นอกจากนี้นี้ยังเลือกจึงได้คัดเลือกนักแสดง ดังนี้ 1. ลักษณะภายนอกตามลักษณะของตัวละครเป็นสิ่งสำคัญ คือ มีความสง่างาม มีความสุขุมและน่าเกรงขาม 2. รูปร่างสมส่วนไม่พอมแบบรูปร่างของนักบัลเล่ต์ 3. นักแสดงที่มีการสื่อสารทางอารมณ์ สีหน้า และสายตา 4. นักแสดงหญิงที่มีทักษะทางการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกในระดับสูง จากการวิเคราะห์ถึงศักยภาพความสามารถของ พิชามณซ์มีลักษณะภายนอกที่ตรงกับลักษณะของตัวละครนกผู้ใหญ่นี้ที่ผู้วิจัยได้วางไว้ และยังมีศักยภาพทางการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิก และความสามารถในการเต้นแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) ช่วยทำให้การเต้นบัลเล่ต์ของ พิชามณซ์มีความคมชัดและมีพลัง ซึ่งผู้วิจัยต้องการสร้างให้เกิดความแตกต่างให้เห็นถึงความเป็นผู้นำของฝูง จึงต้องใช้รูปแบบการเคลื่อนไหวในเรื่องของน้ำหนัก (Dynamic) ที่ต่างจากการเต้นบัลเล่ต์ของนางนวล

รูปที่ 17 นักแสดงรับบทเป็น นกผู้ใหญ่

นางสาวพิชามณูช ปิติมณีพัฒน์ อายุ 19 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 1

2.3.6. ผุ้งนกนางนวล

ผุ้งนกนางนวลเป็นตัวแทนการถูกรอบงำทางความคิด การไร้เสรีภาพ โดยมีนกผู้ใหญ่เป็นผู้ควบคุมพฤติกรรมของนกในผุ้ง

เกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดง

เพื่อแสดงให้เห็นการอยู่ร่วมกันเป็นผุ้งและการรักษากฎอย่างเคร่งครัด ผู้วิจัยจึงได้ใช้รูปแบบการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิกสะท้อนให้เห็นถึงแบบแผนและความเป็นระเบียบใช้เป็นหลักในการคัดเลือกนักแสดงและออกแบบท่าเต้น จึงได้คัดเลือกนักแสดง ดังนี้ 1.นักแสดงในกลุ่มนกนางนวลได้รับการฝึกฝนการเต้นบัลเล่ต์ในรูปแบบเดียวกัน ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มนักแสดงที่เป็นนักศึกษาที่ศึกษาทางด้านนาฏศิลป์สากล จากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คณะศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 2 – 4 ที่ได้รับการศึกษาบัลเล่ต์ในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ 2.นักแสดงมีความสามารถในการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกในระดับเมเจอร์ขึ้นไป 3. นักแสดงไม่เคยได้รับการฝึกฝนการเต้นสมัยใหม่แบบบอลองซึนมาก่อน

รูปที่ 18 นักแสดงรับบทเป็นผุ้งนกนางนวล

1. นางสาววารภรณ์ แซ่ลิ้ม รับบท ฝูงนางนวล อายุ 21 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 3
2. นางสาววิมลพิภา ดาวลอย รับบท ฝูงนางนวล อายุ 22 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 4
3. นางสาวปวีณช ศรีวิไชย รับบท ฝูงนางนวล อายุ 21 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 2
4. นางสาว ชุติกร มุ่งจิตธรรมมัน รับบท ฝูงนางนวล อายุ 20 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 2

2.4 เครื่องแต่งกาย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเครื่องแต่งกายบัลเล่ต์คลาสสิคบัลเล่ต์ในรัสเซีย มีสัญลักษณ์อย่างกระโปรงทูตู (Tutu) เพื่อเน้นให้เห็นถึงสรีระในส่วนของช่วงความยาวขาของนักเต้นบัลเล่ต์หญิง และรองเท้าปลายเท้า (Pointe shoes) เปรียบเทียบกับแนวคิดเรื่องเครื่องแต่งกายของการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ที่พยายามสร้างรูปแบบของเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะเรียบง่ายนักเต้นใส่ชุดบัลเล่ต์ที่เข้ารูปทั้งชายและหญิง ถูงน่อง และรองเท้าบัลเล่ต์ปลายเท้า (Pointe shoes) หรือการเต้นเท้าเปล่า (Bare feet) เพื่อสร้างความสอดคล้องกับการเคลื่อนไหวและเผยให้เห็นถึงสรีระของนักเต้นให้ได้มากที่สุด โดยไม่ได้ยึดติดกับเครื่องแต่งกายเพื่อแสดงออกถึงสัญลักษณ์ของบัลเล่ต์ เช่นเดียวกับบัลเล่ต์ดั้งเดิม

รูปที่ 19 เครื่องแต่งกายการแสดงบัลเล่ต์คลาสสิค

รูปที่ 20 เครื่องแต่งกายการแสดงการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองจีน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษารูปลักษณ์ภายนอกและลักษณะการเคลื่อนไหวของนกนางนวลจากการสังเกตการณ์สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของนกนางนวลที่ สถานที่ตากอากาศบางปู เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2558 เพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบเครื่องแต่งกายในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงโดยการกำหนดสีขาและดำให้เป็นตามสีของนกนางนวลโดยธรรมชาติ และลักษณะการเคลื่อนไหวของนกนางนวล พบว่าปีกของนกนางนวลมีลักษณะยาวและกว้าง ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของนกนางนวล

รูปที่ 21 รูปลักษณ์และการเคลื่อนไหวของนกนางนวล

การออกแบบเครื่องแต่งกาย

ผู้วิจัยได้หาข้อมูลเพิ่มเติมจากการแสดงประเภทต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนกนางนวล เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการนำมาออกแบบเครื่องแต่งกายการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ดังนี้

รูปที่ 22 ชุดการแสดงการเต้นร่วมสมัยของคณะ Ballet Seattle Bianca

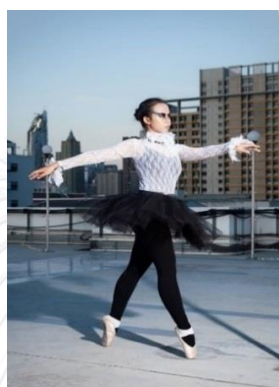

รูปที่ 23 ชุดการแสดงแนวร่วมสมัย

รูปที่ 24 ที่คาดเอวแอมแบรนต์ Jaspal

การออกแบบเครื่องแต่งกายผู้ทรงคุณวุฒิ

รูปที่ 25 เครื่องแต่งกายผู้ทรงคุณวุฒิ (บัลเลต์คลาสสิก)

ผู้วิจัยได้นำลักษณะของรูปแบบบัลเลต์คลาสสิกคริสเซียนำมาออกแบบชุดการแสดงของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสัญลักษณ์ในยุคคลาสสิกการสร้างกรอบของการเต้นบัลเลต์ด้วยกระโปรงทูตู (Tutu) และรองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า (Pointe shoes) โดยใช้สีดำและขาวเป็นสีหลัก ตัวเสื้อเป็นบอดี้สูทแบบบางสีขาว สีส้มถึงช่วงลำตัวของนกโดยเน้นในช่วงความยาวของแขนเพื่อให้อวดรับการเคลื่อนไหวที่เน้นการเคลื่อนไหวของแขนเป็นหลักเปรียบเสมือนปีกของนก และใส่ชุดบัลเลต์สีดำซ้อนไว้ด้านในเพื่อให้ลักษณะของชุดดูมีมิติและเห็นสรีระของนักเต้นได้ชัดเจนขึ้น กระโปรงทูตู (Tutu) สีดำ สีส้มถึงช่วงปลายปีกของนก เพิ่มขนนกบริเวณรอบคอและรอบแขนทั้ง 2 ข้าง เพื่อให้ทำชุดมีลักษณะบางเบา ช่วงขาใช้เป็นกางเกงเข้ารูปผ้ายืด (เลกกิ้ง) สีดำ เพื่อเน้นให้ถึงความเรียวยาวของช่วงขาและความกระชับกระฉ่ง รองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า (Pointe shoes) สีส้มอ่อน สีส้มถึงเท้าของผู้ทรงคุณวุฒิ

การออกแบบเครื่องแต่งกายขนางนวลแบบบัลเลต์สมัยใหม่

รูปที่ 26 เครื่องแต่งกายขนางนวลแบบบัลเลต์สมัยใหม่

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของฝูงขนางนวลการปฏิบัติตามๆกัน และเครื่องแต่งกายที่เหมือนกันเพื่อแสดงออกถึงการอยู่รวมกันเป็นฝูงไม่แปลกแยก ในส่วนของเครื่องแต่งกายในส่วนที่ 2 เพื่อสร้างความแตกต่างของใจนาทานที่มีต่อฝูง ผู้วิจัยจึงได้ถอดสัญลักษณ์กระโปรงทูตู และ รองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า (Pointe shoes) เพื่อต้องการสะท้อนความเป็นเสรีนิยมโดยใช้รูปแบบของเครื่องแต่งกายบัลเลต์สมัยใหม่ การหลุดออกจากกรอบแนวคิดเดิมที่ปิดกั้นอิสระที่มาของรูปการเต้นบัลเลต์ดั้งเดิมแบบคลาสสิครัสเซีย ซึ่งในส่วนการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นส่วนหนึ่งในการแสดง ผู้วิจัยจึงต้องคำนึงถึงการใส่และการถอดชุดเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อนักเต้นด้วย ทั้งนี้ในส่วนของการเต้นเท้าเปล่า เนื่องจากอุปสรรคของพื้นที่เวทีที่มีลักษณะเป็นพื้นปูน ผู้วิจัยจึงใช้ถุงเท้าสีเนื้อ เพื่อป้องกันการบาดเจ็บบริเวณเท้าของนักแสดง

2.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1. รองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า (pointe shoes) 2. กระโปรงทูตู (tutu) 3. ลูกบอลไฟ

รองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า

ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงที่ผู้วิจัยได้นำเสนอการแสดงผ่านการเต้นบัลเลต์เป็นการดำเนินเรื่องเป็นหลัก ซึ่งในช่วงการแสดงในฉากที่ 1 รองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า (pointe shoes) จะเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องแต่งกาย แต่ในฉากที่ตัวเอกของเรื่องใจนาทานเริ่มถอดรองเท้าออก เพื่อแสดงให้เห็นถึงอุปสรรคทางการเคลื่อนไหว และฉากที่ 3 ที่ฝูงขนางนวลพากันเปลี่ยนความคิดและปลดปล่อย

สัญลักษณ์ที่แสดงออกให้เห็นถึงการเต้นบัลเลต์อย่างมีระเบียบและแบบแผนอย่างเคร่งครัดซึ่งเป็นความสวยงามที่แฝงไปด้วยความเจ็บปวด

รูปที่ 27 การสื่อสารความหมายการถดถอยเท้าบัลเลต์ปลายเท้า

ผู้วิจัยจึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการใส่รองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า ซึ่งโดยปกติแล้วจะใช้เป็นริบบิ้นพันรอบบริเวณข้อเท้าผู้วิจัยจึงได้ใช้ป็นยางยืดเย็บที่รองเท้าแทนเพื่อสะดวกต่อการถดถอยเท้า ในขณะการแสดงซึ่งมีลักษณะเดียวกับรองเท้าบัลเลต์ปลายเท้าแบบบัลเลต์สมัยใหม่ที่ต้องการความกลมกลืนของเครื่องแต่งกายกับท่าเต้น

รูปที่ 28 การเย็บยางยืดรองเท้าบัลเลต์ปลายเท้าแบบบัลเลต์สมัยใหม่

กระโปรงบัลเลต์ทูทู (tutu)

กระโปรงทูทู (tutu) เป็นสัญลักษณ์ของการเต้นบัลเลต์ที่แสดงออกให้เห็นถึงระเบียบและแบบแผนของบัลเลต์ในยุคบัลเลต์คลาสสิครัสเซีย ผู้วิจัยได้นำกระโปรงบัลเลต์ทูทู (tutu) มาใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดงในฉากที่ 1 และ 3 กระโปรงบัลเลต์ทูทูแสดงถึงสัญลักษณ์กรอบที่ควบคุมพฤติกรรมนกนางนวลในฝูง การถอดกระโปรงทูทูออก แสดงให้เห็นถึงการออกนอกกรอบและข้อปฏิบัติที่เหล่านกนางนวลในฝูงต่างยึดถือและปฏิบัติ ความต้องการเป็นอิสระ

รูปที่ 29 การสื่อสารความหมายการถอดกระโปรงบัลเล่ต์ทูทู

ลูกบอลไฟ

ลูกบอลไฟเปรียบเสมือนดวงไฟแห่งพลังและความหวังเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความเชื่อ ความศรัทธาและความหวัง เป็นภาพตัวแทนของความเชื่อของฝูงนกนางนวลในฉากที่ 4 ที่มองว่าโจนาทานคือ นกเทพ จึงถูกหลอกล่อกลายเป็นความเชื่อใ้หนักในฝูงยัดถื่อแต่ไม่ปฏิบัติตามมีเพียงแต่ความเชื่อและความหวังในการกราบไหว้บูชาโจนาทาน

รูปที่ 30 การสื่อสารความหมายลูกบอลไฟ

ผู้วิจัยจึงได้ใช้อุปกรณ์ที่ลูกบอลสีขาวที่บดแต่โปร่งแสง และติดตั้งไฟสีแดงไว้ด้านใน ซึ่งสีแดงเป็นสีที่แทนด้วยความเชื่อในลักษณะที่เป็นการเคารพบูชาและพิธีกรรม

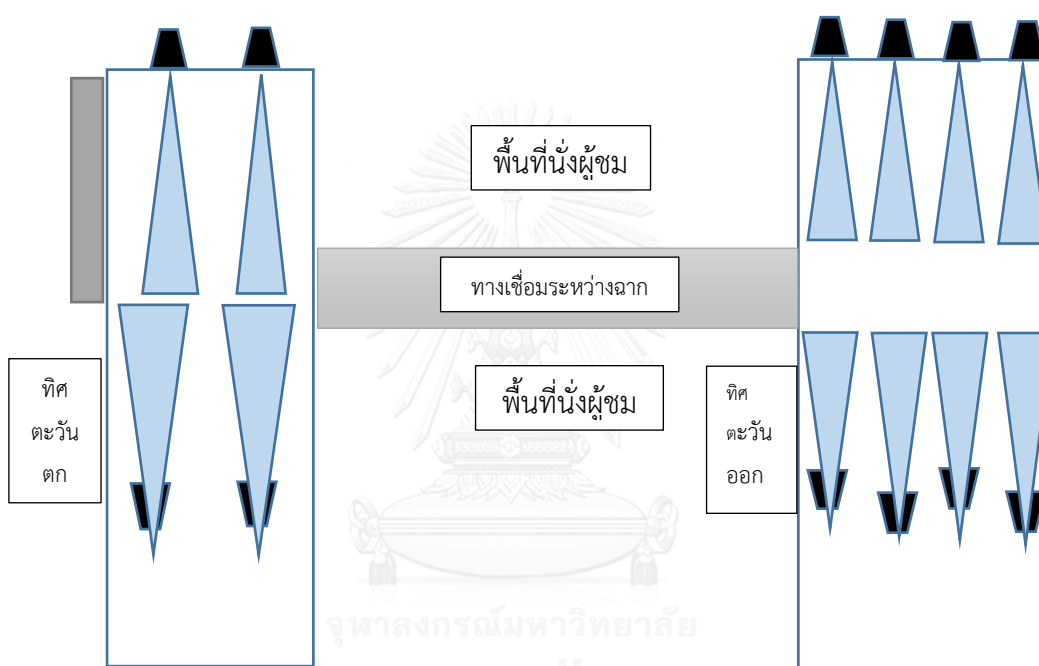
รูปที่ 31 ลูกบอลไฟตัวต้นแบบ

รูปที่ 32 ลูกบอลไฟในการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง

2.6 การออกแบบแสง

การออกแบบแสงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยทำหลังจากขั้นตอนออกแบบท่าเต้นเสร็จสมบูรณ์แล้ว โดยทีมงานทางด้านการออกแบบแสงจากบริษัท Populight ซึ่งมีประสบการณ์ในการออกแบบแสงเพื่อการแสดงด้านนาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้จัดวางตำแหน่งบนพื้นของทั้งสองด้านโดยติดตั้งทิศทางของไฟด้านข้าง (Sidelight) เพื่อสร้างมิติ โดยเน้นสรีระเพื่อให้เห็นรูปร่างของนักแสดงและการเคลื่อนไหว เป็นลักษณะเฉพาะของการจัดไฟสำหรับการแสดงรูปแบบนาฏศิลป์

รูปที่ 33 แผนผังการจัดวางตำแหน่งไฟบนพื้นที่การแสดงฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก

การออกแบบแสงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ผู้วิจัยได้ออกแบบแสงที่ผสมผสานกับแสงธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตการณ์แสงธรรมชาติในช่วงเวลา 17.30 - 18.30 น. ในช่วงเดือนมีนาคม เมษายน และพฤษภาคม พบว่า แสงที่เหมาะสมในการจัดการแสดงในเดือนพฤษภาคมจะอยู่ในช่วงเวลา 18.30 น. ซึ่งแสงในช่วงเวลานี้ในช่วงเวลาก่อนพระอาทิตย์ตกดิน จะช่วยทำให้การออกแบบแสงสามารถมองเห็นได้ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการออกแบบแสงโดยใช้โทนสีส้ม แดง ฟ้ำ น้ำเงินเข้ม ม่วง โดยแบ่งการออกแบบแสงในการแสดงเรียงลำดับตามการแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 13 การออกแบบแสงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

ลำดับการแสดง	การออกแบบแสง	การสื่อความหมาย	รูปภาพการออกแบบแสง
ฉากที่1 ฝูงนก นางนวล 1.1 ธรรมชาติ ของนกนางนวล	ออกแบบไฟโดยใช้ไฟเคิลียร์เปิดสว่างทั่วพื้นที่การแสดงฝั่งตะวันออก	แสงอาทิตย์ในยามเช้า	
ฉากที่1.3 นกในฝูงไม่ยอมรับและขับไล่	ออกแบบไฟใช้โทนสีส้มแดงทั่วพื้นที่การแสดงฝั่งตะวันออก	ความกดดันและความแปลกแยกของฝูง	
2.1 โจนาทานถูกขับไล่จากฝูงและฝึกฝนเพียงลำพัง(พื้นที่การแสดงฝั่งตะวันตก)	ออกแบบไฟเคิลียร์แบบสลัวฉายตกกระทบกับผู้แสดงเพื่อให้เกิดเป็นเงาพาดลงบนฉากด้านหลังที่สื่อถึงหน้าผาโพน	ความโดดเดี่ยวที่ถูกขับไล่มาข้างหน้าผาโพน	
2.2 ครูฝึกเจียงปรากฏตัวขึ้น(พื้นที่การแสดงฝั่งตะวันตกส่วนบนโด)	ออกแบบไฟโดยใช้ไฟเคิลียร์เปิดสว่างบริเวณบันได โดนเป็นไฟทิศทางจากด้านหน้า (Front light)	ครูฝึกเจียงตัวแทนของนกเทพที่มาจากสวรรค์	
2.2 การเต้นคู่ของโจนาทานและครูฝึกเจียง(พื้นที่การแสดงฝั่งตะวันตก)	ออกแบบไฟโดยใช้ไฟโทนสีฟ้าผสมกับไฟเคิลียร์	การฝึกฝนการบินของนกนางนวล	
2.3 เฟลตเซอร์ถูกขับไล่ออกมาจากฝูง	ออกแบบไฟใช้โทนสีส้ม(ไฟเคิลียร์)สีแดงผสมกับไฟเคิลียร์เป็นไฟบรรยากาศ	แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเจ็บปวดและโกรธแค้นที่ถูกขับไล่ออกจากฝูง	

(พื้นที่การแสดง ฝั่งตะวันตก)	ไฟเคเลียร์ฉายตก กระทบกับผู้แสดง เพื่อให้เกิดเป็นเงา พาดลงบนฉาก ด้านหลังที่สื่อถึงหน้า ผาโพน		
3.1 ोजनाทาน และเฟลตเซอร์ กลับมาที่ฝูงเดิม ของตน	ออกแบบไฟโดยใช้ ไฟเคเลียร์เปิดสว่าง พื้นที่การแสดงฝั่ง ตะวันออก	ฝูงนกนางนวลที่นอน อยู่ริมชายหาด	
3.2 การต่อสู้กับ นกผู้ใหญ่	ออกแบบไฟใช้โทนสี แดงเข้มพื้นที่การ แสดงฝั่งตะวันออก	แสดงถึงการต่อสู้ ระหว่างนกผู้ใหญ่ โจ นาทาน เฟลตเซอร์ การสร้างความตื่น ตระหนกของฝูงนก นางนวล	
3.5 เฟลตเซอร์ ไต้ โชว์ ความสามารถ ทางการบินที่ เกินขีด ความสามารถ ของตนจนทำให้ สลบไป	ออกแบบไฟโดยใช้ ไฟเคเลียร์เปิดสว่าง (ลดไฟสีแดงออก)	เพื่อสื่อถึงเฟลตเซอร์ที่ ล้มหมดสติไป	
3.6 ोजनाทาน ปลุกเขาให้ฟื้น ขึ้น จึงทำให้โจ นาทานถูกมอง ว่าเป็นนกเทพ	ออกแบบไฟใช้โทนสี แดงเข้ม	แสดงถึงความรู้สึก ของนกนางนวลในฝูง ที่มองว่าोजनाทาน ช่วยให้เฟลตเซอร์ฟื้น คืนชีพได้ และ กลายเป็นนกเทพ	
ฉากที่ 4 ความ เชื่อ ोजनाทานถูก มองว่าเป็นเทพ	ออกแบบไฟโทนสี ฟ้าและม่วงกระจาย ทั่วพื้นที่การแสดงฝั่ง ตะวันออก	การปลดปล่อยฝูงนก นางนวลให้เป็นอิสระ	

เจ้าผู้มาปลดปล่อย			
4.2 โจนาทาน ได้รำลึกถึงอดีต	ออกแบบไฟเคลียร์ แบบสลัวฉายตก กระทบกับผู้แสดง	ความรู้สึกของโจนา ทานย้อนกลับไปเมื่อ ตอนที่ถูกขับไล่ออก จากฝูง ทำให้นึกถึง การพยายามเอาชนะ อุปสรรค และการ ฝึกฝนการบินของตน	
4.5 เกิดความ หลากหลายทาง ความคิดภายใน ฝูงนก และนก บางตัวที่ไม่เชื่อ ตำนานโจนา ทานและยังคง ฝึกฝนและ ปฏิบัติเพื่อ ค้นหา ความหมายชีวิต ต่อไป	ออกแบบไฟโทนสี ฟ้าและม่วงกระจาย ทั่วพื้นที่การแสดงฝั่ง ตะวันออก และแสง จากลูกไฟสีแดงที่สื่อ ถึงความเชื่อว่าโจนา ทานคือ นกเทพ	ฝูงนกพยายามฝึกบิน ตามโจนาทานด้วย ความเชื่อที่อยากจะเป็น อิสระ ในขณะที่ นกบางตัวในฝูงเชื่อ เรื่องโจนาทานเป็นนก เทพและไม่ต้องการ ฝึกฝน	

2.7 การประชาสัมพันธ์การแสดง

การประชาสัมพันธ์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยได้ใช้
การประชาสัมพันธ์ 2 ด้าน คือ 1.ประชาสัมพันธ์ทางโปสเตอร์ 2. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อ
เฟซบุ๊ก(Face book) และการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเพจ Dance Pa และBkk Dance Community
การประชาสัมพันธ์ทางโปสเตอร์ ผู้วิจัยได้เตรียมการสำหรับการทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การแสดง
ในช่วงต้นเดือนเมษายน พ.ศ.2559 โดยจัดการถ่ายทำภาพที่บริเวณหาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์ โดยทีมช่างภาพจาก 360ARTz Production & Dance Company และผู้ออกแบบ
โปสเตอร์การแสดง นางสาวอภิชา อังควิภาต นิสิตปริญญาโท คณะศิลปกรรมศาสตร์

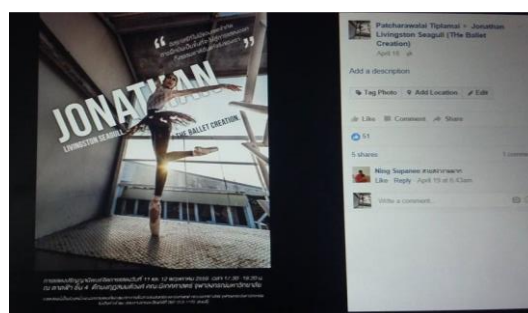
รูปที่ 34 โปสเตอร์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

โดยนำโปสเตอร์ทั้ง 2 แบบประชาสัมพันธ์ที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อประชาสัมพันธ์การแสดงในกลุ่มผู้ชมที่มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์สากล การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อเฟซบุ๊ก (Face book)

ผู้วิจัยได้สร้างเพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation) ในวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2559 โดยมีแผนในการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมผ่านทางการสื่อสารด้วยภาพถ่ายและข้อความจากวรรณกรรมและใช้ความถี่ในการประชาสัมพันธ์ในเพจสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง

รูปที่ 35 เพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation)

รูปที่ 36 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 1

การประชุมสัมพันธการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ทางเพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation) ครั้งที่ 1 ในวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2559 “การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์กลุ่มวิชาการสื่อสารเชิงสุนทรียะและบันเทิงคดี คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงทะเบียน เวลา 17.30 น. การแสดงเริ่มเวลา 18.00 - 18.30 น. ไม่เสียค่าเข้าชม”

รูปที่ 37 การประชุมสัมพันธการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 2

การประชุมสัมพันธการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ทางเพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation) ครั้งที่ 2 ในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2559 “การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จัดแสดง 2 รอบ วันที่พุธที่ 11 พค 59 วันพฤหัสบดีที่ 12 พค 59 ลงทะเบียนหน้างาน 17.30 น. เริ่มการแสดง 18.00 น. จำกัดที่นั่งรอบละ 60 ที่นั่ง เท่านั้น !! สำรองที่นั่งการแสดงได้ที่ 0970131170 (แนนซี่) | Belive I can Fly | Belive i can touch the sky”

รูปที่ 38 การประชุมสัมพันธการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 3

การประชุมสัมพันธการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ทางเพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation) ครั้งที่ 3 ในวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2559 “เมื่อธรรมชาติสร้างให้ นก เกิดมาคู่กับอิสระ ที่จะโบยบิน แต่ฝูงนางนวลเหล่านี้ กลับไม่เชื่อเรื่องการบิน" ชีวิตเป็นเรื่องลึกลับและจะเรียนรู้ไม่ได้ การบินก็เช่นกัน " การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง

โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล วันพุธ และ พุธที่สบดีที่ 11 และ 12 พฤษภาคม 2559 เวลา 17.30 - 18.30 น. สำรองที่นั่ง 0970131170 (แนนซี่) จำกัดที่นั่ง 60 ที่นั่งต่อรอบ เท่านั้น!

รูปที่ 39 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 4

การประชาสัมพันธ์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ทางเพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation) ครั้งที่ 4 ในวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2559 วรรณกรรมคลาสสิก "โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล" การตั้งคำถามกับสังคมถึงความเชื่อเก่าๆ ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนหนุ่มสาวในยุคบุฟฟาชนในการแสวงหาตัวตน อิสระและเสรีภาพ ตัวละครจากวรรณกรรม กำลังจะมีชีวิตเพื่อโยบยบินสู่ เสรีภาพ วันพุธที่ 11 และ 12 พฤษภาคม 2559 เวลา 17.30 น. สำรองที่นั่ง 0970131170 (แนนซี่) ณ ดาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 40 การประชาสัมพันธ์แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ครั้งที่ 5

การประชาสัมพันธ์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ทางเพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation) ครั้งที่ 5 ในวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 "เราอยู่เพื่อขณะใดขณะหนึ่ง ชีวิตมีความหมายมากกว่าการกิน การแย่งชิง และ อำนาจในฝูงนก" การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์กลุ่มวิชาการสื่อสารเชิงสุนทรียะและบันเทิงคดี คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันพุธที่ 11 พค และ วันพฤหัสบดีที่ 12 พค ลงทะเบียน เวลา 17.30 น.การแสดงเวลา 18.00 - 18.30 น. ไม่เสียค่าเข้าชม

จากการประชาสัมพันธ์ พบว่าผู้ชมให้การตอบรับและให้ความสนใจการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยส่วนมากเป็นคนใกล้ชิด และผู้ที่มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดง และนาฏศิลป์ นอกจากนี้ยังได้มีการแชร์ข้อมูลการแสดงไปยังหน้าเฟซบุ๊กส่วนตัว เพื่อช่วยกระจายข่าวประชาสัมพันธ์การแสดง

ขั้นตอนที่ 3 การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production)

ในขั้นตอนที่ 3 การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production) ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบท่าเต้นและฝึกซ้อมนักแสดง (เป็นขั้นตอนที่ทำควบคู่กัน) โดยระหว่างกระบวนการในการฝึกซ้อมนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group) หลังการฝึกซ้อม เพื่อนำมาพัฒนาการแสดงการแสดง

3.1 การออกแบบท่าเต้น

ในการออกแบบท่าเต้น และการฝึกซ้อมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยได้เริ่มจากการศึกษาพฤติกรรมและการเคลื่อนไหวของนกนางนวล จากการลงพื้นที่สังเกตการณ์ที่สถานี่ตากอากาศบางปู เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2559 พบว่า นกนางนวลมีพฤติกรรมที่ชอบอยู่รวมตัวกันเป็นฝูง มักรวมตัวกันอยู่บริเวณริมชายหาด และบินรวมตัวกันเป็นกลุ่มอย่างเป็นระเบียบ มีการแปรกระบวนแถวที่สวยงาม โดยที่มันักไม่แตกแถวจากฝูง นกนางนวลมีลักษณะของปีกขนาดใหญ่กว่าลำตัว ซึ่งเป็นจุดที่ทำให้ลักษณะการเคลื่อนไหวโดดเด่นของนก คือ การบินซึ่งมีลักษณะการเคลื่อนไหวของปีกที่ช้าแต่มั่นคง มักกระพือไม่บ่อยครั้งและมีการบินร่อนค้างไว้กลางอากาศ จึงทำให้การเคลื่อนไหวของนกนางนวล มีการเคลื่อนไหวที่ช้า นุ่มนวลแต่ทรงพลัง ผู้วิจัยได้นำลักษณะการบินที่โดดเด่นของนกนางนวลใช้ในการออกแบบท่าเต้นในส่วนของการเคลื่อนไหวของแขนของ จึงต้องมีการฝึกฝนผู้แสดงโดยสร้างความเข้าใจในการเคลื่อนไหวของแขน เปรียบเสมือนกับแขนเป็นปีกของนกนางนวล ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการเต้นบัลเลต์คลาสสิกในเรื่อง Swan lake ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับหงษ์และมีการเคลื่อนไหวของแขนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนท่าบางส่วน เช่น การเคลื่อนไหวที่มีการเชื่อมโยงของจากข้อศอก เป็นจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนไหวแขน และต้องมีความเชื่อมโยงไปยังช่วงต้นแขน ข้อศอก และปลายนิ้ว ตามลำดับ และการใช้ศีรษะ

รูปที่ 41 การเปรียบเทียบลักษณะของแขนในการออกแบบท่าเต้น

ในส่วนของการออกแบบท่าเต้นผู้วิจัยได้การนำเทคนิคบัลเล่ต์แบบคลาสสิกมาใช้ ซึ่งการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลงผู้วิจัยได้ใช้ผู้แสดงที่ได้รับการฝึกฝนบัลเล่ต์ในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D) ของประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย รวมถึงในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คณะศิลปศึกษา สาขานาฏศิลป์ตะวันตก ได้ใช้หลักสูตร R.A.D เป็นส่วนหลักของการเรียนการสอน เมื่อเปรียบเทียบกับท่าเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกแบบรัสเซีย ในประเทศไทยนั้นมีความแพร่หลายน้อยกว่าหลักสูตรอังกฤษ ผู้วิจัยจึงได้เทียบเคียงในเรื่องของเทคนิคการเต้น และสัญลักษณ์เครื่องแต่งกาย (กระโปรงฟู และรองเท้าบัลเล่ต์ปลายเท้า) ของบัลเล่ต์คลาสสิกแบบรัสเซีย ในการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลงแทน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับท่าเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคการเต้นจากการแสดงของบาลองซิน 12 ชุด เพื่อศึกษาถึงความเหมือนและความแตกต่างของบัลเล่ต์คลาสสิกและการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ผู้วิจัยได้นำหลักการดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการออกแบบท่าเต้นในการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล โดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเต้นบัลเล่ต์ 2 ลักษณะ คือ 1.บัลเล่ต์คลาสสิกเป็นภาพสะท้อน ผุ่ขนนางนวลในฉากที่ 1 ที่ต้องปฏิบัติเหมือนกันโดยการควบคุมของหัวหน้านางนวล ผู้ที่แตกต่างจะถูกขับไล่ 2.บัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินเป็นภาพสะท้อนแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ในฉากที่ 2 และ 3 ที่พูดถึงการเชื่อมั่นในศักยภาพ ความสามารถ เสรีภาพ และความเสมอภาค ผ่านตัวละครโจนาทาน ครูฝึกเจียง เฟลตเซอร์ ลินด์ และแอนโทนี่ ซึ่งมีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method)

ตารางที่ 14 การออกแบบท่าเต้นโดยใช้เทคนิคบัลเล่ต์คลาสสิกและบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองจีน

เทคนิคท่าเต้น	บัลเล่ต์คลาสสิกแบบรัสเซีย (ฉากที่ 1)	การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่ เทคนิคบาลองจีน (ฉากที่ 2 3 4)
1.การเหยียดยืดเกินกว่ามาตรฐาน (Emphasis on line)	การยืดตามปกติ 	การยืดเกินกว่าปกติ
2. การทรงตัวออกจากศูนย์กลาง (off - balance)	สมมาตร / สมดุล 	อสมมาตร / ไม่สมดุล
3.การเต้นเท้าเปล่า (Bare feet) การเต้นบนสันเท้า	เต้นปลายเท้า 	เต้นเท้าเปล่า
4.การใช้แขนลักษณะ หัก โค้ง ปิด งอ (abstract arm and hand placement)	แขนอาราเบส (arabesque) 	แขนอิสระ

3.2 การฝึกซ้อมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

ในการฝึกซ้อมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ผู้วิจัยแบ่งการฝึกซ้อมการแสดงของนักแสดงออกเป็น 3 ส่วน คือ 1.การเดินกลุ่ม (ฝูงนกนางนวล) 2.การเต้นเดี่ยวของนักแสดงตัวละคร โจนาทาน ครูฟีกเจียง เฟลตเซอร์ แอนโทนี นกผู้ใหญ่ 3. การเต้นคู่ของนักแสดง โจนาทานและครูฟีกเจียง โจนาทาน และเฟลตเซอร์ เฟลตเซอร์และแอนโทนี เนื่องจากนักแสดงโดยส่วนใหญ่เป็นนิสิตและอาจารย์ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์วาสนา สง่าเมือง อาจารย์ชำนาญการ ทางนาฏศิลป์ตะวันตก สาขานาฏศิลป์สากล คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อนุญาตให้ใช้สถานที่ในบัลเลต์ 1 ในการฝึกซ้อมเดือนมีนาคม จำนวน 4 ครั้ง และในช่วงเดือนเมษายน(หลังเทศกาลสงกรานต์) ผู้วิจัยได้นำนักแสดงมาฝึกซ้อมกับสถานที่จริง บริเวณหาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 5 ครั้ง และซ้อมใหญ่ 1 ครั้ง ทำให้พบกับอุปสรรคทางการแสดง ดังนี้ 1.พื้นที่แสดงที่มีความกว้างกว่าห้องซ้อมเต้น ทำให้นักแสดงไม่สามารถคาดคะเนการเคลื่อนไหว หรือ การเคลื่อนที่ในการปรับการจัดแถวได้ทันตามเพลงที่กำหนด 2.การจัดพื้นที่การแสดงในลักษณะตัวไอ (I) ทำให้นักแสดงมีความสับสนเรื่องทิศและตำแหน่งของนักแสดง 3.ลักษณะเป็นพื้นปูนทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเดินบัลเลต์ด้วยรองเท้าปลายเท้า (Pointe shoes) และการเต้นด้วยเท้าเปล่า เมื่อการฝึกซ้อมในพื้นที่จริงผู้วิจัยได้พบปัญหาหลายประการอันจะส่งผลต่อการแสดงและความรู้สึกของผู้แสดง จึงได้นำข้อเสนอแนะจากนักแสดงนำมาปรับในการออกแบบท่าเต้น เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักแสดงมากยิ่งขึ้น ในกระบวนการการออกแบบท่าเต้นและการฝึกซ้อมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง จึงเป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยทำควบคู่กัน เมื่อพบปัญหาในการแสดง ทั้งจากการฝึกซ้อมที่นักแสดงไม่สามารถทำได้อย่างที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ หรือ สภาพแวดล้อมของสถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการแสดง ผู้วิจัยจึงปรับแก้การออกแบบท่าเต้น ซึ่งจะกล่าวถึงในการฝึกซ้อมดังต่อไปนี้

การฝึกซ้อมครั้งที่ 1

ในการฝึกซ้อมครั้งแรกวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากการสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทางด้านการเต้นบัลเลต์ และทัศนคติที่มีต่อวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ซึ่งพบว่านักแสดงไม่เคยอ่านวรรณกรรมเรื่องนี้มาก่อน ผู้วิจัยจึงได้เล่าที่มาของงานวิจัย และอธิบายรูปแบบของการแสดงที่มาจากดัดแปลงวรรณกรรม โดยเล่าเรื่องย่อของวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล เนื่องจากนักแสดงทั้งหมดที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการฝึกฝนแบบบัลเลต์คลาสสิกเป็นหลักและไม่เคยอ่านวรรณกรรมมาก่อน ในการฝึกซ้อมครั้งแรกผู้วิจัยจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การเคลื่อนไหวของนกนางนวล โดยใช้แนวคิดของการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ เพื่อช่วยทำให้ผู้แสดงได้เข้าไปสำรวจร่างกายและการเคลื่อนไหว โดยสามารถปรับเปลี่ยนสภาพของ

ตนเอง (transform) ให้เป็นอื่น การพัฒนาทางด้านการควบคุมตนเองจนก้าวข้ามผ่านขีดความสามารถการเคลื่อนไหวของมนุษย์ แนวทางในการฝึกปฏิบัติวิธีการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ จากแนวคิดของ สมพร พูราจ เพื่อตั้งคำถามกับนักแสดง ดังนี้ 1.ประเภทของสัตว์ 2.สิ่งแวดล้อมของสัตว์เป็นอย่างไร 3.การเคลื่อนไหวของสัตว์ลักษณะพิเศษอย่างไร 4.ความสัมพันธ์ของอวัยวะกับการเคลื่อนไหว 5.จังหวะการหายใจของสัตว์ 6.ความสัมพันธ์ในการแสดงออกทางอารมณ์กับการเคลื่อนไหวอย่างไร 7.เพศและอิทธิพลที่มีต่อฝูงสัตว์

รูปที่ 42 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเคลื่อนไหวของนกนางนวล

จากการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักแสดงได้เรียนรู้และเข้าใจแนวคิดการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ เพื่อให้เข้าใจถึงธรรมชาติและการเคลื่อนไหวของนกนางนวล โดยผู้วิจัยได้นำหลักการของ Body Movement เพื่อให้นักแสดงสลายฟอร์มการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิกของตนเอง และให้ผู้แสดงมีสมาธิอยู่กับร่างกายของตนเองและจะเคลื่อนไหวเมื่อได้ยินสิ่งที่ผู้วิจัยพูด ซึ่งผู้วิจัยได้ให้นักแสดงทุกคนนอนลงกับพื้น หลับตา เพื่อสร้างสมาธิสามารถเข้าถึงจินตนาการได้ โดยผู้วิจัยได้จำลองสถานการณ์ว่าทุกคน คือ นกนางนวล โดยบรรยายลักษณะของสถานที่บริเวณชายหาดริมทะเล อธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวของนก และทดลองให้นักแสดงเคลื่อนไหวอย่างเป็นอิสระ จากนั้นผู้วิจัยได้เพิ่มสถานการณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรม เช่น พฤติกรรมการอยู่เพื่อกินของฝูงนางนวล การเคลื่อนไหวด้วยการบินต่ำ อารมณ์ความรู้สึกของการที่ทำให้รู้สึกไม่เป็นอิสระ การต้องการหลีกเลี่ยงและหลุดออกจากกรอบที่ถูกกำหนดไว้

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 1

ในกิจกรรมการเรียนรู้การเคลื่อนไหวของนกนางนวลในครั้งนี้ พบว่า นักแสดงบางส่วน โดยเฉพาะในกลุ่มที่ยังเป็นนักศึกษานั้น ยังคงมีการยึดติดในเรื่องของฟอร์มการเต้น ในขณะที่ผู้แสดงที่เป็นอาจารย์จะมีความเข้าใจแนวคิดการเคลื่อนไหวเป็นธรรมชาติ ถ้าวัดจะเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ การใช้พื้นที่ที่มีสมาธิอยู่กับตนเองและไม่หลุดจากบทบาทนางนวล แต่ยังคงมีการเคลื่อนไหวที่เป็นฟอร์มของการเต้นบัลเล่ต์

ปัญหาที่พบในการฝึกซ้อมครั้งที่ 1

1. การเคลื่อนไหวของนักแสดงโดยส่วนใหญ่ยังไม่เป็นอิสระและเป็นธรรมชาติ เป็นการเคลื่อนไหวที่ผ่านการประดิษฐ์ออกมาเป็นท่าเต้นแล้ว ยังมีความรู้สึกกลัวที่จะเคลื่อนไหวที่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งเป็นอุปสรรคที่ปิดกั้นการเคลื่อนไหวโดยธรรมชาติที่ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 1

1. จากการจัดกิจกรรมในการพบปะนักแสดงครั้งแรก ทำให้ผู้วิจัยได้รู้จักตัวตน การเข้าสู่บทบาทและความสามารถทางการเคลื่อนไหวของนักแสดงมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการวางตัวละครในการแสดง เนื่องจากระยะเวลาการฝึกซ้อมในงานวิจัยนี้มีค่อนข้างจำกัด จึงมีความจำเป็นที่ต้องเลือกลักษณะเด่นของนักแสดงที่มีความใกล้เคียงของบทบาทให้ได้มากที่สุด

การฝึกซ้อมครั้งที่ 2

การฝึกซ้อมครั้งที่ 2 วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการซ้อมโดยเริ่มจากการการฝึกซ้อมในฉากที่ 1 ในส่วนของการเดินกลุ่มของฝูงนางนวล ในช่วงเปิดการแสดงจะเป็นการนำผู้ชมเข้าสู่แหล่งที่อยู่อาศัยของนางนวล โดยผู้วิจัยได้เลือกให้นักแสดงปรากฏตัว โดยการบินออกมาเป็นแถวจากตำแหน่งของคนดู ไปยังพื้นที่การแสดง และเริ่มแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของนางนวลในฝูงนี้ โดยใช้การเคลื่อนไหวที่มาจากวิธีการตีความของนักแสดง (Improvisation) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อของการเคลื่อนไหวในส่วนนี้ คือ การใช้ชีวิตอยู่เพื่อกินและการบินต่ำ จากนั้นเมื่อหัวหน้าฝูง หรือ นกผู้ใหญ่ปรากฏตัวขึ้น นกทุกตัวจะเริ่มปฏิบัติตามนกผู้ใหญ่ โดยใช้ลักษณะของการเดินตามลำดับ มีผู้นำคนแรก คือ นกผู้ใหญ่ และนกตัวอื่นๆเดินตามในท่าเต้นเดียวกับนกผู้ใหญ่ ตามจังหวะทีละคน เพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการปฏิบัติตามผู้นำและผู้ตาม การถูกควบคุม ไม่เป็นอิสระ

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 2

ในส่วนของการเคลื่อนไหวที่มาจากวิธีการตีความของนักแสดง (Improvisation) นักแสดงยังไม่เข้าใจตัวละคร และยังไม่กล้าที่จะเคลื่อนไหวด้วยการตีความของตนเอง ในทางตรงกันข้ามในส่วนที่เป็นการเดินบัลเล่ต์แบบคลาสสิกเป็นส่วนที่นักแสดงสามารถทำได้อย่างมั่นใจและสามารถจำทำได้อย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการคัดเลือกนักแสดงมีพื้นฐานที่มาจากการเล่นบัลเล่ต์คลาสสิกในรูปแบบเดียวกันทำให้การจัดวางสระระของนักแสดงในการกำหนดท่าเต้นคลาสสิกในท่าต่างๆ มี

ลักษณะเท่ากัน สร้างความสวยงามให้กับการเต้นของฝูงนางนวล และการเต้นบัลเลต์คลาสสิกที่เน้นในเรื่องของมาตรฐานที่เป็นระเบียบและการเคลื่อนไหวในองศาเดียวกัน

ปัญหาที่พบในการฝึกซ้อมครั้งที่ 2

1. อุปสรรคต่อนักแสดงในการเข้าถึงบทบาท และการเคลื่อนไหวแบบอิมโพรไวส์เซชัน (Improvisation) เพราะทุกการเคลื่อนไหวจะถูกแปลงเป็นท่าเต้นบัลเลต์คลาสสิก ซึ่งทำให้การเคลื่อนไหวที่ต้องการให้เห็นความเป็นธรรมชาติจากการเคลื่อนไหวยังไม่ปรากฏ
2. นักแสดงชายเป็น นกผู้ใหญ่ เมื่อนำมาประกอบในการแสดงกับฝูงนางนวลที่เป็นเพศหญิงทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นว่าอาจมีการตีความในเรื่องของอำนาจชายเป็นใหญ่และการกดทับทางสังคมได้ และการออกแบบท่าเต้นที่มีนักแสดงเป็นเพศชายคนเดียวทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดวางตำแหน่งนักแสดงไม่สามารถทำให้กลมกลืนไปกับฝูง

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 2

1. การสร้างความเข้าใจให้กับนักแสดงในส่วนของการทำความเข้าใจกับตัวละคร และการสร้างความกล้าให้กับนักแสดงในการเคลื่อนไหวที่นอกเหนือจากท่าเต้นบัลเลต์คลาสสิก จึงทำให้ผู้วิจัยต้องทำงานในส่วนของการสร้างตัวละครและทำให้นักแสดงเข้าใจการสื่อสารอารมณ์และความรู้สึกผ่านทางท่าเต้นด้วย ซึ่งมีความสำคัญในการแสดงที่เน้นการสื่อสารเพื่อการเล่าเรื่องในวรรณกรรม
2. การปรับบทบาทของนักแสดง ผู้วิจัยได้คัดเลือกนักแสดงจากความเหมาะสมทางลักษณะภายนอกและความสามารถทางการเต้น ซึ่งในตอนแรกได้ใช้ได้นักแสดงเพศชาย แต่อาจจะมีการถอดสัญลักษณ์ของผู้ชมที่หมายถึงอำนาจของเพศชายเป็นใหญ่ของสังคม จึงได้ปรับให้นกผู้ใหญ่เป็นนักแสดงเพศหญิง

การฝึกซ้อมครั้งที่ 3

การฝึกซ้อมในครั้งที่ 3 วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้ฝึกซ้อมแยกกับอาจารย์ที่รับบทเป็น เฟลตเซอร์ และแอนโทนีโดยนำแนวคิดและเทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่มาอธิบายให้นักแสดงเข้าใจและได้ทดลองรูปแบบการเต้นในท่าต่างๆ เพื่อให้นักแสดงสามารถเข้าใจความแตกต่างของเทคนิคการเต้นบัลเลต์แบบคลาสสิกและการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิ่นได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ฝึกซ้อมในฉากที่ 3 โดยการต่อท่าเต้นเซทที่ใช้การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิ่น ซึ่งเป็นท่าที่จะใช้ในการแสดงในฉากที่ 3 และ 4 และการเต้นท่าคูในเทคนิคของบาลองซิ่น

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 3

นักแสดงมีประสบการณ์ทางการเต้นที่หลากหลาย จึงทำให้นักเต้นสามารถนำการเต้นมาประยุกต์กับท่าเต้นที่ผู้วิจัยกำหนด แต่ยังคงมีเทคนิคบางท่าที่มีความขัดแย้งในเรื่องของการถ่ายเทน้ำหนัก ซึ่งผู้วิจัยได้นำคลิปวิดีโอการแสดงของบालองซินเปิดอธิบายให้ผู้แสดงประกอบไปกับการฝึกซ้อม เพื่อให้ผู้แสดงเข้าใจในเทคนิคการเต้น โดยเฉพาะการเต้นคู่ที่ต้องอาศัยทั้งจังหวะการยก การถ่ายเทน้ำหนักแบบการทรงตัวนอกแนวศูนย์กลาง (Off- Balance) ซึ่งแตกต่างจากการเต้นแบบคลาสสิกที่ผู้แสดงมีความคุ้นเคย นักแสดงจึงได้ให้ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม หรือ ปรับท่าที่ทำให้นักแสดงที่เป็นผู้ยกมีความมั่นใจ และนักแสดงที่เป็นผู้ถูกยกรู้สึกไม่อึดอัดหรือฝืนร่างกายจนเกินไป

ปัญหาที่พบในการฝึกซ้อมครั้งที่ 3

1. นักแสดงยังไม่เข้าใจเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินในบางเทคนิค โดยเฉพาะเทคนิคการเต้นคู่ ที่มีการถ่ายเทน้ำหนักที่แตกต่างไปจากบัลเลต์คลาสสิกซึ่งนักแสดงยังเคยชินกับการเต้นคู่ในรูปแบบการเต้นบัลเลต์คลาสสิก
2. การใช้กำลังในการเต้นในการยกคู่เต้นของนักเต้นชาย พบว่า นักเต้นชายยังไม่แข็งแรงพอที่จะสามารถทำท่ายกในท่าคู่บางท่าได้ ที่ผู้วิจัยต้องการกำหนดให้ท่าคู่มีลักษณะที่เบาลอย เพื่อแสดงถึงความเป็นอิสระของนกนางนวล

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 3

1. ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะจากนักแสดงในเรื่องของการฝึกซ้อมที่บ่อยขึ้น เพื่อให้การเข้าในจังหวะการยก เทคนิคการเต้นแบบบาลองซิน
2. ผู้วิจัยได้ปรับท่าในท่ายกที่ต้องใช้พลังมากจนเกินไป เพื่อสร้างความมั่นใจในการเต้นคู่มากยิ่งขึ้น และได้แนะนำให้นักแสดงออกกำลังกายและเข้าคลาสเต้นอย่างสม่ำเสมอ

การฝึกซ้อมครั้งที่ 4

การฝึกซ้อมครั้งที่ 4 วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและเทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ที่ได้ทดลองกับนักแสดงในครั้งที่ 3 มาอธิบายให้นักแสดงเข้าใจและได้ทดลองรูปแบบการเต้นในท่าต่างๆ เพื่อให้นักแสดงสามารถเข้าใจความแตกต่างของเทคนิคการเต้นบัลเลต์แบบคลาสสิกและการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ฝึกซ้อมในฉากที่ 3 โดยการต่อท่าเต้นเซทที่ใช้การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ซึ่งเป็นท่าที่จะใช้ในการแสดงในฉากที่ 3 และ 4

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 4

จากการฝึกซ้อมเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน พบว่า ในกลุ่มของนักเต้นที่รับบทเป็นฝูงนกนางนวล พบว่า เทคนิคการเต้นบางท่ามีความขัดแย้งกับเทคนิคการเต้นแบบคลาสสิก ทำให้ร่างกายของนักแสดงยังไม่สามารถทำความเข้าใจในระยะเวลาย้อนสั้นได้ การเคลื่อนไหวยังคงติดเป็นฟอร์มคลาสสิก ยังไม่เป็นอิสระเท่าที่ควร

ปัญหาที่พบในการฝึกซ้อมครั้งที่ 4

1. นักแสดงยังไม่เข้าใจเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน และยังคงชินกับการเต้นในรูปแบบการเต้นบัลเลต์คลาสสิก

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 4

1. ผู้วิจัยจะต้องสร้างความเข้าใจให้นักแสดงมากยิ่งขึ้น โดยการให้นักแสดงชมคลิปสั้น การแสดงบัลเลต์ของบาลองซินจาก 12 เรื่องที่ผู้วิจัยได้เลือกมาศึกษา เพื่อให้นักแสดงเห็นภาพและเข้าใจการเคลื่อนไหวในการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ที่ยังคงพื้นฐานการเต้นบัลเลต์เป็นหลักเพียงแค่เพิ่มเทคนิคบางอย่าง เช่น การจัดวางร่างกาย การเพิ่มความเร็ว การเต้นด้วยเท้าเปล่าที่เป็นเทคนิคการเต้นที่สามารถสร้างความแตกต่างจากบัลเลต์คลาสสิก ที่ทำให้ผู้เต้นมีความรู้สึกผ่อนคลายมากขึ้น

สรุปผลจากการฝึกซ้อมจำนวน 4 ครั้ง ในห้องเต้นบัลเลต์ 1 ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ซ้อมการแสดงในส่วนของออกแบบท่าเต้น ซึ่งอาจจะต้องมีการปรับแก้เมื่อได้มาเต้นกับสถานที่จริง ทั้งในเรื่องท่าเต้นและตำแหน่งของนักแสดง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแผนการซ้อมในสถานที่แสดงจริง ที่าดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้เห็นภาพการแสดงในสถานที่จริงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การฝึกซ้อมตามคิวที่นักแสดงสามารถมาซ้อมได้จำนวน 4 ครั้ง

การฝึกซ้อมครั้งที่ 5

การฝึกซ้อมครั้งที่ 5 วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2559 เป็นการซ้อมการเต้นคู่ของโจนาทานและครูฝึกเจียง เป็นครั้งแรกที่ได้ฝึกซ้อมการแสดงกับสถานที่จริง ซึ่งการแสดงของครูฝึกเจียงในฉากที่ 2 ผู้วิจัยได้ออกแบบพื้นที่การแสดงบริเวณบันไดของเวทีการแสดงฝั่งตะวันตก ครูเจียงจะปรากฏตัวจากบันไดชั้นบน เพื่อสื่อความหมายของการเป็นนกเทพ และเต้นไล่ระดับลงมาบันไดชั้นล่างและลงมาเต้นที่พื้นที่การแสดงกับโจนาทานและจึงจะเข้าท่าเต้นคู่กับโจนาทาน

รูปที่ 43 การฝึกซ้อมในสถานที่จริงของนักแสดงรับบท ครูฝึกเจียง

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 5

ผู้วิจัยไม่ได้ไม่ได้กำหนดท่าเต้นทั้งหมดให้กับนักแสดง เนื่องจากไม่ยากให้นักแสดงมีความรู้สึกกังวลกับท่าเต้นและจังหวะของดนตรีมากเกินไป ซึ่งนักแสดงจะต้องใช้สมาธิในเรื่องของพื้นที่การแสดงที่มีความแคบและมีเคลื่อนไหวบนชั้นบันไดขณะการเต้น อาจจะเป็นอันตรายสำหรับนักแสดงได้ ผู้วิจัยจึงให้เพียงแนวคิดการเต้นที่ต้องการการเคลื่อนไหวที่ช้า เน้นการเหยียดยืดของร่างกาย ความแข็งแรงทรงพลัง และความสง่างาม ผู้วิจัยได้กำหนดตำแหน่งให้กับนักแสดงเท่านั้น การจัดวางตำแหน่งส่งผลต่อการสื่อสารแนวคิดของตัวละครที่เป็นตัวแทนของนกเทพ และจุดการมองของผู้ชมที่นั่งอยู่ทางด้านริมของพื้นที่นั่งของผู้ชม อาจจะไม่เห็นการแสดงของนักแสดง ในส่วนของการเต้นคู่ของโจนาทานและครูฝึกเจียง เนื่องจากนักแสดงที่รับบทเป็นโจนาทานไม่สามารถมาซ้อมได้ ผู้วิจัยได้เป็นผู้ตัวแทนในบทโจนาทาน ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถอธิบายเทคนิคการเต้นแบบบาลองซิงด้วยการทดลองด้วยตัวผู้วิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของท่าเต้น จังหวะการยก อุปสรรคในท่าเต้น ผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้ท่าเต้นคู่ไปพร้อมๆกับการฝึกซ้อมทันที

ปัญหาที่พบในการฝึกซ้อมครั้งที่ 5

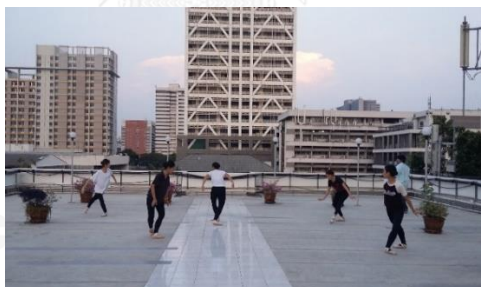
1. ตำแหน่งของนักแสดงครูฝึกเจียงจะต้องปรากฏตัวบนบันได ทำให้นักแสดงไม่ได้ยินเสียงดนตรีตลอดการซ้อม
2. พื้นที่การแสดงเป็นอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ทำให้นักแสดงกังวลและไม่สามารถสื่อสารอารมณ์ของตัวละครได้
3. การจำกัดตำแหน่งที่ผู้วิจัยกำหนดให้นักแสดง ไปพร้อมๆกับการเต้น การจำกัดการยกของท่าเต้นคู่ ทำให้นักแสดงลืมนางช่วงของการแสดง

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 5

1. ผู้วิจัยเป็นผู้ให้คิวในการแสดงในช่วงแรก เนื่องจากเพลงที่ใช้ในการแสดงเป็นเพลงบรรเลงโดยพร้อม กับใช้ท่อนของดนตรีในท่อนที่มีเสียงเครื่องดนตรีที่เด่นชัด สามารถเป็นส่วนช่วยให้นักแสดงได้ยืน เพลงในท่อนที่ต้องปรากฏตัวได้
2. การฝึกซ้อมกับพื้นที่เพื่อให้นักแสดงคุ้นชินกับสถานที่ และให้นักแสดงออกแบบการเคลื่อนไหวและ ท่าเต้นที่นักแสดงถนัด ตามโจทย์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้
3. การบันทึกภาพการฝึกซ้อม และส่งให้นักแสดงหลังการฝึกซ้อม เพื่อทบทวนท่าในการแสดง และ สำนวณการเต้นของตนเองที่อาจจะทำไม่สมบูรณ์ในบางท่า

การฝึกซ้อมครั้งที่ 6

การฝึกซ้อมครั้งที่ 6 ในวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2559 เป็นการซ้อมของนักแสดงกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและนักแสดงตัวแทนจากหน่วยงานครั้งแรก ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนการซ้อมในฉากที่ 1 1.1 ธรรมชาติของนางงาม 1.2 โจนาทานคิดแตกต่าง 1.3 นกในฝูงไม่ยอมรับ และขับไล่โจนาทาน และฉากที่ 2.1 โจนาทานถูกขับไล่และฝึกฝนที่หน้าผาโพ้น

รูปที่ 44 การฝึกซ้อมของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิกับสถานที่จริงครั้งแรก

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 6

เป็นการพบกันครั้งแรกของนักแสดงที่แสดงในฉากแรกทั้งหมด ทำให้มีการสับสนในเรื่องของ ตำแหน่งของผู้แสดงเล็กน้อย เมื่อนักแสดงมาครบตามที่ผู้วิจัยได้วางไว้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นภาพรวมของ การแสดง ประกอบกับการฝึกซ้อมในสถานที่จริงทำให้ทั้งผู้วิจัยและนักแสดงพบกับปัญหาในการแสดง ต่างๆ อาทิ ในเรื่องของพื้นที่การแสดง การจัดวางตำแหน่งของนักแสดง ส่วนในการซ้อมการเต้นเดี่ยว ของตัวละครโจนาทาน ในฉากที่ 1 และ 2 เนื่องจากผู้แสดงเป็นนักเต้นมืออาชีพจึงสามารถจดจำท่า และเข้าใจในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว โดยในส่วนของ การเต้นเดี่ยวในฉากที่ 1 ผู้วิจัย ได้ออกแบบท่าเต้นเพื่อสื่อถึงพฤติกรรมในการบินของโจนาทานที่ต้องการคิดค้นและทดลองสิ่งใหม่ๆ

โดยการถอดสัญลักษณ์รองเท้าบัลเล่ต์แบบปลายเท้า(Pointe shoes) และกระโปรงบัลเล่ต์ทูทู (Tutu) ในส่วนนี้ที่ต้องมีการถอดเครื่องแต่งกายในระหว่างการแสดง ผู้วิจัยจึงต้องใช้ออกแบบท่าเต้นเพื่อสร้างความต่อเนื่องในการแสดง เพราะการแสดงเป็นสถานที่เปิดโล่งไม่มีฉากจึงไม่สามารถเปลี่ยนเครื่องแต่งกายได้ ในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงต้องให้ความสำคัญกับเครื่องแต่งกายที่สามารถถอดระหว่างการแสดงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ปัญหาที่พบจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 6

1. พื้นที่การแสดงการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งของพื้นที่การแสดงไม่สามารถเคลื่อนที่ไปได้ทันตามจังหวะเพลงที่ผู้วิจัยได้วางไว้
2. ความพร้อมเพรียงในการเต้นของนักแสดง
3. การใช้ร่างกายที่ต้องใช้การขยายมากกว่าปกติ เนื่องจากพื้นที่การแสดงกว้าง ซึ่งจะส่งผลในเรื่องของพลังของนักแสดงต้องเล่นให้ชัดเจนและขยายให้ใหญ่ขึ้น
4. พื้นผิวของพื้นที่แสดงที่เป็นพื้นปูนที่แข็งจนเกินไปสำหรับการเต้นบัลเล่ต์ทำให้ไม่สามารถทำท่าในบางท่าที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ได้

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 6

1. การปรับตำแหน่งของนักแสดงให้สามารถเคลื่อนที่ได้ใกล้ขึ้นเพื่อให้ทันจังหวะของดนตรี
2. การบันทึกภาพการฝึกซ้อม และส่งให้นักแสดงหลังการฝึกซ้อม เพื่อทบทวนท่าในการแสดง และสำรวจการเต้นของตนเองและตำแหน่ง(Pattern) วิทยาลัย
3. ปรับแก้การจัดวางตำแหน่งสรีระของนักแสดง การใช้ในเรื่องของการจัดระดับของนักแสดง ด้วยรูปร่างและส่วนสูงทำให้เกิดมิติของการมองจากผู้ชมมากยิ่งขึ้น และการปรับในเรื่องของการจัดวางสรีระของนักเต้น การใช้กล้ามเนื้อที่ยืดให้สุด และปรับทัศนคติของนักเต้นให้สร้างความแตกต่างจากการเต้นในชั้นเรียน และการแสดงซึ่งมีคนดูอยู่ในระยะใกล้และจะสังเกตเห็นรายละเอียดของนักเต้นได้อย่างชัดเจน
4. ปรับท่าเต้น เช่น การขึ้นปลายเท้าในท่าคูรู (Couru) ในการเคลื่อนที่เปลี่ยนตำแหน่งของนักแสดง ให้เป็นการเดินเขย่งครึ่งเท้า (Demi pointe) ในบางช่วงแทน

การฝึกซ้อมครั้งที่ 7

การซ้อมครั้งที่ 7 ในวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้เตรียมแผนการฝึกซ้อมการแสดงในฉากที่ 2 คือ 1.การเดินคู่ของนักแสดงโจนาทานและครูฝึกเจียง(ครั้งแรก) 2. การปรับแก้ท่าเดินเดี่ยวของโจนาทานในฉาก 2.2 ฉากถูกขับไล่ที่หน้าพาโพน 3.ปรับแก้ท่าเดินเดี่ยวของโจนาทานในฉากที่ 1.2 โจนาทานคิดแตกต่าง

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 7

ในส่วนของฉากการเดินคู่ของโจนาทานและครูฝึกเจียง จากที่ผู้วิจัยได้ทดลองการออกแบบท่าเดินกับคู่เต้นนักแสดงที่รับบทครูฝึกเจียง เมื่อนำมาทำเดินมาใช้กับนักแสดงผู้รับบทโจนาทาน พบว่า สรีระของนักเต้นมีรูปร่าง ความยาวของแขนและขา น้ำหนัก ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ต้องมีการปรับเทคนิคการเดิน เช่นตำแหน่งการจับร่างกายขณะที่จะยกตัวนักแสดงให้ลอยขึ้นนั้น ผู้ยก(ครูฝึกเจียง) จะต้องเปลี่ยนตำแหน่งและการจัดวางร่างกายของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับคู่เต้น ซึ่งต้องใช้การฝึกซ้อมเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องของจังหวะในการยก ซึ่งผู้แสดงจะจำท่าเดินและคิวการยกอย่างแม่นยำ สำหรับนักแสดงที่รับบทโจนาทานมีความกังวลในเรื่องของการจำท่าและคิว แต่ในส่วนของเทคนิคการยกเมื่อได้มีการปรับตามความเหมาะสมของสรีระแล้วมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น ในขณะที่นักแสดงที่รับบทครูฝึกเจียงจะมีอุปสรรคทางการเดินมากกว่าเพราะจะต้องปรับเรื่องเทคนิคการยกในสรีระนักเต้นที่เปลี่ยนไป การยกให้มีลักษณะเบาลอยตามแนวทางการออกแบบท่าเดินที่ผู้วิจัยวางไว้ต้องใช้กำลังมาก จึงทำให้การซ้อมไม่สามารถทำซ้ำได้หลายๆครั้ง เมื่อนักแสดงซ้อมและทำความเข้าใจในส่วนของเทคนิคการยกได้แล้ว จึงเปลี่ยนเป็นการซ้อมเพื่อจำท่าเดินและคิวในการยกพร้อมกับเพลงทวนซ้ำหลายๆครั้ง

ปัญหาที่พบจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 7

1. การเดินคู่ของนักแสดงทั้งคู่ที่มีส่วนสูงที่ต่างกันมาก โดยนักแสดงชายมีส่วนสูง 185 ซม. และนักแสดงหญิงมีส่วนสูง 160 ซม. ทำให้พบทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดี คือ นักแสดงหญิงมีรูปร่างเล็กและเบาสามารถทำท่ายกได้ง่าย ข้อเสีย คือ การจัดตำแหน่งในการยกต้องมีการปรับเพื่อให้มีความสอดคล้องกันระหว่างผู้เต้นทั้งคู่
2. การออกแบบท่าเดินของผู้วิจัยในท่าเดินคู่มีท่ายกที่มีลักษณะเบาลอย ทำให้นักแสดงชายต้องใช้กำลังมากในการยกนักแสดงหญิง และไม่สามารถซ้อมได้หลายรอบ

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 7

1. ผู้วิจัยได้ควบคุมการซ้อมของการเต้นคู่อย่างใกล้ชิด และมีการปรึกษากับนักแสดงในการออกแบบท่าเต้นและปรับแก้เทคนิคการยกให้เป็นไปตามธรรมชาติของนักแสดง
2. ผู้วิจัยได้แบ่งการฝึกซ้อม ซึ่งเริ่มจากการเดินซ้อมกับเพลงในครั้งแรกเพื่อการทบทวนท่า จากนั้นจึงเริ่มแยกซ้อมในแต่ละส่วนที่นักแสดงยังไม่แม่นยำกับเทคนิคการเต้น จากนั้นจึงเริ่มซ้อมกับเพลงและให้นักแสดงเต้นจริง เมื่อมีจุดที่นักแสดงจำทำไม่ได้ผู้วิจัยจะหยุดเพลง เพื่อซ้อมย้ำในจุดนั้นก่อนเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายขณะการยก ในการซ้อมแต่ละครั้งผู้วิจัยจะซ้อมการเต้นคู่แบบเต็มรูปแบบเพียง 1 – 2 ครั้งเท่านั้น

การฝึกซ้อมครั้งที่ 8

การฝึกซ้อมในครั้งที่ 8 วันที่ 26 เมษายน พ.ศ.2559 ผู้วิจัยได้ดำเนินการฝึกซ้อมในฉากที่ 3 คือ 1.การเต้นเดี่ยวของเฟลตเซอร์ในฉากที่ 2.3 2.การเต้นคู่ของเฟลตเซอร์และโจนาทาน 3. ฉากที่ 3 การกลับมาของโจนาทาน ในการฝึกซ้อมวันนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้ชมซึ่งเป็นเพื่อนในชั้นเรียนปริญญาโท กลุ่มสาขาการสื่อสารเชิงสุนทรียะและบันเทิงคดี คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน และเพื่อนที่กำลังศึกษาปริญญาโท คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 คน และผู้ชมทั่วไป 2 คน ชมการแสดงและให้คำแนะนำ

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 8

ในส่วนของการเต้นเดี่ยวของเฟลตเซอร์ ผู้วิจัยได้ทำการซ้อมไปในครั้งที่ 3 โดยมีการปรับในเรื่องของตำแหน่งการเปิดตัวของเฟลตเซอร์ พื้นที่การแสดง และการสื่อสารทางด้านอารมณ์ และได้นำมาประกอบกับการออกแบบท่าเต้นของโจนาทาน โดยโจนาทานเป็นครูผู้ฝึกฝนวิชาการบินให้กับเฟลตเซอร์ ซึ่งการออกแบบท่าเต้นของโจนาทานกับเฟลตเซอร์ ผู้วิจัยได้ออกแบบท่าเต้นให้โจนาทานเป็นผู้ที่คอยประประครอง โดยการออกแบบให้นักแสดงหญิงที่รับบทโจนาทานเป็นผู้รองรับนักแสดงชายผู้รับบทเป็นเฟลตเซอร์ โดยใช้เทคนิคของการควบคุมทิศทางและน้ำหนักของนักเต้นทั้งคู่ การนำเทคนิคการทรงตัวออกนอกแนวศูนย์กลาง (Off-balance) ในส่วนของฉากที่ 3 การกลับมาของโจนาทานเป็นฉากที่ต่อเนื่องจากฉาก 2.3 โดยหลักๆในฉากนี้เป็นการทำภาพซ้ำในฉาก 2.1 แต่เพิ่มตัวละครและปมขัดแย้งของเรื่อง การกลับมาของโจนาทานเพื่อแสดงศักยภาพและพิสูจน์ให้ผู้นกนางนวลเห็น จึงทำให้คนดูใหญ่ไม่พอใจและพยายามต่อต้าน ในขณะที่เดียวกันการแสดงศักยภาพของโจนาทานกลับทำให้นกนางนวลในฝูงอยากเป็นอิสระจึงหันไปเชื่อและปฏิบัติตามโจนาทาน ผู้วิจัยได้นำ

ท่าเต้นที่ใช้เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินที่ได้ฝึกซ้อมในการซ้อมครั้งที่ 4 นำมาประกอบและจัดลำดับการแสดงตามโครงเรื่องที่วางไว้

ปัญหาที่พบจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 8

1. การสื่อสารอารมณ์ของนักแสดงของกลุ่มผู้แสดงฝูงนกนางนวล ซึ่งยังไม่เห็นความแตกต่างระหว่างการอยู่ในกรอบและการได้รับอิสระภาพ
2. การสื่อสารทางอารมณ์ของนกผู้ใหญ่อยังสร้างปมขัดแย้งในเรื่องไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวในส่วนนี้ได้
3. ความต่อเนื่องของการแสดงจากฉากที่ 2.3 ไปยังฉากที่ 3 นักแสดงอยู่คนละฝั่งของพื้นที่การแสดง จึงทำให้ไม่แน่ใจในเรื่องของจังหวะและคิวการแสดง

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 8

1. ผู้วิจัยพยายามอธิบายในการทำท่าเพื่อสื่อความหมายของการอยากมีอิสระภาพให้กับนักแสดงผู้รับบทเป็นฝูงนกนางนวลเป็นรายบุคคล โดยให้นักแสดงจินตนาการว่ากระโปรงบัลเลต์ทุกชุด คือ สิ่งที่พันธนาการไม่ให้เป็นอิสระ และออกแบบการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกันให้กับนักแสดงแต่ละคนโดยใช้อวัยวะ เช่น มือ แขน ขา เท้า เป็นการสื่อความหมาย
2. ผู้วิจัยได้อธิบายลักษณะของตัวละคร สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ให้กับนักแสดงบทรักผู้ใหญ่ ในฉากที่ 3 ให้ผู้แสดงคำนึงถึงการสื่อสารอารมณ์โดยใช้ร่างกายเป็นการสื่อสาร โดยไม่ต้องยึดติดกับรูปแบบการเต้นบัลเลต์
3. ผู้วิจัยได้ให้นักแสดงฟังเพลงทวนซ้ำหลายๆครั้ง โดยซ้อมในเรื่องการจำจังหวะและคิว โดยที่ไม่ต้องเต้น เพื่อจะได้เห็นคิวที่เกิดขึ้นในพื้นที่การแสดงฝั่งตะวันตกและคิวที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในการแสดงฝั่งตะวันออก ทำให้ผู้แสดงเข้าใจลำดับการแสดงและใช้จำจังหวะจากดนตรีเป็นหลัก

ผลที่ได้รับจากผู้ชม

ผู้ชมทั้ง 6 คน ไม่เคยอ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล มาก่อน และมีประสบการณ์ในการชมการแสดงบัลเลต์ไม่มากนัก แต่จากการชมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรม ผู้ชมสามารถเข้าใจโครงเรื่องของวรรณกรรมได้ ด้วยการคาดเดาจากสัญลักษณ์ของเสื้อผ้า ท่าเต้นของนักเต้น สถานที่ที่การจัดแสดง สามารถเข้าใจแนวคิดเสรีนิยมผ่านทางารแสดงของตัวละครโจนาทานที่คิดแตกต่างจากฝูงและอยากเป็นอิสระด้วยท่าทางการเต้นที่แตกต่างจากนกตัวอื่นๆในฝูง และการถอดสัญลักษณ์กระโปรงและรองเท้า ทำให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผู้ชม

การจัดวางตำแหน่งของนักแสดงในบางจุด เช่น การปรากฏตัวของครูฝึกเจียง อยู่ในมุมที่ผู้ชมบางส่วนมองไม่เห็นจึงพลาดการแสดงบางส่วนไป การแสดงมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องจนผู้ชมไม่แน่ใจว่าควรจะชมการแสดงในส่วนไหน เพราะกลัวจะพลาดเนื้อหาในบางส่วนไป อยากให้มีการจัดแสดงน่าจะทำให้มีการเบนความสนใจของผู้ชมได้มากกว่านี้ การเดินของนักแสดงด้วยความที่เป็นบัลเลต์จึงมีความนุ่มนวลและอ่อนช้อย เมื่อดูนานๆยังไม่เห็นความแตกต่างเท่าที่ควร และทำให้การแสดงดูเป็น Mono tone ควรให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดง เช่น เรื่องราวของวรรณกรรม และลักษณะเด่นของการเต้นการเดินบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิ่น ก่อนการรับชมการแสดง

การฝึกซ้อมครั้งที่ 9

รูปที่ 45 นักร้องคอรัสทดลองไมโครโฟนกับฝ่ายเครื่องเสียง

การฝึกซ้อมครั้งที่ 9 ในวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้ซ้อมการแสดงเป็น 2 ส่วน ในช่วงเช้า 10.00 -13.00 ผู้วิจัยได้เดินทางไปพบกับกลุ่มนักร้องประสานเสียง ที่สามเสน เพื่อชมการฝึกซ้อมของนักร้องคอรัสที่ผู้วิจัยได้ใช้การร้องเพลงประสานเสียงในฉากที่ 4 ความเชื่อ การฝึกซ้อมผู้วิจัยได้ส่งเนื้อเพลงและแนวทางการร้องเบื้องต้นให้กับทีมนักร้องได้ออกแบบการร้อง และฝึกซ้อมก่อนแล้ว ในการเข้าร่วมการฝึกซ้อมของทีมนักร้องในครั้งนี้จึงมีการปรับแก้ในบางส่วนให้ตรงกับภาพของการแสดงที่ผู้วิจัยได้วางไว้ โดยมีการปรับเปลี่ยนท่อนการร้องให้มีความยาวขึ้นในบางช่วงเพื่อให้สอดคล้องกับการออกแบบท่าเต้นและการเคลื่อนที่ของนักแสดงในพื้นที่การแสดง จากนั้นผู้วิจัยได้บันทึกเสียงเพลงจากการซ้อมและนำมาฝึกซ้อมกับนักแสดงในช่วงเย็น 17.00 -20.00 น. ที่ดาตฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 9

เมื่อได้ซ้อมกับเพลงที่ใช้การแสดงจริงทำให้มีการปรับการออกแบบท่าเต้นของนักแสดงเพื่อให้ตรงกับารร้องของนักร้องประสานเสียง ซึ่งในบางท่อนมีความยืดและยาวกว่าที่ผู้วิจัยได้ออกแบบท่าเต้นไว้ โดยใช้ในเรื่องของการวางตำแหน่งของนักแสดง และการเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์

ระหว่างโจนาทานและนกในฝูง การจัดวางตำแหน่งของกลุ่มนักร้องประสานเสียง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการออกแบบท่าเต้น

ปัญหาที่พบจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 9

1. การแสดงในฉากที่ 4 นักแสดงมีความเหนื่อย และล่าจากการแสดงในแต่ละฉาก ซึ่งนักแสดงจะต้องอยู่ในพื้นที่การแสดงตลอดการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้ในฉากสุดท้ายนักแสดงหมดกำลังและไม่สามารถเต็มได้เต็มศักยภาพ
2. ปัญหาเรื่องเครื่องเสียง และไม่โครโฟน ทำให้ผู้วิจัยต้องปรับตำแหน่งของกลุ่มนักร้องประสานเสียง เนื่องจากพื้นที่การแสดงเป็นพื้นที่ลาดฟ้า ทำให้การกระจายของเสียงไม่เป็นไปตามที่คาดคะเนไว้ ประกอบกับไมโครโฟนมีปัญหา จึงทำให้ผู้วิจัยต้องปรับตำแหน่งการปรากฏตัวของกลุ่มนักร้องประสานเสียง ผู้วิจัยต้องการให้นักร้องปรากฏตัวท่ามกลางคนดูกระจายออกเป็น 4 ทิศ

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 9

1. การลดทอนท่าของนักแสดงในบางช่วงปรับเปลี่ยนจากที่เป็นการเดินตลอดให้เป็นการเคลื่อนไหวที่ช้า หรือการค้างท่าไว้
2. ผู้วิจัยต้องใช้แผนสำรองในการร้องสดแบบไม่ใช้ไมโครโฟนจึงทำให้ต้องปรับการจัดวางตำแหน่งของกลุ่มนักร้องให้ปรากฏตัวในจุดเดียวกัน เพื่อให้นักร้องสามารถได้ยินเสียงซึ่งกันและกันซึ่งเป็นส่วนสำคัญสำหรับการร้องเพลงประสานเสียง

การฝึกซ้อมครั้งที่ 10 (ซ้อมใหญ่)

การฝึกซ้อมครั้งที่ 10 ในวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 รอบซ้อมใหญ่ พร้อมกับอุปกรณ์เครื่องเสียง และ การจัดแสง ประกอบการแสดง พร้อมกับการถ่ายภาพ และบันทึกวิดีโอ โดยการติดตั้งอุปกรณ์ไฟช่วงเช้า 9.00 – 13.00 น. และเครื่องเสียง 15.00 -16.00 น. การจัดแสงจะต้องรอไฟก๊สในช่วงเวลาที่แสดงจริงเนื่องจากแสงแดดในช่วงกลางวันสว่างมาก สำหรับการออกแบบท่าเต้นมีการกำหนดพื้นที่การแสดงให้นักแสดงอย่างชัดเจน เพื่อให้อยู่ในบริเวณของการจัดแสงไฟ นักแสดงมีการสับสนเรื่องคิวระหว่าง นักแสดงกับนักร้อง แต่เมื่อฝึกซ้อมและปรับการจัดวางตำแหน่งให้ไม่ซับซ้อนจนเกินไป นักแสดงมีความเหนื่อยล้าเนื่องจากต้องเดินหลายรอบเพื่อบันทึกวิดีโอ ทำให้ฉากที่ถ่ายทำช่วงหลังนักแสดงไม่สามารถเดินได้อย่างเต็มศักยภาพ

ปัญหาที่พบจากการฝึกซ้อมครั้งที่ 10

1. การจัดแสงที่ต้องอาศัยแสงธรรมชาติจึงต้องระยะเวลาในช่วงที่แสดงจริงในช่วง 6 โมงเย็น จึงจะทำการโฟกัสแสงพร้อมนักแสดงได้ ซึ่งมีระยะในการทำงานจำกัด
2. พื้นที่การแสดงมีความร้อน ส่งผลต่อนักแสดงในฉากที่ต้องเดินเท้าเปล่า หรือ นอนลงกับพื้น

รูปที่ 46 การแก้ปัญหาความร้อนของพื้นที่การแสดง

การปรับแก้ในการออกแบบท่าเต้นจากการฝึกซ้อม ครั้งที่ 10

1. ปรึกษากับนักออกแบบแสง โดยผสมผสานกับแสงธรรมชาติ เน้นจัดแสงเป็นบรรยากาศ เพิ่มลดตามความเหมาะสมกับแสงในแต่ละวัน ซึ่งไม่สามารถคาดเดาแสงในแต่ละวันได้
2. ผู้วิจัยแก้ปัญหาพื้นผิวของพื้นที่การแสดงที่ร้อน ด้วยการนำน้ำมาราดและถูก่อนเวลาการแสดงจริง 30 นาที

จากการฝึกซ้อมการแสดงจำนวน 10 ครั้ง ทำให้การออกแบบท่าเต้นในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล มีหลายปัจจัยที่ทำให้มีการปรับแก้ไปพร้อมไปกับการฝึกซ้อมการแสดง อันเนื่องมาจากพื้นที่การแสดงที่ทำให้มีข้อจำกัดในการเต้น ไม่สามารถเดินผาดโผนหรือ การเชื่อมต่อของพื้นที่เวทีที่เป็นรูปตัวไอ(I) การเดินต่อเนื่องตลอดการแสดง 20 นาทีโดยไม่มีการพัก และเทคนิคการเต้นบางท่าที่ไม่สอดคล้องกับนักแสดง จึงได้มีการพัฒนาการออกแบบท่าเต้นไปพร้อมกับการฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง จึงอาจสรุปผลของการออกแบบท่าเต้นในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยเรียงตามลำดับของฉากในการแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 15 การออกแบบท่าเต้นการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

ลำดับฉากในการแสดง	เทคนิคการเต้น	การออกแบบท่าเต้น
<p><u>ฉากที่ 1 ฟุ้งนก</u></p> <p><u>นางนวล</u></p> <p>1.1 ธรรมชาติและความเป็นอยู่ของนางนวล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ - เทคนิคการเต้นบัลเลต์คลาสสิก ท่าคูรู(couru) ท่าอาราเบส (arabesque) ท่าแขน (port de bras) ท่าหมุน (pirouettes) 	<ul style="list-style-type: none"> - การเคลื่อนไหวของฟุ้งนกนางนวล - การเต้นในลักษณะของการรวมกันเป็นกลุ่ม การเต้นไล่ตามลำดับมีผู้นำ (นกผู้ใหญ่) และผู้ตาม(ฟุ้งนกนางนวล)
<p>1.2 โจนาทานคิดแตกต่างจากฟุ้ง</p> <p>1.3 นกในฟุ้งไม่ยอมรับและขับไล่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการเต้นบัลเลต์คลาสสิก ท่าพองเซ่ (Penche) ท่าแขน (port de bras) ท่ากระโดดกรองเจทเท่ (Grand jete) ท่าเตะขาสูง(Grand battement) 	<ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมของนกผู้ใหญ่กับโจนาทาน ใช้ลักษณะของการเล่นระดับ (level) การกดโจนาทานลงที่ต่ำเพื่อสื่อการควบคุมอำนาจ
<p><u>ฉากที่ 2 การฝึกฝน</u></p> <p>2.1 โจนาทานถูกขับไล่จากฟุ้งและฝึกฝนเพียงลำพัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิค บาลองซีน การเดินเท้าเปล่า (Bare feet) เดินบนส้นเท้า (on heel) ท่าแขนบัลเลต์ทั้ง 5 (abstract arm and hand placement) . 	<ul style="list-style-type: none"> - การเต้นเดี่ยว(Solo) ของโจนาทาน การเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ
<p>2.2 ครูฝึกเจียงปรากฏตัวขึ้น และเข้ามาช่วยฝึกฝนวิชาให้กับโจนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิค บาลองซีน การเดินเท้า 	<ul style="list-style-type: none"> - การเต้นคู่ (Pas de deux) ของครูฝึกเจียง และโจนาทาน ในลักษณะเบาลอยเป็นอิสระ

<p>ทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศทางการบินอย่างแท้จริง</p>	<p>เปล่า (Bare feet) การเหยียดยึดเกินกว่ามาตรฐาน(Emphasis on line) การทรงตัวในลักษณะอสมมาตร (asymmetrical) การทรงตัวออกจากในแนวศูนย์กลาง (off - balance)</p>	
<p>2.3 เฟลตเซอร์ถูกขับไล่ออกมาจากฝูง</p>	<p>- การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน การเพิ่มความเร็ว (Extreme speed)</p>	<p>- การเต้นเดี่ยว(Solo) ของเฟลตเซอร์ แสดงออกถึงอารมณ์หดหู่ การเคลื่อนไหวที่รวดเร็วไม่เป็นอิสระ</p>
<p>2.4 โจนาทานสอนวิธีการบินให้กับเฟลตเซอร์</p>	<p>- การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน การเหยียดยึดเกินกว่ามาตรฐาน (Emphasis on line) และการทรงตัวในลักษณะอสมมาตร (asymmetrical) การทรงตัวออกจากในแนวศูนย์กลาง (off - balance)</p>	<p>- การเต้นคู่ (Pas de deux) ของ โจนาทานและเฟลตเซอร์ ในลักษณะของความแข็งแรง นักเต้นหญิงเป็นฝ่ายรับน้ำหนัก(support) นักเต้นชาย</p>
<p><u>ฉากที่ 3 การกลับมาของโจนาทาน</u> 3.1 โจนาทานและเฟลตเซอร์กลับมาที่ฝูงเดิมของตนเพื่อ</p>	<p>- การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ - การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน</p>	<p>- นักเต้นบนพื้นฐานของการเคลื่อนไหวทำการบินของนกนางนวล และฟอร์มของบัลเล่ต์แบบบาลองซิน เช่นการใช้แขน การยืดร่างกายให้เป็นอิสระ โดยให้โจนา</p>

<p>พิสูจน์สิ่งที่ตนได้ค้นพบจากการบิน</p>		<p>ทานแลเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับนกในฝูงและเฟลตเซอร์ต้นกับกระโปรงทู เพื่อสื่อถึงการท้าทายขนบเดิมของฝูงนางนวล</p>
<p>3.2 การต่อสู้กับนกผู้ใหญ่</p>	<p>- เทคนิคการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิก นำฟอร์มของการจัดวางร่างกายแบบบัลเล่ต์คลาสสิก - การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน การเหยียดยืดเกินกว่ามาตรฐาน (Emphasis on) และการทรงตัวในลักษณะอสมมาตร (asymmetrical) การทรงตัวออกจากในแนวศูนย์กลาง (off - balance)</p>	<p>- การเปรียบเทียบระหว่างเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิก (นกผู้ใหญ่) เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (ฝูงของโจนาทาน)</p>
<p>3.3 การปลดปล่อยให้นกในฝูงให้เป็นอิสระภาพจากการถูกรอบงำทางความคิด 3.4 ฝูงนกต่อต้านความคิดเดิมและเชื่อว่าโจนาทานคือผู้มาปลดปล่อย</p>	<p>- การเคลื่อนไหวด้วยการ ดึง ผลัก ดัน โดยการถอดเครื่องแต่งกาย รองเท้าและถอดกระโปรงบัลเล่ต์ โดยใช้มือ และเท้า แบบหักงอ</p>	<p>- โดยให้การถอดสัญลักษณ์กระโปรง และรองเท้าบัลเล่ต์ เพื่อแสดงออกถึงการปลดปล่อยและอยากจะเป็นอิสระ</p>
<p>3.5 เฟลตเซอร์ได้โชว์ความสามารถทางการ</p>	<p>- การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน</p>	<p>ในฝูงของโจนาทานออกแบบท่าเต้น โดยใช้เทคนิคบาลองซิน สื่อถึง การ</p>

<p>บินที่เกินขีด ความสามารถของตน จนทำให้สลบไป 3.6 โจนาทานปลุกเขา ให้ฟื้นขึ้น จึงทำให้โจ นาทานถูกมองว่าเป็น นกกเทพ</p>	<p>จีน การเพิ่มความเร็ว (Extreme speed)</p>	<p>เคลื่อนไหวอย่างเป็นอิสระ การ เอาชนะขีดจำกัดของร่างกาย</p>
<p><u>ฉากที่ 4. ความเชื่อ</u> 4.1 โจนาทานถูกมอง ว่าเป็นเทพเจ้าผู้มา ปลดปล่อยจน กลายเป็นสัญลักษณ์ ของเทพเจ้าและการ บูชา</p>	<p>- การจัดวางตำแหน่ง การปรากฏตัวของกลุ่ม นักร้องคอรัส</p> <p>ศาลาธรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIV</p>	<p>- การออกท่าเต้น โดยใช้เนื้อร้องของ เพลง I believe I can fly ที่ผู้วิจัย นำมาดัดแปลงเนื้อหา การปรากฏตัวของกลุ่มนักร้องคอรัส ในตำแหน่งเดียวกับครุฑพีกเจียง เพื่อ สื่อถึงความเชื่อที่เปรียบโจนาทาน เป็นนกกเทพ - การเต้นหมู่ของฝูงนก การ เคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ - การเต้นคู่ (pas de deux) ของโจ นาทานและเฟลตเซอร์ โจนาทานจะ ถูกยกอยู่ในระดับสูง เพื่อสื่อถึงความ เชื่อที่ถูกยกให้เป็นนกกเทพ - การแสดงวันที่ 2 ปรับตำแหน่ง นักร้องคอรัส เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ กับผู้ชม</p>
<p>4.2 โจนาทานได้รำลึก ถึงอดีตของตนเองการ ต่อสู้กับการถูกขับไล่ การค้นพบ ความสามารถจากการ ฝึกฝน</p>	<p>- การเต้นบัลเลต์ สมัยใหม่เทคนิคบาลอง จีน การเต้นเท้าเปล่า (Bare feet) เต้นบนสัน เท้า (on heel) ท่าแขน บัลเลต์ทั้ง 5 (abstract</p>	<p>- การเต้นเดี่ยวของโจนาทาน ใช้ท่า ในลักษณะเดียวกับฉากที่ 2 เพื่อสื่อ ถึงการย้อนนึกถึงอดีตที่ผ่านมา ของโจนาทาน</p>

	arm and hand placement)	
4.3 นกทุกตัวในฝูงพยายามฝึกฝนเพื่อจะสามารถบินได้แบบโจนาทาน	- การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซิ่ง	- การเต้นหมู่ในเทคนิคท่าของบอลลองซิ่ง เป็นการเต้นไล่ลำดับมีผู้นำ (โจนาทาน) และผู้ตาม (นกในฝูง) สื่อถึงการเลียนแบบโจนาทาน
4.4 นกบางตัวเชื่อว่าโจนาทาน คือ เทพนางนวล และบูชากลายเป็นตำนานแห่งความหวัง	-- การเต้นคู่กับลูกบอลไฟสื่อถึงฝูงนกที่เชื่อว่าโจนาทาน คือ นกเทพ	- ฝูงนกนางนวลเต้นกับอุปกรณ์(ลูกบอลไฟ) เคลื่อนไหวอย่างเป็นอิสระ สื่อถึงความเชื่อว่าโจนาทาน คือนกเทพ (I believe)
4.5เกิดความหลากหลายทางความคิดภายในฝูงนกและนกบางตัวที่ไม่เชื่อตำนานโจนาทานและยังคงฝึกฝนและปฏิบัติเพื่อค้นหาความหมายชีวิตต่อไป	- การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซิ่ง	- การเต้นคู่ (pas de deux) เฟลตเซอร์ กับแอนโทนี แสดงถึงการฝึกฝนและปฏิบัติ (I can fly) - ภาพสุดท้ายของการแสดง คือ การออกแบบให้นกทุกตัวอยู่ในฝูงรวมกัน ทั้งกลุ่มนกที่ฝึกฝน ใช้ท่าโพสที่มีลักษณะเหยียดยืดร่างกาย การยืดแขนและลำตัวช่วงบนในท่าอาราเบส (arabesque) นกในฝูงที่ยึดติดกับความเชื่อ โพสท่าอิสระกับลูกบอลไฟ

ขั้นตอนที่ 4.จัดแสดง (Production) นำเสนอผลงานวิจัยการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ได้จัดการแสดงจำนวน 2 รอบ ในวันที่ 11 และ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ณ ดาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีกลุ่มผู้ชม ดังนี้ 1.กลุ่มผู้ชมทั่วไปที่มีความสนใจทางด้านนาฏศิลป์สากล และศิลปะการแสดง จากการดัดแปลงวรรณกรรม จำนวนรอบละ 60 คน 2.กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม จำนวน 8 คน

การแสดงในรอบที่ 1 (วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การแสดงในรอบแรกเป็นไปตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดจากการฝึกซ้อมไว้ทั้งในส่วนของ การออกแบบท่าเต้น การจัดวางตำแหน่งของนักแสดงและนักร้องคอรัส รวมไปถึงองค์ประกอบทางการแสดงทางด้านต่างๆ เช่น การออกแบบแสงในการแสดง ดนตรีประกอบการแสดง แต่เนื่องด้วยจำนวนผู้ชมที่มีการสำรองที่นั่งไว้ก่อนการแสดงมีจำนวนมากกว่าที่ผู้วิจัยคาดการณ์ไว้ จึงได้จัดที่นั่งเสริมรวม 70 ที่นั่ง จึงทำให้พื้นที่นั่งของคนดูค่อนข้างแออัด

ผลจากการแสดงในรอบที่ 1 โดยภาพรวมกลุ่มผู้ชมทั่วไปมีความพึงพอใจในการแสดงบัลเลต์ ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมในเกณฑ์ดี แม้ผู้ชมที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรมมาก่อนสามารถดู และเข้าใจเนื้อหาโดยภาพรวมและสามารถถอดสัญญาณจากการแสดงได้ นอกจากนี้มีความพึงพอใจต่อสถานที่การจัดแสดงทำให้รู้สึกเป็นอิสระ หลังการแสดงได้ทำการสนทนา (Focus group) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีผู้ชมเข้าร่วมฟัง จำนวน 20 คน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะในเรื่องของการปรับพื้นที่นั่งของผู้ชมและพื้นที่การแสดงเพื่อสามารถสัมผัสได้ถึงสุนทรีย์รสในการรับชมได้มากยิ่งขึ้น และเพิ่มการสื่อสารตัวละคร และทางอารมณ์ของนักแสดง โดยการให้นักแสดงสร้างปฏิสัมพันธ์กับคนดู

การแสดงในรอบที่ 2 (วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การแสดงในรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้มีการปรับแก้การแสดงจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการแสดงในรอบแรกในเรื่องของที่นั่งของผู้ชม โดยการให้ผู้ชมสามารถเลือกที่นั่งเองบนพื้นที่การแสดงได้อย่างเป็นอิสระ การสื่อสารตัวละครและทางอารมณ์ของนักแสดง โดยการลดทอนท่าเต้นและเพิ่มให้นักแสดงสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมด้วยการเคลื่อนที่อย่างเป็นอิสระ ในตอนปลายของฉากที่ 3 และฉากที่ 4 เพื่อแสดงออกถึงการเคลื่อนไหวที่ต้องการสื่อถึงความเป็นอิสระ และเสรีภาพของฝูงนกนางนวล

ผลจากการแสดงในรอบที่ 2 กลุ่มผู้ชมทั่วไปมีความพึงพอใจในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงวรรณกรรมในเกณฑ์ดี การปรับพื้นที่การแสดงและที่นั่งทำให้ผู้ชมรู้สึกเป็นอิสระและผ่อนคลาย สามารถ สัมผัสได้ถึงความเป็นเสรีนิยมได้มากขึ้น ผู้ชมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการแสดง จากการที่นักแสดงเข้ามาแสดงในระยะใกล้ และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม แต่การปรับเปลี่ยนเรื่องพื้นที่นั่งของผู้ชมอย่างเป็นอิสระนั้น ส่งผลต่อพื้นที่การแสดงที่เปลี่ยนไปจากการแสดงในรอบที่ 1 ทำให้นักแสดงมีความกังวลในการแสดง ไม่สามารถเต้นได้อย่างเต็มศักยภาพเมื่อเปรียบเทียบกับการแสดงวันแรก ในขณะเดียวกันทำให้นักแสดงลดทอนในเรื่องของฟอร์มการเต้น และสามารถสื่อสารทางอารมณ์ในการแสดงมากขึ้น

ผลการศึกษา : วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดง บัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม

ขั้นตอนที่ 5 การสำรวจทัศนคติของกลุ่มผู้รับสาร และกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการ

การศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง (Post - production) ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1.กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม จำนวน 8 คน 2. กลุ่มผู้ชมทั่วไป นักเรียน นิสิต นักศึกษา บุคคลทั่วไป ผู้มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ตะวันตก และเสรีนิยม จำนวนรอบละ 60 คน 3.นักแสดงในกระบวนการ จำนวน 9 คน ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญหลังการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ได้จัดขึ้นหลังการแสดงรอบแรกในวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 โดยมีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 8 คน มีผู้ชมราว 20 คน ให้ความสนใจเข้าร่วมฟังการสนทนากลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน ซึ่งเป็นคณาจารย์ทางด้านทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสรีนิยม จากสถาบันและมหาวิทยาลัยต่างๆ

1. ด้านศิลปะการแสดง

- 1.1. อาจารย์ ดร. ปวีณา แซ่มซ้อย คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 1.2. อาจารย์ ดร.ณัฐพงษ์ แยมเจริญ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- 1.3. อาจารย์ ดร.สทาศัย พงษ์หิรัญ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 1.4. อาจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ รัตนชัยวงศ์ คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2. ด้านนาฏศิลป์สากล

- 2.1. อาจารย์ วาสนา สง่าเมือง คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- 2.2. อาจารย์ ชิตพล เปลี่ยนศิริ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2.3. อาจารย์ ภัชกรชา แก้วพลอย คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

3.ด้านเสรีนิยม

3.1. อาจารย์ ดร. ภัทร ยืนยง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 47 บรรยากาศการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญหลังการแสดง รอบที่ 1

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นคำถามใน(Focus Group) 4 ประเด็น ดังนี้ 1. การนำเสนอการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนในการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล 2. ความคิดเห็นต่อแนวคิดที่ได้รับจากการอ่านวรรณกรรมเรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล และแนวคิดด้านเสรีนิยม 3.ความคิดเห็นในการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทางารแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล 4.ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง

ประเด็นคำถามที่ 1 การนำเสนอการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนในการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์สากล ได้แสดงความคิดเห็นในเชิงเปรียบเทียบกับเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิกที่ผู้วิจัยได้นำมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของฝูงนกนางนวลที่อยู่ในกรอบและถูกควบคุม มีความเห็นสอดคล้องกับ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเสรีนิยม ได้แสดงความคิดเห็นถึงการนำเสนอเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิกเพื่อสื่อถึงฝูงนกนางนวล

ในการนำเทคนิคของบาลองซึนที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการออกแบบท่าเต้นนั้น เห็นได้ถึงลักษณะของความเบาลอย ซึ่งเป็นจุดเด่นของการเต้นในรูปแบบบาลองซึน และคิดว่าจุดนี้มีความสอดคล้องกับการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทางารออกแบบท่าเต้น ทำให้รู้สึกเป็นเสรี การเคลื่อนไหวด้วยความเบา การจัดวางร่างกาย และการถ่ายเทน้ำหนักต่างๆ นับว่าเป็นเสน่ห์ของงานชิ้นนี้ ที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ในการออกแบบท่าเต้นของผู้วิจัย แต่เข้าใจในเรื่องของข้อจำกัดของสถานที่และพื้นที่การแสดงทำให้ผู้วิจัยพยายามออกแบบท่าเต้นเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับนักแสดง ดนตรีที่เลือกใช้ในการแสดงมีทั้ง ซ้ำและเร็วเหมาะสมกับการแสดง

(วาสนา สง่าเมือง,การสนทนากลุ่ม,วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

เห็นด้วยกับพื้นที่การแสดงที่เป็นอุปสรรคต่อการเต้นโดยเฉพาะการเต้นบนปลายเท้า (Pointe shoes) ในส่วนของการสร้างกระบวนการท่าเต้นในการนำเทคนิคของบาลองซึนมาใช้ในเรื่องของการเต้นไล่ตามลำดับ(Cannon) ชอบท่าเต้นคู่(Pas de deux) และท่าเต้น 3 คน (Trio) ทำให้เห็นถึงความเบาลอย และเป็นอิสระ ซึ่งคาดหวังว่าจะเห็นมากกว่านี้ในการแสดงในส่วนของการออกแบบท่าของฝูงนกนางนวลคาดหวังว่าจะเห็นการออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์ที่เป็นลักษณะเฉพาะของผู้สร้างงาน

(ชิตพล เปลี่ยนศิริ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในเทคนิคการเต้นแบบบาลองซึนที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการออกแบบท่าเต้นจะเห็นได้ชัดในส่วนของเทคนิคการเต้นแบบการทรงตัวออกนอกศูนย์กลาง (Off- Balanced) การใช้พื้นที่การแสดงให้เกิดประโยชน์ แต่ยังมีในส่วนที่นักแสดงยังคงเทคนิคความเป็นคลาสสิก เช่น เทคนิคการยก การจัดวางน้ำหนักและร่างกายของนักแสดง การกระโดด เป็นต้น ด้วยความที่มีฐานของการเป็นคลาสสิกจึงทำให้การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมไม่เพียงพอ

(ภัชกรชา แก้วพลอย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงนี้ เข้าใจว่า ผู้วิจัยพยายามนำแนวคิดเสรีนิยมและวิธีการของบัลเลต์มาผนวกกัน โดยยังคงแก่นเรื่องเดิมของวรรณกรรมไม่ได้ตีความวรรณกรรมใหม่ การถอดสัญลักษณ์ การถอดกระโปรงและรองเท้า ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของบัลเลต์คลาสสิก จาก การเต้นบัลเลต์คลาสสิกกลายเป็นการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึน สะท้อนถึงแนวคิดในการสร้างความแตกต่างของโจนาทาน

(ภัทร ยืนยง, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในประเด็นของเทคนิคการเต้นของนักแสดง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า นักแสดงยังคงยึดติดกับเทคนิคการเต้นแบบคลาสสิก จึงเป็นประเด็นคำถามต่อผู้เชี่ยวชาญหลายๆท่านถึงการนำเทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่มาใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง ได้เสนอแนะถึงประเด็นของผู้ชมที่ไม่ได้มีประสบการณ์ในการชมการแสดงบัลเลต์มากนัก อาจทำให้ไม่มีความรู้ในรายละเอียดของความแตกต่างระหว่างบัลเลต์ใน 2 เพราะเป็นรูปแบบที่ใกล้เคียงกันมาก จึงอาจส่งผลต่อความเข้าใจในการสื่อสารด้วยวิธีการเต้นทั้ง 2 รูปแบบนี้ในการสะท้อนแนวคิดได้ไม่ชัดเจน

ไม่ได้มีความรู้เรื่องบัลเลต์ จึงไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างบัลเลต์คลาสสิกและบัลเลต์บอลองซีน รู้ว่าต่างแต่ก็ไม่ได้รู้สึกตื่นเต้น ถ้ามองแบบคนที่ไม่มีความรู้ด้านนี้จึงมองไม่เห็นถึงความแตกต่างของแนวคิดที่วิจัยต้องการนำเสนอ

(ณัฐพงษ์ แยมเจริญ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง ได้เปรียบเทียบการใช้การเต้นแบบที่มีฟอร์มชัดเจน กับการเต้นในรูปแบบที่เป็นอิสระ เช่น การเต้นแบบคอนเทมโพรารี หรือ นักแสดงที่ไม่เคยได้รับการฝึกฝนการเต้น น่าจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบแนวคิดที่สะท้อนไปถึงยุคที่ไปไกลกว่าสมัยใหม่

เพราะฉะนั้นเทคนิคทุกอย่างที่นำมาใช้ในการแสดงควรมีความชัดเจน เช่น การเลือกการเต้นประเภทบัลเลต์คลาสสิกเพื่อแสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมและปฏิบัติตามกันของฝูงนกนางนวล ในขณะที่โจนาทาน คิดแตกต่าง ควรใช้รูปแบบการเต้นที่แตกต่างออกไปใหม่ เช่น แนวคิดจิตวิญญาณที่เป็นอิสระ (Free Spirit) ของนักเต้นคอนเทมโพรารี อิสตอรา ดันแคน (Isadora Duncan)

(สทาศัย พงษ์หิรัญ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ฟังจากแนวคิดของผู้วิจัยที่เลือกนำการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่มาใช้นั้น มองว่า แนวคิดเสรีนิยมนั้นไปไกลมากกว่าความเป็นสมัยใหม่ ไปยังจุดของหลังสมัยใหม่ (Post modern) ผู้วิจัยควรเลือกรูปแบบการนำเสนอในแนวคิดของยุคหลังสมัยใหม่ น่าจะนำรูปแบบการนำเสนอให้การแสดงไปยังจุดนั้นได้

(ณัฐภรณ์ รัตนชัยวงศ์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากประเด็นคำถามของผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง ได้ตั้งคำถามถึงเหตุผลของการเลือกรูปการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซีน เป็นรูปแบบการเต้นที่ย้ายจากฟอร์มหนึ่งสู่อีกฟอร์มหนึ่ง จากซ้ายไปขวา หรือ เป็นการหลุดจากกรอบไปเลย ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ ได้อธิบายถึงรูปแบบของการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซีนยังคงรากฐานเดิมจากบัลเลต์คลาสสิก แต่มีการนำเสนอเทคนิคการเต้น หรือ องค์ประกอบอื่นๆที่สามารถทำให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่ารูปแบบการเต้นบัลเลต์แบบคลาสสิกที่เน้นในเรื่องของความสมบูรณ์แบบและฟอร์มการเต้นที่ชัดเจนมากกว่าการสื่อสารเรื่องราว

ต้องทำความเข้าใจก่อนว่าการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึ้นนั้นพัฒนามาจากท่าบัลเลต์คลาสสิก คือ การเปลี่ยนมุมมอง ซึ่งคือการเต้นคลาสสิกอีกรูปแบบหนึ่ง เช่น การที่เรานำโขนมาทำเป็นโขนร่วมสมัย ซึ่งก็ยังคงความเป็นโขนเหมือนเดิม แต่เพิ่มเติมการจัดแสงจัดทิศทาง จัดท่าให้ดูแปลกใหม่ การเต้นบัลเลต์แบบบาลองซึ้นเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ในยุคที่คนหันไปเต้นการเต้นร่วมแบบร่วมสมัย(Contemporary dance) จนล้มรูปแบบการเต้นแบบบัลเลต์คลาสสิก บาลองซึ้นจึงนำบัลเลต์กลับมานำเสนอในมิติใหม่ ทำให้คนสนใจหันกลับมาเต้นบัลเลต์

(ภัชกรชา แก้วพลอย,การสนทนากลุ่ม,วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากข้อคิดเห็นในประเด็นของการเลือกแนวคิดการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึ้น ผู้วิจัยไม่ได้เลือกมาแต่เฉพาะเทคนิคการเต้นเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้ศึกษารวมไปถึงวิธีการสร้างสรรค์ผลงานของบาลองซึ้นที่สามารถสร้างความแตกต่างให้กับการเต้นบัลเลต์ในมิติที่แตกต่างออกไปจนสามารถพัฒนาเป็นบัลเลต์ในรูปแบบที่มีความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบวิธีการในการสร้างความแตกต่างจากรูปแบบการเต้นเดิมของบาลองซึ้นกับเนื้อหาในวรรณกรรม การที่โจนาทานแตกต่างจากผู้หญิงนางนวนั้น ด้วยความคิดที่แตกต่างและวิธีการบิน โจนาทานไม่ได้กลายเป็นสิ่งอื่น หรือต่อต้านในสิ่งที่ตนเองเป็น แต่พยายามเรียนรู้ด้วยวิธีการของมัน ด้วยการทดลองและทำให้มันค้นพบวิธีการบินในรูปแบบใหม่ที่ทำให้มันเข้าใจถึงความเป็นเสรีภาพมากยิ่งขึ้น แนวคิดในการสร้างสรรค์งานของบาลองซึ้นก็เช่นเดียวกัน บาลองซึ้นไม่เคยต่อต้านและปฏิเสธความเป็นบัลเลต์คลาสสิกในตนเอง แต่บาลองซึ้นพยายามนำเสนอบัลเลต์ในมุมมองที่แตกต่าง ทำให้บัลเลต์เป็นสิ่งที่ถูกมองว่าเป็นศิลปะระดับสูงเข้าถึงได้ยาก สามารถทำให้คนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยการลดทอนขนบธรรมเนียมบัลเลต์แบบดั้งเดิม ลักษณะเด่น คือ บาลองซึ้นให้ความสำคัญกับทุกอย่างองค์ประกอบในการแสดงเพื่อการสื่อสารแนวคิด

ประเด็นคำถามที่ 2 ความคิดเห็นต่อแนวคิดที่ได้รับจากการอ่านวรรณกรรมเรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล และแนวคิดด้านเสรีนิยม

ในประเด็นของการสำรวจทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเข้าใจในวรรณกรรมผ่านทางารแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล ได้เริ่มต้นด้วยประเด็นของประสบการณ์ในการอ่านวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน ซึ่งในกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญนั้นโดยส่วนใหญ่เคยอ่านวรรณกรรมในสำนวนของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ซึ่งเป็นสำนวนที่ผู้วิจัยได้ใช้นามาดัดแปลงสู่การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้มีการตีความ

วรรณกรรมเรื่องนี้ในมุมมองที่แตกต่างกัน เช่น การตีความเชิงพุทธศาสนา นิกายมหายาน
คริสต์ศาสนา ปรัชญาที่มีความเป็นนามธรรม Activism

เคยได้อ่านเรื่องนี้นานมาแล้วเมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว ได้อ่านในสำนวนของ
อาจารย์ชาญวิทย์ มองว่าวรรณกรรมเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับผู้อ่านเป็นผู้ตีความ โดยส่วนตัวแล้วได้
ตีความเชิงของพุทธศาสนา นิกายมหายาน หรือ คริสต์ศาสนา

(ปวีณา แซ่มซ้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ได้อ่านในสำนวนของชาญวิทย์ทั้ง 4 ตอน (ภาคล่าสุด พ.ศ. 2557) ตีความ
วรรณกรรมเรื่องนี้ในเชิงของปรัชญาที่ค่อนข้างเป็นนามธรรม

(จิตพล เปลี่ยนศิริ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ผมได้อ่านวรรณกรรมเรื่องนี้ตั้งแต่สมัยเรียน ม.ปลาย เคยได้อ่านของทั้ง 2 สำนวน
คือ ของอาจารย์ชาญวิทย์ และศีกฤทธิ ปราโมช มองว่าแนวคิดที่ได้จากเรื่องนี้มาจากสิ่งที่
ผู้อ่านตีความจากบริบทของผู้อ่านเอง เช่น ในสำนวนการแปลของศีกฤทธิ ได้ตีความใน
สำนวนพระพุทธศาสนา โดยหยิบบริบทไทยเข้ามาใส่ เพื่อสามารถทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทย
เข้าใจมากยิ่งขึ้น ในขณะที่สำนวนของอาจารย์ชาญวิทย์ตีความเป็นแนว Activism เพื่อ
กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งในขณะนั้นบริบทของสังคมไทยได้ถูกครอบงำด้วย ระบบ
การปกครอง (พ.ศ.2517) ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ที่สร้างจุดเปลี่ยนให้กับคนในยุคนั้น

(ภัทร ยืนยง, สัมภาษณ์กลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในการแสดงความคิดเห็นต่อแนวคิดที่ได้จากวรรณกรรม พบว่า แม้ว่าผู้เชี่ยวชาญจะได้อ่าน
วรรณกรรมในสำนวนการแปลของผู้แปลคนเดียวกันแต่มีการตีความวรรณกรรมแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัย
มองว่าวรรณกรรมเรื่องนี้ไม่ได้มีอิทธิพลอยู่เหนือผู้อ่าน การตีความนั้นขึ้นอยู่กับบริบทและ
ประสบการณ์ของผู้อ่าน ในมุมมองของ อาจารย์ ดร. สทาศัย พงษ์ศิริธัญ ผู้เชี่ยวชาญทางการแสดง
มีความเห็นว่า หากผู้ชมที่ไม่ได้วรรณกรรมมาก่อนเมื่อชมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงนี้อาจจะทำให้ยาก
ต่อการเข้าใจในเนื้อหาของการแสดง

ถ้าไม่ได้อ่านวรรณกรรมมาก่อนชมการแสดง จะทำให้ดูแล้วเข้าใจได้ยาก เพราะว่า
การแสดงผ่านทางตาเท่านั้น เป็นการสื่อสารในเชิงสัญลักษณ์ทั้งหมด ไม่ได้เล่าผ่าน
ตัวหนังสือ แต่เป็นการเล่าผ่านการกระทำ

(สทาศัย พงษ์ศิริธัญ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในประเด็นของการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ ดัดแปลงผู้วิจัยได้คาดการณ์เบื้องต้นว่า ผู้ที่เคยอ่านวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จะสามารถเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงได้มากกว่าผู้ที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรม สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการแสดง แต่ในมุมมองของผู้ชมที่เข้าร่วมฟังการสนทนากลุ่ม พบว่า แม้จะไม่เคยอ่านวรรณกรรมมาก่อน แต่สามารถเข้าใจเรื่องโดยภาพรวมได้จากการตีความของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในการแสดง เช่น การถอดรองเท้า และกระโปรง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ทำให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงแนวคิดของตัวละครจากที่ปฏิบัติเหมือนกันเป็นฝูง ทำให้เห็นถึงความแตกต่างนำไปสู่การตีความความเป็นเสรีภาพ

ไม่เคยอ่านวรรณกรรมมาก่อน การเล่าเรื่องเริ่มต้นด้วยฝูงนกนางนวลที่บินมาเป็นฝูง ทำเหมือนกัน และเริ่มมีนกที่คิดแตกต่างทำไม่เหมือนตัวอื่นๆในฝูง เช่น การถอดรองเท้า ถอดกระโปรง นกบางตัวทำตามเพราะอยากเลียนแบบ นกบางตัวก็ไม่ทำตาม ซึ่งตีความว่าเป็นการแสดงออกถึงเสรีภาพทางความคิดอย่างหนึ่ง

(ผู้ชมคนที่ 1, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ไม่เคยอ่านวรรณกรรมมาก่อน แต่พอคาดเดาภาพรวมของเรื่องได้ การแสดงนำเสนอด้วยรูปแบบบัลเลต์ทำให้เห็นถึงว่า คนเราถ้าไม่ยึดติดกับความคิด ถ้าเรามีปีก เรามีอิสระในการกระทำที่ดี เป็นผู้นำผู้อื่นก็สามารถทำตามเราได้ จึงมองกลับไปที่สังคมว่า ถ้าเรากล้าและมีคามเชื่อมั่นในสิ่งที่เราทำว่าเป็นสิ่งที่ดี โดยไม่ต้องกลัวว่าใครจะว่าอะไรเรา เชื่อมั่นในสิ่งนั้น คนอื่นก็จะทำตาม และสิ่งนี้ทำให้เราสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้ นี่คือแนวคิดที่ได้จากการชมการแสดงในวันนี้ค่ะ

(ผู้ชมคนที่ 2, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในประเด็นของการสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นในทิศทางเดียวกับผู้ชมว่า สามารถอธิบายเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงได้อย่างชัดเจน

เห็นด้วยกับอาจารย์ท่านอื่นๆ ว่าการถอดรองเท้าและกระโปรง เป็นการสร้างสัญลักษณ์ที่ทำให้ตัวละครโดดเด่น ทำให้เห็นลักษณะของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น

(จิตพล เป็ลียนศิริ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

สัญลักษณ์ที่เลือกมาใช้ในการอธิบายการแสดง ถ้ามองในแง่ของการอธิบายเรื่อง
วรรณกรรม มีความชัดเจนมาก

(ณัฐพงษ์ แยมเจริญ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ดูการแสดงแล้วเหมือนได้ดูเรื่องย่อ โดยผ่านการใช้สัญลักษณ์ เช่น φόรัมของท่าเต้น
เครื่องแต่งกาย

(ปวีณา แซ่มซ้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากแนวการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อประเด็นการรับรู้และความเข้าใจใน
เนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงนั้นมีความเข้าใจในการสื่อสารเนื้อหา
วรรณกรรม การใช้สัญลักษณ์สามารถช่วยในการสื่อสารเรื่องราวได้อย่างชัดเจน ทำให้ตัวละครโดดเด่น
สามารถเข้าใจภาพโดยรวมของเรื่องได้ และผู้ชมที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรมมาก่อนสามารถเข้าใจเรื่องได้
จากสัญลักษณ์ และรวมไปถึงองค์ประกอบทางการแสดง โดยเฉพาะการจัดสถานที่การแสดง การ
ประชาสัมพันธ์การแสดงมีความสอดคล้องกับการนำเสนอเนื้อหาวรรณกรรม

ประเด็นที่ 3 ความคิดเห็นในการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ประเด็นแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ผู้เชี่ยวชาญ
ทางด้านเสรีนิยม มีความเห็นว่า เนื้อหาของวรรณกรรมมีประเด็นที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดเสรี
นิยม และยังเป็นการเปิดประเด็นเพื่อให้เกิดการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสรีนิยม

แม้แต่ตัวของผู้เขียนเอง ริชาร์ด บาก ก็ยังได้กล่าวถึงประเด็นนี้เช่นกัน วรรณกรรม
เรื่องนี้สามารถตีความได้อย่างอิสระ ไม่เคยมีคำว่า เสรีภาพ อธิบายในหนังสือว่าเป็นอย่างไร
วรรณกรรมเรื่องนี้ คือ กระบวนการในการเรียนรู้เสรีภาพ เมื่อไหร่ที่เราบอกว่าเสรีภาพเป็น
อย่างไร เรากำลังถูกกลืนกลับไปสู่อำนาจ เมื่อไหร่เรายึดติดกับเสรีภาพ เราจะไม่ค้นพบ
เสรีภาพ จึงกล่าวได้ว่า เสรีภาพเป็นสิ่งที่เราต้องลิ้มรสมันเอง ผมมองว่าเนื้อหาของ
วรรณกรรมไม่ได้เปลี่ยนคนแต่พอคนอ่านแล้วมาถกประเด็นกันต่อ สิ่งนี้แหละที่นำไปสู่การ
เปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับการที่ได้มาชมการแสดงนี้ ทำให้มีประเด็นของโจนาทานที่ทำให้เกิด
การพูดคุยกัน เพื่อให้ผู้วิจัยนำไปสังเคราะห์

(ภัทร ยืนยง, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ประเด็นการออกแบบองค์ประกอบทางการแสดงผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาให้ความสนใจในขั้นตอนในด้านต่างๆที่จะช่วยเป็นเครื่องมือสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมให้กับผู้ชม จากมุมมองของผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง ได้ให้ความสำคัญถึงขั้นตอนในการออกแบบองค์ประกอบทางการแสดง เพื่อสร้างความแตกต่างจากขนบธรรมเนียมของการละคร และการแสดงบัลเลต์ การทลายกรอบทางความคิดน่าจะช่วยทำให้นำพาผู้ชมไปสู่แนวคิดของความเป็นเสรีในเชิงลึกได้มากกว่า แต่ในมุมมองของผู้ชมที่เข้าร่วมฟังการสนทนากลุ่ม (Focus group) กลับมองว่าองค์ประกอบทางการแสดงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเป็นสิ่งที่ เป็นลักษณะเด่นในการแสดงและทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงการสร้างความแตกต่างที่นำไปสู่วิธีการสร้างสรรค์งานศิลปะที่แตกต่างจากรูปแบบเดิมๆและสามารถสัมผัสได้ถึงความเป็นอิสระ

การแสดงที่สื่อสารด้วยสัญลักษณ์ยังคงแสดงให้เห็นถึงความเป็นชนบ เช่น การใช้สีของเครื่องแต่งกาย (ขาว - ดำ) การจัดวางพื้นที่การแสดง ดูเป็นแพทเทิร์นและเป็นฟอร์มแบบเดิมๆ แบ่งแยกชัดเจนระหว่างนักแสดงและผู้ชม

(ปวีณา แซ่มซ้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

พูดถึงในเรื่องของชนบในการเชื่อมโยงกับแนวคิดเสรีนิยมสามารถทำในสิ่งที่ท้าทายชนบได้ไหม Element ของการท้าทายชนบจะนำไปสู่ความเป็นเสรีนิยม เช่น การปรากฏตัวของฝูงนกนางนวลที่ใช้นักแสดงหญิงล้วน มีความน่าสนใจและท้าทายมาก แต่พอนักแสดงที่เป็นเพศชายและรับบทเป็น เจียง การแสดงออกถึง มีลักษณะเป็นตัวแทนของเทพปรากฏตัวจากที่สูง และเฟลตเซอร์ การส่งต่ออำนาจก็ยังเป็นนักแสดงเพศชาย แสดงถึงความ เป็นชนบและรูปแบบเดิม ถ้าผู้วิจัยสามารถหลุดออกจากกรอบนี้ได้ คิดว่าจะสามารถนำเสนอเสรีนิยมได้ลึกมากกว่านี้ และการแสดงนี้จะเป็นเหมือนวรรณกรรมที่สามารถดูได้ทุกเพศทุกวัย ท้าทายไปยังชนบเดิมๆ ในรูปแบบของการแสดง บัลเลต์ สะท้อนแนวคิดที่ลึกกว่า สำหรับผู้ชมที่เคยอ่านวรรณกรรมและคาดหวังไปถึงแนวคิดในเชิงลึก

(ณัฐภรณ์ รัตนชัยวงศ์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ถ้ามองในแง่ของเสรีนิยม มันเป็นการที่ผู้วิจัยได้ตัดสินใจไปแล้วว่าจะนำเสนออะไร ซึ่งเป็นการกำหนดให้คนดูต้องคิดตามในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอทำให้คนดูรู้สึกไม่เกิดเสรีภาพทางความคิด คนดูมีสิทธิ์ที่จะคิดมากกว่าสิ่งที่ผู้วิจัยบอก ด้วยระยะเวลาในการนำเสนอและรูปแบบการแสดงที่ใช้บัลเลต์ในการเล่าเรื่องทำให้มีข้อจำกัดอยู่มาก ซึ่งผู้วิจัยอาจจะเลือกเป็นบางส่วนของวรรณกรรมที่สกัดมาแล้ว ผสมผสานผสานกับแนวคิดเสรีนิยม

และรูปแบบการเต้นการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซิ่น น่าจะมีความเหมาะสมมากกว่า

(ณัฐพงษ์ แยมเจริญ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในการแสดงที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความเป็นเสรีนิยมนั้น โดยส่วนตัวมองว่ายังสัมผัสได้เพียงอิสระ แต่เมื่อมองไปยังองค์ประกอบทางการแสดงด้านอื่นๆ และรู้สึกประทับใจ เช่น การใช้แสง Day light (แสงธรรมชาติ) เข้ามาประกอบในการออกแบบแสงโดยที่ไม่ต้องใช้การจัดไฟสำหรับการแสดงมากนัก ทำให้เห็นถึงการสลายรูปแบบการแสดงจากความเป็นดั้งเดิม รู้สึกว่ามีประโยชน์

(ผู้ชมคนที่ 1 , การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

โดยส่วนตัวแล้วไม่ได้มีความรู้ทางด้านนาฏศิลป์มาก่อน ไม่เคยอ่านวรรณกรรม ดูแล้วชอบเรื่องการใช้พื้นที่การแสดงและทุกอย่างในการแสดงมันดูเป็นเสรีมาก

(ผู้ชมคนที่ 2 , การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การแสดงบัลเล่ต์บนดาดฟ้า วาดภาพไว้ว่าต้องเห็นโรงละครที่มีแสงสี เมื่อมาถึงสถานที่จริงทำให้ถึงความคิดของผู้วิจัย ว่าไม่ได้ยึดติดกับกรอบอะไรแต่เรามีอิสระที่จะจัดการแสดงแบบนี้

(ผู้ชมคนที่ 3 , การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

เห็นจากโปรสเตอร์การแสดงบนดาดฟ้า คิดว่า บนดาดฟ้าน่าจะมีโดม คาดเดาว่าอาจจะเป็นอย่างที่แสดงออกถึงความเป็นอิสระที่แท้จริง เป็นการโยกบินที่ล่องลอยไปเลย แต่จากที่ดูการแสดงพบว่า การแสดงของนักบัลเล่ต์มีขีดจำกัดในเรื่องของสถานที่

(ผู้ชมคนที่ 4 , การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ประเด็นเรื่องการจัดสถานที่เป็นหนึ่งในองค์ประกอบทางการแสดงที่ผู้เชี่ยวชาญและผู้ชมให้ความสนใจ เพราะ เป็นการสร้างความแตกต่างที่ขนบการแสดงโดยทั่วไป และมีความสอดคล้องกับเรื่องราวของวรรณกรรมที่เกี่ยวกับบนกนางนวล และแนวคิดเสรีนิยม แต่ในขณะเดียวกันผู้เชี่ยวชาญทางด้านการแสดง ได้เสนอแนะในส่วนของการจัดพื้นที่นั่งของผู้ชมที่ผู้วิจัยนำเสนอว่า สามารถชมการแสดงได้แบบ 360 องศา ผู้ชมสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระระหว่างการแสดง มองว่าเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ แต่ในการจัดการแสดงในรอบแรกกลับไม่มีผู้ชมเคลื่อนที่ออกจากตำแหน่งที่นั่งตามที่ผู้วิจัยได้จัดไว้

มีความสนใจที่ผู้วิจัยบอกว่า เวทีการแสดงเป็นแบบ 360 องศา แต่ด้วยการจัดพื้นที่ การแสดงที่แบ่งพื้นที่กันอย่างชัดเจนระหว่างผู้ชมและพื้นที่การแสดง ทำให้ไม่กล้าที่ เคลื่อนย้ายไปไหน

(ณัฐภรณ์ รัตนชัยวงศ์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การจัดฟอร์มของเวทีมีลักษณะของการรวมศูนย์กลางทางอำนาจ แนวคิดของฟูโกต์ ซึ่งในการแสดงนี้ได้นำแนวคิดเสรีนิยมเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดง จะต้องเชื่อมโยงไปถึง ขั้นตอนการจัดกระบวนการ เช่น ที่นั่ง องค์ประกอบทางการแสดงต่างๆ ที่เอื้อต่อคนดูให้รู้สึก เสรี มีความผ่อนคลาย อยากจะลุกขึ้นมา

(ภัทร ยืนยง, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ผู้วิจัยบอกว่าสามารถลุกออกจากที่นั่งได้ ยังนึกเสียใจในความเป็นคนไทยมันยังไม่ได้ เปิดเต็มที่ว่า เรามีอิสระที่จะลุกยืนขึ้นไปถ่ายรูป เดินไปดูใกล้ แต่ก็อาจจะเป็นเพราะการแสดง ของนักแสดงที่ดึงความสนใจทำให้เราอยากจะทำตามติดเขาว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นต่อไป เขาพยายามจะนำเสนออะไรให้กับเรา

(ผู้ชมคนที่ 4 , การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

เห็นด้วยกับความคิดที่ว่าเพราะวัฒนธรรมของคนไทย ในการชมการแสดงด้วย ทำให้ เราไม่กล้าพอที่จะลุกขึ้นยืน เพราะกลัวว่าจะบังคนข้างหลัง แต่เชื่อว่า ถ้าการแสดงนี้เปลี่ยน กลุ่มคนดูเป็นคนต่างชาติ จะต้องมีคนที่กำลังจะลุกขึ้นยืน และเมื่อมีคนหนึ่งคนลุกขึ้น ก็จะมีการลุกขึ้นตามกัน

(ผู้ชมคนที่ 1 , การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ประเด็นคำถามที่ 4. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

จากประเด็นในเรื่องของการจัดวางพื้นที่การแสดง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง และ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเสรีนิยม ได้เสนอแนะในเรื่องของการจัดวางตำแหน่งที่นั่งของผู้ชม สามารถให้ผู้ชม เลือกที่นั่งได้อย่างเป็นอิสระ จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้คนดูมีส่วนร่วม และรู้สึกถึงความเป็นเสรีนิยม มากยิ่งขึ้น

การจัดพื้นที่การแสดงส่งผลต่อผู้ชมในเรื่องของ sense of belonging ทำให้พื้นที่ การแสดงกลายเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ นักแสดงคือ เทพ และผู้ชมกำลังนั่งมองดู การสร้าง

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงและผู้ชม อาจจะแก้ไขได้ด้วยการจัดวางพื้นที่ใหม่ ไม่ต้องมีเก้าอี้
สามารถให้คนดูเลือกที่นั่งได้เอง เพื่อให้คนดูรู้สึกเป็นอิสระและคิดว่าตนเองกำลังเป็นนักแสดง
(ปวีณา แซ่มซ้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในประเด็นนี้ผมขอเสนอแนะว่า ให้คงการแสดงในรูปแบบเดิม แต่ลองปรับตำแหน่ง
การจัดวางของเก้าอี้ และลองหาคนดูที่เป็นชาวต่างชาติ หรือ ผู้ที่ได้เคยศึกษาที่ต่างประเทศ
ซึ่งอาจจะเห็นแนวคิดที่เป็นเสรีมากกว่าในกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนไทย
(ภัทร ยืนยง, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเสรีนิยม ให้
ทดลองปรับเรื่องการปรับพื้นที่การแสดง โดยไม่มีการกำหนดที่นั่งผู้ชมสามารถเลือกที่นั่งได้อย่างเป็น
อิสระ เพื่อสำรวจทัศนคติของผู้ชม และความรู้สึกของนักแสดงในการแสดงรอบที่ 2 ในการ
ปรับเปลี่ยนพื้นที่การแสดงจะสามารถสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมได้อย่างไร

จากประเด็นการสำรวจการรับรู้และทัศนคติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม
(Focus group) ใน 4 ประเด็น พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเข้าใจในการนำเสนอเนื้อหาผ่านการ
แสดงบัลเลต์ดัดแปลง ด้วยสัญลักษณ์ต่างๆที่ผู้วิจัยสอดแทรกในการแสดง แต่เมื่อมีการพูดถึงในส่วน
ของการตีความวรรณกรรมกลับมองว่าต้องการให้ผู้วิจัยตีความกับบริบทปัจจุบันที่ผู้วิจัยต้องการ
นำเสนอผ่านทางวรรณกรรมมากกว่าการนำเสนอเรื่องราวตามเนื้อหาวรรณกรรมเพียงอย่างเดียว การ
นำเสนอเนื้อหาของวรรณกรรมนั้นอาจทำให้ผู้ชมที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรมมาก่อนตีความได้ยาก
รูปแบบการนำเสนอที่ใช้บัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบางอย่างขึ้นมาใช้ ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ไม่มีความรู้เรื่อง
บัลเลต์มองว่า ยังไม่สร้างความแตกต่างจากบัลเลต์คลาสสิก และไม่สามารถถอดสัญลักษณ์ในการ
แสดงบางส่วนได้ ทำให้ผู้เชี่ยวชาญยังไม่สัมผัสถึงอารมณ์ร่วมในการแสดง หรือการสร้างความสะดวก
ใจในการแสดงมากนัก การปรับในส่วนปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงและผู้ชม ด้วยพื้นที่การแสดงและที่
นั่งของผู้ชมน่าจะช่วยให้ผู้ชมมีสุนทรีย์รสในการรับชมการแสดงและสามารถสัมผัสได้ถึงแนวคิดเสรี
นิยมได้มากยิ่งขึ้น

2. กลุ่มผู้ชมทั่วไป : นักเรียน นิสิตนักศึกษา บุคคลทั่วไป ผู้มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ตะวันตก และเสรีนิยม

ในการศึกษาและการรับรู้ทัศนคติของกลุ่มผู้ชมทั่วไปที่มีต่อการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์
ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) หลังการแสดง
โดยแบ่งออกเป็น 2 รอบ คือ รอบที่ 1 วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 รอบที่ 2 วันที่ 12 พฤษภาคม

พ.ศ. 2559 ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการสำรวจการรับและทัศนคติของผู้ชม โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. ทัศนคติและการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิ่ง (Balanchine method)
2. ทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อความเข้าใจในวรรณกรรมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล
3. ทัศนคติและการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตันนางนวล
4. องค์ประกอบทางการแสดง
5. ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล เพื่อนำไปพัฒนาการแสดงต่อไป

2.1 ข้อมูลทางประชากร

ตารางที่ 16 ข้อมูลทางประชากร

ข้อมูลทางประชากร	วันที่ 11 พ.ค. 59	วันที่ 12 พ.ค. 59		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	12	30.8	17	48.6
หญิง	27	69.2	18	51.4
รวม	39	100.0	35	100.0
อายุ				
ต่ำกว่า 12 ปี	1	2.6	0	0
12 - 14 ปี	3	7.7	1	2.9
15 - 19 ปี	5	12.8	0	0
20 - 24 ปี	11	28.2	2	5.7
25 - 29 ปี	5	12.8	16	45.7
30 - 35 ปี	4	10.3	6	17.1
36 - 40 ปี	4	10.3	3	8.6
40 ปีขึ้นไป	4	10.3	3	8.6
รวม	10	25.6	7	20.0
	39	100.0	35	100.0

ระดับการศึกษา				
ชั้นประถม 1 – 6	1	2.6	0	0
ชั้นมัธยมตอนต้น	0	0	1	2.9
ชั้นมัธยมปลาย	3	7.7	2	5.7
กำลังศึกษาระดับ				
ปริญญาตรี	3	7.7	2	5.7
ปริญญาตรี	11	28.2	10	28.6
กำลังศึกษาระดับ				
ปริญญาโท	13	33.3	12	34.3
ปริญญาโท	2	5.1	3	8.6
ปริญญาโท	5	12.8	5	14.3
อื่นๆ	38	97.4	0	0
รวม	1	2.6	0	0
ไม่ระบุ				
รวม	39	100.0	35	100.0

จากตารางรายงานผลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ชมการแสดงในวันที่ 11 และ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 พบว่า มีผู้ชมที่ร่วมตอบแบบสอบถามรวมทั้งหมด 74 ชุด ร้อยละ 100 โดยแบ่งออกเป็น วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 39 ชุด ร้อยละ 52.70 และ วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 35 ชุด ร้อยละ 47.30 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะของประชากรในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ดังนี้ 1.เพศ 2.อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรเบื้องต้น

1. เพศ

วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม 39 คน ร้อยละ 100 แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 12 คน ร้อยละ 30.8 เพศหญิงจำนวน 27 ร้อยละ 69.2 และวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวมจำนวน 35 คน ร้อยละ 100 แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 17 คน ร้อยละ 48.6 เพศหญิง 18 จำนวน ร้อยละ 51.4 พ.ศ. 2559

2. อายุ

วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม 39 คน ร้อยละ 100 โดยมีกลุ่มกลุ่มผู้ชมที่จำนวนมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 20 -24 ปี จำนวน 11 คน ร้อยละ 28.2 รองลงมาอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน ร้อยละ 25.6 และวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม จำนวน 35 คน ร้อยละ 100 กลุ่ม

ผู้ชมที่จำนวนมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 20 -24 ปี จำนวน 16 คน ร้อยละ 45.7 รองลงมาอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน ร้อยละ 20.0

3. ระดับการศึกษา

วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม 39 คน ร้อยละ 100 โดยมีกลุ่มผู้ชมที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุดจำนวน 13 คน ร้อยละ 33.3 รองลงมาผู้ชมการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 11 คน ร้อยละ 28.2 และวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ผู้ชมกำลังศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุดจำนวน 12 คน ร้อยละ 34.3 รองลงมาผู้ชมการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 10 คน ร้อยละ 28.6

4. อาชีพ

วันที่ 11 และ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามรวม 74 ชุด พบว่าอาชีพของผู้ชมโดยส่วนใหญ่เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท จำนวน 29 คน ร้อยละ 40 ลำดับที่ 2 อาชีพอิสระจำนวน 15 คน ร้อยละ 20 ลำดับที่ 3 ครูและอาจารย์ที่มีความสนใจด้านศิลปการแสดง จำนวน 11 คน ร้อยละ 15 อาชีพอื่นๆ จำนวน 15 คน ร้อยละ 20 อาชีพ แพทย์ สถาปนิก พนักงานเอกชน นักการตลาด แอร์โฮสเสตจ เป็นต้น

2.2 ประสบการณ์ในการรับชมการแสดง

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ชมทั่วไปทางด้านประสบการณ์ในการรับชมการแสดงก่อนการชมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล โดยสำรวจจากประสบการณ์ทั้ง 3 ด้าน คือ 1.การอ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล 2. การแสดงจากการดัดแปลงวรรณกรรม 3.การแสดงบัลเลต์

ตารางที่ 17 รายงานผลประสบการณ์ในการรับชมการแสดงของผู้ชมทั่วไป

ประสบการณ์การเปิดรับสื่อทางการแสดงของผู้ชมทั่วไป	วันที่ 11 พ.ค. 59		วันที่ 12 พ.ค. 59	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การอ่านวรรณกรรม				
เคย	5	12.82	3	8.6
ไม่เคย	34	87.18	32	91.4
รวม	39	100.0	35	100.0

การแสดงจากการ ดัดแปลง				
เคย	13	33.3	13	37.1
ไม่เคย	26	66.7	22	62.9
รวม	39	100.0	35	100.0
การแสดงบัลเล่ต์				
เคย	15	38.46	17	48.6
ไม่เคย	24	61.54	18	51.4
รวม	39	100.0	35	100.0

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ชมทั่วไปจากแบบสอบถาม ในประเด็นประสบการณ์ในการ
รับชมการแสดง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. การอ่านวรรณกรรม พบว่า ผู้ชมทั่วไปที่เคยอ่านวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน
นางนวล วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม 39 คน ร้อยละ 100 เคยอ่าน
วรรณกรรม จำนวน 5 คน ร้อยละ 12.82 ไม่เคยอ่านวรรณกรรม จำนวน 34 ร้อยละ
87.18 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม จำนวน 35 คน ร้อยละ 100 เคย
อ่านวรรณกรรม จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.6 ไม่เคยอ่านวรรณกรรม จำนวน 32 ร้อยละ
91.4
2. การแสดงจากการดัดแปลงวรรณกรรม พบว่า ผู้ชมทั่วไปที่เคยชมการแสดงจากการ
ดัดแปลงวรรณกรรม วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม 39 คน ร้อยละ 100
เคยอ่านวรรณกรรม จำนวน 13 คน ร้อยละ 33.3 ไม่เคยชมการแสดงดัดแปลง จำนวน
26 ร้อยละ 66.7 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม จำนวน 35 คน ร้อยละ 100
เคยชมการแสดงดัดแปลง จำนวน 13 คน ร้อยละ 37.1 ไม่เคยชมการแสดงดัดแปลง
จำนวน 22 ร้อยละ 62.7
3. การแสดงบัลเล่ต์ พบว่า วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม 39 คน ร้อยละ 100
เคยชมการแสดงบัลเล่ต์ จำนวน 15 คน ร้อยละ 38.46 ไม่เคยชมการแสดงบัลเล่ต์
จำนวน 24 ร้อยละ 61.54 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม จำนวน 35 คน
ร้อยละ 100 เคยชมการแสดงบัลเล่ต์ จำนวน 17 คน ร้อยละ 48.6 ไม่เคยชมการแสดง
บัลเล่ต์ จำนวน 18 ร้อยละ 51.4

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้แบ่งกลุ่มคนทั่วไปออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1.กลุ่มผู้ชมที่เคยมีประสบการณ์ในการเปิดรับสื่อทางการแสดง 3 ประเภท (เคยอ่านวรรณกรรม,เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,เคยชมการแสดงบัลเลต์) 2.กลุ่มผู้ชมที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเปิดรับสื่อทางการแสดง ทั้ง 3 ประเภท (ไม่เคยอ่านวรรณกรรม,ไม่เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,ไม่เคยชมการแสดงบัลเลต์) 3. กลุ่มผู้ชมที่เคยมีประสบการณ์ในการเปิดรับสื่อทางการแสดง 2 ประเภท (ไม่เคยอ่านวรรณกรรม,เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,เคยชมการแสดงบัลเลต์) ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าประสบการณ์ในการเปิดรับสื่อทางการแสดงของผู้ชมจะส่งผลต่อการรับรู้และทัศนคติของผู้ชมในการชมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าประสบการณ์ในการเปิดรับสื่อทางการแสดงของผู้ชมจะส่งผลต่อการรับรู้และทัศนคติของผู้ชมในการชมการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ตารางที่ 18 การแบ่งกลุ่มผู้ชมทั่วไปจากประสบการณ์ในการรับชมการแสดง

กลุ่มผู้ชมทั่วไปกับประสบการณ์ในการรับชมการแสดง	วันที่ 11 พ.ค. 59		วันที่ 12 พ.ค. 59	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.กลุ่มผู้ชมที่ เคยมี ประสบการณ์ในการรับชมการแสดง 3 ประเภท (เคย :วรรณกรรม,การดัดแปลง ,บัลเลต์)	2	5.1	3	8.57
2.กลุ่มผู้ชมที่ ไม่เคยมี ประสบการณ์ในการรับชมการแสดง 3 ประเภท (ไม่เคย :วรรณกรรม,การดัดแปลง ,บัลเลต์)	13	33.3	11	31.42
3.กลุ่มผู้ชมที่ เคยมี ประสบการณ์ในการรับชมการแสดง 2 ประเภท (เคย : การดัดแปลง,บัลเลต์)	13	33.3	9	25.71

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้แบ่งกลุ่มผู้ชมทั่วไปออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ผู้ชมกลุ่มที่ 1 : วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมจำนวน 2 คน ร้อยละ 5.1 จากจำนวนผู้ชมทั้ง 39 คน ร้อยละ 100 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.57 จากจำนวนผู้ชมทั้ง 35 คน ร้อยละ 100

ผู้ชมกลุ่มที่ 2 : วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมจำนวน 13 คน ร้อยละ 33.3 จากจำนวนผู้ชมทั้ง 39 คน ร้อยละ 100 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม จำนวน 9 คน ร้อยละ 25.7 จากจำนวนผู้ชมทั้ง 35 คน ร้อยละ 100

ผู้ชมกลุ่มที่ 3 : วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมจำนวน 2 คน ร้อยละ 5.1 จากจำนวนผู้ชมทั้ง 39 คน ร้อยละ 100 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีผู้ชมรวม จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.57 จากจำนวนผู้ชมทั้ง 35 คน ร้อยละ 100

ตารางที่ 19 ผลทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (วันที่ 11 และ 12 พ.ศ. 2559)

ประเด็นคำถาม	ทัศนคติของผู้ชม วันที่ 11 และ 12 พ.ศ. 2559					
	กลุ่มที่ 1 เคยชม 3 ประเภท (วรรณกรรม,การดัดแปลง,บัลเลต์)		กลุ่มที่ 2 ไม่เคยชม 3 ประเภท (วรรณกรรม,การดัดแปลง,บัลเลต์)		กลุ่มที่ 3 เคยชม 2 ประเภท (วรรณกรรม,การดัดแปลง,บัลเลต์)	
	ค่าเฉลี่ยกลาง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยกลาง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยกลาง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านเทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซิน. 1 ความรู้ด้านการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซิน (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	3.50 (ระดับปานกลาง)	.707	2.31 (ระดับน้อย)	1.601	1.92 (ระดับน้อยที่สุด)	1.188
1 ความรู้ด้านการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซิน (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	4.33 (ระดับมาก)	.577	4.22 (ระดับมาก)	.667	4.27 (ระดับมาก)	.647
2 การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซินสามารถทำให้การเต้นบัลเลต์เคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระ (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	3.50 (ระดับปานกลาง)	.707	4.08 (ระดับมาก)	.760	3.77 (ระดับปานกลาง)	.927
2 การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลองซินสามารถทำให้การเต้นบัลเลต์เคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระ (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	3.67 (ระดับปานกลาง)	.577	4.00 (ระดับมาก)	.866	4.09 (ระดับมาก)	1.136

3. การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่ เทคนิคบอลลองขึ้นสามารถ สะท้อนแนวคิดเสรีนิยมใน การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	3.50 (ระดับปาน กลาง)	.707	3.85 (ระดับปาน กลาง)	.899	4.15 (ระดับมาก)	.684
3. การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่ เทคนิคบอลลองขึ้นสามารถ สะท้อนแนวคิดเสรีนิยมใน การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	4.33 (ระดับมาก)	.577	3.89 (ระดับปาน กลาง)	.928	3.55 (ระดับปาน กลาง)	1.036
ด้านความเข้าใจใน วรรณกรรม						
1. ความเข้าใจเนื้อหาของ วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผ่าน การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	4.50 (ระดับมาก)	.707	3.38 (ระดับปาน กลาง)	1.121	3.62 (ระดับปาน กลาง)	.768
1. ความเข้าใจเนื้อหาของ วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผ่าน การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	3.00 (ระดับปาน กลาง)	1.000	3.44 (ระดับปาน กลาง)	.726	3.36 (ระดับปาน กลาง)	.809
ด้านเสรีนิยม						
1. ความพึงพอใจในการ สื่อสารแนวคิดเสรีนิยมใน วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผ่าน การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	4.50 (ระดับมาก)	.707	4.00 (ระดับมาก)	.816	4.23 (ระดับมาก)	.832
1. ความพึงพอใจในการ สื่อสารแนวคิดเสรีนิยมใน วรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผ่าน การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	3.67 (ระดับปาน กลาง)	.577	4.22 (ระดับมาก)	.833	4.00 (ระดับมาก)	.775
2 นักแสดงสามารถสื่อสาร แนวคิดเสรีนิยมผ่านทาง การแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	4.50 (ระดับมาก)	.707	3.92 (ระดับปาน กลาง)	.954	4.15 (ระดับมาก)	.555

2 นักแสดงสามารถสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	4.33 (ระดับมาก)	.577	4.11 (ระดับมาก)	.601	4.00 (ระดับมาก)	.632
3 สถานที่ในการจัดการแสดงสามารถสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	5.00 (ระดับมากที่สุด)	.000	4.08 (ระดับมาก)	1.115	4.38 (ระดับมาก)	.506
3 สถานที่ในการจัดการแสดงสามารถสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	4.33 (ระดับมาก)	.577	4.11 (ระดับมาก)	.601	4.00 (ระดับมาก)	.632
ด้านองค์ประกอบทางการแสดง						
1. ความพึงพอใจในศักยภาพทางการเต้นของนักแสดงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	4.00 (ระดับมาก)	.000	4.23 (ระดับมาก)	.725	4.46 (ระดับมาก)	.519
1. ความพึงพอใจในศักยภาพทางการเต้นของนักแสดงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	4.33 (ระดับมาก)	.577	4.56 (ระดับมาก)	.728	4.55 (ระดับมาก)	.688
2. ความพึงพอใจต่อดนตรีประกอบการแสดงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	4.00 (ระดับมาก)	.000	4.00 (ระดับมาก)	1.155	4.54 (ระดับมาก)	.519
2. ความพึงพอใจต่อดนตรีประกอบการแสดงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	4.33 (ระดับมาก)	.577	4.33 (ระดับมาก)	.707	3.91 (ระดับปานกลาง)	.944
3. ความพึงพอใจต่อเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	5.00 (ระดับมากที่สุด)	.000	4.23 (ระดับมาก)	.832	4.31 (ระดับมาก)	480

3. ความพึงพอใจต่อเครื่อง แต่งกายและอุปกรณ์ที่ใช้ใน การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	4.00 (ระดับมาก)	.000	4.11 (ระดับมาก)	.782	4.27 (ระดับมาก)	.905
ความพึงพอใจในการแสดง บัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 1)	4.00 (ระดับมาก)	1.414	4.08 (ระดับมาก)	.760	4.00 (ระดับมาก)	.707
ความพึงพอใจในการแสดง บัลเลต์ดัดแปลง (ผลจากการแสดงรอบที่ 2)	3.67 (ระดับปาน กลาง)	.577	4.44 (ระดับมาก)	.527	4.00 (ระดับมาก)	.632

ระดับคะแนน 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

จากการสำรวจการรับรู้และทัศนคติผ่านทาง การแสดงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ประเมินทั้ง 4 ด้าน
ดังประเด็นที่กล่าวข้างต้นในกลุ่มผู้ชมทั่วไปทั้ง 3 กลุ่ม ในการแสดงทั้ง 2 รอบ พบว่า

1. ทัศนคติและการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method)

- 1.1. ความรู้ด้านเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน พบว่า เมื่อ
เปรียบเทียบในกลุ่มผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ผู้ชมในกลุ่มที่ 1 มีความรู้ด้านการเต้นบัลเลต์
สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินมากที่สุด ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยกลาง 3.91 ผู้ชมกลุ่มที่ 2
และ 3 มีความรู้ด้านเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยกลาง 2.54 และ 2.41
- 1.2. การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินทำให้การเต้นบัลเลต์เคลื่อนไหวได้อย่างเป็น
อิสระ พบว่า ผู้ชมในกลุ่มที่ 2 มีความคิดเห็นว่าการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่
เทคนิคบาลองซินสามารถทำให้การเต้นบัลเลต์เคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยกลาง 4.04 ผู้ชมกลุ่มที่ 1 และ 3 มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยกลาง
3.58 และ 3.93 แสดงให้เห็นว่า ผู้ชมในกลุ่มที่ 2 มีความรู้ด้านเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์
สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินในระดับน้อย กลับมีสัมผัสถึงอิสระในการเคลื่อนไหวของบัลเลต์
ด้วยเทคนิคของการเต้นสมัยใหม่แบบบาลองซินได้มากที่สุด
- 1.3 เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมในการ
แสดงบัลเลต์ดัดแปลง พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่า เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์
สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินสามารถสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยกลาง
3.87

2. ทักษะคติของผู้ชมที่มีต่อความเข้าใจในวรรณกรรมผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ที่ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล

การเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล ผ่านทางการแสดงบัลเลต์ที่ดัดแปลง พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทาง การแสดงระดับปานกลาง เท่ากันทั้ง 3 กลุ่ม ค่าเฉลี่ยกลาง 3.55 ในขณะที่กลุ่มผู้ชมกลุ่มที่ 1 ในการแสดงรอบที่ 1 มีความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรมได้มากกว่า ผู้ชมกลุ่มที่ 1 ในการแสดงรอบที่ 2 โดยในรอบที่ 1 มีความเข้าใจความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทาง การแสดงในระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.50 แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการอ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล เคยดูการแสดงจากการดัดแปลงวรรณกรรม และการแสดงบัลเลต์ ส่งผลต่อการตีความและความเข้าใจผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ที่ดัดแปลงแตกต่างกัน

3. ทักษะคติและการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านการแสดงบัลเลต์ที่ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตันนางนวล

3.1. ความพึงพอใจในการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจากเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล

พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจในการดัดแปลงระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.11

3.2. นักแสดงสามารถสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ที่ดัดแปลงอิสระ พบว่า

พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจต่อการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมของนักแสดงระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.19

3.3. สถานที่ในการจัดการแสดงสามารถสะท้อนแนวคิดเสรีนิยม พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มี

ความพึงพอใจต่อสถานที่จัดการแสดงสามารถสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.37 แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการชมการแสดงไม่ได้ส่งผลต่อการรับรู้แนวคิดเสรีนิยมผ่านทาง การจัดการสถานที่การแสดง

4. องค์ประกอบทางการแสดง

4.1. ความพึงพอใจในศักยภาพทางการเต้นของนักแสดง พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจในศักยภาพทางการเต้นของนักแสดงระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.35

4.2. ความพึงพอใจต่อดนตรีประกอบการแสดง พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจต่อดนตรีประกอบการแสดงในการแสดงระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.18

4.3. ความพึงพอใจต่อเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง พบว่า ผู้ชมทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจต่อเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยกลาง 4.32

ด้านความพึงพอใจในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล

ผู้ชมในกลุ่มที่ 2 มีความพึงพอใจในการแสดงบัลเลต์การดัดแปลงมากที่สุด ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.26 และผู้ชมกลุ่มที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.00 ผู้ชมกลุ่มที่ 3 มีความพึงพอใจการดัดแปลงวรรณกรรมระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.00 ในขณะที่กลุ่มที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยกลาง 3.83 แสดงให้เห็นว่า ผู้ชมกลุ่มที่ 2 ในกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการชมการแสดง มีความพึงพอใจในการดัดแปลงวรรณกรรมสู่การแสดงในรูปแบบบัลเลต์มากที่สุด

สรุปผลทัศนคติของผู้ชมทั่วไป (การแสดงรอบที่ 1 และ 2)

จากผู้ชมที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 74 ชุด ร้อยละ 100 โดยแบ่งออกเป็น วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 39 ชุด ร้อยละ 52.70 และ วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 35 ชุด ร้อยละ 47.30 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้ชมทั่วไปออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1.กลุ่มที่เคยมีประสบการณ์ในการชมการแสดง 3 ประเภท (เคยอ่านวรรณกรรม,เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,เคยชมการแสดงบัลเลต์) 2.กลุ่มผู้ชมที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการชมการแสดง ทั้ง 3 ประเภท (ไม่เคยอ่านวรรณกรรม,ไม่เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,ไม่เคยชมการแสดงบัลเลต์) 3. กลุ่มผู้ชมที่เคยมีประสบการณ์ในการชมการแสดง 2 ใน 3 ประเภท (ไม่เคยอ่านวรรณกรรม,เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,เคยชมการแสดงบัลเลต์) ผู้วิจัยได้ประเมินทัศนคติของผู้ชมทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทางารแสดงบัลเลต์ดัดแปลงได้ในระดับปานกลาง($M= 3.55$) มีความพึงพอใจในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงในระดับมาก ($M=4.03$)การเต้นบัลเลต์เทคนิคาลองซิ่นแสดงให้เห็นถึงความอิสระและสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมได้ในระดับมาก ($M=4.10$)ทางด้านองค์ประกอบทางการแสดง (ศักยภาพของนักแสดง เครื่องแต่งกาย ดนตรี) ทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจในระดับมาก ($M=4.28$)

2.5. ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล เพื่อนำไปพัฒนาการแสดงต่อไป

จากการสำรวจการรับรู้และทัศนคติของผู้ชมทั่วไปจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล การแสดงรอบที่ 1 ในวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยพบว่า ผู้ชมได้ให้ข้อเสนอแนะที่กล่าวถึงความรู้สึกที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมมีความประทับใจจากการนำเสนอการแสดงในรูปแบบบัลเลต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงในวรรณกรรม รวมไปถึงศักยภาพของนักแสดง และองค์ประกอบทางด้านการแสดงต่างๆ เช่น ดนตรีประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย การเลือกจัดสถานที่การแสดงที่ตาดีฟ้า มีความเหมาะสมกับท้องเรื่องและสามารถสื่อสารถึงความเป็นเสรีนิยม ทั้งยังสร้างความแปลกใหม่ให้กับรูปแบบการแสดงด้วยการนำเสนอการรับชมการแสดงแบบ 360 องศา ผู้ชมหลายคนที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรมก่อนการแสดงเสนอแนะให้มีการทำสูจิบัตร หรือ แนะนำเนื้อหาวรรณกรรมก่อนการแสดง เพื่อที่จะสามารถเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมมากขึ้น แต่ผู้ชมโดยส่วนใหญ่ไม่ได้อ่านวรรณกรรมมาก่อนแต่สามารถเข้าใจเนื้อหาโดยภาพรวมได้ และยังเป็นการสร้างความรู้สึกให้ผู้ชมอยากที่จะย้อนกลับไปอ่านวรรณกรรม

รวมๆแล้วขอครับ นักเต้นแสดงได้ดี ชอบฉากสุดท้าย I believe I can fly มาก คือมีครบอรรถรสทั้งเต้นและร้อง คือดูแล้วอิมิตี การแสดงแบบ 360 องศา น่าสนใจดี เป็นการครีเอทแบบใหม่ที่นำเสนอใจมากครับ

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ชุดสวย นักแสดงแสดงดี ทั้งสีหน้าและการเต้น ถ้าไม่เคยรู้เรื่องมาก่อนก็พอจับใจความได้ อยากอ่านหนังสือ

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ชอบสถานที่ในการจัดแสดง รวมถึงระยะเวลาที่แสดงมีความเหมาะสม แสงสวยงาม ชอบการปิดฉากลงด้วยการร้อง Acapella มากค่ะ

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ใช้สถานที่แสดงคุ้มดี ไม่มีสูจิบัตร เลยไม่ค่อยเข้าใจว่าใครเป็นใคร แต่เดาออกแค่นางนวล กับนกผู้ใหญ่

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากข้อเสนอของผู้ชมทั่วไป ในการแสดงรอบที่ 1 และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้วิจัยจึงได้นำข้อเสนอแนะในเรื่องของการจัดพื้นที่การแสดงให้มีการสลายฟอร์มของเวทีที่ผู้วิจัยได้มีการแบ่งแยกพื้นที่การแสดงเป็นลักษณะรูปตัวไอ(I) การให้ผู้ชมสามารถเลือกที่นั่งได้อย่างเป็นอิสระ การปรับการแสดงในบางช่วงเพื่อให้นักแสดงและผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันมากยิ่งขึ้น นำมาปรับปรุงการแสดงรอบที่ 2 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ซึ่งผลจากข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม (Questionnaire) พบว่า กลุ่มผู้ชมโดยส่วนใหญ่สามารถเข้าใจแก่นเรื่องวรรณกรรมผ่านทางารแสดงบัลเลต์ได้ดัดแปลงได้ และยังสามารถเห็นถึงการเต้นบัลเลต์ในรูปแบบใหม่ในเทคนิคของบอลลองซึนเพิ่มเติมผ่านการแสดงนี้ มีความประทับใจในการคัดเลือกนักแสดงที่สามารถทำให้เห็นถึงลักษณะตัวละครได้ชัดเจน การใช้พื้นที่การแสดงมีความเหมาะสมกับท้องเรื่อง หากมีสื่อบัรอธิบายเรื่องย่อของวรรณกรรมจะสามารถทำให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางบัลเลต์เข้าใจการแสดงได้มากยิ่งขึ้น

โดยรวมดี สื่อให้ผู้ชมสนใจได้ดี และทำให้รู้จักการแสดงบัลเลต์แบบบอลลองซึน

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ถ้าหากจะพัฒนาการแสดงนี้ เสนอให้ลองใช้สื่อผสม เช่นการใช้ Interactive กับงานบัลเลต์รูปแบบนี้ อาจจะเพิ่มระดับความเข้าใจของผู้ที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรมได้สื่อผสมกับงานบัลเลต์

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การจัดไฟบางจุดสว่างน้อยไป (ช่องทางเดิน) วงคอรัสไฟเพราะมาก ชอบเลยครึ่งสวยงาม สื่อสารแก่นเรื่องได้

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ถ้ามีสื่อบัรที่เล่าเรื่องย่อ และข้อมูลของนักแสดง จะช่วยให้ผู้ชมที่ไม่มีพื้นเกี่ยวกับบัลเลต์ หรือไม่เคยอ่านวรรณกรรมจินาทานมาก่อน เข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

สิ่งที่สะท้อนความสร้างสรรค์ยังคงเป็นบท สำคัญสุดฉลาดในการเลือกสถานที่ ให้ดูเป็นอิสระมากขึ้น ส่วนชุดยังฉีกไม่พ้นแบบเดิมๆของบัลเลต์

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ความชัดเจนในท่วงท่าและลำดับขั้นตอนของการร้อยเรื่อง ภาพ และ Narrative ในตอนเริ่มได้ผลในการเล่าและสื่อสารวรรณกรรม อย่างไรก็ตามก็ตีการแสดงถึงเสรีภาพของ Johnathan ยังไม่แน่ใจว่าจะสื่อถึงเสรีภาพได้อย่างสมบูรณ์จากท่วงท่า การเคลื่อนไหวที่ต้องการสื่อ ตรงส่วนนกเทพ มีการใช้พื้นที่อย่างได้ผล และแคสนักแสดงได้ลงตัวกับการเคลื่อนไหวที่ต้องการสื่อ ตอนหลังรู้สึกงงๆ อาจเป็นเพราะภาษาของบัลเลต์ หรือการจัดบทบาทที่อิงเพศสภาพ อาจทำให้การสื่อสารเรื่องเสรีภาพ เห็นได้ไม่เต็มที่

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

สิ่งที่เห็นเด่นชัดมาก คงเป็นเรื่องของ ความเป็นอิสระภาพ ทั้งเรื่องของการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่โดยไม่ใส่รองเท้า มันเป็นการฉีกกฎที่ติดภาพมาเสมอว่า ท่าทางของบัลเลต์ เป็นลีลาที่ยึดติดฟอร์มมากๆ ด้วยท่าทาง ด้วยยูนิฟอร์มต่างๆ แต่พอเลือกนำมาใช้ในการแสดง มันตอบโจทย์มากๆ การปลดเปลื้องชุด เปลื้องรองเท้าแสดงความเป็นเสรีนิยมมาก (แม้จะนั่งลุ้นตลอดว่านักแสดงจะล้ม จะเจ็บเท้าหรือเปล่า) การเลือกสถานที่ก็ช่วยได้มาก บรรยากาศทำให้รู้สึกปลดปล่อย ได้ผ่อนคลาย และมีอิสระภาพทางความคิด แต่สำหรับการไม่จำกัดเขตที่นั่ง ทำให้รู้สึกตัวเองนั่งผิดที่ และไม่กล้าย้ายที่ตามมารยาทของการชมการแสดง (แม้จะทราบว่าจะทำได้) การเลือกวรรณกรรมทำได้ตอบโจทย์ เพราะแสดงถึงความเป็นอิสระภาพได้สุดโต่งมาก ดังนั้น สิ่งที่ผู้วิจัยทำได้ดีมาก ๆ นั่นคือการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ที่ช่วยให้การแสดงแสดงพลังความเป็นเสรีนิยมได้ดีมาก ขึ้นชมมาก ในวรรณกรรมเขียนค่อนข้างลึกซึ้งมากในเรื่องของปรัชญาตัวตน ภาวะทางจิตใจ ซึ่งแน่นอนว่า จะสื่อสารออกมาได้อย่างไร มันยากมาก ดังนั้นจึงมีแค่ส่วนของการเล่าเรื่องราวเท่านั้นที่รู้สึกไม่เข้าใจ แต่ภาพรวมขึ้นชมมากครับ

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

3. นักแสดงในกระบวนการ

การสำรวจการรับรู้และทัศนคติของนักแสดงในกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง มีผู้แสดงในกระบวนการ จำนวน 9 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทดสอบทัศนคติของผู้แสดงด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้ 1. แบบสอบถามก่อนและหลังการแสดง (Pre-post Questionnaire) 2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) แบ่งเป็น 1. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หลังการฝึกซ้อมระหว่างกระบวนการ 2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หลังการแสดงรอบที่ 2 วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

3.1 แบบสอบถามก่อนและหลังการแสดง (Pre-Post Questionnaire)

ผู้วิจัยต้องการศึกษาการรับรู้และการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงของกลุ่มนักแสดง ด้วยแบบสอบถามก่อนและหลังการแสดง (Pre-Post Questionnaire) เพื่อวัดทัศนคติของนักแสดงก่อนเข้าร่วมกระบวนการและหลังกระบวนการ ซึ่งแบบสอบถามมีประเด็นการวัดทัศนคติของนักแสดงใน 4 ประเด็น คือ 1. ความเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จากการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง 2. ความคิดเห็นในการนำเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล สู่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง 3. ความคิดเห็นในการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล 4. การนำเสนอการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จากข้อมูลเบื้องต้นของนักแสดงผู้วิจัยจึงจำแนกกลุ่มของนักแสดงเป็น 2 ประเภท โดยมีกลุ่มนักแสดง 2 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มนักศึกษา : จำนวน 5 คน (สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์)
2. กลุ่มนักเต้นอาชีพ : จำนวน 4 คน ได้แก่ อาจารย์สอนวิชานาฏศิลป์สากล(ครูพิเศษรายปี) สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา จำนวน 2 คน ครูพิเศษสาขานาฏศิลป์สากลวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ จำนวน 1 คน และครูสอนบัลเลต์โรงเรียนเคพีเอ็น สาขาชลบุรี และนักเต้นมืออาชีพ จำนวน 1 คน

ตารางที่ 20 ตารางแสดงผลศักยภาพทางการเต้นของนักแสดง

ประเภทของการเต้น	ระยะเวลาในการเรียน								รวม			
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี		ไม่เคยเรียน		เรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บัลเลต์คลาสสิก	-	-	-	-	8	88.9	1	11.1	-	-	9	100.0
แจ๊สแดนซ์	7	77.8	-	-	1	11.1	-	-	1	11.1	8	88.9
คอนเทมโพรารีแดนซ์	4	44.4	1	11.1	-	-	-	-	4	44.4	5	55.6

จากตารางแสดงผลศักยภาพทางการเต้นของนักแสดง พบว่า นักแสดงที่เรียนการเต้นบัลเลต์คลาสสิก (Ballet Classic) จำนวน 9 คน ร้อยละ 100.0 ระยะเวลาในเรียน 10 -15 ปี จำนวน 8 คน

ร้อยละ 88.9 และระยะเวลาในเรียนมากกว่า 15 ปี จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.1 นักแสดงที่เรียนการเต้นแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) จำนวน 8 คน ร้อยละ 88.9 ระยะเวลาในเรียน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน ร้อยละ 77.8 ระยะเวลาในเรียน 11 – 15 ปี จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.1 นักแสดงไม่เคยเรียนการเต้นแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.1 นักแสดงที่เรียนการเต้นคอนเทมโพรารีแดนซ์ (Contemporary Dance) จำนวน 5 คน ร้อยละ 55.6 ได้รับการฝึกฝน 5 คน ระยะเวลาในการเรียนต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน ร้อยละ 44.4 ระยะเวลาในการเรียน 5 – 10 ปี จากตารางการเปรียบเทียบศักยภาพทางด้านการเต้นของนักแสดง พบว่า นักแสดงทุกคนได้รับการฝึกฝนการเต้นรูปแบบบัลเล่ต์ในระยะเวลาที่มากกว่าการเต้นประเภทอื่นๆ

1. ด้านการเข้าใจในเนื้อหาวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบการรับรู้และทัศนคติของนักแสดง ด้วยแบบสอบถามก่อนและหลังการแสดงในประเด็นด้านการเข้าใจในเนื้อหาวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

แบบสอบถามก่อนการแสดง (Pre- test Questionnaire)

ตารางที่ 21 ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมของนักแสดงในกระบวนการ

การอ่านวรรณกรรมของนักแสดงในกระบวนการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอ่าน	9	100.0

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักแสดงทางด้านประสบการณ์ที่มีต่อการอ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล พบว่า นักแสดงในกระบวนการ จำนวน 9 คน ร้อยละ 100 ไม่เคยอ่านวรรณกรรมและไม่เคยรู้จักวรรณกรรมเรื่องนี้มาก่อนเข้ากระบวนการแสดง

ตารางที่ 22 ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมหลังการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง

การอ่านวรรณกรรมหลังจากชมการแสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง	จำนวน	ร้อยละ
อ่าน	2	22.2
อาจจะ	7	77.8
รวม	9	100.0

จากการสำรวจความคิดเห็นการอ่านวรรณกรรมหลังการแสดงของนักแสดง พบว่า มีนักแสดงจำนวน 2 คน ร้อยละ 22.2 จะกลับมาอ่านวรรณกรรมหลังการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง และนักแสดงจำนวน 7 คน ร้อยละ 77.8 อาจจะกลับมาอ่านวรรณกรรมหลังการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

แบบสอบถามหลังการแสดง (Post- test Questionnaire)

ตารางที่ 23 ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมของนักแสดงในกระบวนการ

เคยอ่านวรรณกรรมหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
เคย	6	66.7
ไม่เคยอ่าน	3	33.3
รวม	9	100.0

จากการสำรวจทัศนคติของนักแสดงในความเข้าใจวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสัน นางนวล หลังการแสดง พบว่า มีนักแสดงจำนวน 6 คน ร้อยละ 66.7 เคยอ่านวรรณกรรม ในขณะที่นักแสดง 3 คน ร้อยละ 33.3 ไม่เคยอ่านวรรณกรรม พบว่าการอ่านวรรณกรรมส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมและตัวละคร ดังนี้

ตารางที่ 24 ตารางแสดงผลความพึงพอใจตอนใดในวรรณกรรม

ความพึงพอใจตอนใดในวรรณกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอ่าน	3	33.3
ตอนที่ 1	2	22.2
ตอนที่ 2	3	33.3
ตอนที่ 3	1	11.1
รวม	9	100.0

จากการสำรวจทัศนคติของนักแสดงในความพึงพอใจตอนใดในวรรณกรรม พบว่า นักแสดงจำนวน 2 คน ร้อยละ 22.2 มีความพึงพอใจตอนที่ 1 (ฝูงนกนางนวล) นักแสดงจำนวน 3 คน ร้อยละ 33.3 มีความพึงพอใจตอนที่ 2 (การฝึกฝน) และนักแสดงจำนวน 1 คน ร้อยละ 11.1 มีความพึงพอใจตอนที่ 3 (การกลับมาของโจนาทาน) ในขณะที่นักแสดงจำนวน 3 คน ร้อยละ 33.3 ที่ไม่ได้อ่านวรรณกรรม

ตารางที่ 25 ตารางแสดงผลความพึงพอใจต่อตัวละครในวรรณกรรม

ความพึงพอใจต่อตัวละครในวรรณกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอ่าน	3	33.3
โจนาทาน ลิฟวิงสตัน	3	33.3
เจียง	1	11.1
นกผู้ใหญ่	2	22.2
รวม	9	100.0

จากการสำรวจทัศนคติของนักแสดงในความพึงพอใจต่อตัวละครในวรรณกรรม พบว่านักแสดงจำนวน 3 คน ร้อยละ 33.3 มีความพึงพอใจต่อตัวละครโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นักแสดงจำนวน 1 คน ร้อยละ 11.1 มีความพึงพอใจต่อตัวละครเจียงและนักแสดงจำนวน 2 คน ร้อยละ 22.2 มีความพึงพอใจต่อตัวละครนกผู้ใหญ่ ในขณะที่นักแสดงจำนวน 3 คน ร้อยละ 33.3 ที่ไม่ได้อ่านวรรณกรรม

ตารางที่ 26 ตารางแสดงผลความคิดเห็นต่อตัวละครโจนาทานในการคิดแตกต่างจากฝูง

ความคิดเห็นต่อตัวละครโจนาทานในการคิดแตกต่างจากฝูง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอ่าน	3	33.3
ไม่ผิด	6	66.7
รวม	9	100.0

จากการสำรวจทัศนคติของนักแสดงในความความคิดเห็นต่อตัวละครโจนาทานในการคิดแตกต่างจากฝูงพบว่า นักแสดงจำนวน 6 คน ร้อยละ 66.7 ที่ได้อ่านวรรณกรรม มีความเห็นตรงกันว่า การที่โจนาทานคิดแตกต่างจากฝูงไม่ใช่เรื่องที่ผิด ในขณะที่นักแสดงจำนวน 3 คน ร้อยละ 33.3 ที่ไม่ได้อ่านวรรณกรรม

ตารางที่ 27 ตารางแสดงผลการอ่านวรรณกรรมหลังการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

การอ่านวรรณกรรม หลังการแสดง บัลเลต์ดัดแปลง	จำนวน	ร้อยละ
อ่าน	3	33.3
อาจจะ	6	66.7
รวม	9	100.0

แบบสอบถามสำรวจทัศนคตินักแสดงหลังการแสดง (Post-Questionnaire) พบว่านักแสดงมีความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ในทิศทางที่ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นไว้ คือ การเชื่อมโยงเนื้อหาของวรรณกรรมเข้ากับแนวคิดเสรีนิยม การสื่อสารของตัวละครเป็นภาพตัวแทนแนวคิดเสรีนิยมทั้ง 3 ด้าน คือ ศักยภาพและความสามารถ เสรีภาพทางความคิด และความเสมอภาค ทั้งนี้จากการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงสามารถทำให้นักแสดง 3 คน ร้อยละ 33.3 มีความสนใจในวรรณกรรมมากขึ้นและต้องการกลับมาอ่านวรรณกรรม ในขณะที่นักแสดง 6 คน ร้อยละ 66.7 มีความสนใจวรรณกรรมและมีแนวโน้มที่อาจจะกลับมาอ่านวรรณกรรม นักแสดงจำนวน 3 คน ร้อยละ 33.3 ที่ไม่ได้อ่านวรรณกรรม

2. ด้านเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน

ตารางที่ 28 ตารางแสดงผลทัศนคติด้านการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน

ประเด็นคำถาม	ทัศนคติของนักแสดงทางด้านเทคนิคการเต้น การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน			
	ก่อนการแสดง		หลังการแสดง	
	ค่าเฉลี่ยกลาง	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยกลาง	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1.ความเข้าใจการเต้นการเต้นบัลเลต์ สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน	3.11 (ระดับปาน กลาง)	.601	3.78 (ระดับปาน กลาง)	.441
2.เทคนิคการเต้นของบาลองซินนั้น มีความเป็นอิสระ	4.00 (ระดับมาก)	.707	4.22 (ระดับมาก)	.441

3.เทคนิคการเดินแบบ off – balance (การทรงตัวออกจากจุดศูนย์กลาง)	3.78 (ระดับปานกลาง)	.833	4.00 (ระดับมาก)	.500
4.การเดินแบบเท้าเปล่า (bare feet) สามารถทำให้การเต้นบัลเล่ต์มีอิสระในการเคลื่อนไหว	4.22 (ระดับมาก)	.972	4.22 (ระดับมาก)	.972
5.การเต้นบัลเล่ต์แบบบาลองซึนมี การเพิ่มความเร็วในท่าเต้น	3.78 (ระดับปานกลาง)	.667	3.56 (ระดับปานกลาง)	.527
6.ความแตกต่างระหว่างเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์ของบาลองซึนและบัลเล่ต์คลาสสิก	3.67 (ระดับปานกลาง)	.500	3.44 (ระดับปานกลาง)	.726
7. การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนสามารถถ่ายทอดอารมณ์และเรื่องราว	4.00 (ระดับมาก)	.707	4.33 (ระดับมาก)	.500
8. ความชื่นชอบการเต้นการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึน	4.00 (ระดับมาก)	.707	3.67 (ระดับปานกลาง)	.500
9. ความพึงพอใจในเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกของตนเอง	3.78 (ระดับปานกลาง)	.833	4.00 (ระดับมาก)	.500
รวม	3.8148 (ระดับปานกลาง)	.48432	3.9136 (ระดับปานกลาง)	.32288

ระดับคะแนน 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

จากการสำรวจการรับรู้และทัศนคติการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนของนักแสดงในกระบวนการ จำนวน 9 คน พบว่า ทัศนคติของนักแสดงก่อนเข้ากระบวนการทางการแสดงมีค่าเฉลี่ยกลาง 3.8148 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .48432 หลังการแสดงมีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงโดยมีค่าเฉลี่ยกลางที่เพิ่มขึ้น 3.9136 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .32288 แสดงให้เห็นว่าหลังกระบวนการแสดงนักแสดงมีการรับรู้และทัศนคติทางด้าน การเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนเพิ่มมากขึ้น

3.ด้านเสรีนิยม (Liberalism)

ตารางที่ 29 ตารางแสดงผลทัศนคติทางด้านเสรีนิยมของนักแสดง

ประเด็นคำถาม	ทัศนคติของนักแสดงทางด้านเสรีนิยม			
	ก่อนการแสดง		หลังการแสดง	
	ค่าเฉลี่ยกลาง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยกลาง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1.ความพึงพอใจในศักยภาพและความสามารถของตนเอง	3.56 (ระดับปานกลาง)	.527	4.22 (ระดับมาก)	.441
2.ความพึงพอใจในอาชีพและหน้าที่การงานในปัจจุบัน	3.67 (ระดับปานกลาง)	.866	4.56 (ระดับปานกลาง)	.527
3.อาชีพของท่านได้รับการยอมรับของคนในสังคม	4.11 (ระดับปานกลาง)	.601	4.11 (ระดับปานกลาง)	.601
4.การได้รับสิทธิและความชอบธรรมในสังคม	3.78 (ระดับปานกลาง)	.441	3.67 (ระดับปานกลาง)	.5000
5.ทัศนคติที่แตกต่างจากผู้ร่วมงาน	3.00 (ระดับปานกลาง)	.707	3.44 (ระดับปานกลาง)	.882
6.การเลือกแนวทางในการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นอิสระ	3.78 (ระดับปานกลาง)	.667	4.11 (ระดับปานกลาง)	.601
7. ความสามารถในการเลือกอาชีพอย่างเป็นอิสระ	3.56 (ระดับปานกลาง)	1.014	3.67 (ระดับปานกลาง)	.707
8. โอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน	3.56 (ระดับปานกลาง)	.726	3.67 (ระดับปานกลาง)	.707

9. เพศสภาพของส่งผลต่อการดำรงชีวิต	2.67 (ระดับน้อย)	1.323	3.00 (ระดับปานกลาง)	1.118
10. เพศสภาพของส่งผลต่อการทำงาน	2.44 (ระดับน้อย)	1.333	2.89 (ระดับน้อย)	1.167
รวม	3.4111 (ระดับปานกลาง)	.4512 3	3.7333 (ระดับปานกลาง)	.27386

ระดับคะแนน 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

จากการสำรวจการรับรู้และทัศนคติทางด้านเสรีนิยม ของนักแสดงในกระบวนการแสดง บัลเลต์ดัดแปลงจำนวน 9 คน พบว่า ทัศนคติของนักแสดงก่อนเข้ากระบวนการทางการแสดงมีค่าเฉลี่ยกลาง 3.4111 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .45123 หลังการแสดงมีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลง โดยมีค่าเฉลี่ยกลางที่เพิ่มขึ้น 3.7333 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .27386 แสดงให้เห็นว่าหลังกระบวนการแสดงนักแสดงมีการรับรู้และทัศนคติทางด้านเสรีนิยมเพิ่มมากขึ้น

3.2. การสนทนากลุ่ม (Focus group) นักแสดงในกระบวนการ

ผู้วิจัยได้แบ่งการสนทนากลุ่ม(Focus group) นักแสดงในกระบวนการสร้างสรรค์การแสดง บัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1.การสนทนากลุ่ม(Focus group) หลังการฝึกซ้อม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานในมุมมองของนักแสดง ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อเสนอแนะจากนักแสดงนำมาพัฒนาการแสดงร่วมด้วย 2.การสนทนากลุ่ม(Focus group)หลังการแสดงรอบที่ 2 ในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 เพื่อสำรวจการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อกระบวนการการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเปรียบเทียบก่อนและหลังการแสดง โดยประเมินผลจากทางด้านความเข้าใจที่มีเนื้อหาของวรรณกรรม แนวคิดเสรีนิยม และการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนผ่านกระบวนการในงานวิจัยนี้

3.2.1 การสนทนากลุ่ม(Focus group) หลังการฝึกซ้อม

ในการสนทนากลุ่มนักแสดงหลังการฝึกซ้อม เพื่อผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าว นำมาปรับปรุงการแสดงทั้งในเรื่องของการออกแบบท่าเต้น อุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้น

ระหว่างการเต้น ไม่ว่าจะเป็นการเต้น สถานที่การแสดง อุปกรณ์ประกอบการแสดง จากการสนทนากลุ่มของนักแสดงหลังการฝึกซ้อมรวมทั้งหมด 9 ครั้ง ผู้วิจัยจึงสรุปประเด็นได้ดังนี้

ตารางที่ 30 การสนทนากลุ่ม(Focus group) หลังการฝึกซ้อม

การฝึกซ้อม	ความคิดเห็นของนักแสดง	ความคิดเห็นของผู้วิจัย
ครั้งที่ 1	- นักแสดงไม่รู้จักและเคยอ่านวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิพวิง สตัน นางนวล มาก่อน	- ผู้วิจัยจึงได้เล่าเรื่องย่อของวรรณกรรม และเห็นว่านักแสดงควรอ่านวรรณกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในการแสดงมากยิ่งขึ้นด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเคลื่อนไหวของนางนวล โดยใช้แนวคิดของการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์
ครั้งที่ 2	- การเคลื่อนไหวแบบอิมโพรไวส์ เซชั่น (Improvisation) ถูกแปลงเป็นการเต้นบัลเลต์คลาสสิก นักแสดงรู้สึกไม่เป็นธรรมชาติ	- ผู้วิจัยได้สร้างความเข้าใจให้กับนักแสดงในส่วนของการทำความเข้าใจกับตัวละคร และการสร้างความกล้าให้กับนักแสดงในการเคลื่อนไหวที่นอกเหนือจากท่าเต้นบัลเลต์คลาสสิก
ครั้งที่ 3	- นักแสดงรับบทเป็นโจนาทาน และครูฝึกเจียง ยังไม่เข้าใจเทคนิคการเต้น โดยเฉพาะ การเต้นคู่การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึนในบางเทคนิค ยังเคยชินกับการเต้นคู่ในรูปแบบการเต้นบัลเลต์คลาสสิก	- ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะจากนักแสดงในเรื่องของการฝึกซ้อมที่บ่อยขึ้น เพื่อให้การเข้าใจในจังหวะการยกเทคนิคการเต้นแบบบาลองซึน มีการปรับทำให้เหมาะกับศักยภาพของนักแสดง
ครั้งที่ 4	- นักแสดงที่รับบทเป็นนางนวล ยังไม่เข้าใจเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึน และยังเคยชินกับการเต้นในรูปแบบการเต้นบัลเลต์คลาสสิก	- ผู้วิจัยให้นักแสดงชมคลิปสั้น การแสดงบัลเลต์ของบาลองซึนจาก เพื่อให้นักแสดงเห็นภาพและเข้าใจการเคลื่อนไหวในการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซึน เพิ่มเทคนิคการเต้น การจัดวางร่างกาย การเพิ่ม

		ความเร็ว การเต้นด้วยเท้าเปล่า ที่เป็นเทคนิคทำให้ผู้เต้นมีความรู้สึกผ่อนคลายมากขึ้น
ครั้งที่ 5	พื้นที่การแสดงเป็นอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ทำให้นักแสดงกังวลและไม่สามารถสื่อสารอารมณ์ของตัวเองละครได้	-การฝึกซ้อมกับพื้นที่แสดงจริงเพื่อให้นักแสดงคุ้นชินกับสถานที่ และให้นักแสดงออกแบบการเคลื่อนไหวและท่าเต้นที่นักแสดงถนัด ตามโจทย์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้
ครั้งที่ 6	- พื้นที่การแสดงใหญ่กว่าที่นักแสดงคาดไว้ จึงทำให้ต้องปรับตำแหน่งของนักแสดง - พื้นผิวของพื้นที่แสดงที่เป็นพื้นปูนที่แข็งจนเกินไปสำหรับการเต้นบัลเลต์ทำให้ไม่สามารถทำท่าในบางท่าที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ได้	- ผู้วิจัยปรับแก้การออกแบบท่าเต้นเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับนักแสดงและปรับแก้การจัดวางตำแหน่งของนักแสดง การปรับในเรื่องของการจัดวางสรีระของนักเต้น ปรับทัศนคติของนักเต้นให้สร้างความแตกต่างจากการเต้นในชั้นเรียนและการแสดงซึ่งมีคนดูอยู่ในระยะใกล้และจะสังเกตเห็นรายละเอียดของนักเต้นได้อย่างชัดเจน
ครั้งที่ 7	- การออกแบบท่าเต้นของผู้วิจัยในท่าเต้นคู่มือมีท่ายกที่มีลักษณะเบาลอย ทำให้นักแสดงชายต้องใช้กำลังมากในการยกนักแสดงหญิง และไม่สามารถซ้อมได้หลายรอบ	- ผู้วิจัยได้แบ่งการฝึกซ้อม ซึ่งเริ่มจากการเดินซ้อมกับเพลง แยกซ้อมในแต่ละส่วนที่นักแสดงยังไม่แม่นยำกับเทคนิคการเต้น จากนั้นจึงเริ่มซ้อมกับเพลงและให้นักแสดงเต้นจริง เมื่อมีจุดที่นักแสดงจำท่าไม่ได้ผู้วิจัยจะหยุดเพลง เพื่อซ้อมย้ำในจุดนั้นก่อนเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายขณะการยก ในการซ้อมแต่ละครั้งผู้วิจัยจะซ้อมการเต้นคู่แบบเต็มรูปแบบเพียง 1 – 2 ครั้งเท่านั้น
ครั้งที่ 8	- ความต่อเนื่องของการแสดงจากฉากที่ 2.3 ไปยังฉากที่ 3 นักแสดงอยู่คนละฝั่งของพื้นที่การแสดงจึงทำ	- ผู้วิจัยได้ให้นักแสดงฟังเพลงทวนซ้ำหลายๆครั้ง โดยซ้อมในเรื่องการจำจังหวะและคิว โดยที่ไม่ต้องเต้น เพื่อให้ผู้

	ให้ไม่แน่ใจในเรื่องของจังหวะ และ คิวการแสดง	แสดงเข้าใจลำดับการแสดงและใช้จำ จังหวะจากดนตรีเป็นหลัก
ครั้งที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> - นักแสดงมีความเหนื่อยล้าจากการ ซึ่งนักแสดงจะต้องอยู่ในพื้นที่การ แสดงตลอดการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้ในฉากสุดท้ายนักแสดงหมด กำลังและไม่สามารถเต็มได้เต็ม ศักยภาพ - ปัญหาเครื่องเสียงลำโพงแตก และ ไมโครโฟนไม่เพียงพอตามจำนวน นักร้อง ทำให้กลุ่มนักร้องคอรัสต้อง ร้องสด ซึ่งต้องใช้พลังมาก สำหรับ การร้องประสานเสียงในพื้นที่การ แสดงกลางแจ้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้วิจัยได้ลดทอนท่าเต้นของนักแสดงใน บางช่วงปรับเปลี่ยนจากที่เป็นการเต้น ตลอดให้เป็นการเคลื่อนไหวที่ช้า หรือ การค้างท่าไว้ - ผู้วิจัยปรับตำแหน่งของนักร้องให้มีการ รวมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้นักร้องสามารถ ควบคุมเสียงของตนเองได้ เมื่อได้ซ้อม ในภาพรวมแล้วสามารถเห็นภาพได้ ชัดเจนขึ้นทั้งตัวผู้วิจัยและนักแสดง
ครั้งที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมใหญ่พร้อมทั้งฝ่ายเทคนิค เครื่องเสียงและการจัดแสดง พบว่า พื้นผิวของพื้นที่การแสดงมีความร้อน ส่งผลต่อนักแสดงในท่าเต้นเท้าเปล่า และทำนอนกับพื้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาโดยการนำน้ำมาราด และถูพื้นที่การแสดงก่อนเวลาแสดงจริง 30 นาที เพื่อลดความร้อนของพื้นปูน

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus group) หลังการแสดง

รูปที่ 48 การสนทนากลุ่มนักแสดง (Focus group) หลังการแสดงรอบที่ 2

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) นักแสดงในกระบวนการหลังการแสดงรอบที่ 2 ในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นคำถาม ออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1.ทัศนคติและการรับรู้ของผู้แสดงที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method)

การสำรวจการรับรู้และทัศนคติของนักแสดงทางด้านการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ซึ่งในแบบสอบถาม (Questionnaire) ก่อนและหลังการแสดง ได้สำรวจความเห็นของนักแสดง ซึ่งได้กล่าวถึงประเด็นที่เชื่อมโยงกับความรู้เทคนิคการเต้นของบาลองซิน การสร้างความแตกต่างระหว่างการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิก การแสดงออกถึงการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ พบว่า หลังการแสดง นักแสดงมีการรับรู้และทัศนคติทางด้านเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อมาถึงประเด็นในการสนทนากลุ่ม(Focus group) หลังการแสดง พบว่า แนวคิดของนักแสดงโดยส่วนใหญ่ยังคงยึดติดกับการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิก เพราะด้วยระยะเวลาในการฝึกฝนมากกว่า 15 ปี จึงทำให้การเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกหลอมรวมเป็นการเคลื่อนไหวโดยธรรมชาติของผู้แสดง การเปลี่ยนแปลงให้ไปเต้นการเต้นอื่นแม้ว่าจะมีเทคนิคใกล้เคียง แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะหลุดออกจากฟอร์มเดิมของตนเอง

เราถูกฝึกมาด้วยการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิก (Ballet Classic) แม้กระทั่งการเต้นแจ๊สแดนซ์ (Jazz dance) ก็ยังเป็นฟอร์มในลักษณะเดียวกับบัลเล่ต์ พอพูดถึงการเต้นแบบบาลองซิน เทคนิคการเต้นแบบ off- balance (การทรงตัวออกจากแนวศูนย์กลาง) คิดว่าไม่ใช่คิดในเรื่องของเทคนิคเพียงอย่างเดียว แต่เราควรจะรู้สึกกับมันมากกว่า ไม่ใช่คิดว่าเทคนิคมันคืออะไร ยังไม่ค่อยเข้าใจกับมันเท่าไร ในความเข้าใจมัน คือ การเต้นที่เกินกว่ามาตรฐานบัลเล่ต์ เช่น over ไป แอนไป เอนไป เอียงไป

(วิมพีวิภา ดาวลอย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ.2559)

มันมีความคิดในหัวว่า ทำแบบนี้แล้วจะผิดใหม่ ยังติดความเป็น Classic อยู่ มันยากช่วงเวลาที่เปลี่ยนจากบัลเล่ต์ไปเป็น Balanchine น่าจะมีช่วงเวลาที่ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนจากบัลเล่ต์ไปเป็นอีกรูปแบบอื่น ไม่ว่าจะเต้นแบบไหน มันก็ยังคงความเป็นบัลเล่ต์อยู่ คิดว่าเป็นความกล้ามากกว่าที่จะเปลี่ยนไปเลย

(ปวีณช ศรีวิไชย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ.2559)

แต่ในขณะเดียวกันนักแสดงบางส่วนก็มองเห็นถึงความแตกต่างของการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกและการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ว่า สามารถสะท้อนถึงการเป็นอิสระในการเคลื่อนไหว โดยที่ยังคงรูปแบบการเต้นบัลเล่ต์อยู่ ซึ่งในการนำการเต้นทั้ง 2 รูปแบบนี้ ก็มีความเหมาะสมตามท้องเรื่องที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ

ถ้าให้ใช้เป็น Balanchine ทั้งเรื่องก็คงไม่ใช่ ในแต่ละตอนก็มีการตีความหมาย
แตกต่างกัน บางตอนเหมาะกับ Classic มากกว่า บางตอนเหมาะกับ Balanchine

(ณัฐชัย จุลละวร, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

มีความเหมาะสมในการนำเสนอการเต้นบัลเล่ต์ทั้งสองรูปแบบ เพราะมีวิธีการ
สะท้อนแนวคิดที่แตกต่างกัน

(ปวีณช ศรีวิไชย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากประเด็นการรับรู้และทัศนคติของผู้แสดงที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอการเต้นบัลเล่ต์
สมัยใหม่เทคนิคบาลองซัน พบว่าสำหรับตัวผู้แสดงนั้น มองว่า การนำเสนอการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่
เทคนิคบาลองซันนั้น มีความเหมาะสมตามท้องเรื่องที่ต้องการสื่อสารถึงความเป็นอิสระ แต่ในฐานะ
ของนักแสดงที่ถูกฝึกฝนด้วยการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกซึ่งมีการกำหนดฟอร์มการเต้นอย่างชัดเจน และ
ท่าเต้นที่ต้องทำให้ถูกต้องและสมบูรณ์แบบเสมอ การนำเทคนิคการเต้นในรูปแบบอื่นจึงเป็นสิ่งที่ยาก
และท้าทายในการที่จะก้าวออกจากรูปแบบเดิมของตน ทดลองกับร่างกายตนเองด้วยเทคนิคการเต้น
แบบบาลองซัน แต่ในมุมมองของผู้ชมที่ไม่ได้มีความรู้ในการเต้นบัลเล่ต์ไม่สามารถแยกแยะความ
แตกต่างของการเต้นระหว่างการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกและบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซันเพราะ
เทคนิคและรูปแบบการนำเสนอมีความใกล้เคียงกันมาก จึงเสนอแนะให้ใช้รูปแบบการเต้นที่ไม่มีฟอร์ม
เช่น คอนเทมโพรารี หรือ ฮิปฮอป ที่สร้างความแตกต่างชัดเจน จะทำให้เห็นแนวคิดที่ผู้วิจัยต้องการ
นำเสนอได้ชัดเจนกว่า

2. ทัศนคติของผู้แสดงที่มีต่อความเข้าใจในวรรณกรรมผ่านทางารแสดงบัลเล่ต์บัลเล่ต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล

นักแสดงในกระบวนการจำนวน 6 คน ที่ได้อ่านวรรณกรรมในสำนวนของชาญวิทย์ เกษตรศิริ
ในภาคล่าสุดที่มีเนื้อหาครบทั้ง 4 ตอน และเป็นสำนวนเดียวกับที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการดัดแปลงสู่การ
แสดงบัลเล่ต์ดัดแปลง และนักแสดงอีก 3 คน ในกระบวนการที่ไม่ได้อ่านวรรณกรรมในรูปแบบหนังสือ
แต่ได้ทำการค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลอินเทอร์เน็ตและสื่อที่ดัดแปลงวรรณกรรมใน
รูปแบบภาพยนตร์และคลิปสั้น ส่งผลต่อการรับรู้และทัศนคติของนักแสดง ดังนี้

เรารู้สึกจากโจนาทานว่าการแสดงตัวตนของเรา เราไม่จำเป็นต้องทำตามแบบของ
คนอื่น ๆ สิ่งที่เราเป็น ทุกคนมีความแตกต่าง สีมิว นิสัย ถิ่นกำเนิด เราควรแสดงความเป็น
ตัวตนของเราเอง แต่มันก็จะมีคนที่คิดเป็นแบบแผน คุณจะแตกต่างแล้วยังไง ก็ในเมื่อคุณต้อง
อยู่ในสังคมเดียวกับเรา โจนาทานก็พิสูจน์ให้เห็น คิดต่างมันก็ดูยุ่งยากที่จะอยู่ร่วมกันได้

(พิชามณูช ปิติมณีพัฒน์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ไม่เคยแสดงตัวละครแบบโจนาทานมาก่อน ได้อ่านเรื่องย่อมาก่อนการแสดง รู้สึกว่าการรับบทเป็นโจนาทานนั้น ทำให้ตัวเรารู้สึก อยากรบินสูง อยากรมีอิสระ ชอบลม ชอบท้องฟ้า ไม่ได้อยากอยู่เพื่อกินไปวันๆ บินต่ำๆ

(ภัทรา นุชน้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ความคิดที่พยายามมีอิสระในตัวเองไม่ใช่เรื่องผิด เห็นถึงความพยายามของตัวละครโจนาทาน ไม่ค่อยมีใครเอาทำบอลเล่ต์ที่พูดถึงอิสระ การถอดรองเท้า โยนรองเท้า ปกติมีแต่บอลเล่ต์คลาสสิก แต่ด้วยเนื้อเรื่องสามารถนำมาเปรียบเทียบกับชีวิตจริง เช่น ผู้ใหญ่ทำไมต้องห้าม ทั้งๆ สิ่งที่เราทำก็ไม่ได้เกิดความเสียหายอะไรอย่างผู้ใหญ่ห้ามไว้

(ปวีณ ชรีวิไชย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ผู้วิจัยให้นักแสดงได้อ่านวรรณกรรมเรื่องนี้ก่อนการแสดง เพื่อที่จะเข้าใจในเรื่องที่จะแสดง และเข้าใจตัวละครว่าเป็นอย่างไร

(ณัฐชัย จุลละวร, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากความคิดเห็นของนักแสดงที่มีต่อความเข้าใจในวรรณกรรมผ่านการแสดงบอลเล่ต์ดัดแปลงจากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล พบว่า นักแสดงได้มีการตีความเนื้อหาวรรณกรรมเชื่อมโยงกับบริบทสังคมในปัจจุบัน เช่น เรื่องของอำนาจและการควบคุมของพฤติกรรมของผู้ใหญ่และเด็กในสังคมไทย เปรียบเทียบกับบทบาทของนกผู้ใหญ่และฝูงนกนางนวล จึงทำให้ผู้แสดงสามารถตีความเพื่อนำไปสู่การสร้างตัวละครในรูปแบบเฉพาะของนักแสดงแต่ละคน ทั้งนี้การตีความประเด็นต่างๆของวรรณกรรม ผู้แสดงได้ใช้มุมมองผ่านตัวละครที่ตนเองรับบทบาทในการวิเคราะห์ประเด็น เช่น ภัทรา นุชน้อย รับบทเป็น โจนาทาน ก็ได้ใช้มุมมองของโจนาทาน การบินสูง อยากรมีอิสระ ชอบลม ชอบท้องฟ้า และแสดงออกผ่านการเดินรำ

3. ทศนคติและการรับรู้ของผู้แสดงที่มีต่อแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านการการสร้างสรรค์การแสดงบอลเล่ต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงตัน นางนวล

การสำรวจการรับรู้และทัศนคติของนักแสดงทางด้านเสรีนิยม ซึ่งในแบบสอบถาม (Questionnaire) ก่อนและหลังการแสดง ได้สำรวจความเห็นของนักแสดง ซึ่งได้กล่าวถึงประเด็นที่เชื่อมโยงกับศักยภาพความสามารถ เสรีภาพทางความคิดและความเสมอภาคระหว่างเพศสภาพในสังคม พบว่า หลังการแสดงนักแสดงมีการรับรู้และทัศนคติทางด้านเสรีนิยมที่มากขึ้น เมื่อมาถึงประเด็นในการสนทนากลุ่ม (Focus group) หลังการแสดง พบว่า แนวคิดของนักแสดงมีความสอดคล้องกับทัศนคติที่เพิ่มขึ้นหลังการแสดง ดังนี้

หลังการแสดงตัวผู้แสดงมีความรู้สึกถึงความเป็นอิสระของตัวละคร ในการทำตาม
ความฝัน ไม่เหมือนกับในกลุ่มฝูงนก การทำสิ่งตนเองต้องการและกล้าที่จะลองผิดลองถูก

(ณัฐชัย จุลละวร, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ความเป็นเสรีที่สัมผัสได้จากการแสดงนี้ คือ ในส่วนของการคิดทำการอิมโพรไวส์
(Improvisation) ที่ผู้วิจัยได้ให้อิสระในการคิดและถ่ายทอดในแบบของตัวเองออกมา ได้ทำ
อะไรที่ทำหายมากขึ้น มีทัศนคติที่กว้างมากขึ้นนับว่าเป็นประสบการณ์ที่ดีสำหรับงานนี้

(พิชามณูช ปิติมณีพัฒน์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในขณะเดียวกันมีนักแสดงได้กล่าวถึง แนวคิดของการสะท้อนเสรีนิยมผ่านการแสดง ซึ่ง
พบว่า ในบางช่วงของการแสดงที่ผู้วิจัยต้องการสื่อสารให้รู้สึกถึงความเป็นอิสระ นักแสดงกลับรู้สึก
ขัดแย้ง ไม่สามารถสัมผัสได้ถึงความเป็นอิสระตามที่ผู้วิจัยต้องการได้ ซึ่งมาจากปัจจัยในความกังวล
ของท่าเต้นและการกำหนดตำแหน่งของนักแสดง (Blocking) ในพื้นที่การแสดง และตัวผู้แสดงขาด
แรงกระตุ้น(Motivation) ที่นำการแสดงให้ไปสู่ความเป็นอิสระได้ แต่ในขณะที่ผู้วิจัยให้อิสระจากใน
การตีความด้วยคำอธิบายของอารมณ์ หรือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในฉากนั้นโดยไม่ได้กำหนดท่าเต้นที่
ชัดเจน ผู้แสดงกลับรู้สึกเป็นอิสระได้มากกว่า ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกับ พิชามณูช ปิติมณีพัฒน์

ในช่วงของการแสดงในฉากที่ 4 ที่ต้องแสดงให้เป็นอิสระ แต่รู้สึกตัวเองไม่ได้รู้สึก
อิสระ แต่พยายามให้เป็นอิสระ ซึ่งมีความรู้สึกเหมือนกันในการแสดงทั้งสองวัน ซึ่งในวันแรก
เต้นตามที่ผู้วิจัยได้วางไว้ ในฐานะที่เป็นนักแสดงก็เต้นไปตามการออกแบบของผู้วิจัย ส่วน
วันที่สอง ตอนที่ต้องแสดงถึงความเป็นอิสระ ผู้วิจัยได้เปลี่ยนให้นักแสดงบินไปเล่นกับคนดู
(เป็นตามคิว) ผู้วิจัยบอกว่าบิน ซึ่งตัวเองก็รู้สึกว่าต้องทำตามคิวเท่านั้น โดยไม่ได้เข้าใจว่า
ทำไมต้องบิน ทำไมถึงรู้สึกอิสระ แต่ในทางกลับกันกลับรู้สึกว่าในช่วงตอนปลายของฉากที่ 2
เฟลตเซอร์ ถูกขับไล่ออกจากฝูง ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายการแสดงความรู้สึกเจ็บปวด และโกรธ
แค้น ต่อฝูง แนวคิดที่ตัวผู้แสดงจะต้องสื่อสารในฉากนี้ และปล่อยให้ผู้แสดงสามารถออกแบบ
การเคลื่อนไหวและตีความอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครด้วยตนเอง ทำให้ผู้แสดงรู้สึกว่าการ
แสดงในส่วนนี้มีความอิสระมากกว่า

(วรัญญา ช่างसान, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในการสื่อสารถึงความเป็นเสรีนิยมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ที่ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะ
จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1.การปรับพื้นที่การแสดงและที่นั่งของผู้ชม โดยไม่มีการกำหนดที่นั่งของ
ผู้ชม ผู้ชมสามารถเลือกที่นั่งได้อย่างเป็นอิสระ จะส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้ชมอย่างไร และใน

ขณะเดียวกันจะส่งผลต่อนักแสดงในการแสดงอย่างไร 2. การสื่อสารทางด้านอารมณ์และความรู้สึก ความเป็นเสรีนิยม โดยให้ความสำคัญเท่ากับการเต้น ซึ่งในประเด็นของการปรับพื้นที่การแสดงซึ่งนักแสดงได้ให้ความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า การแสดงในวันแรก (11 พ.ค.59) สามารถแสดงศักยภาพทั้งการเต้น และการสื่อสารอารมณ์ได้มากกว่าการแสดงวันที่ (12 พ.ค.59) ด้วยการกำหนดพื้นที่ในการแสดงที่ชัดเจน ทำให้สามารถเต้นได้อย่างเป็นอิสระและเต็มที่

พื้นที่การแสดงที่เปลี่ยนไปจากวันแรก คนดูมานั่งในพื้นที่การแสดง พื้นที่เต้นน้อยลง นักเต้นกังวลว่าจะเต้นโดนคนดู การโยนอุปกรณ์ (รองเท้า) มีความกังวลว่าจะไปโดนคนดูใหม่ ซึ่งการแสดงในวันแรกมีการแบ่งพื้นที่แยกระหว่างคนดูกับนักแสดงอย่างชัดเจน ทำให้รู้สึกว่ามีใจในการเต้นมากกว่า อย่างการโยนอุปกรณ์ก็สามารถโยนได้เต็มที่ เพราะ ชินพื้นที่การแสดงที่กำหนดไว้ โดยไม่รู้สึกกังวล

(ภัทรา นุชน้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในการแสดงวันแรกพื้นที่การแสดงชัดเจนเป็นรูปตัว I เราสามารถกำหนดการแสดงของตัวเองได้ชัดเจน การแสดงวันแรกรู้สึกว่าจะทำได้เต็มที่มากกว่า การแสดงวันที่ 2 รู้สึกว่าการแสดงดรอปลง เป็นเพราะตำแหน่งของนักแสดงกระจายตัวแบบกระจายตัวกระจาย จึงทำให้ต้องส่งพลังมากเพื่อที่จะสื่อสารกับนักแสดงคนอื่นๆในระหว่างการแสดง

(พิชามณูช ปิติมณีพัฒน์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในประเด็นของการสื่อสารทางด้านอารมณ์และความรู้สึกความเป็นเสรีนิยม โดยให้ความสำคัญเท่ากับการเต้น พบว่า เมื่อผู้วิจัยได้ลดทอนท่าเต้นในบางช่วง และเพิ่มให้นักแสดงเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม โดยการเข้าไปเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระในพื้นที่ที่คนดูนั่งอยู่ เพิ่มการเต้นแบบอิมโพรไวส์ (Improvisation) โดยกำหนดโจทย์ของการเคลื่อนไหวให้เป็นอิสระเพราะได้รับการปลดปล่อยจากโจนาทาน ทำให้นักแสดงสามารถสัมผัสถึงความรู้สึกเป็นเสรีได้มากยิ่งขึ้น

การแสดงในวันที่ 2 สามารถสื่อสารอารมณ์ได้มากกว่าวันแรก อาจจะเป็นเพราะว่า ไม่ต้องกังวลกับท่าเต้น ซึ่งผู้วิจัยได้ให้อิสระในการเต้นแบบอิมโพรไวส์ (Improvisation) ในช่วงที่หลุดออกจากรอบและเป็นอิสระ จึงทำให้การแสดงอารมณ์ออกมาได้เต็มที่ รู้สึกว่าตัวเองเป็นนางงามจริง ในวันแรกมีการกำหนดตำแหน่งของนักแสดง (Blocking) แต่ละคนไว้อย่างชัดเจนจึงกังวล

(ชุลีกร มุ่งจิตธรรมมัน, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การแสดงวันที่ 1 กับวันที่ 2 ในบทบาทของโจนาทานถูกวางตำแหน่งไว้เหมือนเดิม ซึ่งแตกต่างจากตัวละครตัวอื่นๆ วันแรกพยายามที่จะเต้นเต็มศักยภาพ เพราะด้วยการถูกฝึกฝนมาด้วยการเต้น บัลเลต์คลาสสิกจะต้องเต้นทุกท่าให้สมบูรณ์และเต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ ทำให้รู้สึกว่าตอนจบเหมือนจะ

ตาย การแสดง การเต้น ไม่เป็นอิสระ เพราะว่าต้องเต้นตั้งแต่เริ่มต้นการแสดงจนจบการแสดง ตลอด 20 นาที ไม่ได้มีช่วงที่พัก ประกอบกับอากาศในวันที่แสดงวันแรกร้อน ไม่มีลม หลังจากการแสดงในวันแรกตื่นมาอีกวันปวดระบมไปทั้งตัวจากแรงกระแทกจากพื้นปูน ในการแสดงวันที่ 2 จึงได้พยายามลดทอนท่าเต้นรู้จักผ่อนท่าในบางช่วงลง เช่น ในท่อนที่เต้นเดี่ยว (solo) เต้นในลักษณะที่เบาลง และผ่อนคลาย สามารถรักษากำลังได้ถึงตอนจบของการแสดง ทำให้รู้สึกอิสระจริงๆ ฉันท่วงนะ เต้นจบได้แล้ว หายใจได้ จบได้ เป็นอิสระ เปรียบเทียบกับการแสดงในวันแรกเหมือนวันแรกฝึกแล้วตายจริง ได้เรียนรู้ กลับมาฝึกบินใหม่วันที่ 2 ด้วยวิธีการที่แตกต่างออกไป

(ภัทรา นุชน้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในส่วนของการปรับการแสดงในรอบที่ 2 การเลือกที่นั่งโดยอิสระของผู้ชม ส่งผลต่อเรื่องพื้นที่การแสดง และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักแสดงและผู้ชมนั้น การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ชมอาจจะตอบประเด็นของการสร้างเสริมนิยมให้กับคนดู แต่ในอีกมุมมองหนึ่งจากนักแสดง พบว่าจะเป็นผู้อุปสรรคต่อการแสดงของนักแสดงในรูปแบบบัลเลต์ ที่ต้องมีความแม่นยำในเรื่องของจังหวะระหว่างผู้เต้น การใช้พื้นที่ในการแสดงที่ต้องการพื้นที่มากพอสมควรสำหรับการเคลื่อนไหว หรือการเหยียดยืดร่างกาย จึงเป็นข้อจำกัดในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

4. การรับรู้และทัศนคติโดยภาพรวมก่อนและหลังการแสดงของนักแสดงที่มีต่อกระบวนการในการแสดงบัลเลต์สร้างดัดแปลง

ในประเด็นของการรับรู้และทัศนคติโดยภาพรวมก่อนและหลังการแสดงของนักแสดงที่มีต่อกระบวนการในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ซึ่งนักแสดงเป็นหนึ่งในกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย ที่ต้องการจะศึกษาถึงการนำการดัดแปลงวรรณกรรมนำเสนอในรูปแบบการเต้นบัลเลต์ แนวคิดเสริมนิยม เทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซัน ทดสอบกับนักแสดง โดยเลือกกลุ่มนักแสดงที่เป็นนักเต้นบัลเลต์ที่ได้รับการฝึกฝนการเต้นบัลเลต์คลาสสิกในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) เป็นหลัก จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) นักแสดงหลังการแสดงรอบที่ 2 ในประเด็นนี้

ได้ประสบการณ์การเต้นเป็นนกที่ไม่ใช่รูปแบบบัลเลต์คลาสสิก พยายามใช้สมาธิ และคิดว่าตัวเองเป็นนกเพื่อทำทางในการเต้นจะได้ดูสมบทบาทมากยิ่งขึ้น ได้รับความรู้ในการเต้นแบบบาลองซันและสามารถนำไปใช้ในการแสดงอื่นๆได้

(วรารณ แซ่ลิ้ม, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในกระบวนการแสดงนี้ ได้เรียนรู้การใช้ร่างกายอย่างเป็นอิสระ ในการแสดงท่าทางต่างๆ รวมไปถึงการสร้างจินตนาการเพื่อที่จะเป็นตัวละครที่ตนเองได้รับบทบาทอย่างเป็นอิสระ ความเป็นเสรีที่ได้หลังจากการแสดง คือ ตัวผู้แสดงรู้สึกถึงความเป็นอิสระต่อตัวละคร

ในการทำตามความฝันที่อาจจะแตกต่างกับผู้อื่น แต่หากสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ต้องการ ก็รู้สึกมีความกล้าที่จะลองผิทดลองถูกด้วยตนเอง

(ณัฐชัย จุลละวร, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

กระบวนการทำงานที่ได้มาร่วมก็ทำให้รู้ว่าเราสามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานได้แบบไร้ขีดจำกัด หลุดออกจากกรอบได้แม้จะใช้บัลเลต์เป็นตัวหลัก รวมทั้งทัศนคติเกี่ยวกับการเดินว่าเราสามารถทำอะไรก็ได้หากใจอยากจะทำ อาจจะใส่ส้นสูงข้างเดียวเดิน และต้องทำให้สุดเพื่อค้นหาสิ่งใหม่ๆที่มีอิสระในการคิดและถ่ายทอดในแบบของตัวเองออกมามากขึ้น ได้ทำอะไรที่ท้าทายมากขึ้น มีทัศนคติที่กว้างมากขึ้นก็นับว่าเป็นประสบการณ์ที่ดีสำหรับงานนี้ โดยส่วนตัวได้รับบทเป็นตัวแทนของความเป็นคนหัวเก่า ที่ต้องอยู่ในจารีตเดิมๆ ใช้บัลเลต์แท้ๆไม่มีปนเปเทคนิคอื่นเป็นตัวสื่อ ซึ่งเราพยายามจะคอนโทรลความเป็นเจ้าฝูงที่ต้องควบคุมให้ทุกตัวอยู่ในอาณาเขต เราพยายามสะกดตัวเองว่าแต่ละฉากตัวละครนี้จะรู้สึกแบบไหนตีความออกมาให้เข้ากับความเป็นตัวเองที่สุดและจะทำยังไงให้ทุกคนสื่อถึงบทของเรา เราพยายามแสดงท่าทางที่รุนแรง เดินโอเวอร์กว่าคนอื่น เดินออกมาในฟอร์มของบัลเลต์ที่ คมชัด แข็งแรง ซึ่งสื่อถึง ความดุร้าย ออกท่าให้ชัดว่าตอนนี้กำลังจะทำอะไร และการสร้างอายุคอนแทค (eye contact) กับผู้ชมตรงๆเพื่อให้คาแรคเตอร์ของเราชัดเจนที่สุดว่าเห็นมัย เห็นอำนาจของฉันทัย ชมขุ่สุดชีวิต ต้องคอยสะกดจิตตัวเองว่าเป็นใครตลอดเวลา สิ่งที่ส่งผลจากความเป็นเสรีที่สุตน่าจะเป็นทัศนคติของเราที่ได้จากวรรณกรรม ความแตกต่างระหว่างยุคเก่ายุคใหม่ มันมีอะไรให้นำไปคิดได้มาก

(พิชามณูษ์ ปิติมณีพัฒน์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากประสบการณ์ที่ได้จากการแสดงนี้ ได้สะท้อนกลับไปไปที่ความเป็นบัลเลต์ของตนเอง เนื่องจากเราถูกฝึกมาอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เดินให้ถูกต้องที่สุด การเดินที่เรามักจะ Concentrate กับร่างกาย ต้องเดินดูกระจกเพื่อเช็คและสำรวจการจัดวางร่างกายที่ถูกต้องเสมอ เมื่อต้องมาเข้าสู่กระบวนการแสดงนี้ ต้องมีทั้งสื่อสารการเป็นตัวละครที่เป็นนก อาจจะใกล้เคียงกับการแสดงบัลเลต์เรื่องสวอนเลค แต่ก็มึรูปแบบและวิธีการที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอถึงความ เป็นธรรมชาติของนก ซึ่งก็มีความแตกต่างจากบัลเลต์สวอนเลค การเล่าเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านการแสดงด้วย การเดินแบบบาลองซัน รู้สึกว่าทุกอย่างมันแปลกใหม่ไปหมด แต่เมื่อได้เข้าสู่กระบวนการนี้ มันก็มีอะไรหลายๆอย่าง ที่ยากกว่าแค่ท่าเต้น เช่น สถานที่ก็เปลี่ยนไปไม่ใช่ในโรงละคร รู้สึกว่าสิ่งเหล่านี้มันดึงให้เราเข้าไปสู่อันตรายการแสดง จนลืมเรื่องของการเดินผิดถูกไปเลย แต่พยายามที่จะถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการเคลื่อนไหวที่มีทั้ง

การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์เป็นนกนางนวลออกหากินในช่วงแรก การเต้นบัลเลต์คลาสสิกในฝูง และการเต้นบาลองซินตอนที่เป็นอิสระ โดยรวมก็ถือว่าเป็นงานที่ทำท่าย แต่ถ้าถามว่าจะเปลี่ยนไปเต้นอย่างอื่นเลยไหม ก็ยังรู้สึกชอบในความเป็นบัลเลต์คลาสสิกของตัวเอง ถ้าไปเต้นแบบอื่นเราก็จะคงความเป็นคลาสสิกในตัวเราไว้เช่นเดิม

(วิมพิวิภา ดาวลอย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในช่วงแรกๆก็ยังรู้สึกว่า กลัวจะทำผิด ทำจะสวยไหม ยังอายุ ไม่กล้าทำอะไรที่มันน่าเกลียด แต่จากการทำงานก็ได้พยายามฟังในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการ ก็พยายามปล่อยใจโล่งๆ ให้ตัวเองเข้าไปอยู่ในเรื่อง เป็นตัวละครนั้นจริง หรือบางอย่างที่ไม่แน่ใจว่าการเคลื่อนไหวแบบนี้จะดูเป็นอิสระไหม สำหรับเรามองว่าอิสระแล้วก็ได้สอบถามผู้วิจัยโดยตรง ว่าฉาคนี้อาจคิดอะไร สถานการณ์เป็นยังไง ต้องการให้สื่อสารแบบไหน ให้ผู้วิจัยลองทำทำเป็นตัวอย่างให้ดู หรือในบางท่าก็ขอให้ผู้ช่วยกำหนดท่ามาให้และตัวเราตีความกับมันเอง รู้สึกกับท่าที่กำหนดมาให้ มันก็ช่วยเพิ่มความมั่นใจให้กับเรา มากกว่าให้คิดตัวเอง ให้อิมโพรไวส์เอง เพราะไม่รู้ว่าจะทำอะไร แล้วทำไปแล้วจะดูตลกไหม ไม่มั่นใจค่ะ

(ชุลีกร มุ่งจิตธรรมมัน, การสนทนากลุ่ม, วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ในประสบการณ์ในการเต้น มีอาชีพเป็นทั้งนักเต้น ครูสอนเต้น มีบทบาทของความ เป็นแม่ด้วย ทำให้ไม่ค่อยมีเวลามากนัก เพราะต้องรับผิดชอบหลายอย่าง สำหรับการรับบท เป็นโจนาทาน เป็นสิ่งที่แปลกใหม่ จากประสบการณ์ในการเต้นทั้งหมดที่มีมา ไม่เคยได้รับ บทบาทในลักษณะนี้ เมื่อผู้วิจัยติดต่อมาให้แสดงก็รู้ได้ทันทีว่า มันต้องเป็นสิ่งที่ท้าทาย และไม่ธรรมดา ซึ่งก็นับว่าผู้วิจัยมีความไว้วางใจให้เรารับบทนี้ และก็พยายามทำให้เต็มที่ที่สุด โดยส่วนตัวมองว่าเทคนิคการเต้นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซินไม่ได้เป็นสิ่งที่ยากจนเกินไป แต่อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเต้น จากความเป็นคลาสสิกไปเป็นแบบบาลองซิน ระหว่างการซ้อม โดยเฉพาะในท่าเต้นคู่ก็จะมีเทคนิคบางอย่างที่ต่างออกไปจากการเต้นคู่ทั่วไปๆ เช่น เรื่องการวางน้ำหนัก ตำแหน่งการจัดวางร่างกาย จังหวะระหว่างคู่เต้น ซึ่งนัก เทพก็มีส่วนสูงที่ห่างจากเรามาก จึงต้องซ้อมกับคู่เต้นให้ชิน บางท่าทำไม่ไหวก็จะบอกกับ ผู้วิจัยโดยตรงว่าปรับมาเป็นท่านี้ได้ไหม เพราะเราต้องแสดงตั้งแต่ต้นจนจบการแสดง ด้วย ระยะเวลาในกระบวนการและคิวในการซ้อมของเราเองด้วย จึงทำให้การจำท่าทั้งหมด ค่อนข้างยาก ก็อาศัยการซ้อมด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะอัดคลิปวิดีโอในการซ้อม ให้เรากลับไป ทบทวน ในการแสดงนี้ก็ได้อธิบายถึง การผ่อนหนักผ่อนเบาในการเต้นของตัวเอง จากการ แสดงวันแรกก็ค้นพบว่าการเต้นเต็มตลอดการแสดง 20 นาทีนั้น ร่างกายรับไม่ไหว การแสดง ที่ 2 ก็ผ่อนลงในบางช่วง เมื่อผ่อนการเต้นลง รู้สึกว่าการแสดงความรู้สึกของตัวเอง

ออกมาได้มากกว่าวันแรก สามารถสัมผัสความอิสระในตอนจบของการแสดงเหมือนอย่างที
ตัวละครรู้สึกจริงๆ ซึ่งก็เป็นประสบการณ์ที่เรียนรู้จากการแสดงในแรก

(ภัทรา นุชน้อย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ได้รับประสบการณ์ในการแสดงแบบใหม่ ไม่ได้เพียงเต้นแค่ในโรงละคร หรือ เวที ซึ่ง
การเต้นนอกสถานที่ได้ใช้บรรยากาศของธรรมชาติ แสง สีของท้องฟ้า ลม ช่วยในการดึง
อารมณ์ของนักแสดง ในส่วนของการสื่อสารในการแสดงต้องแสดงการสื่อสารทางสายตา แม้
จะเป็นการยาก เพราะในวรรณกรรมบอกรายละเอียดให้ผู้ชมเข้าใจและจินตนาการได้ การ
แสดงจึงต้องสื่อสารทำให้ชัดเจน เพื่อให้เห็นภาพ ในความเป็นเสรีนิยมที่ได้รับจากการแสดง
ส่งผลทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิต แต่ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับสภาพสังคมเรา จะ
แตกต่างกันก็ได้

(ภรรคชิตาร เย็นระยับ, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

ปกติเราก็จะนึกถึงแต่การเต้นอย่างเดียว เพราะบัลเลต์ มันก็ คือ การเต้นที่สวยงาม
เต้นยังไงให้สวย เต้นยังไงให้เป๊ะ การสื่อสารอารมณ์เต็มที่เลยก็อาจจะมีความเป็นตัวละคร ที่
เราก็จะเต้นผ่านสไตล์การเต้นมันมีทำเป็นตัวกำหนดไว้อยู่แล้ว จากประสบการณ์การเต้นทั้ง
การเป็นครู และเป็นนักเต้นเอง มันก็เป็นการสร้างความท้าทายในการเต้นของเราที่เราต้อง
คิดและแสดงอะไรหลายๆอย่างออกมาพร้อมกัน ไม่ใช่แค่คิดเรื่องเต้นอย่างเดียว สิ่งที่เรา
ซับซ้อน คือ เรื่องของการสร้างตัวละคร บางทีก็ยังไม่เข้าใจว่าตัวละครมาถึงจุดนี้ได้ยังไง คิด
อะไร รู้สึกอะไร ซึ่งก็ทำให้รู้สึกขัดแย้งในตนเอง อาจจะเป็นเพราะไม่ได้อ่านวรรณกรรม
อย่างละเอียดด้วยตนเอง ซึ่งการเข้าใจเนื้อหา ก็ได้ฟังเรื่องย่อจากผู้วิจัย เลยไม่เห็นภาพของ
เนื้อหาวรรณกรรมทั้งหมด เมื่อมาอยู่ในการแสดงจึงรู้สึกว่ามีความจำเป็นอย่างหนึ่งที่ผู้แสดง
จะต้องทำความเข้าใจในตัวละคร เรื่องราว ไม่ใช่แค่การเต้นให้ถูกต้องเพียงอย่างเดียว
ซึ่งจากกระบวนการแสดงนี้ มองว่าเป็นสิ่งที่ได้ทดลองทำกับตัวเอง อาจจะเป็นประสบความสำเร็จ
บ้าง ไม่ประสบความสำเร็จบ้างก็ไม่เป็นไร เข้าใจในเรื่องของข้อจำกัดในหลายๆด้าน แต่สิ่งที่
ได้ทำให้รู้สึกว่า อยากทดลองทำการแสดงในรูปแบบใหม่ เช่น การแสดงบัลเลต์ร่วมกับศิลปะ
แขนงอื่นๆ การนำบัลเลต์มาผสมผสานกับเรื่องราวความเป็นไทย ก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะลอง
ไปทดลองทำดู

(วรัญญา ช่างसान, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากได้เข้าร่วมกระบวนการการแสดงนี้ รู้สึกว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงค่ะ ทั้งความรู้สึก
ภายใน และสิ่งที่แสดงออกทางภายนอก ถ้าจะพูดถึงภายนอกน่าจะเห็นได้ชัดเจนซึ่งก็

เชื่อมโยงกับเรื่องเทคนิคการเต้นของตัวเอง การได้ทดลองการเต้นบัลเลต์แบบบาลองซึนทำให้ได้ใช้กล้ามเนื้อช่วงบน หรือลำตัวมากขึ้น จากเดิมแล้วจะเน้นแต่การใช้กล้ามเนื้อในส่วนองขาและเท้า ซึ่งสิ่งนี้ก็สามารถนำไปปรับใช้กับการเต้นบัลเลต์คลาสสิก หรือรูปแบบอื่นๆได้ ส่วนความรู้สึกภายในที่เกิดขึ้นนั้นรู้สึกว่าคุณเองมีความเข้าใจในการแสดงที่ต้องแสดงออกถึงตัวละครมากยิ่งขึ้น ด้วยการสื่อสารทางสายตา พยายามสบตากับผู้ชม และถ่ายทอดความรู้สึกของตัวละครนั้นๆออกมา จินตนาการว่าเราเป็นตัวละครนั้น และใช้ร่างกายสื่อสารออกมาจากปกติที่คิดถึงแต่การเต้นอย่างเดียว นอกจากนี้ก็ยังมีเรื่องประสบการณ์ใหม่กับพื้นที่การแสดง ซึ่งมีเวทีหลายด้าน ซึ่งก็ยากต่อการจำตำแหน่ง แต่ก็แสดงให้เห็นถึงอิสระของการเคลื่อนไหวที่มากยิ่งขึ้น จากกระบวนการนี้ทำให้รู้สึกมีอิสระทางการเต้นมากขึ้น ได้ใช้ร่างกายในส่วนที่ไม่ค่อยได้ใช้งานตอนการเต้นคลาสสิก

(ปวีณช ศิริวิไชย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จากการแสดงความคิดเห็นของนักแสดงก่อนและหลังการแสดงของนักแสดงที่มีต่อกระบวนการในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง พบว่า ในมุมมองของนักแสดงได้นำสิ่งที่ได้รับจากกระบวนการแสดงนี้กลับไปสะท้อนความรู้สึกที่มีทั้งต่อการแสดงและต่อตนเอง เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ถึงทัศนคติของนักแสดงใน พบว่า จากการแสดงนี้ทำให้เกิดคำถามแก่ผู้แสดงได้ไปสำรวจตนเองทั้งในเรื่องของความเป็นเสรีนิยมในตนเอง ความกล้าที่จะคิดแตกต่างจากสังคม การสร้างตัวตน ความเป็นอิสระในการคิดและทดลองสิ่งใหม่ๆที่แตกต่างไปจากเดิม ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ลืมตัวตนของตนเอง ว่าอะไร คือ สิ่งที่เป็น อะไรคือสิ่งที่ชอบ แม้จะไม่เหมือนกับผู้อื่น แต่ก็มี ความกล้าที่จะยืนหยัดทำในสิ่งนั้น โดยที่ไม่ได้ต่อต้านกับสังคม ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า จากกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงนี้ เป็นเพียงการนำสิ่งแปลกใหม่ให้กับนักแสดงได้ทดลองทำ ได้มีประสบการณ์ ล้มลองรสชาติของมันดู และยังเป็นการกระตุ้นความเป็นโจนาทานในแต่ละบุคคล ให้มองย้อนกลับไปตั้งคำถามกับตัวเอง กับ พฤติกรรมเดิมๆ การเต้นแบบเดิมๆ เป็นการสร้างแรงบันดาลใจและความกล้าให้พวกเขาลุกขึ้นมาแสดงความเป็นโจนาทาน (อิสระ) ในตนเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยหัวข้อ การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) ซึ่งผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ 1. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล 2. เพื่อศึกษาการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล

ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากความสนใจในวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล ซึ่งมีความประทับใจในการนำเสนอเรื่องราวผ่านตัวละครที่เป็นนกนางนวล ซึ่งให้แง่คิดที่สื่อถึงความเป็นเสรี และการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งเป็นปรัชญาที่เรียบง่ายและเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังแห่งการเปลี่ยนแปลง ด้วยภาษาของวรรณกรรมที่บรรยายถึงลีลาการบินของนกนางนวล โจนาทาน การรักในการบิน และทดลองการบินด้วยการท้าทายขีดจำกัดศักยภาพของตนเอง จึงสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้วิจัยในการนำเสนอวรรณกรรมเรื่องนี้ในรูปแบบการแสดงบัลเลต์ ซึ่งผู้วิจัยมีความถนัดทางด้านนาฏศิลป์สากลในรูปแบบบัลเลต์ จึงเป็นฐานในการต่อยอดในการศึกษางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิพวิงสตัน นางนวล” ผู้วิจัยได้แบ่งกระบวนการในการศึกษา ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการออกแบบการแสดง (Pre - production) ขั้นตอนที่ 3 การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production) ขั้นตอนที่ 4 จัดแสดง (Production)

ขั้นตอนที่ 1. การศึกษาวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย (Pre - production)

ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ฉบับแปลภาษาไทยของชาญวิทย์ เกษตรศิริ ทั้ง 4 ตอน และศึกษาชีวประวัติ ผลงาน สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลต่อแนวคิดในวรรณกรรมของผู้แต่ง (ริชาร์ด บาก) และผู้แปล (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ) พบว่า มีการนำเสนอแนวคิดในเชิงของปรัชญาการดำรงชีวิต จิตวิญญาณอิสระ การแสวงเสรีภาพ พบบริบทร่วมที่เชื่อมโยงไปถึงการสะท้อนสภาพสังคมที่กำลังประสบกับการต้านคอมมิวนิสต์ทั่วโลก ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ดังนี้ 1.แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation) 2. การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine Method) 3.แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) เพื่อนำมาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยคงวิธีการเล่าเรื่องตามวรรณกรรมต้นฉบับ

ขั้นตอนที่ 2. ขั้นตอนการออกแบบการแสดง (Pre - production)

ผู้วิจัยได้ศึกษาการดัดแปลงสื่อจากวรรณกรรมเรื่องโจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ในรูปแบบการแสดง 3 ชุด ดังนี้ การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย คณะ Tallinn Dance Academy (ค.ศ. 2011) และคณะ NCA Dance (ค.ศ. 2011) การแสดงละครเวทีคณะAKME Theatre (ค.ศ. 2014) เพื่อศึกษาวิธีการนำเสนอเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล สู่รูปแบบการแสดง และศึกษาผลงานการแสดงของบาลองซิน จากLincoln Kirstein's (1978) โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาผลงานจำนวน 12 ชุด ได้แก่ 1.Apollo 2.Serenade 3.Concerto Barocco 4.Symphonie Concertante Symphony in C 5. Orpheus 6.The Firebird 7.Western Symphony 8. Agon 9.Tschaikovsky Pas de Deux 10.Jewels 11.Who Cares? 12.Chaconne เพื่อเป็นแนวทางที่นำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบการแสดงแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1. การจัดสถานที่และการออกแบบพื้นที่การแสดง

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจพื้นที่อยู่อาศัยของนางนวลที่สถานที่พักตากอากาศบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยทางธรรมชาติของนางนวลที่จะอพยพมาในช่วงเดือน พฤศจิกายน - เมษายนของทุกปี จึงได้รับแรงบันดาลใจในการจัดสถานที่การแสดงนอกโรงละคร บริเวณหาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อสะท้อนแนวคิดเสรีนิยม โดยจัดพื้นที่การแสดงเป็นลักษณะตัวไอ (I) แบ่งพื้นที่ของผู้ชมออกเป็น 2 ฝั่ง ผู้ชมสามารถรับชมการแสดงแบบ 360 องศาและเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระตลอดการแสดง

2.2. ดนตรีประกอบการแสดง

ดนตรีประกอบการแสดงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยถ่ายทอดอารมณ์ให้กับการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ในการแสดงฉากที่ 1 – 3 ผู้วิจัยได้เลือกเพลงประกอบการแสดงด้วยเครื่องดนตรีประเภทคลาสสิก เช่น เปียโน ไวโอลิน กลอง ทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงจำนวน 7 เพลง ผสมผสานกับเสียงบรรยากาศ (Ambience) และนำเพลงมาดัดแปลงด้วยโปรแกรมการตัดต่อเพลง Cool edit pro. ในฉากที่ 4 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงเนื้อเพลง I believe I can fly รูปแบบการร้องประสานเสียง (Acapella)

2.3 การวิเคราะห์ตัวละครและการคัดเลือกนักแสดง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวละครจากรรณกรรม ดังนี้ 1.โจนาทาน ลิฟวิงสตัน 2.นกผู้ใหญ่ 3.ครูกี้กเจียง 4.เฟลตเซอร์ ลินด์ 5.แอนโทนี 6.ฝูงนกนางนวล โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ตัวละครและความสามารถทางการบินเปรียบเทียบกับศักยภาพทางการเต้นของนักแสดง ซึ่งได้คัดเลือกนักแสดงที่มีพื้นฐานการเต้นบัลเลต์เป็นหลัก จำนวน 9 คน สามารถแบ่งกลุ่มนักแสดงได้ 2 ประเภท คือ 1.กลุ่มนักศึกษา 2. นักเต้นอาชีพ ทั้งนี้กลุ่มนักแสดงเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เพื่อสำรวจทัศนคติด้านการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน การสื่อสารเนื้อหาในวรรณกรรม และแนวคิดเสรีนิยมผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

2.4 เครื่องแต่งกาย

ผู้วิจัยได้นำลักษณะภายนอกของนกนางนวล สีขาว – ดำ ประดับด้วยขนนกบริเวณคอ การออกแบบรูปทรงโดยการนำสัญลักษณ์ของบัลเลต์คลาสสิก คือ กระโปรงทูตู (Tutu) รองเท้าปลายเท้า (Pointe shoes) เปรียบเทียบกับบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน ที่เน้นเครื่องแต่งกายที่เรียบง่ายและเน้นสรีระ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คำนึงถึงข้อจำกัด คือ การเปลี่ยนด้วยการถอดเครื่องแต่งกายระหว่างการแสดง จึงได้ออกแบบเครื่องแต่งกายให้อยู่ในชุดเดียวกัน คือ ชุดบัลเลต์สีดำซ้อนด้านในชุดบัลเลต์สีขาวแขนยาว ถูงน่องสีดำ กระโปรงทูตู รองเท้าปลายเท้า เมื่อเปลี่ยนมาเป็นการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน โดยยังคงชุดบัลเลต์และถูงน่องด้านในไว้เช่นเดิม แต่มีการลดทอนกระโปรงบัลเลต์ และรองเท้าปลายเท้า (Pointe shoes) ใช้ถุงเท้าสีเนื้อแทนการสื่อความหมายการเต้นเท้าเปล่า (Bare feet)

2.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เพื่อใช้สื่อสารความหมายจากโครงเรื่อง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1. รองเท้าบัลเลต์ปลายเท้า (pointe shoes) เพื่อสื่อการปฏิบัติตามกันในเรื่องที่มีความสวยงามแต่ขาดอิสระ 2. กระโปรงทูตู (tutu) สื่อถึงกรอบที่ควบคุมพฤติกรรมนางนวลในเรื่อง 3. ลูกบอลไฟ สื่อถึงดวงไฟแห่งความหวังและศรัทธาของฝูงนกนางนวลที่มีต่อโจนาทานในฐานะเทพแห่งนางนวล

2.6 การออกแบบแสง

การออกแบบแสงในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ผู้วิจัยได้ออกแบบแสงโดยยึดแสงธรรมชาติเป็นหลัก พบว่าช่วงเวลา 18.30 น. ซึ่งแสงที่เหมาะสมประกอบกับการออกแบบแสง โดยใช้โทนสีส้ม แดง ฟ้ำ น้ำเงินเข้ม ม่วง จัดวางตำแหน่งการติดตั้งไฟบริเวณด้านข้างของพื้นที่การแสดงด้วยลักษณะไฟด้านข้าง (Side light) เพื่อสร้างมิติในการเคลื่อนไหว และเน้นสรีระเพื่อให้เห็นรูปร่างของนักแสดง

2.7 การประชาสัมพันธ์การแสดง

การประชาสัมพันธ์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ผู้วิจัยได้ใช้การประชาสัมพันธ์ 2 ด้าน คือ 1.ประชาสัมพันธ์ทางโปสเตอร์ โดยนำโปสเตอร์แปะประชาสัมพันธ์ที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อประชาสัมพันธ์การแสดงในกลุ่มผู้ชมที่มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์สากล 2. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อเฟซบุ๊ก (Face book) และการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเพจ Dance Pa และ Bkk Dance Community ผู้วิจัยได้สร้างเพจ Jonathan Livingston Seagull (The Ballet Creation) พบว่า ผู้ชมให้การตอบรับและให้ความสนใจการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยส่วนมากเป็นคนใกล้ชิด และผู้ที่มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ นอกจากนี้ยังได้มีการแชร์ข้อมูลการแสดงไปยังหน้าเฟซบุ๊กส่วนตัว เพื่อช่วยกระจายข่าวประชาสัมพันธ์การแสดง

ขั้นตอนที่ 3. การกำกับการแสดงและฝึกซ้อม (Pre - production และ Production)

การกำกับการแสดง ด้วยการออกแบบท่าเต้น การฝึกซ้อมนักแสดง และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) นักแสดงหลังการฝึกซ้อมระหว่างกระบวนการเพื่อนำมาพัฒนาการแสดง

การออกแบบท่าเต้นและการฝึกซ้อม

ในกระบวนการการออกแบบท่าเต้นและการฝึกซ้อมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยทำควบคู่กัน ระยะเวลาในการฝึกซ้อมแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ เดือนต้นมีนาคม - กลางเดือนเมษายน และช่วงปลายเดือนเมษายน - ต้นเดือนพฤษภาคม รวมระยะเวลาในการฝึกซ้อมจำนวน 10 ครั้ง ในการซ้อม 4 ครั้งแรก ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ครั้งที่ 5 - 9 ซ้อมที่สถานที่แสดงจริง และครั้งที่ 10 ซ้อมใหญ่ บริเวณดาดฟ้า ชั้น4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจะมีการสนทนากลุ่ม (Focus group) นักแสดงหลังการฝึกซ้อมเพื่อนำไปพัฒนาการแสดงต่อไป การออกแบบท่าเต้นในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง แบ่งออกเป็น 4 ฉาก ดังนี้

ฉากที่ 1 ฝูงนกนางนวล

การออกแบบท่าเต้นโดยใช้เทคนิคการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ และเทคนิคการเต้นบัลเลต์คลาสสิก โดยนำการเต้นในลักษณะของการรวมกันเป็นกลุ่ม การเต้นไล่ตามลำดับมีผู้นำ(นกผู้ใหญ่) และผู้ตาม(ฝูงนกนางนวล) โจนาทานคิดแตกต่างจากฝูงยังด้วยการถอดรองเท้าและถอดกระโปรงบัลเลต์ การควบคุมของนกผู้ใหญ่กับโจนาทาน ใช้ลักษณะของการเล่นระดับ(level) การกดโจนาทานลงที่ต่ำเพื่อสื่อการควบคุมอำนาจ

ฉากที่ 2 การฝึกฝน

การออกแบบท่าเต้นโดยใช้การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซัน การเต้นท่าเปล่า เต้นบนส้นเท้า ท่าแขนที่มีลักษณะ หัก โค้ง งอ การเหยียดยืดเกินกว่ามาตรฐาน การทรงตัวออกจากในแนวศูนย์กลาง เพื่อสื่อถึงการเต้นบัลเลต์ที่มีการเคลื่อนไหวอย่างเป็นอิสระ และการเต้นคู่ (โจนาทาน ครูฝึกเจียง) ในลักษณะที่เบา ลอย มีท่าล้ม กลิ้งบนพื้น สื่อถึงอุปสรรคในการฝึกฝน

ฉากที่ 3 การกลับมาของโจนาทาน

การออกแบบท่าเต้นโดยใช้เทคนิคการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ การเปรียบเทียบระหว่างเทคนิคการเต้นบัลเลต์คลาสสิก (นกผู้ใหญ่และฝูงนางนวล) การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (ฝูงของโจนาทาน) การเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับนกในฝูงและเฟลตเซอร์เต้นกับกระโปรงทูทู เพื่อสื่อถึงการท้าทายขนบเดิมของฝูงนางนวล โดยใช้การถอดสัญลักษณ์ กระโปรง และรองเท้าบัลเลต์ เพื่อแสดงออกถึงการปลดปล่อยและอยากจะเป็นอิสระ

ฉากที่ 4. ความเชื่อ

การตีความจากเนื้อร้องของเพลง I believe I can fly ที่ผู้วิจัยนำมาดัดแปลงเนื้อหาในการออกท่าเต้น โดยใช้เทคนิคการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์ เทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่แบบบาลองซิน โดยแบ่งออกเป็น โจนาทาน ฝูงนกที่เชื่อว่าโจนาทานเป็นเทพนางนวล(I believe) ฝูงนกที่เชื่อในการปฏิบัติ (I can fly) และกลุ่มนักร้อง(ตัวแทนความเชื่อ) เริ่มด้วยการการจัดวางตำแหน่งการปรากฏตัวของกลุ่มนักร้องคอรัส ในการแสดงรอบแรกคอรัสปรากฏตัวในฉากสวรรค์ การแสดงรอบที่ 2 ปรับให้นักร้องคอรัสกระจายตัวตามที่นั่งของผู้ชมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม การออกแบบท่าเต้นให้พร้อมการเต้นหมู่ในเทคนิคท่าของบาลองซิน เป็นการเต้นไล่ลำดับมีผู้นำ (โจนาทาน) และผู้ตาม (นกในฝูง) สื่อถึงการเลียนแบบโจนาทาน และการเต้นคู่กับลูกบอลไฟสื่อถึงฝูงนกที่เชื่อว่าโจนาทาน คือ นกเทพ

ขั้นตอนที่ 4.จัดแสดง (Production)

นำเสนอผลงานวิจัยการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยแบ่งการแสดงออกเป็น 2 รอบ คือ การแสดงในรอบที่ 1 (วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559) และ การแสดงในรอบที่ 2 (วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การแสดงในรอบที่ 1 (วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559) เริ่มแสดงตามเวลาที่กำหนด 18.30 น.การออกแบบทางการแสดงและองค์ประกอบต่างๆ จึงเป็นไปตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ บรรยากาศการแสดงนอกโรงละครส่งผลต่อนักแสดงทั้งนักเต้นและนักร้องประสานเสียงสามารถถ่ายทอดการแสดงได้อย่างเต็มศักยภาพ พื้นที่นั่งของผู้ชมได้มีการสำรองที่นั่งเกินกว่าจำนวนที่ระบุไว้

60 ที่ จึงทำให้การจัดที่นั่งในระยะชิดกันระหว่างผู้ชม หลังการแสดงมีการสนทนากลุ่ม(Focus group) ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงให้มีความสอดคล้องกับการสื่อสารแนวคิดเสริมนิยมด้วยการรวมพื้นที่การแสดงและพื้นที่ของผู้ชมเข้าด้วยกัน การให้ผู้ชมสามารถเลือกที่นั่งในการรับชม สามารถทำให้นักแสดงเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระนอกจากกรอบของพื้นที่การแสดง การแสดงในรอบที่ 2 (วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559) มีการปรับแก้การแสดงจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยให้ผู้ชมสามารถเลือกที่นั่งเองบนพื้นที่การแสดงได้อย่างเป็นอิสระ นักแสดงที่รับบทในผุ่จนนางนวลเกิดป่วยกระทันหัน จึงมีการปรับการออกแบบท่าเต้นโดยการลดทอนท่าเต้น และตำแหน่งในบางช่วงของการแสดงด้วยการเคลื่อนที่อย่างเป็นอิสระเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม การปรับพื้นที่การแสดงและที่นั่งทำให้ผู้ชมรู้สึกเป็นอิสระและผ่อนคลาย ผู้ชมรู้สึกมีส่วนร่วมหนึ่งในการแสดงจากการที่นักแสดงเข้ามาแสดงในระยะใกล้และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม และการสำรวจทัศนคติของนักแสดงในกระบวนการด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group) หลังการแสดงรอบที่ 2 ซึ่งกลุ่มนักแสดงเป็นกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เพื่อศึกษาการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง และแนวคิดด้านเสริมนิยม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. ผู้รับสารสามารถมีการรับรู้แนวคิดเสริมนิยม และทัศนคติต่อการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์จากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง “โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล”

ขั้นตอนที่ 5 การสำรวจทัศนคติของกลุ่มผู้รับสาร และกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการ

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้รับสารออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1.กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์สากล และเสริมนิยม จำนวน 8 คน 2. กลุ่มผู้ชม : นักเรียน นิสิตนักศึกษา บุคคลทั่วไป ผู้มีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ตะวันตก และเสริมนิยม จำนวนรอบละ 60 คน ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group) โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้ 1.การเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซิน 2.ความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล 3.แนวคิดด้านเสริมนิยม

1.ทัศนคติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญสามารถเข้าใจเรื่องโดยภาพรวมจากวิธีการเล่าเรื่องที่คงตามวรรณกรรมและการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารที่ชัดเจน การนำเสนอด้วยรูปแบบบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองซินเห็นถึงลักษณะของการเต้นที่เบาลอย สื่อถึงความเป็นอิสระ เสนอแนะให้สื่อสารแนวคิดเสริมนิยมโดย

เชื่อมโยงกับบริบทปัจจุบัน การปรับพื้นที่การแสดงลดทอนรูปแบบที่เป็นทางการมากจนเกินไปจะสามารถสร้างสุนทรียรสให้กับผู้ชมได้มากยิ่งขึ้น เพิ่มการสื่อสารตัวละครและทางอารมณ์ของนักแสดง โดยการให้นักแสดงสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม

2. ทศนคติของกลุ่มผู้ชม

จากผู้ชมที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 74 ชุด ร้อยละ 100 โดยแบ่งออกเป็น วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 39 ชุด ร้อยละ 52.70 และ วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 35 ชุด ร้อยละ 47.30 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้ชมทั่วไปออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1.กลุ่มที่เคยมีประสบการณ์ในการชมการแสดง 3 ประเภท (เคยอ่านวรรณกรรม,เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,เคยชมการแสดงบัลเลต์) 2.กลุ่มผู้ชมที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการชมการแสดง ทั้ง 3 ประเภท (ไม่เคยอ่านวรรณกรรม,ไม่เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,ไม่เคยชมการแสดงบัลเลต์) 3. กลุ่มผู้ชมที่เคยมีประสบการณ์ในการชมการแสดง 2 ใน 3 ประเภท (ไม่เคยอ่านวรรณกรรม,เคยชมการแสดงจากการดัดแปลง,เคยชมการแสดงบัลเลต์) ผู้วิจัยได้ประเมินทัศนคติของผู้ชมทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมผ่านทางแสดงบัลเลต์ดัดแปลงได้ในระดับปานกลาง($M=3.55$) มีความพึงพอใจในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงในระดับมาก ($M=4.03$)การเต้นบัลเลต์เทคนิคาลองซิ่นแสดงให้เห็นถึงความอิสระและสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมได้ในระดับมาก ($M=4.10$)ทางด้านองค์ประกอบทางการแสดง (ศกยภาพของนักแสดง เครื่องแต่งกาย ดนตรี) ทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจในระดับมาก($M=4.28$)

3.ทัศนคติของนักแสดงในกระบวนการ

การสำรวจทัศนคติของนักแสดงในกระบวนการทางการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง (ก่อนและหลังการแสดง) พบว่า นักแสดงในกระบวนการมีทัศนคติต่อการเต้นบัลเลต์เทคนิคาลองซิ่นก่อนเข้ากระบวนการในระดับปานกลาง ($M=3.81$) หลังการแสดงมีทัศนคติในระดับปานกลาง ($M=3.91$) แสดงให้เห็นว่าหลังกระบวนการแสดงนักแสดงมีทัศนคติเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ($M=0.098$) พบว่า การนำเสนอการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่ในรูปแบบบาลองซิ่นนั้นมีความเหมาะสมต่อการสื่อสารถึงความ เป็นอิสระ เนื่องจากระยะเวลาในการฝึกฝนบัลเลต์แบบคลาสสิกมากกว่า 15 ปี จึงทำให้นักแสดงยึดติดกับเทคนิคแบบเดิม ด้านความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล พบว่า ก่อนเข้ากระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง นักแสดงทั้งหมดไม่เคยอ่านวรรณกรรม หลังการแสดง นักแสดง 6 คน ร้อยละ 66.7 ได้อ่านวรรณกรรม และนักแสดง 3 คน ร้อยละ 33.3 ไม่เคยอ่านวรรณกรรม หลังการแสดง พบว่า การอ่าน

วรรณกรรมส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหาและตัวละครเชื่อมโยงกับบริบทสังคมในปัจจุบัน สามารถทำให้ผู้แสดงนำมาถ่ายทอดผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงได้ ด้านเสรีนิยม พบว่า ก่อนการแสดงนักแสดงมีความพึงพอใจทางด้านศักยภาพ, อาชีพ, แนวทางการดำรงชีวิต ในระดับปานกลาง ($M=3.67$) หลังการแสดงในระดับมาก ($M=4.29$) เพิ่มขึ้น ($M=0.62$) หลังกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง พบว่า นักแสดงได้นำความรู้สึกที่มีทั้งต่อการแสดงสะท้อนต่อตนเอง การสร้างตัวตนและการคิดแตกต่างโดยที่ไม่ได้ต่อต้านกับสังคม ทางด้านเทคนิคการเต้นได้นำไปปรับใช้กับการเต้นบัลเลต์คลาสสิกและรูปแบบอื่นๆ การแสดงนอกโรงละครสร้างประสบการณ์ใหม่ทางการแสดงบัลเลต์สามารถทำให้นักแสดงเกิดความรู้สึกร่วมในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 อภิปรายผลกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเพื่อสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมจาก เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง

แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation) เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจต่อกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน กฎขณะ คุปตามร (2554) ได้กล่าวถึงการดัดแปลงสื่อว่า “ผู้ผลิตตั้งใจที่จะนำเอกลักษณ์ต่างๆจากบทประพันธ์ แต่ยังคงองค์ประกอบการเล่าเรื่องไว้และสร้างสรรค์ให้เป็นประดิษฐ์กรรมใหม่ (Invention)” ซึ่งแนวคิดการดัดแปลงสื่อเป็นกระบวนการแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้รับสาร สภาพแวดล้อม ด้วยเทคโนโลยี หรือรูปแบบการแสดงต่างๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงไปยังสื่ออื่นนั้นอาจมีความเหมาะสมมากกว่าสื่อเดิม หรือเป็นวิธีการนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างออกไป รัชฎาวรรณ รองทอง (2554) ได้กล่าวถึง “การสร้างสรรค์การแสดงโดยใช้จินตนาลีลาประกอบการอ่านบทกวีนิพนธ์ของ รพินทรนาถ ฐาคุร สูการแสดงร่วมสมัยเพื่อสื่อสารปรัชญาแนวคิดวิทยาศาสตร์ การออกแบบลีลามุ่งสื่อสารความหมาย และสะท้อนอารมณ์ของกวีนิพนธ์ในแต่ละช่วง ซึ่งจากการแสดงนี้ทำให้การอ่านบทกวีมีความน่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เห็นว่า ภาพรวมของการแสดงช่วยให้สามารถเข้าใจประเด็นเนื้อหาของบทกวีได้ง่ายขึ้น” ซึ่งในงานวิจัย “การสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผู้วิจัยมีแนวคิดสอดคล้องกับ รัชฎาวรรณ รองทอง ในการนำเสนอการแสดงสร้างสรรค์บัลเลต์ดัดแปลง เพื่อมุ่งเน้นการสื่อสารเนื้อหา และแนวคิดเสรีนิยมในเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล สามารถทำให้ผู้ชมที่เคยอ่าน

วรรณกรรมมีการรับรู้ในมิติใหม่ เป็นการสร้างภาพจากจินตนาการ และมีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้ชมที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรมสามารถเข้าใจเรื่องราวได้จากการสื่อสารผ่านทางสัญลักษณ์ในการแสดง และมีความสนใจต่อเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล อย่างไรก็ตาม แนวคิดของการดัดแปลงเป็นการนิยามความหมายโดยกว้าง หมายถึง วิธีการนำเสนอประเด็น เรื่องราวผ่านทางสื่อในประเภทต่างๆ ด้วยการ ตัด ลด เพิ่ม ขยาย หรือ การดึงบางประเด็นมานำเสนอด้วยการตีความใหม่ของผู้สร้างงาน การย้ายสื่อจากสื่อหนึ่งไปยังสื่อหนึ่ง หรือ ยังคงอยู่ในสื่อรูปแบบเดิมแต่มีกลวิธีการนำเสนอด้วยการเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อเรื่องเดิม ซึ่งในผลงานการสร้างสรรค์การแสดงของ วิปศยา อยู่พูล (2557) ได้กล่าวถึง “การสร้างสรรค์การแสดงเพื่อสื่อสารเจตจำนงอิสระของสตรี จากการผลิตผสมผสานเรื่องรามเกียรติ์ และเรื่องเดอะริงโซเคิล นำเสนอผ่านรูปแบบการแสดงร่วมสมัย โดยผสมผสานองค์ประกอบทางการแสดงแบบไทยและตะวันตก นำเสนอภาพตัวละครหญิงจากทั้งสองเรื่องมาตีความเกี่ยวกับเจตจำนงอิสระ (Free Will)” ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการดัดแปลงสื่อที่ขึ้นอยู่กับมุมมองที่มีต่อเนื้อเรื่องต้นฉบับ อันจะส่งผลต่อการตีความ และวิธีการนำเสนอของผู้สร้างงานที่สร้างเอกลักษณ์ให้กับผลงาน จากคำอธิบายในมุมมองของผู้สร้างสรรค์งานดัดแปลงเหล่านี้ สามารถสื่อถึงรูปแบบและวิธีการที่มาจากดัดแปลงสื่อ จากประเด็นดังกล่าวจึงเป็นประเด็นที่กลุ่มผู้ชมให้ความสนใจต่อการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลงวรรณกรรม เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จากความเห็นของผู้ชมที่เคยอ่านวรรณกรรม มีทั้งกลุ่มผู้ชมที่สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องโดยภาพรวมผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงได้ เนื่องจากการแสดงยังคงการนำเสนอตาม โครงเรื่อง ตัวละคร แนวคิดเดิมจากเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล และผู้ชมบางส่วนที่มีความคาดหวังว่าจะเกิดการตีความใหม่ รัชฎาวรรณ รองทอง (2554) มีความเห็นสอดคล้องกับกลุ่มผู้ชมในด้านการเชื่อมโยงแก่นเรื่องกับบริบทปัจจุบัน “แก่นสารจากการแสดงทำให้ผู้ชมเห็นความเชื่อมโยงเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน” ผู้วิจัยพบว่า แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation) มีความหมายที่กว้าง และมีวิธีการดัดแปลงที่หลากหลาย ซึ่งมักจะถูกตีความถึงการดัดแปลงที่เปลี่ยนแนวคิดตีความใหม่ที่แตกต่างจากต้นฉบับ ในการตีความที่เชื่อมโยงกับบริบทสังคมในปัจจุบันส่งผลในเชิงของการตีความของผู้ชมสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิต และทำให้เข้าใจในเนื้อหาของการแสดงได้มากยิ่งขึ้น

แนวคิดการแปรรูปรวรรณกรรม (Literary Adaptation) มีความสอดคล้องกับวิธีการสร้างสรรค์การแสดงของผู้วิจัย ซึ่งมีฐานการดัดแปลงมาจากวรรณกรรม โดยยังคงโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ตามเดิม เพียงแต่เปลี่ยนจากสื่อวรรณกรรมไปยังสื่อการแสดงในรูปแบบบัลเลต์ ซึ่งภาพของการฝึกฝนในการบินของโจนาทานนี้หากผู้วิจัยสามารถทำให้ภาพการบินของโจนาทานที่เป็นตัวอักษร

สร้างภาพในจินตนาการให้กับผู้อ่าน กลายมาเป็นภาพของการแสดงด้วยการเคลื่อนไหวที่สามารถทำให้เห็นลีลาการบินที่สร้างสุนทรีย์ให้กับผู้อ่านเห็นถึงตัวละครที่มีชีวิตได้นั้น ย่อมเป็นการสร้างมุมมองและการรับรู้ที่มีต่อวรรณกรรมในมิติที่แตกต่างออกไปจากวรรณกรรมต้นฉบับ แนวคิดในกระบวนการสร้างงานดัดแปลงของผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่สอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา (2544) ได้ให้ความหมายเปรียบเทียบการแปรรูปในบริบทของสังคมไทย ว่า “การแปรรูปเป็นศัพท์ที่คิดขึ้นใหม่เพื่อเลี่ยงการใช้คำว่า ดัดแปลง ซึ่งมีความหมายเกี่ยวพันกับเนื้อหาโดยตรง การแปรรูป จึงหมายถึง การเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอวรรณกรรมจากรูปแบบเดิมให้มีรูปแบบใหม่ ด้วยวิธีการ เติม ตัด ทวี ทอน ขยาย ยุบ หรือสลับลำดับฉากนาฏการ ตัวละคร ฉาก สถานที่ และบท” ในการสร้างงานบัลเลต์ดัดแปลงนี้ผู้วิจัยได้แปรรูปวรรณกรรมต้นฉบับไปยังสื่อในรูปแบบการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยยังคงเค้าโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ตามวรรณกรรมต้นฉบับ ธนสิน ชูตินธรานนท์ (2555) ได้กล่าวถึง “การสร้างสรรคบทละครเวทีซึ่งมีที่มาจากวรรณคดี ผู้เขียนบทละครจำต้องมีความเข้าใจอย่างแตกฉาน ความเคารพในตัวบทวรรณคดี และความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนั้นพบว่าโครงเรื่องเชิงเส้นเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการเขียนบทละครในรูปแบบละครเพลง” ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล จากทางเวปไซด์และกลุ่มแฟนเพจต่างๆที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเรื่องนี้ พบว่า ผู้อ่านนั้นโดยส่วนใหญ่มักจะตีความวรรณกรรมในเชิง ความคิดนอกกรอบ การสร้างตัวตน และการแสวงหาเสรีภาพ ซึ่งกลายเป็นแนวคิดที่เป็นลักษณะเด่นของวรรณกรรม จากแนวคิดดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยยังคงวิธีการเล่าเรื่องตามวรรณกรรมต้นฉบับไว้ การลดทอนผู้วิจัยได้ลดทอนฉากบางฉากในวรรณกรรมที่ยากต่อการนำเสนอในรูปแบบบัลเลต์ เช่น ฉากการฝึกบินของโจนาทานที่ล้มเหลวและตกลงไปในทะเล ฉากความเชื่อที่กล่าวถึงความเชื่อที่มีต่อโจนาทาน ประดุก เทพแห่งนางนวล จนกลายเป็นการสร้างพิธีกรรมต่อสังคมนางนวล ซึ่งมีความขัดแย้งกับการนำเสนอแนวคิดเสรีนิยม ผู้วิจัยจึงได้ปรับเนื้อหาในตอนสุดท้ายโดยมุ่งนำเสนอเสรีภาพทางความคิด และอิสระของฝูงนางนวล เป็นต้น หรือในบางฉากที่มีความคล้ายคลึงกันจึงได้ลดทอนการนำเสนอซ้ำเพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินเรื่องยืดเยื้อจนเกินไป ตัวละครเน้นตัวละครหลักตามโครงเรื่อง เช่น โจนาทาน นกผู้ใหญ่ เฟลตเซอร์ และ แอนโทนี การขยายเรื่องบางส่วนที่เสริมกับการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมในเรื่อง เช่น ฉากการฝึกบินของโจนาทาน การต่อสู้ระหว่างฝูงของโจนาทาน และนกผู้ใหญ่ เป็นต้น ในส่วนของกระบวนการสร้างสรรค์ดัดแปลงโดยมีที่มาจากวรรณกรรมนั้น ผู้วิจัยมองว่ากระบวนการดังกล่าวไม่มีวิธีการตายตัว วิธีการสร้างสรรค์ผลงานนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการดัดแปลงไปยังสื่ออื่นๆซึ่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของสื่อทั้งในด้านของการนำเสนอ และข้อจำกัดของสื่อ อย่างไรก็ตาม

แนวคิดการแปรรูปวรรณกรรม (Literary Adaptation) สามารถจำกัดความได้แคบลงและสามารถอธิบายขั้นตอนในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของวิจัยได้ชัดเจน ซึ่งแนวคิดการแปรเป็นแนวคิดรูปวรรณกรรม(Literary Adaptation) เป็นแนวคิดย่อยที่บอกถึงที่มาของการดัดแปลงแต่ยังคงอยู่ภายใต้แนวคิดการดัดแปลง (Adaptation)

การตีความตัวบทในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง และการนำเสนอแนวคิดเสรีนิยม ผู้วิจัยได้เริ่มจากการศึกษาที่ตัวบทของวรรณกรรม มิราญญี่ (2555) ได้กล่าวถึง “การให้ความสำคัญกับตัวนักประพันธ์เป็นหลัก โดยเชื่อว่า ชีวิตและผลงาน มีความสอดคล้องกัน การจะเข้าใจงานเขียนให้ลึกซึ้งได้ก็จำเป็นต้องเข้าใจชีวิตของผู้แต่ง เพื่อใช้เป็นกุญแจไขไปสู่ความลับของการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์และนำไปสู่คำอธิบายถึงปัจจัยที่ปรากฏในตัวบทได้” จากการศึกษาแนวคิดในวรรณกรรมนั้น จากการศึกษาวิเคราะห์ไปถึงสภาพทางสังคมที่ส่งอิทธิพลต่อผู้แต่ง พบว่าวรรณกรรมเรื่องนี้ได้รับความนิยมมากในช่วงปี ค.ศ.1972 ซึ่งตรงกับยุคสงครามเวียดนาม ในขณะเดียวกันในประเทศไทยการเผยแพร่ของวรรณกรรมในสำนวนของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (พ.ศ. 2517 หรือ ค.ศ. 1974) ตรงกับเหตุการณ์ทางการเมืองช่วง 14 ตุลาฯ ซึ่งเป็นสมัยที่ใกล้เคียงกันกับความนิยมของวรรณกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา ลัทธิคอมมิวนิสต์กำลังแพร่ขยายไปทั่วโลก จากหัวข้อการเสวนาโจนาทาน ลิฟวิงสตัน : นางนวล ภาพตัวแทนผู้แสวงหาเสรีภาพ, 13 ธ.ค. 2557, (ออนไลน์) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ เริ่มต้นด้วยเล่าถึงเหตุผลที่เลือกแปลหนังสือเรื่อง โจนาทาน ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2515 ว่า “เป็นเพราะในช่วงนั้นหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากทั้งในสังคมอเมริกัน และในหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับการที่คนหนุ่มสาวในอเมริกาออกมาต่อต้านสงครามเวียดนาม ซึ่งนั่นเป็นเสน่ห์ที่สำคัญของโจนาทาน คือ การทำหน้าที่เป็นกระจกที่สะท้อนสังคมอเมริกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นยุคแสวงหา หรือยุคบุปผาชน เป็นช่วงเวลาที่คุณหนุ่มสาวลุกขึ้นมาตั้งคำถามต่อระบบระเบียบเดิมหลายๆ สิ่งทั้งวัฒนธรรม ธรรมเนียม ประเพณี และพิธีกรรม แล้วแสวงหาสิ่งใหม่ในแนวทางของตนเอง” ผู้วิจัยจึงนำการตีความจากสภาพแวดล้อมในสังคมที่สะท้อนแนวคิดของผู้คนที่กรอบความคิดของคนในสังคมให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน โดยมีนักผู้ใหญ่ คือ ผู้ควบคุมอำนาจในสังคม และตัวละครโจนาทาน คือผู้แสวงหาเสรีภาพของทั้ง 2 บริบท (ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศไทย) ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) มุมมองทางโลกซึ่งตั้งอยู่บนความคิดเสรีภาพ และความเสมอภาค ทำให้เกิดการเรียกร้องประชาธิปไตย และเสรีภาพ แนวคิดดังกล่าวเป็นการปลุกให้ผู้คนตั้งคำถามต่อสภาพความเป็นอยู่ ความไม่เป็นธรรมของสังคมนั้นๆ ที่มีการเอาเปรียบ แนวคิดเสรีนิยมนี้จึงทำให้

เกิดพลังมหาศาลในการสร้างเปลี่ยนแปลง (วิไลวรรณ พรหมสิทธิ์, 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ,
ออนไลน์) ได้กล่าวถึง “นักเสรีนิยมมองว่ามนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการเสรีภาพอยู่แล้ว มนุษย์และ
สังคมไม่สามารถอยู่รอดได้หากไร้ซึ่งเสรีภาพ จึงไม่แปลกที่แนวคิดเกี่ยวกับเสรีภาพจะมีบทบาทสำคัญ
ในทุกๆที่และทุกๆ ช่วงเวลาในประวัติศาสตร์” จากข้อคิดเห็นของวิไลวรรณ พรหมสิทธิ์ นักเสรีนิยมที่
ได้กล่าวถึงเสรีภาพนั้นทำให้ผู้วิจัยต้องการนำเสนอแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ที่คนทั่วไปสามารถ
เข้าใจและสัมผัสได้ถึงโดยไมอิงกับเรื่องการเมือง โดยการนำเสนอผ่านทาง การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง 3
ประเด็น 1. ศักยภาพและความสามารถ 2. เสรีภาพทางความคิด 3. ความเสมอภาค

การออกแบบการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงสะท้อนแนวคิดเสรีนิยม จากแนวคิดของวรรณกรรม
เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล และแนวคิดเสรีนิยมได้ถูกสะท้อนในมุมมองที่เป็นสิ่งที่ทุกคนจับ
ต้อง และสัมผัสกับมันได้ สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเสรีนิยม ได้แสดงความเห็นว่า

“เมื่อนำเรื่องเสรีนิยมเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดง จะต้องเชื่อมโยงไปถึงขั้นตอน และการจัด
กระบวนการทางการแสดง เช่น ที่นั่ง องค์กรประกอบทางการแสดงต่างๆ ที่เอื้อให้คนดู รู้สึกเสรี
ผ่อนคลาย และอยากจะถูกขยับเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดง”

(ภัทร ยืนยง , การสนทนากลุ่ม , 11 พฤษภาคม 2559)

ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวคิดเสรีนิยมด้วยการสอดแทรกลงไปในส่วนของการออกแบบการแสดง
เช่น การคัดเลือกนักแสดงโดยคัดเลือกจากความเสมอภาค และความเหมาะสมในบทบาทรูปแบบการ
เต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method) นำเสนอการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ
จากการเต้นบัลเลต์แบบดั้งเดิม การจัดการแสดงนอกโรงละครสร้างความแตกต่างจากขนบธรรมเนียม
ของการแสดงบัลเลต์ จากบทความของ Antonin Artaud ได้กล่าวถึง เรื่อง Performance space
การจัดพื้นที่การแสดงสำหรับการแสดงโดยทั่วไปมักเกิดขึ้นในโรงละครในลักษณะที่เป็นกรอบ
สี่เหลี่ยม มีการแบ่งที่ชัดเจนระหว่างผู้ชมกับคนดู หรือ ที่เรียกโรงละครแบบโพรซีนียม (Proscenium
Theatres) เพื่อให้ผู้ชมสามารถเห็นการแสดงโดยภาพรวม ทั้งการออกแบบท่าเต้นและองค์ประ
ทางการแสดงที่สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักแสดงและเทคนิคในการแสดงต่างๆ ถือว่าเป็นตำแหน่งที่นั่ง
ที่ดีที่สุดในการรับชมการแสดง เวทีรูปทรงสี่เหลี่ยมนั้นมีการกำหนดพื้นที่การแสดงอย่างชัดเจน การ
กำหนดตำแหน่งของนักแสดงบนพื้นที่การแสดง ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชมในความรู้สึกที่แตกต่างกัน
ทั้งนี้มีการแบ่งพื้นที่เป็นทิศทางในการแสดง (stage directions) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันภายใน
ผู้แสดงและผู้ออกแบบท่าเต้นกับผู้แสดง ผู้วิจัยมองว่าหากเรายึดติดกับรูปแบบการแสดงเดิมๆไปพร้อม

กับการนำเสนอในรูปแบบบัลเลต์ซึ่งเป็นการแสดงที่มีขอบประพจน์อย่างชัดเจน จึงเป็นเรื่องท้าทาย หากบัลเลต์จะถูกนำเสนอในพื้นที่การแสดงที่แตกต่างออกไป ผู้วิจัยจึงได้ทดลองการจัดสถานที่ด้วยวิธีการสร้างความแตกต่างจากขอบการแสดงบัลเลต์โดยทั่วไป เมื่อผู้วิจัยได้ตีความเนื้อหาของวรรณกรรมที่มีตัวละครเป็นนางนวลอาศัยอยู่บนชายหาด ความเป็นอิสระเสรี การคิดนอกกรอบ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแหล่งที่อยู่อาศัยของนางนวลโดยธรรมชาติ และพฤติกรรมของนางนวล โดยการสำรวจพื้นที่สถานที่พักตากอากาศบางปู จังหวัดสมุทรปราการ กิตตา ปรีตถจริยา (2552) ได้กล่าวถึง “นางนวลที่พบเห็นในสถานที่ตากอากาศบางปูแห่งนี้ เป็นนางนวลที่อพยพหนีอากาศหนาวมาจากทะเลสาบต่างๆ ในแถบธิเบต มองโกเลีย และไซบีเรียทางตอนเหนือของทวีปเอเชียโดยมาอาศัยอยู่ที่บางปูตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน – พฤษภาคม” จากการลงพื้นที่สำรวจนั้นจึงเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยเลือกการจัดแสดงนอกโรงละคร โดยเลือกพื้นที่จัดแสดงบนพื้นที่ดาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเป็นการสะท้อนถึงแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism) ผ่านทางสถานที่การแสดง โดยจำลองสถานที่ให้มีความคล้ายคลึงกับสถานที่ตากอากาศบางปู เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ให้กับผู้ชมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการสังเกตการณ์ชมฝูงนางนวล แนวคิดในการจัดสถานที่บนดาดฟ้าของผู้วิจัยในช่วงแรกไม่ได้รับการสนับสนุนมากนัก เนื่องจากในการจัดแสดงนอกโรงละครนั้นต้องมีการติดต่อและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบหลายฝ่าย รวมไปถึงปัจจัยทางด้านต่างๆที่ยากต่อการควบคุม เช่นสภาพดินฟ้าอากาศ ส่งผลต่อการติดตั้งอุปกรณ์ของทางฝ่ายเทคนิค เป็นต้น ถึงอย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่าการแสดงบนพื้นที่ดาดฟ้านั้นมีความเหมาะสมต่อการจัดการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ซึ่งเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ไปได้ พื้นที่การแสดงบนดาดฟ้าจึงเป็นจุดตั้งต้นในการดำเนินของผู้วิจัยที่ส่งผลการออกแบบทางการแสดง ที่ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์ของการแสดงนอกโรงละคร ซึ่งมีข้อดีในการออกแบบการแสดงพื้นที่การแสดงที่สามารถทำได้มากกว่าพื้นที่ที่ถูกกำหนดไว้ในกรอบสี่เหลี่ยมเช่นการแสดงในโรงละคร หรือ บนเวทีตามขอบการแสดงแบบเดิมๆ จึงจัดพื้นที่การแสดงแบ่งออกเป็น 2 ฝั่ง (ตะวันออกและตะวันตก) สื่อความหมายของสถานที่อยู่ของฝูงนางนวลเป็นหลัก และสถานที่ที่นางนวลถูกขับไล่มาอย่างหน้าผา โป้น และใช้พื้นที่การแสดงบริเวณบันไดสื่อถึง ฉากสวรรค์ จากแนวคิดการนำเสนอการแสดงนอกพื้นที่โรงละครทำให้ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบจากการออกแบบการแสดงเช่นนี้ ซึ่งวิธีการจัดการแสดงดังกล่าวสามารถอธิบายด้วยรูปแบบของเวทีที่ไกลไปกว่า (Non – proscenium Theatres) คือเวทีการแสดงที่ไร้กรอบสี่เหลี่ยม ซึ่งหมายถึงรูปแบบเวทีในลักษณะต่างๆ เช่น เวทีเป็นทรงวงกลม(Arena stage) มีผู้ชมนั่งรายล้อม เวทีแบบที่มีพื้นที่ตรงกลางยื่นออกมาผู้ชม (Thrust stage) เหมือนเวทีคอนเสิร์ต เวที

แบบกล่องดำ(Black Box) เป็นพื้นที่การแสดงที่ยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้สร้างงานได้ การออกแบบที่ไปไกลกว่าเวทีที่ไว้ครอบ คือ จากแนวคิด Non – traditional space มีความสอดคล้องกับ แนวคิด Site specific ในแนวคิดของ Jennifer Monson และ Mark Dendy (2012) ซึ่งหมายถึงการจัดการแสดงสถานที่ที่นอกเหนือจากโรงละคร ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศิลปินสถาปัตยกรรมและการออกแบบ นักออกแบบท่าเต้นได้นำแนวคิดนี้ โดยศิลปินในยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernist) อย่าง ทริชา บราวน์ (Trisha Brown) มาใช้ในการออกแบบพื้นที่การแสดง ข้อดีของการจัดการแสดงในรูปแบบนี้ คือ การสร้างบรรยากาศ การแสดงที่สามารถเล่นกับพื้นที่ในสิ่งปลูกสร้างที่ปรากฏในบริเวณนั้น การสื่อสารในเชิงสัญลักษณ์ พื้นที่การแสดงที่เป็นอิสระ ส่งผลให้ผู้ชมสามารถเลือกชมได้จากทั่วทุกมุมของการแสดง หรือ เป็นผู้ตัดสินใจเลือกว่าอยากจะชมการแสดงส่วนใด การที่เปิดพื้นที่อิสระให้กับนักแสดงและผู้ชมสามารถทำให้เกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์ ส่งผลต่อการรับรู้ประสบการณ์ในการชมการแสดงในระยะใกล้ชิด ซึ่งแตกต่างออกไป ทั้งนี้แนวคิด Site specific สามารถจะนำไปปรับใช้การแสดงในรูปแบบต่างๆ เช่น ละคร หรือ การแสดงการเต้นร่วมสมัย (Contemporary dance) ละครใบ้ นาฏศิลป์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสร้างความท้าทายต่อผู้สร้างงานและเป็นการเปิดประสบการณ์ในการชมการแสดงด้วยความรู้สึกใหม่ๆ

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้านแนวคิดเสรีนิยม

กลุ่มผู้รับสารทั้งผู้เชี่ยวชาญ และผู้ชมทั่วไปนั้นสามารถสัมผัสได้ถึงแนวคิดเสรีนิยมที่ผู้วิจัยได้สอดแทรกไว้ตามองค์ประกอบต่างๆของการแสดง โดยเฉพาะการจัดการจัดสถานที่ แม้ผู้ชมจะไม่เคยมีประสบการณ์ในการอ่านวรรณกรรม หรือการเปิดรับสื่อทางการแสดงจากการดัดแปลงวรรณกรรม และการชมการแสดงบัลเลต์ ได้รับสุนทรีย์รสในการรับชมการแสดงและสามารถรับรู้ความเป็นเสรีนิยมได้ แต่ในส่วนของการนำเสนอการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method) ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์สากลมองว่า

“การออกแบบท่าเต้นบนฐานของเทคนิคการเต้นแบบบาลองซินในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงสะท้อนให้เห็นลักษณะการเต้นที่เบาลอย แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระเปรียบกับการเคลื่อนไหวของนก”

(วาสนา ส่งเมือง ,การสนทนากลุ่ม, 11 พฤษภาคม 2559)

ในกลุ่มผู้ชมทั่วไปและผู้เชี่ยวชาญที่ไม่มีความรู้เรื่องบัลเลต์เห็นถึงอิสระของการเคลื่อนไหวแต่ยังไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างของการเต้นทั้ง 2 ประเภทนี้ได้อย่างชัดเจน สิ่งที่ทำให้สะท้อนแนวคิดได้เห็นภาพมากขึ้น คือ วิธีการออกแบบท่าเต้นและการจัดวางตำแหน่งของนักแสดง แสดงให้เห็นลักษณะของการอยู่รวมกันเป็นฝูงและการสร้างความแตกต่างของ โจนาทาน และการถอดสัญลักษณ์กระโปรงและรองเท้าบัลเลต์ ทำให้เห็นถึงการแปรสภาพเป็นอื่น ทั้งนี้การตีความเสรีนิยมนั้นควรนำผู้ชมให้มีส่วนร่วมในการแสดงด้วยข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการให้อิสระกับผู้ชมในการเลือกที่นั่งผู้ชมสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระในการแสดง วิธีการดังกล่าวนี้สามารถทำให้ผู้ชมรู้สึกมีสิทธิและมีอิสระในการชมการแสดง เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นระหว่างผู้ชมและการแสดง

การจัดการแสดงนอกพื้นที่โรงละครโดยใช้แนวคิด Site specific เข้ามาช่วยสร้างบรรยากาศในการแสดงสะท้อนถึงความเป็นเสรีนิยม(Liberalism) ได้รับผลการตอบอย่างดีทั้งในกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชมทั่วไปทั้ง 3 กลุ่ม สามารถสัมผัสถึงความเป็นเสรีได้ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยกลาง 4.10 แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นการสร้างภาพลักษณ์ต่อการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงนับตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ผ่านทางโปสเตอร์ สร้างความประหลาดใจให้กับผู้ชม ถึงการจัดพื้นที่จัดการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงบนดาดฟ้าจะเกิดขึ้นในลักษณะใด ซึ่งจากการแสดงความคิดเห็นจากผู้ชมทั่วไปที่คิดว่าต้องมีโรงละครกลางแจ้งตั้งอยู่บนดาดฟ้า แต่เมื่อเข้ามาอยู่ในสถานที่การแสดงที่เป็นลานโล่ง ไม่มีเก้าอี้เป็นอัมเจอร์รี่ทำให้ผู้ชมสามารถสัมผัสได้ถึงบรรยากาศ ลม ท้องฟ้า แสงอาทิตย์ยามเย็น ฝูงนกที่บินผ่าน ก็ช่วยทำให้รู้สึกว่าคุณเข้ามาอยู่ในบรรยากาศ ทำให้รู้สึกปลดปล่อย และผ่อนคลาย เวทีไม่มีการระดับที่ถูกยกสูงขึ้นมาจากพื้นทำให้ผู้ชมชมการแสดงได้ในระยะใกล้ และสัมผัสถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร โดยเฉพาะตัวละครคนผู้ใหญ่ ผู้ชมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งที่ยากจะติดตามการแสดงต่อไปเรื่อยๆ การปรากฏตัวของนักแสดงที่รับบทครูฝึกเจียงบนพื้นที่การแสดงบริเวณบันได ทำให้ผู้ชมสามารถคาดเดาตัวละครได้จากการสื่อสารในเรื่องของสัญลักษณ์ และระดับ ในขณะที่เดียวกันการสร้างการแสดงอย่างอิสระในมุมมองของนักแสดงยังคงต้องการกำหนดตำแหน่ง หรือ เส้นแบ่งขอบระหว่างพื้นที่การแสดงและผู้ชมอย่างชัดเจนยังคงมีความสำคัญกับนักแสดง ซึ่งในวันแรกผู้วิจัยได้จัดพื้นที่การแสดงในลักษณะรูปตัวโอ (I) ผู้ชมนั่งอยู่บนพื้นที่ในบริเวณที่ผู้วิจัยได้จัดไว้ จากข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ ได้กล่าวถึง

“พื้นที่การแสดงเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ การจัดพื้นที่การแสดงใหม่ ลอดทอนความเป็นพิธีการ และการแบ่งพื้นที่กันระหว่างนักแสดง และผู้ชม จะช่วยทำให้ผู้ชมอยากจะมีส่วนร่วมในการแสดงมากยิ่งขึ้น”

(ปวีณา แซ่มซ้อย ,สนทนากลุ่ม ,11 พฤษภาคม 2559)

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้วิจัยได้มีการปรับเปลี่ยนการกันแบ่งแยกพื้นที่การแสดง ในการแสดงรอบที่ 2 ส่งผลทำให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลายและทำให้เข้าถึงการแสดงมากกว่าวันแรกที่ถูกลเปรียบเทียบและดูเป็นพิธีการมากเกินไปจึงไม่เกิดความเป็นเสรี จากความเห็นของผู้ชมทั่วไปในเรื่องการปรับเปลี่ยนพื้นที่การแสดง ได้แสดงความเห็นว่า

“การเลือกสถานที่ที่ช่วยได้มาก บรรยากาศทำให้รู้สึกปลดปล่อย ได้ผ่อนคลาย และมีอิสรภาพทางความคิด”

(ผู้ชมทั่วไป, แบบสอบถาม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

แต่ในขณะเดียวกันในเรื่องการปรับพื้นที่การแสดงจากมุมมองของนักแสดงกลับมีความรู้สึกในทางตรงกันข้ามกับผู้ชม

“ในการแสดงวันแรกพื้นที่การแสดงชัดเจนเป็นรูปตัว I เราสามารถกำหนดการแสดงของตัวเองได้ชัดเจน การแสดงวันแรกรู้สึกว่าได้เต็มทีมากกว่า การแสดงวันที่ 2 รู้สึกว่าการแสดงดรอปลง เป็นเพราะตำแหน่งของนักแสดงกระจายตัวแบบกระจายกระจาย จึงทำให้ต้องส่งพลังมากเพื่อที่จะสื่อสารกับนักแสดงคนอื่นๆในระหว่างการแสดง”

(พิชามณูษ์ ปิติมณีพัฒน์, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

การปรับพื้นที่ทางการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงสร้างการรับรู้ระหว่างผู้ชมกับนักแสดงแตกต่างกัน ทั้งนี้นักแสดงกลับไม่รู้สึกถึงอิสระของการเคลื่อนไหว มีความกังวลที่ผู้ชมเข้ามาใกล้จนเกินไป ไม่สามารถเต้นได้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้วิจัยจึงมีความคิดว่าเป็นข้อจำกัดหนึ่งที่สำคัญของการแสดงในรูปแบบบัลเลต์ เพราะนักแสดงต้องใช้ร่างกายในการเคลื่อนไหวเพื่อสื่อสารผ่านท่าเต้น โดยเฉพาะลักษณะของบัลเลต์นักแสดงต้องมีสมาธิที่จดจ่อกับการจัดวางร่างกายตามหลักการของเทคนิคการเต้น เนื่องจากหลายท่าเป็นท่าที่อันตราย เช่น การเต้นบนปลายเท้า การยกขา การกระโดด การเต้นคู่ (pas de deux) เป็นต้น การที่คนดูเข้ามาในระยะใกล้จนเกินไปทำให้นักแสดงเสียสมาธิ เกิดความไม่มั่นใจในการเต้นในท่าต่างๆ เพราะกลัวว่าจะไปชนคนดูไม่สามารถกระชกได้ และอาจเกิดอันตรายต่อผู้ชม

ได้ เนื่องจากนักแสดงจะจดจ่อกับการใช้ร่างกายมากกว่าที่จะสนใจสิ่งรอบข้าง ซึ่งในการแสดงรอบที่ 2 มีผู้ชมส่วนหนึ่งเข้ามานั่งในพื้นที่การแสดง จึงทำให้นักแสดงเกิดความสับสนและเกิดการผิดคิวในฉากที่มีการโยนรองเท้าบอลลีต ผู้วิจัยคิดว่าการจัดพื้นที่การแสดงควรให้ความสำคัญกับทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งผู้แสดงและผู้ชม การให้อิสระกับผู้ชมแต่ไม่สร้างความอึดอัดให้กับนักแสดง การสร้างปฏิสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในบางช่วงของในส่วนที่เป็นช่วงที่ไม่ได้มีการเคลื่อนไหวเกิดขึ้นมากนัก หรือบางส่วนของนักแสดงที่ต้องการสื่อสารกับผู้ชมน่าจะมีความเหมาะสมสำหรับการแสดงที่นำเสนอในรูปแบบบอลลีตมากกว่า

การสะท้อนนักแสดงบอลลีตคลาสสิกกับการเต้นที่แตกต่างจากฟอรั่มเดิม กลุ่มนักแสดงในกระบวนการแสดงบอลลีตดัดแปลงที่ผู้วิจัยได้เลือกนักแสดงเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยในฐานะของผู้รับสารในกระบวนการทั้งในส่วนของการรับรู้เนื้อหาวรรณกรรม แนวคิดเสรีนิยม(Liberalism) แนวคิดการเต้นบอลลีตสมัยใหม่เทคนิคบาลองชิน (Balanchine method) ซึ่งเป็นแนวคิดที่นักแสดงในกระบวนการยังไม่เคยมีประสบการณ์ร่วมมาก่อน ผู้วิจัยได้คัดเลือกนักแสดงที่ได้รับการฝึกฝนในรูปแบบบอลลีตในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) เป็นหลัก พบว่านักแสดงในกระบวนการทุกคนมีระยะเวลาในการฝึกฝนยาวนานกว่า 15 ปี ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจถึงระยะเวลาในการฝึกฝนที่ยาวนาน นักแสดงมีแนวคิดอย่างไรกับการเต้นบอลลีตคลาสสิกของตนเอง และเมื่อได้เข้ากระบวนการนำแนวคิดอื่นๆมาประกอบกับการแสดงที่ไม่ได้เน้นเพียงการเต้นในด้านเทคนิคเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมไปถึงการสื่อสารเนื้อหาของวรรณกรรม และแนวคิดเสรีนิยมผ่านการเต้นในรูปแบบที่แม้ว่าจะเป็นการเต้นที่มีรากฐานกระบวนการท่าจากบอลลีตเดียวกัน แต่มีการเคลื่อนไหวที่ลดทอนมาตรฐาน และระเบียบในเทคนิคการเต้นที่เคร่งครัดจะสามารถทำให้นักแสดงหลุดออกจากกรอบบางอย่างได้อย่างไร ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการรับรู้และทัศนคติของผู้ชมทั่วไปที่มีต่อการแสดงบอลลีต ซึ่งผู้วิจัยตั้งคำถามว่าทำไมการเต้นบอลลีตถึงได้รับความสนใจน้อยกว่าศิลปะแขนงอื่นๆ จากงานวิจัยนี้ทำให้ผู้วิจัย พบว่า การรับรู้ของคนในสังคมไทยยังคงยึดติดกับภาพของบอลลีตในอดีตซึ่งเป็นกิจกรรมทางสังคม การแสดงของชนชั้นสูง ซึ่งปัจจุบันการแสดงเหล่านี้ปรากฏให้เห็นในการแสดงมหรเรศศิลปะการแสดงและดนตรีนานาชาติ กรุงเทพฯ ซึ่งมีจัดขึ้นทุกปี ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งรูปแบบการแสดงบอลลีตที่มักนำมาแสดงมักจะเป็นการแสดงที่พยายามรักษารูปแบบและขนบของการเต้นในยุคคลาสสิก หรือยุคโรแมนติก เช่น เรื่อง สวอนเลค (Swan lake) จีเซล (Giselle) เจ้าหญิงนิทรา (Sleeping Beauty) เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงการแสดงที่มีรูปแบบชัดเจน ตั้งแต่การเต้นด้วยเทคนิคที่มีแบบแผน เครื่องแต่งกาย ดนตรี รูปร่างของนักเต้น การแสดงในโรงละคร จึงทำให้บอลลีตถูกมองว่าเป็นการแสดงที่มีเพื่อสร้างความเพลิดเพลินและแสดงออกถึงความงดงาม

ตระการตาเท่านั้นส่งผลต่อผู้ชมมีการรับรู้ และทัศนคติต่อการแสดงบัลเลต์ คือ สิ่งที่อยู่ในกรอบ ประเพณีมีการควบคุมทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการแสดง ว่า

“ในการแสดงยังมีส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชนบของบัลเลต์ เช่น การเลือกใช้ โทนสีของเครื่องแต่งกาย (สีชาวดำ) การจัดวางเวที และพื้นที่การแสดงที่เป็นรูปตัวไอ (I)”

(ปวีณา แซ่มซ้อย, การสนทนากลุ่ม , 11 พฤษภาคม 2559)

จากมุมมองของผู้ชมโดยทั่วไปที่มักจะมองว่าการแสดงในรูปแบบบัลเลต์เป็นสิ่งที่ยึดกับชนบ และ การนำเสนอที่มีรูปแบบอย่างชัดเจน รวมไปถึงการแสดงออกของนักบัลเลต์ที่ย่อมแสดงถึงสิ่งที่ไม่ใช่ ธรรมชาติที่มนุษย์ทั่วไป เช่น อากัปกริยา การจัดวางร่างกายในท่าทางการเคลื่อนไหว นักบัลเลต์มี ความสง่างาม จากมุมมองของนักแสดงได้อธิบายถึงธรรมชาติในการเคลื่อนไหวของนักบัลเลต์ว่า

“มันมีความคิดในหัวว่า ท่าแบบนี้แล้วจะผิดไหม ยังติดความเป็น Classic อยู่ ไม่ว่าจะเต้นแบบไหน มันก็ยังคงความเป็นบัลเลต์อยู่”

(ปวีณัฐ ศรีวิไชย, การสนทนากลุ่ม, วันที่ 12 พฤษภาคม 2559)

ผู้วิจัย มองว่า เนื่องจากบัลเลต์เป็นศิลปะของตะวันตก ผู้ชมจึงไม่สามารถเข้าใจการสื่อสาร ความหมายของการเคลื่อนไหวได้มากนักเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับนาฏศิลป์ไทยที่ทำรำมีการตีความบท สามารถสื่อสารได้เข้าใจได้ สิ่งที่ผู้ชมรับรู้ได้จึงเป็นในเรื่องของรูปแบบและฟอร์มการเต้น เมื่อผู้วิจัยได้นำการเต้นบัลเลต์มาใช้เพื่อการสื่อสารนั้นจึงทำให้ผู้ชมยังไม่สามารถเข้าใจจากการเต้นบัลเลต์เพียง อย่างเดียว ต้องอาศัยองค์ประกอบทางการแสดงอื่นๆ อาทิ เครื่องแต่งกาย ฉาก แสง ดนตรี ประกอบการแสดง อุปกรณ์ประกอบการแสดงเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ชมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์สากล

“ความน่าสนใจหากนำงานนาฏกรรม มาใช้เพื่อสื่อสารในเรื่องของการสะท้อน ความรู้สึกไปยังคนดูให้เกิดความรู้สึกบางอย่าง เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใน โดยลึ้มเรื่อง สัญลักษณ์ และกฎเกณฑ์”

(ชิตพล เปลี่ยนศิริ, สนทนากลุ่ม, 11 พฤษภาคม 2559)

การเปรียบเทียบเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์แบบคลาสสิก และบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน จากสำรวจทัศนคติของนักแสดงที่มีต่อการเคลื่อนไหวในรูปแบบแตกต่างจากบัลเล่ต์คลาสสิก ผู้วิจัยจึงได้นำการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่เทคนิคบาลองซิน (Balanchine method) ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังไว้ว่าเป็นการเต้นที่มีลักษณะไม่แตกต่างจากบัลเล่ต์นัก เทคนิคของบาลองซินน่าจะช่วยทำให้นักเต้นรู้สึกผ่อนคลายจากการเต้นบัลเล่ต์ในรูปแบบคลาสสิกได้มากขึ้น ผลจากการสำรวจแนวคิดเทคนิคการเต้นบาลองซินส่งผลให้นักแสดงมีความกล้าที่จะทดลองการเคลื่อนไหวที่อาจจะผิดจากหลักบัลเล่ต์ ในช่วงแรกมีความยากในเรื่องของการจัดวางน้ำหนักแบบ(off-balance) และการจัดวางร่างกายที่ดูเป็นฟอร์มมากเกินไปไม่เป็นอิสระ ในส่วนของเทคนิคการเหยียดยืดร่างกาย (Emphasis on line) นักแสดงสามารถนำปรับมาใช้ในการเต้นของตนเองทำให้ร่างกายมีความรู้สึกและสื่อสารอารมณ์ร่วมบางอย่างได้ การเต้นเท้าด้วยเท้าเปล่า(Bare feet) ทำให้นักแสดงเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระมากขึ้น ไม่กังวลกับท่าเต้นในการเต้นบนปลายเท้าที่ต้องอาศัยความแข็งแรงของข้อเท้าและทนกับอาการบาดเจ็บที่เท้าหลังการเต้น การใช้แขนแบบที่แตกต่างออกไปจากการวางองศาของบัลเล่ต์ที่กำหนด (abstract arm and hand placement) ด้วยการเคลื่อนไหวจากลักษณะการบินของนกเป็นตัวกำหนดการเคลื่อนไหวของแขน โดยให้อิสระนักแสดงในการออกแบบการเคลื่อนไหวนั้น

การนำแนวคิดการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์เพื่อสลายฟอร์มความเป็นบัลเล่ต์คลาสสิกของนักแสดง ในมุมมองของนักแสดงมองว่า การเต้นบัลเล่ต์แม้ว่าผู้อื่นจะมองว่าเป็นการเคลื่อนไหวที่มีการประดิษฐ์ผิดไปจากการเคลื่อนไหวที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ กลุ่มนักเต้นมองว่า การเคลื่อนไหวที่ถูกมองว่าผิดธรรมชาตินั้นเกิดจากระยะเวลาในการฝึกฝนยาวนานกว่า 15 ปี นั้นกลายเป็นสิ่งที่หลอมรวมทำให้นั้น คือ สิ่งที่เป็นธรรมชาติของนักแสดงไม่ว่าจะเป็นอิริยาบถในชีวิตประจำวันในการเคลื่อนไหวต่างๆ เป็นสิ่งที่แสดงออกโดยธรรมชาติ แนวคิดจากการเต้นบัลเล่ต์ทำให้ส่งผลต่อตัวนักเต้นในเรื่องของความสมบูรณ์แบบ ต้องทำอย่างถูกต้อง นักเต้นบัลเล่ต์จะติดกับการซ้อมเดินให้ห้องกระจกเพื่อสำรวจร่างกายตนเองตลอดเวลา สมพร พุราจ (2554) ได้กล่าวถึง “การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์สามารถช่วยให้แสดงหลุดจากขีดจำกัดท่าทางการเคลื่อนไหวแบบมนุษย์ทั่วไป เข้าสู่สภาวะของการสร้างสรรค์จินตนาการร่วมไปการเต้นรำได้” ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของการสื่อสารเป็นหลักในกระบวนการนี้การเต้นจึงการเป็นการเต้นเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงได้ทดลองนำแนวคิดการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์เป็นสิ่งแรกในขั้นตอนการฝึกซ้อมของนักแสดง ผู้วิจัยได้ให้โจทย์การเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระโดยธรรมชาติ เพื่อที่จะเรียนรู้การเคลื่อนไหวของนักแสดงที่นอกเหนือจากการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิก พบว่าทุกๆการเคลื่อนไหวที่ปรากฏนั้นเป็นการเคลื่อนไหวที่มาจากท่าบัลเล่ต์คลาสสิกทั้งการเดิน การจัดวาง

ร่างกาย การวางน้ำหนัก ซึ่งเมื่อเทียบกับนักเต้นคอนเทมโพรารี หรือ นักแสดงที่ไม่เคยได้รับการฝึกฝน การเต้นมาก่อนจะเห็นภาพได้ชัดเจนว่า นักแสดงคนใด คือ นักเต้นบัลเลต์ จึงเป็นข้อค้นพบอย่างหนึ่ง จากกระบวนการนี้ว่า การเคลื่อนไหวที่เป็นธรรมชาติไม่ยึดติดกับรูปแบบนั้นเป็นสิ่งที่ยากสำหรับ นักแสดงบัลเลต์ เมื่อไหร่ที่มีโจทย์ให้นักเต้นในกระบวนการเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระตามการ ตีความจากความรู้สึกและปฏิสัมพันธ์ในการแสดง เป็นการสร้างความกดดันและให้กับนักแสดง ผู้วิจัย จึงได้ทำการสอบถามความคิดเห็นนักแสดงในประเด็นนี้ นักแสดงมีความรู้สึกเกร็ง กลัว ไม่รู้ว่าจะ เคลื่อนไหวอย่างไรให้เป็นธรรมชาติ เพราะธรรมชาติของตนเองก็คือการเคลื่อนไหวเป็นท่าบัลเลต์ คลาสสิกไปหมด ซึ่งผู้วิจัยได้เคยนำวิธีการเดียวกันนี้ไปทดสอบกับนักแสดงนักเต้นคอนเทมโพรารี หรือ นักแสดงที่ไม่เคยได้รับการฝึกฝนการเต้นมาก่อน พบว่า การเคลื่อนไหวของพวกเขามีการเชื่อมโยงการ เคลื่อนไหวโดยธรรมชาติของมนุษย์ นำมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จากการ แสดงออกด้วยเคลื่อนไหว ทำให้ผู้แสดงรู้สึกเป็นอิสระและไม่ปิดกั้นจินตนาการของตนเอง ผลการ สัมภาษณ์ความคิดของนักแสดงในกระบวนการจึงทำให้ผู้วิจัยต้องมาปรับวิธีในกระบวนการ เมื่อนักแสดงยังไม่เข้าใจในเรื่องของวิธีการสื่อสารอารมณ์ ผู้วิจัยจึงให้นักแสดงในกระบวนการอ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนานาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล และมีการตีความตัวละครในบทบาทที่นักแสดงได้รับ อย่างอิสระเพื่อนำ มาประกอบวิธีการสื่อสารผ่านการผ่านการเคลื่อนไหวให้กับนักแสดง ผลจากการการใช้วิธีดังกล่าวนี้ ทำให้นักแสดงมองเห็นภาพของการเคลื่อนไหวคล้ายๆกับคู่มือแนะนำให้นักแสดงคิดแตกต่างออกจากรอบการ แสดงแบบเดิมๆ แต่การแสดงออกในการแสดงนั้นยังต้องอาศัยประสบการณ์และความกล้า ของนักแสดง การนำการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์สามารถช่วยให้แสดงหลุดจากขีดจำกัดท่าทางการ เคลื่อนไหวแบบมนุษย์ทั่วไป เข้าสู่สถานะของการสร้างสรรค์จินตนาการร่วมไปการเต้นรำได้

หลังจากกระบวนการแสดงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติของนักแสดงในกระบวนการ ทั้งในเรื่องทัศนคติที่มีการสื่อสาร เทคนิคการเต้นบัลเลต์ ซึ่งภาพโดยรวมของการนำเทคนิคบอลลองซิ่ง มาใช้เป็นรูปแบบการเสนอผ่านการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงในมุมมองของนักแสดงได้สร้างมิติของการ เคลื่อนไหวแบบบัลเลต์คลาสสิกที่แตกต่างออกไป ทำให้นักแสดงกลับมาสำรวจตนเองและนำไปปรับ ใช้กับการเต้นของตนเองในเรื่องของการเต้นที่ไม่ใช่แค่เต้นให้สวยด้วยท่าทางที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียว แต่การเคลื่อนไหวนั้นสามารถสื่อสารได้ และบางครั้งการสื่อสารก็ไม่จำเป็นต้องเต้นเสมอไป จาก แนวคิดของการสื่อสารนี้นักแสดงได้เกิดการเรียนรู้จากกระบวนการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ทางด้าน การสร้างลักษณะตัวละครเพื่อทำความเข้าใจในความรู้สึกภายในตนเองผ่านการสื่อสารภายนอก ทางสายตา อารมณ์และความรู้สึกมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีแนวคิดเดียวกับการแสดงความรู้สึกภายใน ออกมาสู่

ภายนอก (inside out) และการดึงสิ่งจากภายนอกสู่ภายใน คือ สถานที่จัดแสดงเป็นการสร้างบรรยากาศในการแสดงทำให้นักแสดงสัมผัสได้ถึง สิ่งแวดล้อมโดยรอบๆ ลม ท้องฟ้า พื้นที่โล่งกว้าง ทำให้เคลื่อนไหวได้อิสระ นักแสดงรู้สึกว่าคุณกำลังแสดงอยู่บนเวทีแต่รู้สึกว่าคุณอยู่ในสถานที่ในเรื่อง แนวคิดของการสื่อสารนี้มีความสอดคล้องกับ มัทนี รัตนิน (2556) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการแสดง ว่า “สำหรับสตานิสลาสกีภายนอกและภายในของผู้แสดงจะต้องประสานสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่นเดียวกับชีวิตจริง” ซึ่งในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลง โดยเฉพาะ การจัดแสดงนอกโรงละครเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างบรรยากาศให้นักแสดงได้สัมผัสถึงสิ่งแวดล้อมโดยรอบๆ การเคลื่อนไหวได้อิสระเกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างการแสดงกับพื้นที่ โดยไม่มีกรอบเวทีที่เหลี่ยมเป็นตัวกำหนด การอ่านวรรณกรรมสามารถช่วยในเรื่องของการสร้างความเข้าใจต่อเนื้อหา และตัวละคร ในการสื่อสารทางการแสดงของนักแสดง จึงกล่าวได้ว่า การประสานกันระหว่างความรู้สึกภายในและภายนอก เป็นสิ่งสำคัญต่อการสื่อสารผ่านทางร่างกายและการเต้นบัลเลต์ของนักแสดงในกระบวนการ

ข้อจำกัดในงานวิจัย

1. การติดต่อประสานงานของผู้ที่รับผิดชอบสถานที่บริเวณ ดาดฟ้า ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากไม่ใช่พื้นที่สำหรับจัดการแสดงของทางคณะโดยตรง จึงทำผู้วิจัยต้องติดต่อและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในแต่ละฝ่ายแยกส่วนกัน เช่น อาคารสถานที่ ฝ่ายอุปกรณ์ ฝ่ายเสียง ฝ่ายแสง เป็นต้น ส่งผลต่อการดำเนินงานในกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงบัลเลต์ดัดแปลง ทางด้านการติดตั้งอุปกรณ์เทคนิคทางการแสดงต่างๆ เช่น การติดตั้งอุปกรณ์ไฟที่ใช้ในการแสดง เครื่องเสียง การจัดสถานที่ การจัดเก้าอี้ที่นั่งผู้ชม เป็นไปอย่างล่าช้า
2. งบประมาณที่ใช้ในการจัดแสดงบัลเลต์ดัดแปลง มีค่าใช้จ่ายสูงเกินกว่าผู้วิจัยได้กำหนด เนื่องจากการจัดการแสดงนอกโรงละคร จึงทำให้ทางด้านอุปกรณ์และเทคนิคทางการแสดงต่างๆ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับรูปแบบการแสดงที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ จึงทำให้ผู้วิจัยจำกัดงบประมาณด้วยการเลือกในส่วนที่มีความจำเป็นต่อการแสดง เช่น ระบบแสงที่ใช้ในการแสดง จะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการติดตั้ง ซึ่งบุคลากรของทางคณะไม่เพียงพอ ผู้วิจัยต้องจ้างทีมงานเพิ่มเติม ซึ่งเป็นฝ่ายเทคนิค ด้านการออกแบบแสง นับตั้งแต่การติดตั้งอุปกรณ์ การขนย้าย และการควบคุมแสงที่ใช้ในการแสดง ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่สูง (เหมารวม 3 วัน) จึงทำให้ผู้วิจัยต้องลดทอนองค์ประกอบทางการแสดง ด้านอื่นๆ และปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอในรูปแบบอื่น ที่ยังอยู่ในงบประมาณที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษากระบวนการสร้างงานวิจัย ผู้วิจัยมองว่า การตัดแปลงวรรณกรรมมีประโยชน์ต่อการสร้างภาพการรับรู้ของผู้รับสาร สามารถถ่ายทอดภาพจากจินตนาการให้เป็นจินตนาการร่วมได้ หรือแม้แต่ผู้ที่ไม่เคยอ่านวรรณกรรมก็สามารถรับรู้เรื่องราวจากการชมด้วยวิธีการตัดแปลงเหล่านี้ ผู้สร้างงานที่มีความสนใจในการนำวรรณกรรมมาตัดแปลงไปยังสื่อในรูปแบบอื่นๆ สามารถนำกลวิธีการตัดแปลงสื่อไปประยุกต์กับสื่อด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่แค่เฉพาะในเชิงของบันเทิงคดีเท่านั้น ซึ่งผู้ที่มีความสนใจด้านการตัดแปลงสื่อสามารถนำกลวิธีดังกล่าวไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือและศิลปะในอุตสาหกรรมสื่อมวลชนยุคหลอมรวมสื่อ ด้วยนำเสนอผ่านช่องทางสื่อที่แตกต่างกัน โดยอาศัยแนวคิดกระบวนการตัดแปลง เพื่อนำไปผลิตสื่ออย่างบูรณาการได้
2. สำหรับผู้กำกับการแสดง หรือ ผู้จัดการแสดงที่มีความประสงค์ที่จะจัดการแสดงนอกโรงละคร ควรคำนึงถึงปัจจัยอันจะส่งผลต่อการแสดง ดังนี้
 - 2.1. สภาพแวดล้อม : ผู้สร้างงานควรสำรวจพื้นที่การแสดงอย่างละเอียดก่อนการแสดง เพื่อที่จะทราบถึงสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงของพื้นที่การแสดงนอกโรงละคร ซึ่งสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่ผู้สร้างงานไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด จึงส่งผลต่อองค์ประกอบทางการแสดงในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็น พื้นที่การแสดง การออกแบบทางการแสดง วิธีการนำเสนอ การติดตั้งอุปกรณ์ทางด้านเทคนิคทางการแสดง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ผู้สร้างงานคำนึงถึงสภาพแวดล้อมเป็นหลัก การออกแบบการแสดงให้มีความสอดคล้องกับพื้นที่ โดยการใช้พื้นที่การแสดงนั้นให้เกิดประโยชน์ และออกแบบการแสดงร่วมกันธรรมชาติ ซึ่งเป็นจุดเด่นของการจัดการแสดงนอกโรงละครที่ทำให้ผู้ชมสามารถสัมผัสได้ถึงบรรยากาศทางการแสดง และมีส่วนร่วมในการแสดงได้มากยิ่งขึ้น
 - 2.2 การออกแบบการแสดง : ด้วยพื้นที่การแสดงนอกโรงละครมีปัจจัยหลายๆด้านที่ยากต่อการควบคุม ดังนั้นผู้สร้างงานควรเข้าใจรูปแบบของการนำเสนอการแสดงในแต่ละประเภทอย่างถ่องแท้ และควรคำนึงถึงความปลอดภัยของนักแสดงเป็นหลัก ดังเช่น การจัดการแสดงบัลเลต์ตัดแปลงบนตาดฟ้า นั้น เนื่องจากพื้นผิวของพื้นที่การแสดงเป็นพื้นปูน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อนักเต้นในการเต้นบัลเลต์ในเทคนิคการบัลเลต์คลาสสิก เช่น การเต้นในการเต้นบนปลายเท้า (pointe shoes) เช่น ท่ากระโดด ท่าหมุน และท่ายกในการเต้นคู่ (Pas de deux) หรือในการเต้นในรูปแบบอื่นที่ต้องเต้นด้วยเท้าเปล่า เช่น เทคนิคบาลองซึน หรือ การ

ต้นร่วมสมัย นาฏศิลป์ไทย อาจทำให้เกิดอาการบาดเจ็บต่อนักเต้นได้ ทั้งนี้ผู้สร้างงานควร
แก้ปัญหาตามรูปแบบของพื้นที่การแสดงนอกโรงละคร โดยการปรับท่าเต้นที่เหมาะสม เพื่อ
สร้างความปลอดภัยให้กับนักแสดง

3. จากงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงเสนอแนะในการนำการเต้นบัลเลต์เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทำงาน
ร่วมกันกับศิลปะแขนงต่างๆ และมีวิธีการนำเสนอที่ลดทอนเรื่องของฟอร์มและรูปแบบการ
นำเสนอและมุ่งเน้นในเรื่องของการสื่อสารมากยิ่งขึ้น จะสามารถสร้างการรับรู้ใหม่ให้กับคนทั่วไป
สามารถเปิดรับและเข้าถึงการแสดงในรูปแบบบัลเลต์มากยิ่งขึ้น หากนำวิธีการสื่อสารใช้กับการเต้น
ในรูปแบบบัลเลต์ ทำให้เกิดการสลายฟอร์มทางการเต้นและเพิ่มการสื่อสาร เพื่อที่จะสื่อสารกับ
ผู้ชมที่ความสนใจทางด้านศิลปะการแสดง และไม่ได้มีความรู้ทางด้านบัลเลต์ได้มากยิ่งขึ้น
4. ในการแสดงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยได้เสนอเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ด้วยรูปแบบของการ
เต้นบัลเลต์สมัยใหม่เทคนิคบอลลองจีน และการทดลองโดยใช้นักแสดงที่เป็นนักเต้นบัลเลต์คลาสสิก
ผลจากการศึกษาในงานวิจัยนี้ทำให้ผู้วิจัย พบว่า นักแสดงที่ได้รับการฝึกฝนในรูปแบบบัลเลต์
คลาสสิกนั้นยังมีทัศนคติและวิธีการจัดวางร่างกายที่ยังยึดติดกับการเต้นแบบบัลเลต์คลาสสิก จึงทำ
ให้ไม่สามารถสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมได้เต็มที่ ซึ่งในการแสดงบัลเลต์ดัดแปลงนี้ยังได้อาศัยเทคนิค
การเคลื่อนไหวที่เลียนแบบสัตว์แสดงถึงพฤติกรรมการเคลื่อนไหวของนกนางนวล เพื่อช่วยในการ
สื่อสารผ่านทางร่างกายให้หลุดจากกรอบการเต้นบัลเลต์คลาสสิกแบบเดิม เมื่อนำวิธีการดังกล่าว
ขณะไปทดสอบกับนักแสดงนักเต้นคอนเทมโพรารี หรือ นักแสดงที่ไม่เคยได้รับการฝึกฝนการเต้น
มาก่อน พบว่า นักเต้นร่วมสมัย หรือ นักแสดงที่ไม่เคยได้รับการฝึกฝนการเต้นมาก่อน สามารถ
ถ่ายทอดการเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ และไม่ปิดกั้นจินตนาการของตนเอง จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัย
เสนอแนะต่อ ผู้สร้างงานที่มีความสนใจในการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน
นางนวล โดยใช้รูปแบบการเต้นร่วมสมัย น่าจะให้ผลลัพธ์ที่จะสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมผ่านการ
แสดงได้มากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามประเมินการแสดงบัลเล่ต์สร้างสรรค์ เรื่อง “โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล”

(ผู้ชมทั่วไป)

รอบการแสดง วันพุธที่ 11 พฤษภาคม 2559 วันพฤหัสบดีที่ 12 พฤษภาคม 2559

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

1.เพศ ชาย หญิง

2.อายุ ต่ำกว่า 12 ปี 12 – 14 ปี 15 – 19 ปี 20 – 24 ปี 25 -29 ปี

30 – 35 ปี 36 – 40 ปี 40 ปีขึ้นไป

3.ระดับการศึกษา ชั้นประถม 1 – 6 ชั้นมัธยมตอนต้น ชั้นมัธยมปลาย

กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะ

ปริญญาตรี คณะ

กำลังศึกษาระดับปริญญาโท คณะ

ปริญญาโท คณะ

อื่นๆ(โปรดระบุ)

4.อาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1

อาชีพ).....

5.ท่านเคยชมการแสดงนำวรรณกรรมมาดัดแปลงหรือไม่? (อาทิ ละครโทรทัศน์ , ภาพยนตร์ , ละครเวที , การแสดงนาฏศิลป์ เป็นต้น)

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุชื่อการแสดง)

6. ท่านเคยชมการแสดงบัลเลต์มาก่อนหรือไม่ ?

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุชื่อการแสดง)

7. ท่านได้รับข่าวสารการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์ เรื่อง “โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” จากแหล่งใด ?

ไปสเตอร์ เพจในFacebook เพื่อน/คนรู้จัก อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

1. ท่านเคยอ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล หรือไม่ ?

เคย (ถ้าเคยให้ตอบข้อ 2.) ไม่เคย (ถ้าไม่เคยให้ตอบข้อ 6.)

2. ท่านชอบตอนใดในวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ?

ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 ตอนที่ 4

3. ท่านชื่นชอบตัวละครใดในวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล?

โจนาทาน ลิฟวิงสตัน เจียง เฟลิตเซอร์ ลินด์ แอนโทนี นกผู้ใหญ่

4. ท่านคิดว่าการที่ โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวลคิดแตกต่างจากฝูงนั้นเป็นสิ่งที่ผิดหรือไม่?

ผิด ไม่ผิด

5. ท่านคิดว่าตัวละครตัวใดสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมในวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล?
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โจนาทาน ลิฟวิงสตัน เจียง เฟลิตเซอร์ ลินด์ แอนโทนี นกผู้ใหญ่

6. ท่านคิดว่าหลังจากชมการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์จากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ท่านจะกลับมาอ่านวรรณกรรมเรื่องนี้หรือไม่ ?

อ่าน ไม่อ่าน อาจจะ

ส่วนที่ 3

ความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบทางการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์ เรื่อง “โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล”

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนนของท่าน 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบทางการแสดง	5	4	3	2	1
1.	ท่านมีความเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่อง “โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผ่านการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์ในระดับใด?					
2.	ท่านมีความพึงพอใจในการดัดแปลงจากวรรณกรรมสู่การแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์ในระดับใด?					
3.	ท่านมีความพึงพอใจในการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมในวรรณกรรมเรื่อง “โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล” ผ่านการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์ในระดับใด?					
4.	ท่านรู้จักเทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่แบบบอลองจีนในระดับใด?					
5.	ท่านคิดว่าเทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่แบบบอลองจีนสามารถทำให้การเต้นบัลเลต์เคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระมากน้อยเพียงใด?					
6.	ท่านคิดว่าเทคนิคการเต้นบัลเลต์สมัยใหม่แบบบอลองจีนสามารถสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมในการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด?					
7.	ท่านมีความพึงพอใจในศักยภาพทางการเต้นของนักแสดงในการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด ?					
8.	ท่านคิดว่านักแสดงสามารถสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทาง การแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด?					
9.	ท่านคิดว่าดนตรีประกอบการแสดงเหมาะสมกับการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์ในระดับใด?					

10.	ท่านคิดว่าสถานที่ในการจัดการแสดงสามารถสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมในการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด?					
11.	ท่านมีความพึงพอใจต่อเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด?					

แบบสอบถาม(ก่อน-หลังการแสดง) นักแสดงในกระบวนการสื่อสารแนวคิดเสรีนิยมผ่านทางบัลเล่ต์
สร้างสรรค์จากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง

อายุ ปี

ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี

สถาบัน คณะ

อาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 อาชีพ)

.....

ในกรณีที่ทำงานทางด้านการเต้น กรุณาระบุระยะเวลาในการทำงาน

ท่านศึกษาทางด้านการเต้นประเภทใดบ้าง ?

Ballet Classic Jazz Dance Contemporary Dance

อื่นๆ ระบุ

ท่านศึกษาการเต้นอยู่ในระดับใด ?

ระดับต้น (เกรด 1 -4) ระดับกลาง (เกรด 5 – 8) ระดับสูง หรือ สายอาชีพ

ประกาศนียบัตรทางการเต้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

1.ท่านเคยอ่านวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล หรือไม่ ?

เคย (ถ้าเคยให้ตอบข้อ 2.) ไม่เคย (ถ้าไม่เคยให้ตอบข้อ 6.)

2.ท่านชอบตอนใดในวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ?

ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 ตอนที่ 4

3. ท่านชื่นชอบตัวละครใดในวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล?

โจนาทาน ลิฟวิงสตัน เจียง เฟลิตเซอร์ ลินด์ แอนโทนี่ นกผู้ใหญ่

4. ท่านคิดว่าการที่ โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวลคิดแตกต่างจากผู้อื่น เป็นสิ่งที่ผิดหรือไม่?

ผิด ไม่ผิด

5. ท่านคิดว่าตัวละครตัวใดสะท้อนแนวคิดเสรีนิยมในวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล?
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โจนาทาน ลิฟวิงสตัน เจียง เฟลิตเซอร์ ลินด์ แอนโทนี่ นกผู้ใหญ่

6. ท่านคิดว่าหลังจากการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์จากการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล ท่านจะกลับมาอ่านวรรณกรรมเรื่องนี้อีกหรือไม่ ?

อ่าน ไม่อ่าน อาจจะ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวคิดเสรีนิยม

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนนของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อ	แนวคิดเสรีนิยม	5	4	3	2	1
1.	ท่านมีความพึงพอใจในศักยภาพและความสามารถของตนเองในระดับใด ?					
2.	ท่านมีความพึงพอใจในอาชีพและหน้าที่การงานในปัจจุบันในระดับใด?					
3.	ท่านคิดว่าอาชีพของท่านได้รับการยอมรับของคนในสังคมในระดับใด ?					
4.	ท่านคิดว่าท่านได้รับสิทธิและความชอบธรรมในสังคมในระดับใด ?					
5.	ท่านมีทัศนคติที่แตกต่างจากผู้ร่วมงานในระดับใด ?					
6.	ท่านคิดว่าท่านสามารถเลือกแนวทางในการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นอิสระมากน้อยเพียงใด ?					

7	ท่านคิดว่าท่านสามารถเลือกอาชีพได้อย่างเป็นอิสระมากน้อยเพียงใด ?				
8.	ท่านคิดว่าท่านได้โอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้มากน้อยเพียงใด ?				
9.	ท่านคิดว่าเพศสภาพของส่งผลต่อการดำรงชีวิตมากน้อยเพียงใด?				
10.	ท่านคิดว่าเพศสภาพของส่งผลต่อการทำงานของท่านมากน้อยเพียงใด?				

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวคิดการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่แบบบางลองซิน (Balanchine Method) ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนนของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อ	เทคนิคการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่แบบบางลองซิน	5	4	3	2	1
1.	ท่านรู้จักการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่แบบบางลองซินในระดับใด ?					
2.	ท่านคิดว่าเทคนิคการเต้นของบางลองซินนั้นมีความเป็นอิสระมากน้อยแค่ไหน ?					
3.	ท่านรู้จักเทคนิคการเต้นแบบ off – balance (การทรงตัวออกจากจุดศูนย์กลาง) ในระดับใด ?					
4.	ท่านคิดว่าการเต้นแบบเท้าเปล่า (bare feet) สามารถทำให้การเต้นบัลเล่ต์มีอิสระในการเคลื่อนไหว มากน้อยแค่ไหน ?					
5.	ท่านคิดว่าการเต้นบัลเล่ต์แบบบางลองซินมีการเพิ่มความเร็วในท่าเต้นมากน้อยเพียงไร ?					
6.	ท่านคิดว่าเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์ของบางลองซินนั้นมีความแตกต่างจากบัลเล่ต์คลาสสิกมากน้อยแค่ไหน ?					
7.	ท่านมีความคิดเห็นที่บัลเล่ต์สมัยใหม่แบบบางลองซินสามารถถ่ายทอดอารมณ์ และเรื่องราว ได้ในระดับใด ?					
8.	ท่านรู้สึกชื่นชอบการเต้นบัลเล่ต์สมัยใหม่แบบบางลองซินในระดับใด?					
9.	ท่านมีความพึงพอใจในเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกของท่านในระดับใด?					

ภาคผนวก ข.

ประวัตินักแสดง

นักแสดงรับบทเป็น โจนาทาน ลิฟวิงสตัน

นักแสดงรับบทเป็น โจนาทาน ลิฟวิงสตัน

นางสาวภัทรา นุชน้อย อายุ 33 ปี จบการศึกษาจาก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบันทำอาชีพครูสอนบัลเล่ต์โรงเรียนเคพีเอ็น(KPN) สาขาชลบุรี และนักเต้นมืออาชีพ ภัทราได้เริ่มฝึกฝนการเต้นตั้งแต่อายุ 3 ปี โดยมีพื้นฐานมาจากการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ซึ่งได้จบในระดับสูงสุด Advanced 2 ด้วยคะแนนเกียรตินิยมในการสอบทุกระดับ และจบการศึกษาขั้นสูงสุดบัลเล่ต์ในระดับ Advanced หลักสูตร The Commonwealth Society of Teachers of Dancing (C.S.T.D.) ของประเทศออสเตรเลีย นอกเหนือจากการเต้นบัลเล่ต์ภัทรายังมีความสามารถทางการเต้นในประเภทอื่นๆ อาทิ การเต้นประเภทแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) การเต้นร่วมสมัย (Contemporary Dance) ระเบิดา สเปน (Spanish Dance) ได้รับรองวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดประเภท Championship รุ่นไม่จำกัดอายุ ของการแข่งขันหลักสูตร The Commonwealth Society of Teachers of Dancing (C.S.T.D.) ที่ประเทศไทย พ.ศ. 2559

นักแสดงบทเป็นครูฝึกเจียง

นักแสดงบทเป็นครูฝึกเจียง

นายณัฐชัย จุลละวร อายุ 25 ปี จบการศึกษานานาชาติสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปัจจุบันทำอาชีพเป็นครูพิเศษสาขานาฏศิลป์สากล วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ เริ่มต้นฝึกฝนการเต้นตั้งแต่อายุ 13 ปี และได้เข้าเรียนสาขานาฏศิลป์สากล ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทางด้านนาฏศิลป์สากล ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ณัฐชัยได้ศึกษาการเต้นคลาสสิกในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ซึ่งได้จบในระดับสูงสุด Advanced 2 ด้วยคะแนนเกียรตินิยมและบัลเลต์หลักสูตร The Commonwealth Society of Teachers of Dancing (C.S.T.D.) ของประเทศออสเตรเลีย นอกเหนือจากการเต้นบัลเลต์แล้วยังมีความสามารถทางการเต้นประเภทแจ๊สแอนด์ (Jazz Dance)

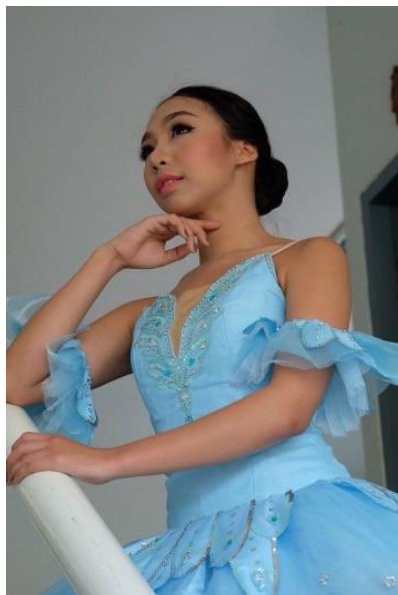
นักแสดงรับบทเป็น เฟลตเซอร์ ลินด์

นักแสดงรับบทเป็น เฟลตเซอร์ ลินด์

นาย วรวิญญู ช่างसान อายุ 24 ปี จบการศึกษานานาชาติสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปัจจุบันทำอาชีพอาจารย์สอนวิชานาฏศิลป์สากล (ครูพิเศษรายปี) สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา เริ่มต้นฝึกฝนการเต้นตั้งแต่อายุ 13 ปี และได้เข้าเรียน สาขานาฏศิลป์สากล ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จากนั้นได้เข้า ศึกษาในระดับอุดมศึกษาทางด้านนาฏศิลป์สากล ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วรวิญญูได้ศึกษาการเต้น บัลเลต์คลาสสิกในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษซึ่งได้จบใน ระดับสูงสุด Advanced 2 ด้วยคะแนนเกียรตินิยม นอกจากการเต้นบัลเลต์ วรวิญญูยังมีความสามารถ ทางการเต้นแจ๊สแดนซ์ในหลักสูตร The Australian Teachers of Dancing (ATOD) มีความสนใจใน นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย (Thai Contemporary Dance) ชนะเลิศการประกวดประเภทระบำประจำ ชาติ (Traditional dance) ของการแข่งขันในหลักสูตร The Australian Teachers of Dancing (ATOD) ระดับนานาชาติที่ประเทศฮ่องกง ปี พ.ศ. 2557

นักแสดงรับบทเป็น แอนโทนี

นักแสดงรับบทเป็น แอนโทนี

นางสาวณรรคชिरดาร เย็นระยับ อายุ 24 ปี จบการศึกษานานาชาติสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปัจจุบันทำอาชีพอาจารย์สอนวิชานาฏศิลป์สากล (ครูพิเศษรายปี) สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา เริ่มต้นฝึกฝนการเต้นตั้งแต่อายุ 13 ปี และได้เข้าเรียนสาขานาฏศิลป์สากล ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาทางด้านนาฏศิลป์สากล ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ณรรคชिरดารได้ศึกษาการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ซึ่งได้จบในระดับสูงสุด Advanced 2 นอกจากการเต้นบัลเล่ต์ ณรรคชिरดารยังมีความสามารถทางการเต้นประเภทแจ๊สแดนซ์ การเต้นร่วมสมัย(contemporary Dance) การเต้นแท็ปแดนซ์(Tap Dance)

นักแสดงรับบทเป็น นกผู้ใหญ่

นักแสดงรับบทเป็น นกผู้ใหญ่

นางสาวพิชามณูช ปิติมณีพัฒน์ อายุ 19 ปี กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 1 เริ่มต้นฝึกฝนการเต้นอายุ 7 ปี โดยเริ่มจากในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ปัจจุบันเรียนบัลเลต์อยู่ในระดับ Intermediate นอกจากการเต้นบัลเลต์แล้วยังมีความสามารถในการเต้นประเภทอื่นๆ อาทิ ประเภท แจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) และการเต้นแบบ (Street Dance)

นักแสดงที่รับบทผู้ทรงนางนวล

นักแสดงจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่รับบทเป็นผู้ทรงนางนวล (จากด้านซ้ายมือ)

(คนแรกจากด้านซ้ายมือ นางสาว วราภรณ์ แซ่ลี้ม รับบท ผู้ทรงนางนวล คนที่ 2 จากด้านซ้ายมือ นางสาววิภา ดาวลอย รับบท ผู้ทรงนางนวล คนที่ 3 ตรงกลางของภาพ รับบทเป็น นกผู้ใหญ่ นางสาวพิชามณูช ปิตมณีพัฒน์ คนที่ 4 จากซ้ายมือด้านหน้า นางสาวปวีนุช รับบท ผู้ทรงนางนวล คนที่ 5 จากด้านซ้าย นางสาวณภรรคชิตาร เย็นระยับ รับบท แอนโทนี คนที่ 6 จากริมนขวา นางสาว ชุสิกร มุ่งจิตธรรมมัน รับบท ผู้ทรงนางนวล)

1. นางสาววราภรณ์ แซ่ลี้ม รับบท ผู้ทรงนางนวล อายุ 21 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 3 เริ่มต้นฝึกฝนการเต้นอายุ 7 ปี โดยเริ่มจากการเรียนบัลเล่ต์ในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ได้เข้าเรียนสาขานาฏศิลป์สากล ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปัจจุบันเรียนบัลเล่ต์อยู่ในระดับ Advanced 1 นอกจากการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกแล้วยังมีความสามารถในการเต้นประเภทอื่นๆ อาทิ การเต้นแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) ยิมนาสติก เทควันโด
- 2.นางสาววิมพ์วิภา ดาวลอย รับบท ผู้ทรงนางนวล อายุ 22 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 4 เริ่มต้นฝึกฝนอายุ 10ปี โดยเริ่มจากการเรียนบัลเล่ต์ในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ได้เข้าเรียนสาขานาฏศิลป์สากล ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปัจจุบันเรียนบัลเล่ต์อยู่ในระดับ Advanced 2นอกจากการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกแล้วยังมีความสามารถในการเต้นประเภทอื่นๆ อาทิ การเต้นแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) ระบาย่าสเปน (Spanish Dance)

3. นางสาวปวีณช ศรีวิไชย รับบทผู้ทรงนางนวล อายุ 21 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 2 เริ่มต้นฝึกฝนอายุ 4 ปี โดยเริ่มจากการเรียนบัลเล่ต์ในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ได้เข้าเรียนสาขานาฏศิลป์สากล ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปัจจุบันเรียนบัลเล่ต์อยู่ในระดับ Advanced 2 นอกจากการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกแล้วยัง ความสามารถทางการเต้นในประเภทอื่นๆ อาทิ การเต้นประเภทแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) การเต้นร่วมสมัย (Contemporary Dance)
4. นางสาว ชุติกร มุ่งจิตธรรมมั่น รับบท ผู้ทรงนางนวล อายุ 20 ปี กำลังศึกษาสาขานาฏศิลป์สากลศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชั้นปีที่ 2 เริ่มต้นฝึกฝนอายุ 4 ปี โดยเริ่มจากการเรียนบัลเล่ต์ในหลักสูตร Royal Academy of Dance (R.A.D.) ของประเทศอังกฤษ ได้เข้าเรียนสาขานาฏศิลป์สากล ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปัจจุบันเรียนบัลเล่ต์อยู่ในระดับ Advanced 2 นอกจากการเต้นบัลเล่ต์คลาสสิกแล้วยัง ความสามารถทางการเต้นในประเภทอื่นๆ อาทิ การเต้นประเภทแจ๊สแดนซ์ (Jazz Dance) การเต้นร่วมสมัย (Contemporary Dance)

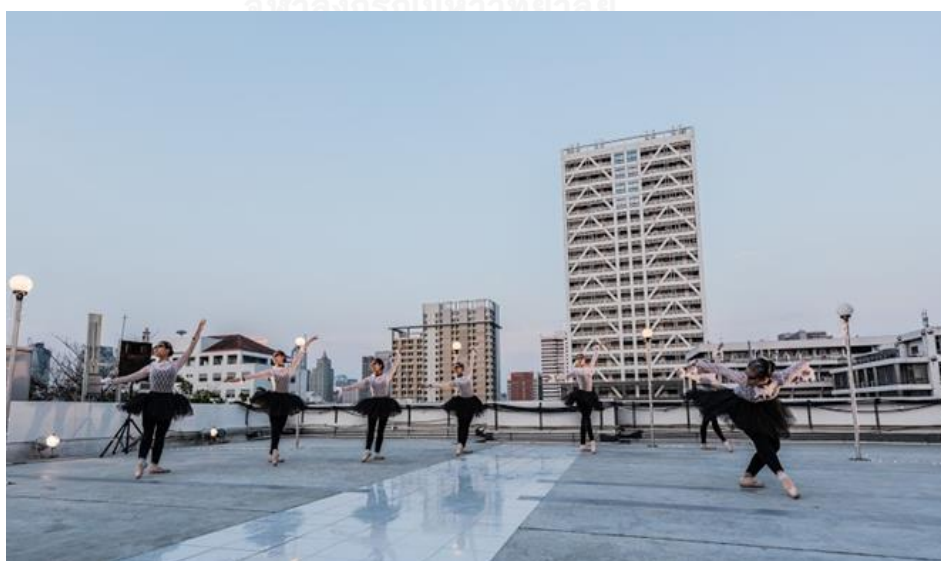
ภาคผนวก ค.

ภาพการแสดงบัลเลต์สร้างสรรค์ เรื่อง โจนาทาน ลิฟวิงสตัน นางนวล

ฉากที่ 1 ฝูงนกนางนวล

รูปที่ 1 ฉากที่ 1.1 ธรรมชาติและความเป็นอยู่ฝูงนกนางนวล

รูปที่ 2 ฉากที่ 1.1 นกผู้ใหญ่เป็นผู้ควบคุมพฤติกรรมนกในฝูง

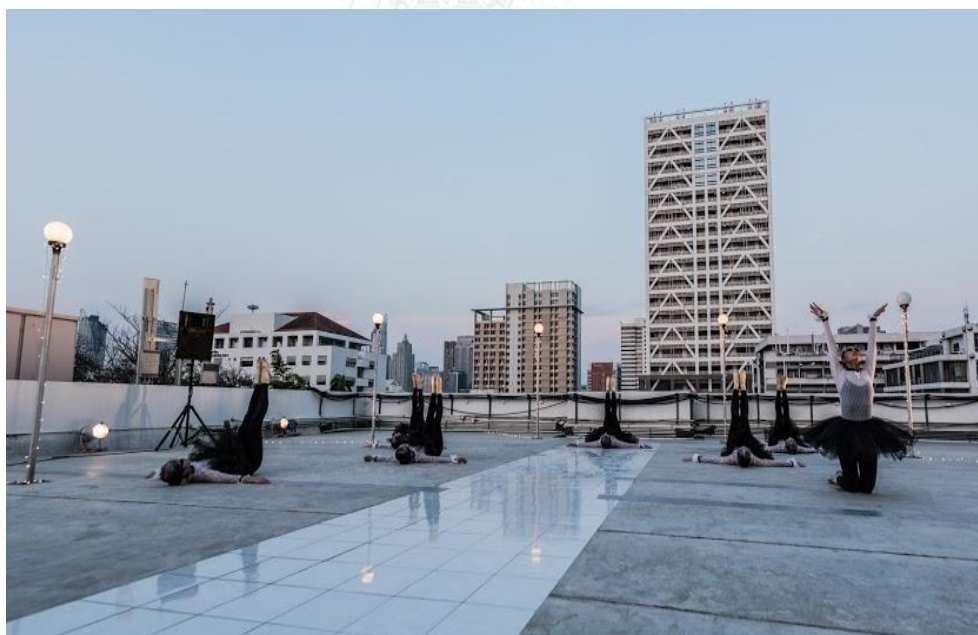
รูปที่ 3 ฉากที่ 1.1 นักผู้ใหญ่เป็นผู้ควบคุมพฤติกรรมนกลง

รูปที่ 4 ฉากที่ 1.1 นักผู้ใหญ่เป็นผู้ควบคุมพฤติกรรมนกลง

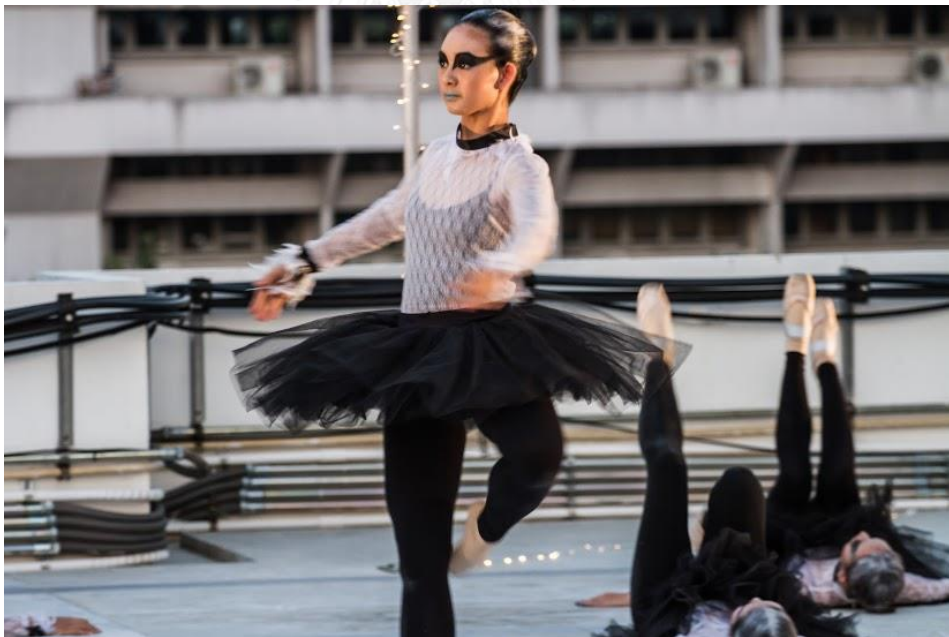
รูปที่ 5 ฉากที่ 1.1 นกนางนวลนอนรวมกันที่บริเวณชายหาด

รูปที่ 8 ฉากที่ 1.2 โฉนาทานคิดแตกต่างจากฝูง

รูปที่ 9 ฉากที่ 1.2 โจนาทานคิดแตกต่างจากฝูง

รูปที่ 10 ฉากที่ 1.2 โจนาทานคิดแตกต่างจากฝูง

รูปภาพที่ 11 ฉากที่ 1.2 โจนาทานคิดแตกต่างจากฝูง

รูปภาพที่ 12 ฉากที่ 1.2 โจนาทานคิดแตกต่างจากฝูงด้วยการถอดกระโปรง

รูปภาพที่ 13 ฉากที่ 1.3 นักในฝูงไม่ยอมรับ และขับไล่

รูปภาพที่ 14 ฉากที่ 1.3 นักในฝูงไม่ยอมรับ และขับไล่

รูปภาพที่ 15 ฉากที่ 1.3 นกในฝูงไม่ยอมรับ และจับไล่

รูปภาพที่ 16 ฉากที่ 1.3 นกในฝูงไม่ยอมรับ และจับไล่

รูปภาพที่ 17 ฉากที่ 1.3 นักในฝูงไม่ยอมรับ และขับไล่

รูปภาพที่ 18 ฉากที่ 1.3 นักในฝูงไม่ยอมรับ และขับไล่

ฉากที่2 การฝึกฝน

รูปภาพที่ 19 ฉากที่ 2.1 โจนาทานถูกขับไล่จากฝูงและฝึกฝนเพียงลำพัง

รูปภาพที่ 20 ฉากที่ 2.1 โจนาทานถูกขับไล่จากฝูงและฝึกฝนเพียงลำพัง

รูปภาพที่ 21 ฉากที่ 2.2ครูฝึกเจียงปรากฏตัวขึ้น

รูปภาพที่ 22 ฉากที่ 2.2ครูฝึกเจียงปรากฏตัวขึ้น

รูปภาพที่ 23 ฉากที่ 2.2ครูฝึกเจียงเฟิกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศ

รูปภาพที่ 24 ฉากที่ 2.2ครูฝึกเจียงเฟิกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศ

รูปภาพที่ 25 ฉากที่ 2.2ครูฝึกเจียงเฟิกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศ

รูปภาพที่ 26 ฉากที่ 2.2ครูฝึกเจียงเฟิกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศ

รูปภาพที่ 27 ฉากที่ 2.2 ครูฝึกเจียงเฟิกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศ

รูปภาพที่ 28 ฉากที่ 2.2 ครูฝึกเจียงเฟิกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศ

รูปภาพที่ 29 ฉากที่ 2.2 ครูฝึกเจียงเฟิกฝนวิชาให้กับโจนาทานจนกลายเป็นนกที่เป็นเลิศ

รูปภาพที่ 30 ฉากที่ 2.3 เฟลตเซอร์ถูกขับไล่ออกมาจากฝูง

รูปภาพที่ 31 ฉากที่ 2.3 เฟลตเซอร์ถูกขับไล่ออกมาจากฝูง

รูปภาพที่ 32 ฉากที่ 2.3 เฟลตเซอร์ถูกขับไล่ออกมาจากฝูง

รูปภาพที่ 33 ฉากที่ 2.4 โจนาทานสอนวิธีการบินให้กับเฟลตเซอร์

รูปภาพที่ 34 ฉากที่ 2.4 โจนาทานสอนวิธีการบินให้กับเฟลตเซอร์

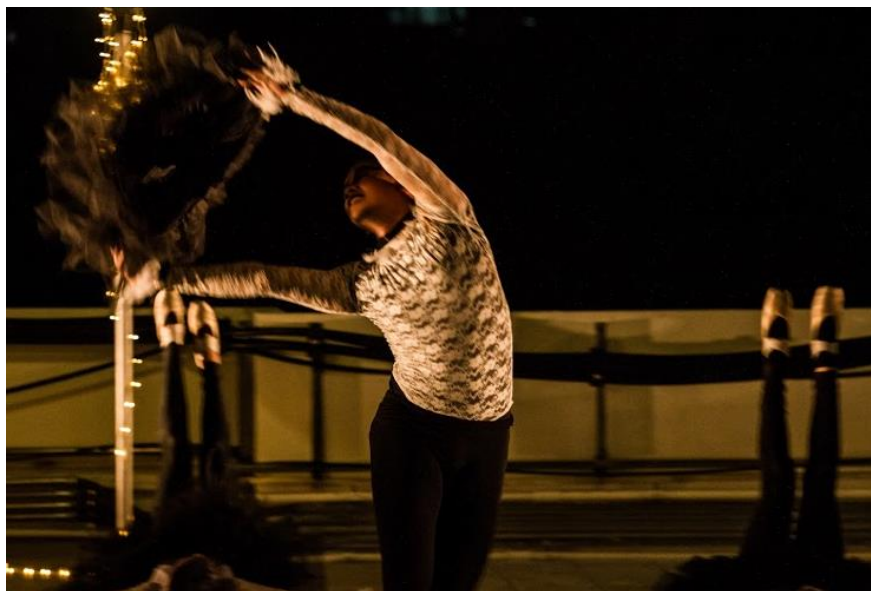

รูปภาพที่ 35 ฉากที่ 2.4 โจนาทานสอนวิธีการบินให้กับเฟลตเซอร์

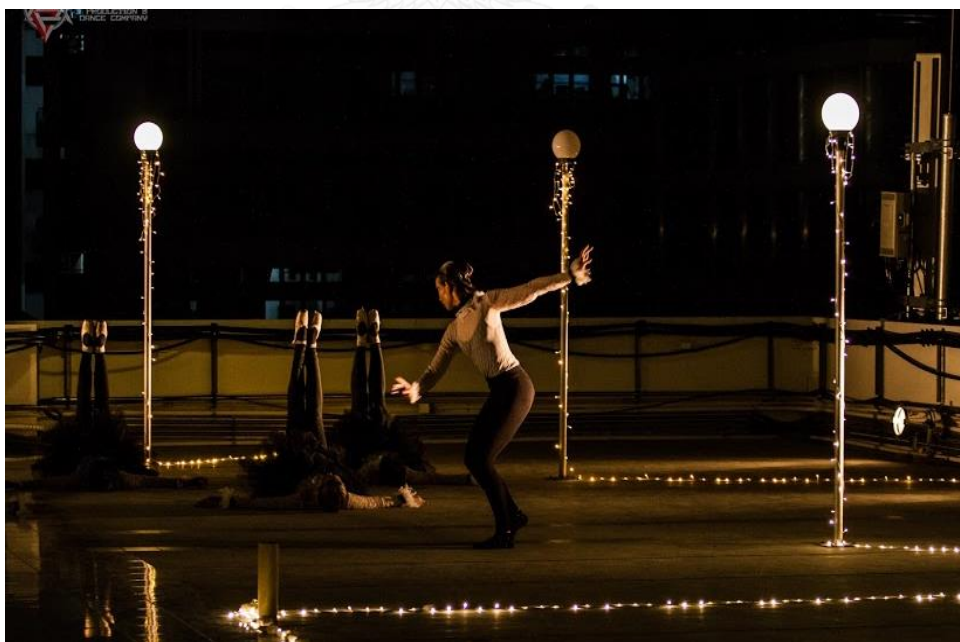

รูปภาพที่ 36 ฉากที่ 2.4 โจนาทานสอนวิธีการบินให้กับเฟลตเซอร์

ฉากที่ 3. การกลับมาของโจนาทาน

รูปภาพที่ 37 ฉากที่ 3.1 โจนาทานและเฟลตเซอร์กลับมาที่ฝูงเดิมของตน

รูปภาพที่ 38 ฉากที่ 3.1 โจนาทานและเฟลตเซอร์กลับมาที่ฝูงเดิมของตน

รูปภาพที่ 39 ฉากที่ 3.2 การต่อสู้กับนกผู้ใหญ่

รูปภาพที่ 40 ฉากที่ 3.2 การต่อสู้กับนกผู้ใหญ่

รูปภาพที่ 41 ฉากที่ 3.2 การต่อสู้กับนกผู้ใหญ่

รูปภาพที่ 44 ฉากที่ 3.3 การปลดปล่อยให้นักในฝูงให้เป็นอิสระภาพจากการถูกรอรับ

รูปภาพที่ 45 ฉากที่ 3.3 การปลดปล่อยให้นักในฝูงให้เป็นอิสระภาพจากการถูกครอบงำ

รูปภาพที่ 46 ฉากที่ 3.4 ฝูงนกต่อต้านความคิดเดิมและเชื่อว่าโจนาทานคือผู้มาปลดปล่อย

รูปภาพที่ 47 ฉากที่ 3.5 เฟลตเซอร์ได้โชว์ความสามารถทางการบินที่เกินขีดความสามารถ

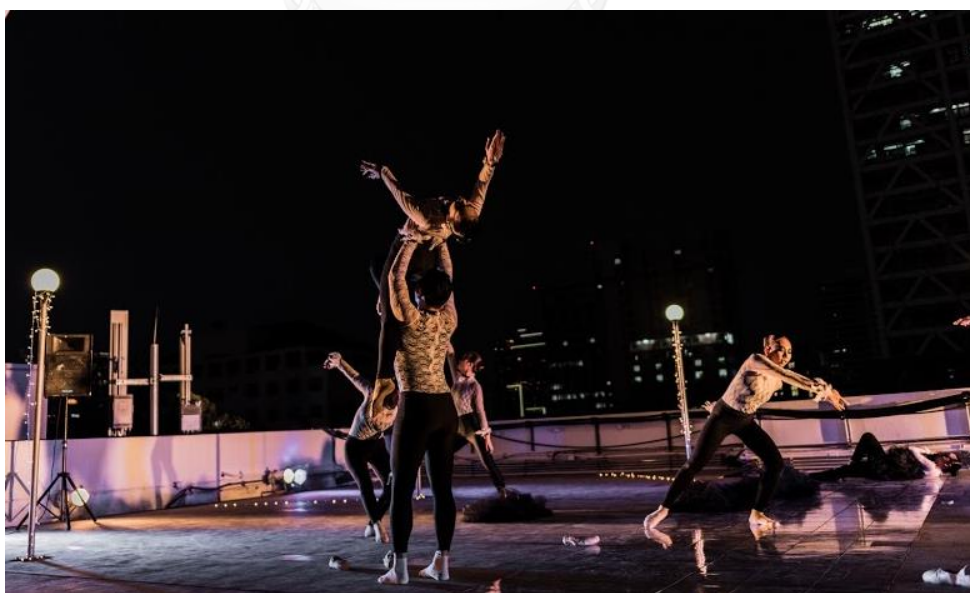

รูปภาพที่ 48 ฉากที่ 3.6 โจนาทานปลุกเขาให้ฟื้นขึ้น จึงทำให้โจนาทานถูกมองว่าเป็นนกเทพ

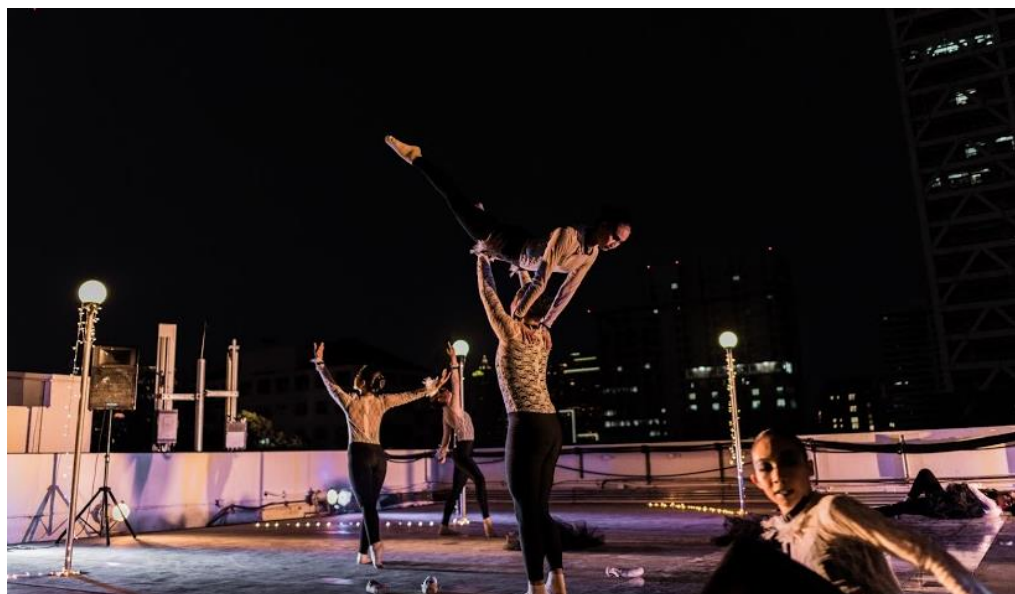
ฉากที่ 4. ความเชื่อ

รูปภาพที่ 39 ฉากที่ 4.1 โจนาทานกลายเป็นสัญลักษณ์ของเทพเจ้าและการบูชา

รูปภาพที่ 40 ฉากที่ 4.1 โจนาทานกลายเป็นสัญลักษณ์ของเทพเจ้าและการบูชา

รูปภาพที่ 41 ฉากที่ 4.1 โจนาทานกลายเป็นสัญลักษณ์ของเทพเจ้าและการบูชา

รูปภาพที่ 42 ฉากที่ 4.1 โจนาทานกลายเป็นสัญลักษณ์ของเทพเจ้าและการบูชา

รูปภาพที่ 43 ฉากที่4.2 โจนาทานได้รำลึกถึงอดีตของตนเองการต่อสู้กับการถูกขบไล่

รูปภาพที่ 44 ฉากที่4.3 นกทุกตัวในฝูงพยายามฝึกฝนเพื่อจะสามารถบินได้แบบโจนาทาน

รูปภาพที่ 45 ฉากที่ 4.4 นักที่เชื่อว่าโจนาทาน คือ เทพนางนวล และบุชา กลายเป็นตำนาน

รูปภาพที่ 46 ฉากที่ 4.5 นักที่ไม่เชื่อตำนานโจนาทาน ยังคงฝึกฝนเพื่อค้นหาความหมายชีวิตต่อไป

รูปภาพที่ 47 ฉากที่ 4.5 เกิดความเสรีภายในฝูงนกและสามารถอยู่ร่วมกันได้

รูปภาพที่ 48 ฉากที่ 4.5 เกิดความเสรีภายในฝูงนกและสามารถอยู่ร่วมกันได้

ภาษาไทย

กฤษณะ คุปตมาร. (2554). *สุนทรียภาพการดัดแปลงข้ามสื่อ จากวรรณกรรมเรื่องสั้นและภาพเขียนชุดภูตผีของ เหม เวชกร เป็นละครโทรทัศน์และหนังสือการ์ตูน*.วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิตตา ปรัดลจรिया . (2552). *การออกแบบเนื้อหาภาษาอังกฤษในการสื่อความหมายเอกลักษณ์ของสถานตากอากาศบางปูเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

จ๊กกฤษณ์ ดวงพัตรา. (2544). *แปล แปลงและแปรรูปบทละคร* กรุงเทพฯ: ศยาม.

ชายเมืองขอนแก่น.(2550).ว่าด้วยทฤษฎีวรรณกรรม. วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 8 ธันวาคม2558 , แหล่งที่มา <http://wellberocku.exteen.com/20080626/entry-2>

ชาญวิทย์ คุ้มปัญญา.(2553). *อุดมการณ์ทางการเมือง (2) อุดมการณ์เสรีนิยม*. วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 8 ธันวาคม2558, แหล่งที่มา <http://www.chanchaivision.com/2013/07/fundamental-politics-ideology-3.html?m=1>

ดนยา วงศ์ระชะชัย. (2542). *วรรณกรรมปัจจุบัน* พิษณุโลก โพรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

หม่อมหลวงพันธุ์เทวนพ เทวกุล. (2558). 'มายา(คติ)ของวิจิตรกามา' หม่อมน้อย-หม่อมหลวงพันธุ์เทวนพ เทวกุล.วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 10 ธันวาคม 2558 from ผู้จัดการออนไลน์

ธนสิน ชุตินธรานนท์” (2555). *สัมพันธ์ของบทละครเรื่องสาวิตรี และการสร้างสรรค์ใหม่เพื่อสื่อสารอุดมคติแห่งรัก*.วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. CHULALONGKORN UNIVERSITY

ธาม เชื้อสถาปนศิริ. (2558). *เล่าเรื่องข้ามสื่อ (Transmedia : story-telling)*. วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม นิต้า, 2, 1.

นราพงษ์ จรัสศรี. (2548). *ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประชาไท. (2557). *เสวนาโจนาธาน ลิฟวิงสตัน : นางนวล ภาพตัวแทนผู้แสวงหาเสรีภาพ*. เข้าถึงแหล่งข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2558 .ประชาไท ,แหล่งที่มา <http://prachatai.com/journal /2014/12/ 56981>

มกราคม. (2557). แอนโทร (Anthropomorphic) คืออะไร? . เข้าถึงแหล่งข้อมูลเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2558 , แหล่งที่มา <https://thaianthro.xyz/threads/%E0%B9%81%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B9%82%E0%B8%97%E0%B8%A3-anthropomorphic>

- มิรายณ์. (2555). ทฤษฎีวรรณกรรม ก่อนและหลัง : ทฤษฎีปฏิฐานนิยม. เข้าถึงแหล่งข้อมูลเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2558 ,แหล่งที่มา
<https://www.facebook.com/notes/%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%A3%E0%B8%>
- รัฐภาววรรณ รองทอง. (2554). การสร้างสรรค์การแสดงร่วมสมัยเพื่อสื่อสารปรัชญาในเวทีวิทยานิพนธ์จากกวีนิพนธ์ของรพินทรนาถ ฐากูร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ริชาร์ด บาก. (2557). *โจนาธาน ลิฟวิงสตัน นางนวล* (ชาลส์ วิทท์ เกษตรศิริ, แปล.). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จิงด์.
- วลีพร หวังช่อกุล. (2545). *การศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างในบทแปล : กรณีศึกษา โจนาธาน ลิฟวิงสตัน นางนวล*. (ปริญญาโทบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วชิรพงษ์ แก้วพลอย. (2557). *บัลเลต์นีโอคลาสสิก ชุด หนูมานจับนางสุพรรณมัจฉา พา เดอ เดอช ตามรูปแบบของบาลองซีน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วิศปต์ย์ ชัยช่วย.(2557). ประกอบแสง เสียง เรื่อง อรุ้งคราตุปกรณัม. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(1).
- วิศยา อยู่พูล . (2557). *กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงเพื่อสื่อสารเจตจำนงอิสระของสตรี จาก การผสมผสานเรื่องรามเกียรติ์ และเรื่องเดอะริงส์ไซเคิล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ พรหมสิทธิ์. (2546, 13 ธันวาคม 2558). เข้าถึงแหล่งข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2558.ครูวิไลวรรณ พรหมสิทธิ์ ,แหล่งที่มา <http://wl.mc.ac.th/?author=1>
- ศรุต รัตน์วิจิตร . (2555). *การดัดแปลงข้ามสื่อ ละครเรื่อง "แม็คเบธ" ของ วิลเลียม เชกสเปียร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร พูราจ. (2554). *Mime : ศิลปะท่าทางและการเคลื่อนไหว* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุมิตร คุณานุกร (2519). *ภาษาท่าทาง*. นนทบุรี: โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.

ภาษาอังกฤษ

- Jonathan soundtrack (2552, 12 ธันวาคม 2558). โจนาธาน นางนวล หรือ Jonathan Livingston Seagull .วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 13 ธันวาคม 2558 , แหล่งที่มา
<http://joyofsoundtrack.blogspot.com/2010/03/jonathan-livinston-seagull.html>

- Amy Brandt. (2013). Dancing Balanchine. วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 20 มกราคม พ.ศ.2559 , แหล่งที่มา <http://www.dancespirit.com/how-to/ballet/dancing-balanchine/>
- Jennifer Monson, Mark Dendy, Modern dance,(2012) Site-specific, University of Illinois. Art, fine.วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 24 June 2016 , แหล่งที่มา <https://ascho3.wordpress.com/2012/01/08/site-specific-work-what-is-it/>
- Biography.com Editors. George Balanchine Biography .วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 18 ธันวาคม พ.ศ.2559 , แหล่งที่มา <http://www.biography.com/people/george-balanchine-9196284>
- Judith Mackrell. (2004). The genius of George Balanchine. วันที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล 18 ธันวาคม พ.ศ.2559, แหล่งที่มา <https://www.theguardian.com/stage/2004/jan/08/dance1>

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพัชรารัตน์ ทิพย์ลัมย์ เกิดเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2531 จังหวัด กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ปีการศึกษา 2548 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะการแสดง - นาฏศิลป์สากล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปีการศึกษา 2552 เนื่องจากมีความสนใจทางด้านศิลปะการแสดงและการสื่อสาร จึงศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการสื่อสารเชิงสุนทรีย์และบันเทิงคดี ที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2557

